

T. B. M. M. TUTANAK DERGİSİ

CİLT : 75

**17 nci Birleşim
7 . 11 . 2001 Çarşamba**

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I. – GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	4
II. – GELEN KÂĞITLAR	7
III. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	8
A) OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI	8:9
1. – Oturum Başkanı TBMM Başkanvekili Mustafa Murat Sökmenoğlu'nun, Şartla Salıverme Kanunu kapsamına girip de TBMM'ce resen Adalet Bakanlığına iadesi imkânı bulunmayan yasama dokunulmazlıklarının kaldırılmasıyla ilgili dosyaların akıbetinin belirlenmesi maksadıyla Adalet Bakanlığınca TBMM Başkanlığından istenilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması	8:9
B) GÜNDEMĐŞİ KONUŞMALAR	9:14
1. – Kahramanmaraş Milletvekili Mustafa Kamalak'ın, Afganistan ve Amerika Birleşik Devletleri arasındaki savaşa ilişkin gündemdişi konuşması	9:10

2. - Yozgat Milletvekili Mehmet Çiçek'in, Afganistan ve Amerika Birleşik Devletleri arasındaki savaşa ilişkin gündem dışı konuşması 10:12

3. - Ankara Milletvekili Şevket Bülend Yahniçioğlu'nun, Afganistan'ın dünü ve bugününe ilişkin gündem dışı konuşması 12:14

C) GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ 15:17

1. - Kütahya Milletvekili Ahmet Derin ve 19 arkadaşının, özürhükümlerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/215) 15:17

IV. - OYLAMASI YAPILACAK İŞLER 17

1. - Ankara Milletvekili Koray Aydın'ın milletvekilliğinden istifa etmesi nedeniyle Anayasanın 84 üncü maddesi gereğince Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliğinin düşmesinin oylanması 17

V. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER 17

1. - İzmir Milletvekili Rifat Serdaroğlu'nun; İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın; Amasya Milletvekili Ahmet İyimaya'nın; Ankara Milletvekili Yıldırım Akbulut'un; Şırnak Milletvekili Mehmet Salih Yıldırım'ın; Gaziantep Milletvekili Ali İlksoy, Konya Milletvekili Ömer İzgi ve Ankara Milletvekili Nejat Arseven'in; İstanbul Milletvekili Ziya Aktaş ve 42 Arkadaşının; Zonguldak Milletvekili Hasan Gemic'i'nin ve İzmir Milletvekili Işlay Saygın'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifleri ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/94, 2/232, 2/286, 2/307, 2/310, 2/311, 2/325, 2/442, 2/449) (S.Sayı : 527) 17:18

2. - Türk Medeni Kanunu Tasarısı ile Türk Kanunu Medenisinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in; Ankara Milletvekili Esvet Özdoğu ve Dört Arkadaşının; Aynı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifleri ve Adalet Komisyonu Raporu (1/611, 1/425, 2/361, 2/680) (S. Sayısı : 723) 18:68

VI. - SORULAR VE CEVAPLAR 69

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI 69:139

1. - Ankara Milletvekili M. Zeki Çelik'in, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilen bankalara ve zararlarına ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Devlet Bakanı Kemal Derviş'in cevabı (7/4610) 69:71

2. - İstanbul Milletvekili Ali Coşkun'un;

Hazine garantisi veya izni verilen kamu kuruluşlarına,

Teşvik kredisi alanların karşılaştıkları sorunlara,

İlişkin soruları ve Devlet Bakanı Kemal Derviş'in cevabı (7/4815, 4816) 72:103

3. - Sinop Milletvekili Kadir Bozkurt'un, Marmara Depremi Acil Yeniden Yapılandırma projesine ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Abdülkadir Akcan'ın cevabı (7/4835) 103:105
4. - Bursa Milletvekili Ahmet Sünnetçioğlu'nun, Bursa Yenişehir Havaalanının ne zaman açılacağına ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Oktay Vural'ın cevabı (7/4841) 106:107
5. - İstanbul Milletvekili Azmi Ateş'in, kurul, üst kurul ve özerk kuruluşlara ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Devlet Bakanı Recep Önal'ın cevabı (7/4848) 108:114
6. - İstanbul Milletvekili Azmi Ateş'in, ekonomik krize ve çalışanların sorunlarına ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Devlet Bakanı Kemal Derviş'in cevabı (7/4849) 115:122
7. - Tokat Milletvekili M. Ergün Dağcıoğlu'nun, IMF ve ABD yetkilileri ile yapılan görüşmelere ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Kemal Derviş'in cevabı (7/4882) 123:124
8. - Manisa Milletvekili Ali Serdengeçti'nin, tütün üreticilerinin İşletme Kredilerine ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Kemal Derviş'in cevabı (7/4883) 125:127
9. - İstanbul Milletvekili Erol Al'ın, T.C. Ziraat Bankası ve Türkiye Halk Bankası genel müdür yardımcılıklarının sayısının yükseltildiği iddiasına ve maaşlarına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Kemal Derviş'in cevabı (7/4899) 128:132
10. - İstanbul Milletvekili Erol Al'ın, T.Halk Bankasının bilgisayar ihalesine ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Kemal Derviş'in cevabı (7/4900) 133:135
11. - Rize Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, Rize İlinde yürütülen projelere ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Ramazan Mirzaoğlu'nun cevabı (7/4965) 136:139

I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu Saat 15.00'te açılarak üç oturum yaptı.

Niğde Milletvekili Mükerrerem Levent, Türkiye'de iklim değişiklikleri ve hidroelektrik santrallerin dönü ve bugünü hakkında gündem dışı bir konuşma yaptı.

İzmir Milletvekili Yusuf Kırkpınar'ın, pamuk üreticilerinin sorunlarına ve prim sistemi uygulamasına ilişkin gündem dışı konuşmasına, Tarım ve Köy İşleri Bakanı Hüsnü Yusuf Gökalp,

Hatay Milletvekili Süleyman Metin Kalkan'ın, 8 - 9 Mayıs 2001 tarihinde sel felaketiyle karşılaşan Hatay İlinin sorunlarına ve afet kararnamesinin akıbetine ilişkin gündem dışı konuşmasına da, Bayındırlık ve İskân Bakanı Abdülkadir Akcan,

Cevap verdi.

(10/13) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu Geçici Başkanlığının, Komisyonun, başkan, başkanvekili, sözcü ve kâtip üye seçimini yaptığına ilişkin tezkeresi ile,

Ordu Milletvekili Hasan Fehmi Konyalı'nın, İçişleri Komisyonu üyeliğinden çekildiğine, ilişkin tezkereleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Gündemde bulunan, Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının (1/595) (S. Sayısı : 411) geri gönderilmesine ilişkin Başbakanlık tezkeresinin,

5.11.2001 tarihli gelen kâğıtlarda yayımlanan 753 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifinin, 48 saat geçmeden, gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 8 inci sırasına alınmasına; 6 Kasım 2001 Salı günü (11/20) esas numaralı gensoru önergesinin görüşmelerinin tamamlanmasından sonra sözlü sorular ile diğer denetim konularının görüşülmemek üzere kanun tasarı ve tekliflerinin görüşülmesine ve gündemin 9 uncu sırasına kadar olan tasarı ve tekliflerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışma süresinin uzatılmasına; Genel Kurulun 7.11.2001 Çarşamba ve 8.11.2001 Perşembe günleri 14.00-19.00 saatleri arasında çalışmalarını sürdürmesine, 7.11.2001 Çarşamba günü sözlü soruların görüşülmemesine; 13.11.2001 Salı günü gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 9 uncu sırasına kadar olan tasarı ve tekliflerin görüşülmesine ilişkin Danışma Kurulu Önerisinin,

Kastamonu Milletvekilleri Murat Başeşgioglu, M. Hadi Dilekçi ve Mehmet Serdaroglu'nun, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında (2/508),

Bartın Milletvekili Zeki Çakan'ın, Bartın İlinde Kozcağız ve Kumluca Adları ile İki İlçe Kurulmasına Dair (2/21),

Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, Bir İlçe Kurulması Hakkında (2/526),

Kanun Tekliflerinin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergelerin ise, yapılan görüşmelerden sonra,

Kabul edildiği,

Saadet Partisi Grubu adına Grup Başkanvekilleri Çorum Milletvekili Yasin Hatiboğlu, Konya Milletvekili Veyssel Candan ve Diyarbakır Milletvekili Ömer Vehbi Hatipoğlu'nun, özelleştirme sürecinde alınan yanlış kararlarla Devleti zarara uğrattıkları iddiasıyla Başbakan Bülent Ecevit ve Bakanlar Kurulu üyeleri hakkında bir gensoru açılmasına ilişkin önergesinin (11/20) gündeme alınıp alınmamasına ilişkin görüşmeler tamamlandı; yapılan oylama sonucunda, önerenin gündeme alınmasının kabul edilmediği,

Açıklandı.

Gensoru önergesinin görüşmeleri esnasında:

Eskişehir Milletvekili İbrahim Yaşar Dedelek, Konya Milletvekili Veyssel Candan'ın SP Grubu adına yaptığı konuşmasında, Genel Başkanlarına,

Konya Milletvekili Veyssel Candan, Eskişehir Milletvekili İbrahim Yaşar Dedelek'in konuşmasında, şahsına,

Aydın Milletvekili Yüksel Yalova da, Konya Milletvekili Veyssel Candan'ın SP Grubu adına yaptığı konuşmasında, şahsına,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan :

TBMM İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifleri ve Anayasa Komisyonu Raporunun (2/94, 2/232, 2/286, 2/307, 2/310, 2/311, 2/325, 2/442, 2/449) (S. Sayısı : 527) görüşmeleri, daha önce geri alınan maddelere ilişkin Komisyon Raporu henüz hazırlanmadığından,

İçtüzüğün 91 inci maddesi kapsamında değerlendirilerek temel kanun olarak bölümler halinde görüşülmesi kararlaştırılmış bulunan Türk Medeni Kanunu Tasarısı ile (1/611, 1/425, 2/361, 2/680) (S. Sayısı : 723),

Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilâtı Hakkında 189 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye İlişkin (1/53) (S. Sayısı : 433),

Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilâtının Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 618 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname; Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında (1/755, 1/689, 2/699) (S. Sayısı: 666),

Türkiye İş Kurumunun Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 617 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname; Türkiye İş Kurumu (1/754, 1/692) (S.Sayısı: 675),

Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu, Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 619 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Aynı Mahiyetteki (1/756, 1/691) (S. Sayısı : 676),

Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığının Kurulması ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 616 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Sosyal Sigortalar Kurumu (1/753, 1/690) (S. Sayısı : 685),

Kanun Tasarılarının görüşmeleri, ilgili komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadıklarından,

Ertelendi;

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifinin (2/818) (S. Sayısı : 753) birinci görüşmesi tamamlandı.

7 Kasım 2001 Çarşamba günü, alınan karar gereğince saat 14.00'te toplanmak üzere Birleşime 21.55'te son verildi.

Mustafa Murat Sökmenoğlu

Başkanvekili

Levent Mıstıkoğlu

Hatay

Kâtip Üye

Şadan Şimşek

Edirne

Kâtip Üye

Cahit Savaş Yazıcı

İstanbul

Kâtip Üye

Mehmet Ay

Gaziantep

Kâtip Üye

II. - GELEN KÂĞITLAR**7.11.2001 ÇARŞAMBA****Rapor**

1. - Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in, 926 Sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/898, 2/174) (S. Sayısı: 747) (Dağıtım tarihi : 6.11.2001) (GÜNDEME)

Yazılı Soru Önergeleri

1. - Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak'ın, elektrik faturalarındaki güç bedeli kesintisine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi (7/5046) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.11.2001)

2. - Ankara Milletvekili Cemil Çiçek'in, esnaf ve sanatkârın kaynak sorununa ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi (7/5047) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.11.2001)

3. - Manisa Milletvekili Rıza Akçalı'nın, Ziraat Bankasının prim ödemelerine ve görev zararlarına ilişkin Devlet Bakanından (Kemal Derviş) yazılı soru önergesi (7/5048) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.11.2001)

4. - Manisa Milletvekili Rıza Akçalı'nın, Ziraat Bankasının Almanya'da görevli müfettişleri hakkında basında çıkan iddialara ilişkin Devlet Bakanından (Kemal Derviş) yazılı soru önergesi (7/5049) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.11.2001)

5. - Gaziantep Milletvekili Nurettin Aktaş'ın, Afganistan'a asker gönderilmesine ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi (7/5050) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.11.2001)

6. - Konya Milletvekili Özkan Öksüz'ün, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenlerine ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/5051) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.11.2001)

7. - Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, İstanbul-Silivri'de operasyon düzenlenen bir Kur'an kursu hakkında basında çıkan haberlere ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/5052) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.11.2001)

8. - Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, Kocaeli Vali Yardımcısı hakkındaki iddialara ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/5053) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.11.2001)

Meclis Araştırması Önergesi

1. - Kütahya Milletvekili Ahmet Derin ve 20 arkadaşının, özürülilerin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/215) (Başkanlığa geliş tarihi : 2.11.2001)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati:14.00

7 Kasım 2001 Çarşamba

BAŞKAN: Başkanvekili Mustafa Murat SÖKMENOĞLU**KÂTİP ÜYELER: Cahit Savaş YAZICI (İstanbul), Levent MISTIKOĞLU (Hatay)**

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17 nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır; görüşmelere başlıyoruz efendim.

III. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI**

1. – Oturum Başkanı TBMM Başkanvekili Mustafa Murat Sökmenoğlu'nun, Şartla Salıverme Kanunu kapsamına girip de TBMM'ce resen Adalet Bakanlığına iadesi imkânı bulunmayan yasama dokunulmazlıklarının kaldırılmasıyla ilgili dosyaların akıbetinin belirlenmesi maksadıyla Adalet Bakanlığınca TBMM Başkanlığından istenilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, birkaç dakikanızı alacağım. Türkiye Büyük Millet Meclisine bugün vekâlet etmem hasebiyle, basında çıkan dokunulmazlık dosyalarıyla ilgili bir malumat arz etmek istiyorum ve zabıtlara geçmesi bakımından da önemli.

Sayın milletvekilleri, 4616 sayılı 23 Nisan 1999 Tarihine Kadar İşlenen Suçlardan Dolayı Şartla Salıverilmeye, Dava ve Cezaların Ertelenmesine Dair Kanun Resmî Gazetenin 22.12.2000 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir malumlarınız. Bu kanun kapsamına girenlerin cezaları ile devam eden davalar ertelenmiş, hükümlü ve tutuklular da şartlı olarak salıverilmişti. Ancak, Şartlı Salıverme Kanun kapsamına girip de, Türkiye Büyük Millet Meclisi Anayasa ve Adalet Komisyonunda veya Türkiye Büyük Meclisi gündeminde ya da işlem safhasında bekleyen yasama dokunulmazlıklarının kaldırılmasına ilişkin tezkerelerin akıbetinin ne olacağı ise, Adalet Bakanlığında bir istem olmadığı için, hâlâ belirlenememiştir. Kanunun yürürlük tarihinden bu yana geçen birbuçuk yılı aşkın bir süredir Türkiye Büyük Millet Meclisinde beklemekte olan, 26'sı geçen dönemden kalmış, toplam 217 dokunulmazlık dosyasından 79'u komisyonda, 44'ü Meclis gündeminde olup, 8'i hükümete geri verilmiş, 84'ü dönem sonuna ertelenmiş, 2'si hakkında da dokunulmazlığın kaldırılması kararı alınmıştır.

Af veya Anayasa Mahkemesince konuyla ilgili olarak yayımlanan karar kapsamına giren bu tezkerelere ait dosyaların, ilgili savcılıklarca değerlendirilmek üzere, Adalet Bakanlığı tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığından istenmesi beklenmektedir.

Kanunlar karşısında eşitliğin gereği olduğu kadar, Türkiye Büyük Millet Meclisinin itibarını da zedeleyen bu anlaşılabilir ihmal ya da gecikmeye bir an evvel son verilmesi gerekir.

Komisyon ve Meclis gündeminde aylardır bekleyen dosyalar üzerinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin değerlendirme yapması veya kendiliğinden Adalet Bakanlığına iadesi imkânı da yoktur; onun için, Adalet Bakanlığımı bu konuda göreve çağırıyorum.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum efendim.

Gündeme geçmeden önce, üç arkadaşımıza gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Amerika Birleşik Devletleri-Afganistan savaşının sebep ve sonuçları hakkında söz isteyen Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Mustafa Kamalak'a aittir.

Buyurun Sayın Kamalak. (SP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakika efendim.

B) GÜNDEMĐİŐİ KONUŞMALAR

1. - Kahramanmaraş Milletvekili Mustafa Kamalak'ın, Afganistan ve Amerika Birleşik Devletleri arasındaki savaşa ilişkin gündemdiő konuşması

MUSTAFA KAMALAK (Kahramanmaraş) - Sayın Başkanım, bu imkân bana tanıdığınız için, öncelikle zatâlinize teşekkür ediyorum.

Sayın Baőkan, değerli arkadaőlarım; Sayın Baőkanımızın da ifade ettikleri gibi, Afganistan ve Amerika Birleőik Devletleri arasındaki savaő hakkında dűőncelerimi arz etmek üzere huzurunuzda gelmiő bulunuyorum; konuőmama baőlamadan önce, hepimizi hürmetle selamlıyorum.

Deđerli arkadaőlarım, hepimizin bildiđi gibi, 11 Eylűl 2001 tarihinde, Amerika Birleőik Devletleri korkunç bir saldırıya maruz kalmıőtır. Bu saldırıyı Őiddetle kınıyorum. Bu saldırıdan hemen sonra Amerika Birleőik Devletleri savaő hali ilan etmiőtir. Ancak, ortada dűőman yoktu, savaőılacak dűőman belli deđildi. Bu műnasebetle, bir dűőman bulmak gerekiyordu; o dűőman bulundu, tespit edildi "Usame Bin Ladin" denildi.

Değerli arkadaşlarım, Usame Bin Ladin, bu saldırıdan haberdar olmadığını, bu saldırıyı kendisinin düzenlemediğini kaydetti ve saldırıyı Şiddetle reddetti. Buna rağmen, Amerika Birleşik Devletleri kararını vermiőt "saldırı Usame Bin Ladin tarafından düzenlenmiştir, ya ölüőü ya dirisi" diyordu.

Deđerli arkadaőlarım, kanaatimiz odur ki, tıpkı dünya kamuoyunun genel kanaati gibi, bu saldırıyı Bin Ladin'in organize ettiğine dair hiç kimsenin elinde kesin bir kanıt yoktur; ama, Afganistan'da yağmur gibi bombalar yağıyor, masum insanlar ölüyor, bebeler ölüyor. Sanıyorum, televizyonlardan haberleri izleyip de yűređi sızlamayan hiçbir vatandaőımız yoktur.

Bu savaş, bana, Çanakkale Savaőımızı hatırlatmaktadır. Merhum Ákif Şöyle diyordu o savaş için:

"Ölűm indirmede gökler, ölü pűskürmede yer,

O ne müthiő tipidir, savrulur enkazı beőer."

Değerli arkadaşlarım, dünyanın en güçlü, en zengin devleti, Şu an ve bir aydan bu yana, dünyanın en yoksul, en fakir ülkesini bombalamaktadır. Devletler de, elinde delil olmamasına rağmen, güçlüñün yanında yer almakta, bu savaşa, neredeyse tartıőmasız bir biçimde taraf olmaktadır.

Deđerli arkadaőlarım, bu műnasebetledir ki, maalesef, bizim devletimiz de, bu savaőta Amerika Birleőik Devletlerinin yanında yer alma noktasında karar kalmıőtir. Bu műnasebetle, Türkiye Büyük Millet Meclisinden, yurtdıőına asker gönderme kararı çikarmıőtir.

Deđerli arkadaőlarım, Türkiye'ye yakıőan, asker göndermeden önce, tarihteki büyüklüğünü gösterip, insanları, devletleri makul dűőnceye davet etmek olmalıdır. Mesela, terör suçlarını yargılamak üzere, bağımsız bir ülkede, bir terör suçları mahkemesinin kurulmasını talep etmelidir. Bu mahkeme, Amerika Birleőik Devletlerini, elindeki delilleri mahkemeye ibraz için çağırmalı, Bin Ladin'i de savunma hakkını kullanmak için çağırmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Efendim, toparlar mısınız.

MUSTAFA KAMALAK (Devamla) - Teşekkür ediyorum Değerli Başkanım.

Eğer, tarafsız bir ülkede kurulacak olan bağımsız mahkeme Bin Ladin'i suçlu bulur ve Afgan Hükümeti, Taliban da suçluyu vermeyecek olursa, o zaman müeyyide uygulama yoluna gitmelidir; aksi takdirde, bu savaş, devletlerin organize ettiği bir cinayetten öte gidemeyecektir.

Değerli arkadaşlarım, Türk Halkının - yapılan anketlere göre - yüzde 80'i Türk askerinin yurtdışına gitmesine şiddetle karşıdır, yüzde 86'sı ise, Mehmetçiğin çatışmalara girmesini kati surette tasvip etmemektedir. Bu münasebetle, barış güvercini olan Karaoğlan, Başbakanımız, tarihe kanlı sayfalar bırakmamalıdır. Eğer suçlu varsa elbette müeyyide uygulanmalı; ama, infazdan önce, suçlunun suçluluğunun tespit edilmesi gerekir.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım, saygılar sunuyorum efendim. (SP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

İkinci söz, Afganistan olayları hakkında söz isteyen Yozgat Milletvekili Mehmet Çiçek'e aittir.

Buyurun Sayın Çiçek. (AK Parti sıralarından alkışlar)

2. - Yozgat Milletvekili Mehmet Çiçek'in, Afganistan ve Amerika Birleşik Devletleri arasındaki savaşa ilişkin gündem dışı konuşması

MEHMET ÇİÇEK (Yozgat) - Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; 11 Eylül 2001 tarihi Asrımızın en büyük strateji değişikliğinin başlangıç tarihi olacaktır. İçsavaş sonrasında Amerika Birleşik Devletleri, birliğini kurduğu tarihten bu yana, ilk defa evinde vurulmuş ve Amerika Birleşik Devletleri savaşı kendi topraklarında kabul etme gerçeği ile karşı karşıya kalmıştır.

Amerika Birleşik Devletleri bugüne kadar hep Amerika'nın dışında savaşmıştır. Savaşın acılarını ve felaketi yüzünü radyolardan daha sonra televizyonlardan seyretmiştir. Amerika Birleşik Devletleri strateji uzmanları, Amerika Birleşik Devletlerinin iki yolla vurulabileceğini biliyorlardı. Bir; uzaktan nükleer savaş teknolojisi. İkincisi; Amerika Birleşik Devletlerinin içindeki terörist hareketlerin organizasyonu. Amerika, ikinci yolla vurulmuştur. Masum binlerce insanın ölümüne sebep olan bu terör hareketini ve tertipleyenleri, dinleri, ırkları, milletleri, milliyetleri, gayeleri, uygulamaları ne olursa olsun, kınıyoruz ve lanetliyoruz. Bunun acısını yüreğinin derinliklerinde yaşayan, 20 yılda 30 000 evladını kaybeden Türk Milletinin de lanetlediği inancındayım.

Değerli milletvekilleri, bu savaş, kapitalizmin büyük imparatoru Amerika'nın, kendi topraklarında ilk kabul ettiği savaştır. Bu savaşın karşı tarafı meçhuldür. İster Amerika Birleşik Devletleri tarafından tespit edilip açıklanmış olsun isterse tespit edilememiş olsun, bu savaşın tarafı meçhuldür. Amerika'ya "sen dünyanın tek süper gücüsün; ama, senden büyük ben varım" demiştir bu güç. "Senin ülken ordularla işgal edilemez; ama, senin meydana getirip büyüttüğün, beslediğin dev terör seni yutacaktır" demiştir.

Sonucu ne olursa olsun, bu olay, Amerika Birleşik Devletlerinin mağlubiyetinin, inişe geçişinin ilk başlangıcıdır.

Saygıdeğer milletvekilleri, Amerika, hayal bile edemediği, akıl almaz teknolojisinin, istihbarat sistemlerinin stop ettiği bir hareketle nakavt olunca, büyük bir manevrayla mağlubiyeti ve paniği zafere dönüştürmeyi planlamış ve daha önce mutfağında hazır tuttuğu bir projeyi sahneye koymuştur. Kendi teşkilatlarında kendi eliyle yetiştirdiği Usame Bin Ladin'i, hiçbir uygulamasıyla İslami ve Müslümanları temsil etmeyen, yine Amerika Birleşik Devletleri tarafından, Müslüman-Türk unsurlar Afganistan'da hâkim olmasın diye kurdurduğu ve desteklediği Taliban'ı bahane ederek Afganistan'a savaş ilan etmiştir.

Saygıdeğer milletvekilleri, yüzyılın başından bu yana 6 kez rejim değişikliği olmuş Afganistan'da. Hâkimiyeti kuran grup, diğer grupların liderlerini imha etmiştir.

Bu arada, Amerika, Rusya'nın bölgede hâkimiyetini hazırlayan ülkelerin başında görev almıştır. Afganlar, modern silahları kullanmayı Amerika Birleşik Devletleri uzmanlarından öğrenmiştir. Diğer Batılı ülkeler destek olmuşlar, o dönemde, 1 milyon Amerikan yapımı piyade tüfeği, 70 000 karamayın, sınırsız cephane, tanksavar silahları ve mermi, bizzat Amerika tarafından bu ülkeye verilmiştir. Bu grupların içerisinde Taliban'ın, bizzat Amerika'daki petrol şirketleri tarafından kurulmuş olduğu ve finanse edilmiş olduğu, Batılı haber kaynaklarında ısrarla ifade edilmektedir.

Bu, Batının uyguladığı ilk model değildir; İran'da, Şahı devirip İslam Cumhuriyetini kurduran Humeyni'yi Fransızlar organize etmişlerdir. Ülkemizi parçalayıp yok etmek isteyen organize merkezleri, Avrupa ülkeleridir.

Şimdi, roller değişmiş gözüküyor; Amerika, Usame Bin Ladin'le, ABD petrol şirketlerinin kurduğu Taliban'la, düşman ilan ettiği bu iki unsurla savaşmak mecburiyetinde kalmıştır. Evet, dünyanın beslemeleri, bugün düşman olmuştur.

Sayın milletvekilleri, Afgan Savaşı, sıradan bir savaş değildir. Amerika, bunu, defaatle ifade etmektedir. Dünyada terörist üretimi, içsavaş tahrikçiliği, milletlerin ve ülkelerin iç problemlerini ihdas ederek evvela zayıflatılmasının, sonra bölünmesinin planlayıcılığı, Batının vazgeçmediği en büyük taktiğidir. Yıllardır, sınırsız medya propagandasıyla "büyük Amerika, uygar Avrupa Birliği ülkeleri, terörist İslam ve Müslümanlar" imajını dillendirmek için, İslam ülkelerinden temin ettikleri ajanları yetiştirip, sonra, eylemlerini dünya kamuoyuna...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Toparlayın efendim.

MEHMET ÇİÇEK (Devamla) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bu savaş, sıradan bir savaş değildir. Seçilen topraklar, Türk asıllı Müslümanların bulunduğu topraklardır. Yapılan ameliyat, bizim vücudumuz üzerinde yapılan ameliyattır; çünkü, Doğu Türkistan, Afganistan ve diğer Türk cumhuriyetleri, batıda, Saraybosna, Kosova, Arnavutluk, Batı Trakya, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin koruma ve kuşatma çemberleridir. O çember kırılırsa, Türkiye Cumhuriyeti yok edilebilir.

Atatürk, cumhuriyetin kuruluşuyla beraber bu gerçeği görmüş, ilk diplomatik teması Afganistan'la yapmış, Afgan subaylarının Türkiye'de yetişmesini temin etmiştir. Bu savaşın sonunda, Yalta Konferansında tespit edilen nüfuz alanları yeniden gözden geçirilecek, bizim nüfuz alanlarımız pay edilecektir. Bu masanın biz neresinde olacağız?! Saraybosna'da hiçbir yerinde olmadık; sonra, gelin burayı bekleyin dediler.

Sayın milletvekilleri, taktikleri açıktır; kendi besleyip, büyüttükleri radikallerin karşısında savaşacaklardır. Taktik açıdan, Henry Kissinger'ın şu sözlerini sizlere nakletmek istiyorum: "Amerikalılar, kara savaşında savaşmayacaklardır. Bu savaş, farklı bir savaş olacaktır. Soğukkanlı ve acımasız olacaktır. Soğukkanlılık ve acımasızlıkla orada bizim çocuklarımız karada savaşmayacaklardır, karada radikal Müslümanlar ile diğerleri savaşacaklardır." Kendi besleyip büyüttükleri radikallerin karşısında savaşacak Kuzey İttifakındaki Özbek, Tacik, Türkmen ve bunlar gibi Türk unsurların içine veya başına Mehmetçiği koymak, aynı planın parçası olmasın! Türkiye'nin ekonomik krizini bahane edip, Türk Ordusunu kendi ulusunun bir parçası olan topraklarda savaşmak, bizi paralı asker statüsüne sokmaz mı?! Biz, Çanakkale Savaşının Anzakları mı olacağız!

Gazetelerde manşet oldu: "Ön safta ol, parayı al" Bu savaşta göstereceğimiz feragat ve fedakârlık, Avrupa Birliğinin anahtarı olarak gösterilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET ÇİÇEK (Devamla) - Sayın Başkan, bir dakikanızı rica ediyorum.

BAŞKAN - Efendim, uzattım; lütfen...

MEHMET ÇİÇEK (Devamla) - Biz, dünya terörüne mi karşı savaşıyoruz, Amerika'ya zarar veren teröristlere mi?!

Saygıdeğer milletvekilleri, Time Dergisi şöyle diyor: "Başbakan Blair, savaşa gideceğimizi ve askerlerimizin ölebileceklerini söylüyor; ama, savaşın kime karşı olduğunu hâlâ söylemiyor." Görülüyor ki, bu, bir terörist cezalandırması olmaktan çıkmış, bir milletin imhası noktasına yaklaşmıştır. İşte, Batının adaleti şudur: Sarı renkli torbaların birinde misket bombaları, öbüründe ekme atılmaktadır!

Terörizmle mücadelede yerimiz olmalıdır, gayemiz bu olmalıdır; ama, Bush'un gayesi farklı, o, bir terörden bahsetmiyor, bir savaştan bahsediyor. Birinci Dünya Savaşında yaptığımız taktik hatalardan sonra Osmanlı İmparatorluğunu kaybettik; şimdi, yaptığımız taktik hatalardan sonra Türkiye Cumhuriyeti Devletini kaybedebiliriz.

BAŞKAN - Allah korusun...

MEHMET ÇİÇEK (Devamla) - Analar, Güneydoğu'dan gelen tabutun üstüne kapanıp ağlıyor, gözyaşı döküyor, ciğerleri yanıyor; ama, sonunda, evladım, vatanıma, dinime, devletime feda olsun diyor. Yarın, Afganistan'dan gelen tabutların üzerinde analar nasıl ağlayacak?!

Sayın milletvekilleri, sözlerimi şöyle bitiriyorum: Biz büyük devletiz, tarih böyle diyor. Biz, hiçbir ülkenin tetikçisi olamayız. Asker gönderiyorsanız, lütfen, ihtiyaçlarını Amerikalılara karşılatmayın.

Amerika, bundan sonra hangi ülkeye saldıracak, Irak'a mı, Suriye'ye mi, diğerlerine mi?! O saldırırsa biz de saldıracak mıyız?! Amerika gidecek, Irak kalacak, Suriye kalacak ve Müslümanlık, hiçbir milletin inhisarında değildir. Dolayısıyla, bunlara bakarak, İslamı terörist göstermek yanlıştır. Başkalarının peşine takılmak yerine, yeni stratejiler geliştirerek hakem ülke olmak mecburiyetindeyiz. Vücudumuz üzerinde operasyon yaptırılmamalıdır. Bize yakışan budur.

Hepinizi saygılarla selamlıyor. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Gündem dışı üçüncü söz, Afganistan'ın dünü ve bugünüyle ilgili söz isteyen Ankara Milletvekili Şevket Bülend Yahnici'ye aittir.

Buyurun Sayın Yahnici. (MHP sıralarından alkışlar)

Bugün Afganistan günü; onun için, hükümet cevap verecek mi, bilemiyorum; çünkü, Sayın Bakan yurtdışında.

3. - *Ankara Milletvekili Şevket Bülend Yahnici'nin, Afganistan'ın dünü ve bugününe ilişkin gündem dışı konuşması*

ŞEVKET BÜLEND YAHNİCİ (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; bugün, Afganistan'ın dünü ve bugünü ismi altında bir konuşma yapmak istemişim; tesadüf, diğer iki konuşmacı arkadaşımız da 11 Eylül'den sonra gelişen hadiseler ölçüsünde Afganistan'da başlayan operasyonla ilgili görüşlerini dile getirdiler. Ben, bir başka boyuttan ve bir başka tarih perspektifi içerisinde Afganistan olayını huzurlarımıza getirmek istiyorum.

Afganistan, bu coğrafyada yaşayan halkların acısını yıllar boyu acılarıyla depreşerek, acılar çekerek getiren bir halkın yurdudur. Afganistan Halkı dediğimiz zaman, Afgan Halkı dediğimiz zaman, burada neyi anlamamız gerektiğini iyi tahlil etmemiz lazım .

Afganistan, tarihin bilinen başlangıcından itibaren bir Türk yurdu olmuştur. Tarihte, binlerce yıl boyunca, bu bölgede pek çok Türk devleti kurulmuş ve adaletle hükmetmiştir.

Afganistan'da, M.Ö. 125-M.S.40 yıllarında Saka Türkleri, M.S. 40-425 arasında Kuşanlar, M.S. 425-566 arasında Akhunlar hüküm sürmüştür. Afganistan, 7 nci Asrın sonlarından itibaren, İslamiyetin bu topraklarda büyük ölçüde yayıldığı bir yurt parçası olmuştur. 999-1030 yılları arasında hüküm süren Gazneli Mahmut ve kurduğu Gazneli Devleti, sadece bu topraklarda İslamiyetin yayılmasını çabuklaştırmamış, Hindistan ve Hindistan'ın kuzeyinde bulunan topraklarda da İslamın yayılmasının öncülüğünü yapmıştır.

Bundan sonra da, tarih boyunca, Selçuklular, Harzemşahlar, Timur Devleti, Babür Devleti, Avşarlar, Astrahanlar, Karahanlar ve Türkistan beylikleri diye vasıflandırılan beylikler, ta 1887'de Türkistan beylerinden Şerif Han'ın öldürülmesine dek bu topraklarda Türk hâkimiyeti sürmüştür.

1800'lü yılların sonunda, 1900'lü yıllara doğru, bölgede egemenlik kavgası başlamış, Büyük Britanya Krallığı ile Çarlık Rusyası, Ortaasya ve çevresinde bir hâkimiyet kavgası sürdürmüş, bu kavganın neticesinde, Hindistan, Büyük Britanya İmparatorluğunun hayat sahasına dahil edilirken, Ortaasya Çarlık Rusyasının ve Çarlık Rusyası sonrası Sovyet Rusya'nın tekeline terk edilmeye başlamıştır.

Bu arada, işte Afganistan'ın hayatıyla ilgili dönüm noktası başlamış ve burada İngiliz denetiminde, ama Peştun hâkimiyetinde -dikkatinizi çekerim- bir tampon devlet oluşturulmuştur. Bu devlet, asırlarca, binlerce yıl süren Türk varlığını devredışı bırakmış ve bölge, Peştun hâkimiyetine terk edilmiştir.

Adı ne olursa olsun -ister krallık ister başka bir rejim ister Burhanettin Rabbani ister Gulbettin Hikmetyar ister Taliban- uluslararası dış güçler vasıtasıyla, her zaman, Peştun hâkimiyeti bu bölgede kalsın diye uğraşılmış ve bugün, dış güçlerin desteğindeki Peştun ırkçılığının yeni uyarlaması, Taliban olarak gündeme sürülmüştür.

Bu bölgenin adı Güney Türkistan'dır, Horasan'dır. Afganistan toprakları, sadece, Hindistan'ı müslümanlaştıran topraklar değil, Türkiye'yi de müslümanlaştırmaya erenleri yollayan topraklardır. Bu topraklarda, Türk Milletinin tarihiyle eşit ölçüde Türk hâkimiyeti hüküm sürmüştür. Afganistan'ın nüfusunun 1/3'ü Türktür. 22 milyon nüfusu olduğu söyleniyor ve doğru dürüst yapılmayan bir nüfus sayımı vardır. Bunun 8 milyonu Türk nüfusedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞEVKET BÜLEND YAHNİCİ (Devamla) - O zaman, bu topraklarla ilgili, Türkiye'de bir şeyi düşündüğümüzde, iyi değerlendirmeler yapmak zorundayız. 28 vilayetinden 12'si Türk nüfus ekseriyetine sahiptir. Peştun nüfusunun çoğunlukta olduğu iddiası, burayı, Peştun ırkçılığına terk eden güçlerin hâkimiyet sürdürmek için yaptığı bir uydurmadır. En köftü ihtimaliyle, yüzde 30 oranında Türk, burada, aslı unsur olarak yaşamaktadır; etnik bir azınlık değildir.

Bir cümleyi, tekrar ederek, burada soru olarak sorarak, sözlerimi, 5 dakika içerisinde nasıl bitirilirse işte öyle bitirmek istiyorum.

İslam, terör uygulamaz; Taliban terör uygulamıştır. İslam, uyuşturucu kaçakçılığı yapmaz; Taliban uyuşturucu kaçakçılığı yapmıştır. İslam ırkçılık yapmaz; Taliban, Türklere karşı Peştun ırkçılığı yapmıştır. (MHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Tıpkı, Balkanlarda, Müslüman olan başka halklar Türklere karşı ırkçılık yaparken, tıpkı, Irak'ta, kuzeyinde, güneyinde Müslüman olan Saddam ve kuzeyde, Türkiye'nin diplomatik pasaportuyla Türklere karşı ırkçılık yapan güçler, tıpkı, İran'da, Müslüman oldukları halde Türkleri ezen, Türklere karşı ırkçılık yapan güçler, nasıl bir Müslüman kardeşliğini temsil etmektedirler, bunu, Yüce Meclisin takdirlerine sunuyorum.

Buradan Usame Bin Ladin'in avukatlığını yapmak, Türk Parlamentosuna yakışmamaktadır.

Saygılar sunarım. (MHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar, DSP, ANAP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Yahnici, teşekkür ederim.

HÜSEYİN ÇELİK (Van) - Sayın Başkan, söz istemiştım.

BAŞKAN - Buyurun.

HÜSEYİN ÇELİK (Van) - Sayın Başkan, bugün, Türkiye'nin de içerisinde bulunduğu dünyada bir savaş cereyan etmektedir ve burada, gensoru önergeleri görüşüldükten sonra da birçok gelişme meydana geldi. Üç farklı gruba mensup üç değerli arkadaşımız, bu konuyla ilgili olarak gündem dışı konuşma yaptılar. Sayın Dışişleri Bakanımız yurt dışında olabilir, başka bir misyonla, görevle başka yerde olabilir; ancak, hükümeti temsilen, Sayın Başbakanımızın veya bir sayın bakanımızın bu gündem dışı konuşmalara cevap vermesini beklerdik ve bu, Meclisin denetim görevi açısından son derece önemlidir, bunu önemsiyoruz.

Sözlü sorularda çoğu zaman sayın bakanlarımız burada bulunmuyor. Gündem dışı konuşmalara sayın bakanlarımız çoğu zaman gelip cevap vermiyorlar. Biz, bunu, Meclisin önemsenmemesi olarak değerlendiriyoruz. Bunu arz etmek istedim.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Tabii, takdir hükümetindir efendim.

MUSTAFA KAMALAK (Kahramanmaraş) - Sayın Başkanım, bir hususu arz etmek istiyorum.

BAŞKAN - Mikrofonunuzu açtım efendim; buyurun.

MUSTAFA KAMALAK (Kahramanmaraş) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Yahnici, konuşmalarının sonunda "Bin Ladin'in avukatlığını yapmak, Türkiye Büyük Millet Meclisine düşmez" biçiminde bir ifade kullandılar. Sanıyorum, bu ifadenin bir muhatabı vardır; gelişigüzel söylenmiş bir söz değildir bu. Burada, hiç kimse, Taliban'ın, Bin Ladin'in avukatlığını yapmıyor; ama, merhum Akif'in dediği gibi "zulmü alkışlayamam, zalimi asla sevemem." Bunu haykırıyoruz ve diyoruz ki, güçlünün yanında yer almak, elde delil olmadan, Yüce Türk Devletinin şanına yakışmaz ve diyorum ki, Türkiye Devleti, uluslararası alanda, tarafsız bir ülke nezdinde, bağımsız bir mahkeme kurulmasını talep etmelidir diyorum, önerim budur. Yani, Afganistan'da, şurada veya burada, dünyanın herhangi bir yerinde, masum bir insanın burnunun kanaması bile bizleri son derece üzzer. Sadece bizi değil...

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

MUSTAFA KAMALAK (Kahramanmaraş) - Ben de teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Mesele anlaşılmıştır efendim.

Bir Meclis araştırması önergesi vardır; okutuyorum:

C) GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1. - *Kütahya Milletvekili Ahmet Derin ve 19 arkadaşının, özürhüleri sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/215)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Sosyal devlet olmanın gereği, özürhüleri, onurlarıyla yaşayabilecekleri bir hayat standardına kavuşturmadır. Bu nedenle, devletin, özürhüleri ilgili, eğitim, istihdam, sağlık ve rehabilitasyon alanlarında sosyal politikalar geliştirmek devletimizin anayasal görevidir. Türkiye'de, özürhüleri problemleri, alınacak tedbirler ve uygulamaya koyulacak yeni politikaların belirlenmesi konusunda, Anayasanın 98 inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını saygılarımızla arz ve teklif ederiz. 01.11.2001

1- Ahmet Derin	(Kütahya)
2- Yakup Budak	(Adana)
3- Sacit Günbey	(Diyarbakır)
4- Ahmet Demircan	(Samsun)
5- Hüsamettin Korkutata	(Bingöl)
6- Veysel Candan	(Konya)
7- Turhan Alçelik	(Giresun)
8- Oya Akgönenç Muğisuddin	(Ankara)
9- Lütfi Yalman	(Konya)
10- Hüseyin Karagöz	(Çankırı)
11- Mehmet Batuk	(Kocaeli)
12- Rıza Ulucak	(Ankara)
13- Nezir Aydın	(Sakarya)
14- Fethullah Erbaş	(Van)
15- Lütfü Esengün	(Erzurum)
16- Osman Yumakoğulları	(İstanbul)
17- Ahmet Karavar	(Şanlıurfa)
18- Zeki Çelik	(Ankara)
19- Şeref Malkoç	(Trabzon)
20- Cevat Ayhan	(Sakarya)

Gereke: Tarihin her döneminde, her toplumun özürhüleri karşı ilgisi değişik şekillerde tezahür etmiştir. Avrupa zihinsel özürhüleri pranga mahkûmları gibi zincire bağlarken, Osmanlı Devleti kurduğu şifahanelerde zihinsel özürhüleri müzik, su ve kuş sesleri ile tedavi ediyordu. "Yaradılanı sev Yaradandan ötürü" sözünü yüzyıllarca kendisine düstur edinen milletimiz, bunun en güzel örneklerini, hastaneler, huzurevleri ve devrinin en ileri rehabilitasyon merkezlerini kurarak göstermiştir. Ecdadımızın özürhüleri bakışı ve tedavide gösterdikleri ilgi ve alaka gurur kaynağımız olmuştur.

Zaman içerisinde Batı toplumları özürhüleri konusunda ciddi atılımlar yapmalarına karşın Türkiye özürhüleriyle ilgili çalışmalarında geri kalmıştır. Bugün Türkiye'nin ihmal ettiği özürhülerin problemleri çığ gibi büyümektedir. Türkiye'de özürhülerin eğitimi, rehabilitasyonu, ekonomik, sağlık, sosyal ve kültürel sorunlarının halen çözülmemiş olması bir yana, özürhülerin sayısı ve özür oranlarının tespiti dahi yapılamamıştır. Elimizde sağlıklı veriler olmamasına rağmen nüfusun yüzde 10'u olarak tahmin edilen özürhülerimizin sayısı 7 000 000 civarındadır. Aileleriyle 20 000 000-25 000 000 insanımızı doğrudan, 70 000 000 insanımızı dolaylı ilgilendiren özürhülerin sorunları acilen çözüm bekleyen sosyal bir mesele olarak karşımızda durmaktadır. Ülkemizde yapılacak öncelikli iş, özürhülerle ilgili analize elverişli envanterler çıkarılmalı, bu bilgilere dayalı, özürhü vatandaşlarımızla ilgili politikalar üretilmelidir.

Özürhü vatandaşlarımızı topluma kazandırmak, onları üretici hale getirmek, normal insanlar gibi eğitim gören, çalışan, eğlenen, spor yapan fertler haline dönüştürmek, diğer vatandaşlarımız ile özürhü vatandaşlarımız arasındaki fırsat eşitliğini sağlamak devletin anayasal görevidir.

Fakat bugün özürhülerimizin yüzde 10'u okur-yazar bile olmayıp, yüzde 55'i ilkokulu bitirmiş, yüzde 20'si ortaöğretimi tamamlayabilmiş, ancak yüzde 1,5'i üniversite mezunudur. Eğitim imkânlarından son derece kısıtlı faydalanabilen özürhülerimizin istihdamı ise tam bir felakettir. Özürhülerimizin yüzde 97'si işsizdir. Özürhülerin yasal olarak kamuda ve özel sektörde yüzde 3 oranında istihdamının mecbur kılınmasına rağmen, kamuda binde 7, özel sektörde yüzde 1,5 civarında olduğu bizzat yetkili bakan tarafından ifade edilmiştir.

Çalışmayan muhtaç özürhü vatandaşlarımıza asgarî ücret seviyesinde yasal olarak ödenen paralar son üç dört senede iyice azalarak üç ayda 50 000 000 TL seviyesine düşürülmüştür. Özürhülerimize sadaka mesabesinde yapılan yardımlar onların hiçbir sorununu halletmemektedir. Sosyal güvenceye kavuşturulması gereken özürhülerimizin, sosyal ve ekonomik koşullara uygun bir düzeyde maşa bağlanması gerekir. Ayrıca, özürhülerimiz kendilerinin tüketici değil, onurlarıyla toplum içerisinde üretici olarak yer almak istemektedirler. Bu ortamı tesis etmek, sosyal devletin öncelikli bir görevidir.

Ülkemizde, özürhüleri konusunda, dağınık mevzuatlar ve hizmetlerin iç içe girmesi görev ve yetki karmaşasına neden olmaktadır. Özürhülerle ilgili hizmetlerin ilgili bütün kurum ve kuruluşların ortak plan ve programlarıyla koordinasyonunun sağlanması büyük önem taşımaktadır. 54 üncü hükümet döneminde çıkarılan 571 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle, Özürhüleri İdaresi Başkanlığı özürhülerle ilgili ilk kuruluş olmasına rağmen, sonraki yıllarda yeterli ve etkin bir hizmeti kuruluş amaçlarına yönelik gerçekleştirememiştir. Bu önemli kuruluşumuz, mutlaka, daha önemli bir hale getirilmelidir.

Özürhülerin aldığı hizmet düzeyi, toplumun gelişmişliğinin göstergesidir. Mevcut sorunların çözümlenmesi için, devletin başta gelen görevi, sosyal politikalar geliştirmektir. Bu nedenlerle, devletin, özürhülerle ilgili, eğitim, istihdam, sağlık ve rehabilitasyon alanlarında sosyal politikalar geliştirmesi devletimizin anayasal görevidir.

Toplumumuzun ayrılmaz bir parçası olan özürhülerimizin hayatın her alanında karşılaştıkları sorunları çözen, üretime katılımlarını sağlayan ve destekleyen, saygınlıklarını artıran, özgüvenlerini geliştiren ve toplumsal yaşama etkin biçimde katılmalarını kolaylaştıran sosyal politikaların geliştirilmesi, insan olmanın, sosyal devlet olmanın bir gereğidir.

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur efendim.

Önerge, gündemdeki yerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki ön-görüşme, sırası geldiğinde yapılacaktır.

Sayın milletvekilleri, gündemin "Oylaması Yapılacak İşler" kısmına geçiyoruz.

IV. – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

1. – *Ankara Milletvekili Koray Aydın'ın milletvekilliğinden istifa etmesi nedeniyle Anayasanın 84 üncü maddesi gereğince Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliğinin düşmesinin oylanması*

BAŞKAN - Ankara Milletvekili Koray Aydın'ın milletvekilliğinden istifa etmesi nedeniyle, Anayasanın 84 üncü ve İçtüzüğü'nün 136 ncı maddeleri gereğince, üyeliğinin düşmesinin oylamasını yapacağız.

İçtüzüğü'nün 136 ncı maddesi gereğince, istifa yazısının gerçekliliği, Başkanlık Divanınca incelenip tespit edilmiştir.

Şimdi, istifa önergesini okutuyorum efendim:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Milletvekilliği görevimden istifa ediyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

5.9.2001

Koray Aydın

Ankara

BAŞKAN - Anayasanın 84 üncü ve İçtüzüğü'nün 136 ncı maddeleri gereğince istifa önergesini oylarınıza sunuyorum: İstifayı kabul edenler... İstifayı kabul etmeyenler... (DYP, AK Parti ve SP sıralarından alkışlar [!], MHP sıralarından gürültüler)

MEHMET BEKÂROĞLU (Rize) - Bravo!.. Alkış!.. Hükümete alkış..

SEDAT ÇEVİK (Ankara) - Ne oluyor yani?!

BAŞKAN - Efendim, bir dakika... Sonra münakaşa edersiniz... Bırakın sayalım...

SEDAT ÇEVİK (Ankara) - Taliban'ın adanları!..

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, bu sonuca göre, Ankara Milletvekili Koray Aydın'ın üyeliğinin düşmesi kabul edilmemiştir. (MHP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, sözlü soruları görüşmüyor ve gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

Önce yarım kalan işlerden başlayacağız.

V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER

1. – *İzmir Milletvekili Rifat Serdaroğlu'nun; İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın; Amasya Milletvekili Ahmet İyimaya'nın; Ankara Milletvekili Yıldırım Akbulut'un; Şırnak Milletvekili Mehmet Salih Yıldırım'ın; Gaziantep Milletvekili Ali İlksoy, Konya Milletvekili Ömer İzgi ve Ankara Milletvekili Nejat Arseven'in; İstanbul Milletvekili Ziya Aktaş ve 42 Arkadaşının; Zonguldak Milletvekili Hasan Gemici'nin ve İzmir Milletvekili Işlay Saygın'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifleri ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/94, 2/232, 2/286, 2/307, 2/310, 2/311, 2/325, 2/442, 2/449) (S. Sayısı : 527)*

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Değişikliği Teklifiyle ilgili rapor gelmediği için, teklifin görüşmelerini erteliyoruz.

Türk Medenî Kanunu Tasarısı ile Türk Kanunu Medenisinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in; Ankara Milletvekili Esvet Özdoğu ve Dört Arkadaşının, Aynı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tekliflerinin müzakeresine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

2. - *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ile Türk Kanunu Medenisinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in; Ankara Milletvekili Esvet Özdoğu ve Dört Arkadaşının; Aynı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifleri ve Adalet Komisyonu Raporu (1/611, 1/425, 2/361, 2/680) (S. Sayısı : 723) (1)*

BAŞKAN - Komisyon ve Hükümet yerinde.

Sayın milletvekilleri, Beşinci Bölüm üzerinde, Adalet ve Kalkınma Partisi ile Saadet Partisi Grupları adına görüşmeler tamamlanmıştır.

Beşinci Bölüm 396 ilâ 493 üncü maddeleri kapsamaktadır. Bu bölümde konuşma süreleri gruplar ve komisyon için 20'şer dakikadır.

Şimdi, söz sırası, Milliyetçi Hareket Partisi Grubuna aittir.

Afyon Milletvekili Sayın Müjdat Kayayerli, buyurun.

MHP GRUBU ADINA MÜJDAT KAYAYERLİ (Afyon) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 723 sıra sayılı Türk Medenî Kanunu Tasarısının Beşinci Bölümünde, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; Grubum ve şahsım adına, Yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum.

Türk Medenî Kanununda yapılan değişikliklerle, Türkiye Cumhuriyeti Devleti, yeniden, hukuk devleti olduğunu bir defa daha dünyaya duyurmaktadır. Hukukun üstünlüğüne inanan Türk Milleti, Türkiye Cumhuriyeti Devletini hukuk devleti olarak tanımlar. Bu tanımın dışına çıkarak, toplumu devlete kışkırtanlar, Türk Devletini hukuk devleti olarak tanımak istemeyenler, her zaman olduğu gibi, hukukun üstünlüğü karşısında ezilmeye mahkûm kalacaklardır; çünkü, hukuk devleti demek, temel hak ve özgürlükleri anayasayla tanıyan, hukukun üstünlüğünü kabul eden, kamu nitelikli bütün faaliyet ve işlemleri yargı denetimi altında tutan devlet demektir.

Hukuk devletinin vazgeçilmez ve en önde gelen ögesi ise, idarenin yargısal denetimidir. Yurttaşlarımızın hukuka aykırı ve keyfi işlemlere karşı yargısal korunmaya alınmaları, idarenin yargı denetimiyle benimsenme ilkesi, 1924, 1961 ve 1982 Anayasalarımızda da yer almıştır.

Bu bölümde konusu edilen vesayet, medenî hukukta, velileri olmayan küçükler ile kısıtlıları korumaya ilişkin hukukî bir rejimdir. Medenî hukuk alanındaki vesayet rejimi, velayet kurumunun işlemediği durumlarda küçüklerin ya da kısıtlanan ergin kişilerin hukukî çıkarlarını korumak amacını taşır. Velayet, sadece ana ve baba tarafından kullanılan bir yetki olduğu halde, vesayet, vasi ve kayyımın birlikte vesayet dairelerinin sahip olduğu bir yetkidir.

Vesayet daireleri, sulh mahkemeleri ile asliye mahkemeleridir. Vesayet daireleri, vasileri denetlerler. Vasi ve vesayet daireleri görevlerini yerine getirirken, tedbirli bir yönetici gibi davranmakla yükümlüdürler; kast ve ihmalleriyle neden oldukları zararlardan da sorumludurlar.

(1) 723 S. Sayılı Basmayazı 24.10.2001 tarihli 11 inci Birleşim Tutanağına eklidir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Türk Medenî Kanunu Tasarısı, aynen yürürlükteki kanunda olduğu gibi "Aile Hukuku" başlığını taşıyan İkinci Kitabın Üçüncü Kısmı vesayetle ilgilidir. Birinci Bölüm vesayet düzeninde -396 ncı maddeden 438'e kadar- vesayet organları, vesayeti gerektiren haller, vesayet işlerinde yetki, vasiinin atanması, kayyımlik ve yasal danışmanlık, koruma amacıyla özgürlüğün kısıtlanması yer almaktadır.

İkinci Bölümü oluşturan 438 ile 470 inci maddeler arası ise vesayetin yürütülmesiyle ilgili olup, vasiinin, kayyımın ve vesayet dairelerinin görevlerini, ayrıca, vesayet organlarının sorumluluğunu açıklamaktadır.

Üçüncü Bölüm, yani, 470 ile 495 inci maddeler arası da, vesayetin sona ermesiyle ilgili olup, vesayeti gerektiren hallerin, vasilik görevinin ve vesayetin sona ermesiyle ilgili sonuçları içermektedir.

Vesayet kısmında düzenlenmekte olan kurumlarda ve hükümlerde önemli ve esash değişiklikler söz konusu değildir. Bu bölümde, tasarının 396 ncı, 397 ncı, 398 inci, 399 uncu, 400 üncü, 401 inci, 402 ncı ve sair maddeleri hükümetimizin teklif ettiği şekliyle, Adalet Komisyonunda 88 madde aynen kabul edilmiştir; sadece 11 maddede değişiklik yapılmıştır.

Özel vesayetin kurulmasında istemde bulunacakları belirleyen 399 uncu maddeye, yürürlükteki metinde geçen "vesayet altındaki kimsenin yakın kan ve sühri hısımlarından iki reşidin" yerine, "vesayet altına alınan kişinin fiil ehliyetine sahip iki yakın hısımların" deyimini tercih edilmiştir.

"Vesayeti Gerektiren Haller" başlığını taşıyan İkinci Ayırımında, istek üzerine kısıtlanmayı düzenleyen 408 inci maddede sayılan hallere, ağır hastalık hali de eklenmiştir.

Yürürlükteki Medenî Kanunun 356 ncı maddesini karşılayan tasarının 406 ncı maddesinde, maddenin kenar başlığı Türkçeleştirilmiş, ayrıca, hem kenar başlığında hem madde metninde isabetli olarak "ayyaşlık" yerine "alkol veya uyuşturucu madde bağımlılığı" deyimini kullanılmıştır. Bu suretle, ayyaşlığın, sadece alkol bağımlılığını ifade etmediği vurgulanmıştır.

406 ncı maddenin özü ise şöyledir: "Savurganlığı, alkol veya uyuşturucu madde bağımlılığı, kötü yaşama tarzı veya mal varlığını kötü yönetmesi sebebiyle kendisini veya ailesini darlık veya yoksulluğa düşürme tehlikesine yol açan, başkalarının güvenliğini tehdit eden her ergin kısıtlamı."

409 uncu maddede, akıl hastalığı veya akıl zayıflığı sebebiyle kısıtlamaya ancak resmi sağlık kurulu raporu üzerine karar verilebileceği hükmü getirilmiş; bu suretle, herhangi bir hekimin raporuyla karar verme imkânı ortadan kaldırılmıştır.

Vasilikten kaçınma sebeplerini düzenleyen Medenî Kanunun 367 ncı maddesini karşılayan tasarının 417 ncı maddesine isabetli olarak cumhurbaşkanı ilave edilmiş; ayrıca, sadece yargıtay başkan ve üyeleri değil, hâkimlik ve savcılık mesleği mensupları ile önemli yönetim sorumlusu kamu görevlilerinin de vasilikten kaçınması hususu düzenlenmiştir; böylece, kaçınılabileceklerin çerçevesi genişletilmiştir.

418 inci madde kimler vasi olamazları açıklar; bu sorunun cevabını şöyle verebiliriz: Kısıtlılar, kamu hizmetinden yasaklılar veya haysiyetsiz hayat sürerler, menfaati kendisine vasi atanacak kişinin menfaatıyla önemli ölçüde çatışanlar veya onunla aralarında düşmanlık bulunanlar ile ilgili vesayet daireleri hâkimleri vasi olamazlar.

Yürürlükteki Medenî Kanundan farklı olarak Birinci Bölümde yer alan beş fasla, altıncı bir fasıl halinde "Koruma Amacıyla Özgürlüğün Kısıtlanması" başlıklı yeni bir ayırım oluşturulmuştur. Tasarının bu haliyle düzenleme amacı yerindedir. Korunmaya muhtaç olanlar bakımından önemli bir koruma teşkil ettiği için isabetlidir; ancak, ayırım başlığından "özgürlüğün" ibaresinin kaldırılması ve "Koruma Amacıyla Kurma, Yerleştirme" şeklinde ifade edilmesi daha yerinde olur. Aynı eleştiri, tasarının 446 ncı maddesi için de geçerlidir.

Koruma altına alınma sebeplerini düzenleyen tasarının 432 nci maddesine "serserilik" kelimesinden sonra gelmek üzere "ve benzeri" kelimelerinin eklenmesi suretiyle, bu gibi maddelerde benimsenen örneğe yolyla düzenleme prensibine uygun davranılmış olunur. Oysa, tasarıdaki sebepler, tahdidi: yani, sınırlı sayılı olarak sayılmış görülmektedir.

432 nci maddede, kişinin bir kuruma yerleştirilmesi veya alıkonulması belli sebeplere bağlanmıştır; bunlar, toplum için tehlike arz eden akıl hastalığı, akıl zayıflığı, alkol ve uyuşturucu madde bağımlılığı, bulaşıcı hastalık veya serserilik halleridir. Ağır tehlike arz eden hastalıklar ise, ilerlemiş verem, kolera, veba ve AIDS'tir. Ergin olmayan kişiler, yani, küçükler, bu madde kapsamına girmemektedir. Sonuçta, bir kişi, toplum içinde tehlike oluşturuyorsa, bu kişi kuruma yerleştirilebilecek ya da kurumda alıkonulmaya devam edilecektir.

Medeni Kanununun 389 uncu maddesine göre vasilik görevi, kural olarak dört yıl için verilir. Tasarının 456 nci maddesiyle bu süre iki yıla indirilmiştir. Ancak, vesayet makamı, bu süreyi her defasında ikişer yıl uzatabilir. Dört yıl dolunca, vasi, vasilikten kaçınma hakkını kullanabilir.

Medeni Kanununun 392 nci maddesiyle düzenlenen yasak işlemler, tasarının 449 uncu maddesinde ele alınmış ve bağışlama yasağı, önemli bağışlarla sınırlandırılmıştır. Yani, vesayet altındaki kişi adına kefil olmak, vakıf kurmak ve önemli bağışlarda bulunmak yasaklanmıştır.

Türk Medeni Kanunu Tasarısındaki 449 uncu madde olarak düzenlenen hükümün, yürürlükteki kanunun 392 nci maddesindeki eksiklikleri ve uygulama zorluklarını ortadan kaldırmadığı kanaatiyle, gerek uygulayıcıların gerekse vesayet makamının karşılaştığı güçlükleri, bir iki küçük örnekle dikkatinize sunmak istiyorum.

Kendi geçimini temine yetecek kadar geliri olan ya da aile desteğiyle geçinebilen kısıtlılar yönünden sorun yaşanmamaktadır; ancak, sayıları az da olsa, önemli ölçülerde mal varlığına ve gelire sahip olup, yasal kısıtlılık altına alınan ve mallarının idaresi vasiye devredilmiş olan, vesayet makamlarının takip ettiği dosyalar vardır. Akli maluliyet ya da sair nedenlerle kısıtlanan bir kişinin, bu karar öncesinde okutmakta olduğu, kişisel olarak burs verdiği öğrencileri olduğunu varsayalım; kısıtlı ile burs verilen bu öğrenciler arasındaki bağın devamı, kısıtlılık altına alınma kararından sonra mümkün olamayacaktır; zira, mevcut kanun, kısıtlının mal varlığından bağış yapılmasını yasaklamıştır; oysa, burs verilen öğrencilere ödenen gider, bağış kapsamındadır. Vasi, kısıtlının mal varlığından bu ilişkinin devam ettirilebilmesi anlamında harcama yapamayacaktır; oysa, bu öğrenciler, kısıtlının, ticarî hayatında ileride yararlanmayı düşündüğü, en azından topluma kazandırılmaları amacıyla eğitimlerine destek verdiği yoksul ve ihtiyaç sahibi öğrencilerdir. Eğitimdeki programlarını da bu desteğe göre yapmışlardır. Kısıtlılık kararıyla, tüm ilişkiler zora girmiş, bozulmuştur.

Türk toplumunun aile yapısı ve devam eden gelenekleri, görenekleri ve töreleri mevcuttur. Çocuklar, reşit de olsalar, Anadolu'da, birçok işte, aile içerisinde çalışmaya devam etmektedirler. Örneğin, babaya ait bir ticarethane resmî olarak hiçbir kaydı olmamasına rağmen, buradaki faaliyeti sürdüren çocuklar mevcuttur. Bu ticarethane sahibi babanın bir nedenle kısıtlandığı kabul edilirse, bu ticarethanenin geliri vasinin denetimine geçecek ve harcamalar kontrol altına alınacaktır. Bu babanın, reşit olup askerden gelen oğlunun evlendirileceğini varsayalım. Yasal düzenlemeler karşısında, kısıtlı babanın gelirinden bu erkek çocuğun ya da kızın düğün merasimi için hiçbir harcama yapmak mümkün değildir. Oysa, bu, Türk toplumunun ve aile yapısının anne ve babaya yüklediği geleneksel bir yükümlülüktür.

Toplumsal gelenekler ve dinî inançlar açısından örnekler çoğaltılabilir. Ramazan aylarında, malın zekâtu olarak kabul edilen fitre ve zekât vermek, dinî bir yükümlülüktür. Kişinin kısıtlan-

masyyla, şahsi olarak bu yükümlülüğten kurtulduğu kabul edilse bile, birçok düşündür ve bilim adamına göre, bu yükümlülük mala aittir. Kişiler kısıtlı olsa bile, mallarını idare edenler bu yükümlülüğü yerine getirmelidirler. Tartışmalı olan böyle bir konuda, mal varlığı ve geliri olan, dini kurallara göre fitre, zekât yükümlüsü kabul edilen kısıtlının vasisinin ve devamında vesayet makamının manen baskı altında kalacağı da açıktır. Zira, toplumumuzun dinî kültür seviyesi karşısında böyle bir hususta tartışma yaratmak ve verilmesi gerektiği konusunda ısrar eden diğer aile bireyleri önünde bunu kanunun koyduğu yasak kapsamında izah edebilmek mümkün görülmemektedir.

Uç örnekler de olsa, bunlar, vesayet makamlarının ve vasilerin karşılaşmış oldukları zorluklardır. Bağış kapsamını belirleyen bir düzenlemeye gidilebileceği gibi, nelerin bağış sayılamayacağını düzenleyen bir değişikliğe de burada gidilebilir. Önemli bağış kapsamı afakidir; bunun neye göre belirleneceği de belirsizdir. Parasal işlemlerin olduğu yerde, suiistimali önleyecek yasal düzenleme ve tedbirlerin alınması da şarttır. Bu, tarafları da zan altında kalmaktan, manen rahatsız olmaktan kurtaracaktır. Düzenlemede, suiistimale yol vermeyecek, hileli işlemlerin önünü kesecek; ama, mevcut sorunları da giderecek bir metin ilavesinin yararlı olacağı açıktır. Bu hususta, vesayet makamı olan hâkime, gelir-gider durumu, kısıtlının şahsi hal ve mal varlığı ile aile ilişkileri, sosyal ve kültürel seviyesi, önceki uygulamaları, kısıtlılık öncesi iradesi, gelenekselleştirmiş olduğu harcamaları gibi sair ayrıntılar konusunda takdir hakkı ve harcama yetkisi tanınmasının, buna yönelik bir düzenleme yapılmasının uygun olacağı kanaatindeyiz.

Medenî Kanununun 393 üncü maddesiyle, vesayet altındaki kişinin görüşünün alınması için aranan 16 yaş sınırı, tasarınmın 450 nci maddesiyle isabetle kaldırılmıştır; ancak, görüşü alınacak kişinin "görüşlerini oluşturma ve açıklama yeteneğine sahip olması" gibi, anlaşılması zor bir koşulun öngörülmesi de uygun olmamıştır. Vesayet altındaki kişinin, işi uygun bulmuş olması, vasiyi sorumluluktan kurtarmaz.

Ayrıt etme gücüne sahip olan vesayet altındaki kişi, vasinin açık veya örtülü izni veya sonraki onamasıyla yükümlülük altına girebilir veya bir haktan vazgeçebilir.

Vasinin kabul etmediği işlemlerde, taraflardan her biri, verdiğini geri isteyebilir; ancak, vesayet altındaki kişi, sadece kendi menfaatına harcanan veya geri isteme zamanında mal varlığında mevcut olan zenginleşme tutarıyla ya da iyi niyetli olmaksızın elden çıkarmış olduğu miktarla sorumludur. Vesayet altındaki kişi diğer tarafı yanıltmış ise, onun bu yüzden uğradığı zarardan sorumlu olur.

"Vasinin Atanması" başlıklı Dördüncü Ayırımında, vasilîği kabul yükümlülüğünü düzenleyen maddede yapılan değişiklikle, bu yükümlülüğün sadece erkekler için değil, kadınlar için öngörüldüğünü vurgulamak üzere, yürürlükteki kanunda yer alan "erkekler" sözcüğü "vasilîğe atananlar" şekline dönüştürülmüştür. Böylece, kadın-erkek eşitliği bu konuda da gerçekleştirilmiştir.

Beşinci Ayırımın başlığı, yürürlükteki kanunda "Kayyımılık" iken, tasarıda bu başlığa "Yasal Danışmanlık" da eklenmiştir.

426 ncı maddeye göre, ergin bir kişi, hastalığı, başka bir yerde bulunması veya benzeri bir sebeple, ivedi bir işini kendisi görebilecek veya bir temsilci atayabilecek durumda değilse; bir işte, yasal temsilcinin menfaatiyle küçüğün veya kısıtlının menfaati çatışyorsa, yasal temsilcinin görevini yerine getirmesine bir engel varsa, vesayet makamı resen temsil kayyımını tayin eder. Vesayet makamı, yönetimi kimseye ait olmayan mallar için gereken önlemleri alır ve özellikle, bir kimse, uzun süreden beri bulunamaz ve oturduğu yerde bilinemezse, malvarlığını kendi başına yönetmek veya bunun için temsilci atamak gücünden yoksunsa, bir terekede mirasçılık hakları henüz belli değilse, bir tüzelkişi gerekli organlardan yoksun kalmış ve yönetimi başka yoldan sağlanmamışsa, bir hayır işi veya genel yarar amacı güden başka bir iş için halktan toplanan para ve sair yardımı yönetme veya harcama yolu sağlanamamışsa, bir yönetim kayyımını atar.

Vesayet organlarının sorumluluğunun düzenlendiği dördüncü ayırımında vesayet ve denetim makamı gibi organlarda görevli olanların haksız fiilleriyle verdikleri zarardan dolayı devletin doğrudan doğruya sorumlu olması esası getirilmiştir. 468 inci maddede devlet, vasi, kayyım ve yasal danışmanlarına verdikleri zararlardan da sorumlu tutulmuştur. Yalnız, burada, devletin sorumluluğu, bu kişilerin zararı ödeyememeleri halinde, ikinci derece bir sorumluluk olarak düzenlenmiştir. Devletin vesayet dairelerinde görevli kişilere karşı rücu davasına bakmaya vesayet dairesine en yakın olan asliye mahkemesi yetkilidir. İlgililer, vesayet makamının kararlarına karşı tebliğ gününden başlamak üzere on gün içinde denetim makamına itiraz edebilirler, denetim makamı da gerektiğinde duruşma yaparak bu itirazı kesin karara bağlar. Sorumlu vasi ve kayyım karşı açılacak tazminat davası, kesinhesabın tebliği edildiği tarihten başlayarak bir yıl geçmekle zaman aşımına uğrar; ancak, vesayetten doğan tazminat davaları ise kesinhesabın tebliğinin üzerinden on yıl geçmekle zaman aşımına uğrar.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; her şeyi devletten bekleme alışkanlığından bir türlü kurtulamayan muhalefet milletvekillerimize, Türk dostu Kennedy'nin şu sözleriyle cevap vermek istiyorum. Kennedy, bir sözünde şöyle söylüyor: "Ülkem benim için neler yapabilir demeyin, kendinize, ben, ülkem için neler yapabilirim diye sorun." İşte, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin bütün adalet saraylarında "adalet mülkün temelidir" ifadesi var. Burada adalet, doğruluk demektir; mülk ise, devlet anlamındadır. Yani, devletin temelinde adalet bulunmalıdır.

Adaletin üç işlevi vardır; eşitliği sağlamak, hakıya hakkını vermek ve haksızı cezalandırmaktır. Adalet, biz Türklerde, eskiden beri bir devlet politikasıydı. Üzerinde görüştüğümüz Medeni Yasa Tasarısında da, Türk Milletinin hassasiyetlerine dikkat edilmiştir; ancak, uygulamalarda bazı eksiklikler çıkabilir; sonuçta, kanunları insanları yapmaktadır. Hata ve eksiklikler görüldüğünde, uygulamalardaki hata ve eksikliği, yine, bu Yüce Meclisin değerli üyeleri, sizler düzelteceksiniz. Bu bakımdan, adalet kelimesinden türetilen "itidal" teriminin anlamı olan "ılımlı olmak", "ölçülü olmak" Medeni Yasa Tasarısının çıkarılmasını istemeyenlerin de görevi olmalıdır.

Milletimizin daima kutlu saydığı devlet, milletimizin siyasi varlığıdır. Güçlü devlet, mutlaka, adalet ve hoşgörüye dayanmalıdır. Güçlü devleti temsil eden siyasiler de, temsil ettikleri nispetinde güçlü göründükleri gibi, onlar sayesinde devlet daha da güçlenmektedir.

Sonuç olarak, Türk Medeni Kanununun yaklaşık 135 maddesi değişikliğe uğramıştır; 135 maddenin 49'u, Milliyetçi Hareket Partisinin istediği doğrultuda değişmiştir.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak bu tasarıyı desteklediğimizi belirtir, Türk Ulusuna hayırlı olmasını diler, emeği geçenleri tebrik eder, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına sevgi ve saygılarımı sunarım. (MHP, DSP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum efendim.

Şimdi söz sırası, Demokratik Sol Parti Grubu adına, Ankara Milletvekili Sayın Melda Bayer'de.

Buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

DSP GRUBU ADINA MELDA BAYER (Ankara) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 723 sıra sayılı Türk Medeni Kanunu Tasarısının vesayetle ilgili üçüncü kısmı üzerinde, Demokratik Sol Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi, saygıyla selamlıyorum.

Medeni hukuk, özel hukukun temeli sayılan ve düzenlediği ilişkiler yönünden en kapsamlı olan özel hukuk dalıdır; hatta hukukun doğuşu ve tarihesi bakımından medeni hukuk, hukukun temeli

sayılabilir. Bizler, toplumsal yaşam içinde, hiç farkına varmadan sürekli bir medenî hukuk ilişkileri zinciri içinde bulunuyoruz. Kişinin doğumu, ana babasıyla olan ilişkisi, belirli bir yaşa ulaşması, yaptığı davranışların doğuracağı sonucu algılayabilecek yetenekte olup olmaması, nişanlanması, evlenmesi, boşanması, evlilik içinde eşyle karşılıklı parasal, manevî hak ve yükümlülüklerle ilişkilerini yürütmesi, ölen yakından miras hakları kazanması, eşyalara sahip olması, bunlar üzerinde egemenlik kurması ya da bazı haklara sahip olması, diğer kişilerle hukukî ilişkilere girerek bazı hak ve borçlara sahip olması gibi birçok hak ve yetkileri birer medenî hukuk ilişkisidir.

Büyük Atatürk'ün önderliğinde 1926 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan Medenî Kanun, yeni Türkiye'yi, eski Türkiye'nin hukukî yapısından ayırmak bakımından o güne kadar sunulan kanunların en iddialı olanıdır; çünkü, yeni devlet yapısının laik niteliği, hiçbir kanun gerekçesinde Medenî Kanunda olduğu kadar açık ve kesin ifade edilmemiştir.

Bir dîn adamı olan, zamanın Şer'iyye Vekili Hoca Mustafa Efendi başkanlığında Adliye Encümeni, gerekçesi ve metni üzerinde mutabık kalınan kanun tasarısını Meclise sevk ederek aynen kabulünü talep eder.

Ulus için ne denli önemli olduğunu gerekçesinde "ulusal toplum yaşamının düzenleyicisi olan ve yalnız ondan esinlenmesi gereken tedvin edilmiş bir Medenî Kanundan Türkiye Cumhuriyetinin yoksun kalması, ne yüzyılımızın uygarlığının gerekleriyle ne de Türk devriminin hedeflediği anlam ve kavramla bağdaşabilir" sözleriyle belirten dönemin Adalet Bakanı Mahmut Esat Bozkurt'u ve çalışma arkadaşlarını saygıyla anmak istiyorum. Çünkü, medenî hukuk, devrimci ve laiktir. Eski düzeni terk ederek, tamamen farklı, çağdaş, laik ve modern bir hukuk düzeni getirmiştir.

Medenî Kanunumuzun kişiye, dolayısıyla insana verdiği önem, kadın-erkek arasındaki eşitliği gözetmesi, yeni laik ve monogam temele dayanan bir aile düzeni getirmesi, Osmanlı toprak rejimine dayanan eski mülkiyet sistemini tümüyle terk ederek, yeni bir mülkiyet anlayışı ve sistemi getirmiş olması, miras hakları yönünden aynı durumda bulunanlar arasında eşitliği gözetken laik bir sistem getirmiş olması gibi hususlar, Medenî Kanunun laik ve devrimci niteliğinin göstergesidir.

Çağdaştır, demokratik ve eşitlikçidir. Tüm kişileri eşit görür; hiçbir kişi ya da sınıfa ayrıcalık tanımaz. Birey çıkarıyla toplum çıkarını akılcı biçimde dengeler; temelde, bireylere mülkiyet hakkını ve bu hakkı kullanma özgürlüğünü, hukukî işlerde irade özgürlüğünü tanımış; fakat, kişilerin bu özgürlüğü dilediği gibi başboş biçimde diğer kişiler ve toplum zararına olacak şekilde kullanmasını da engellemek için gerekli düzenlemeleri yapmıştır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Medenî Kanunun kısımlarından biri olan vesayet bir yasal temsilcilik çeşididir. Vasi, vesayeti altındaki kimsenin kişiliğine ve mallarına özen göstermeye ve kişiyi temsil etme konusunda hak ve yükümlülükleri sahiptir. Vesayet, temelde, aciz, sakat, korunması gereken kişilerin ve bunların çıkarlarının korunmasına yönelik, sosyal, politik yanı ağır basan; fakat, aynı zamanda hukukî yanı da önemli olan bir koruma sağlayıcı resmî kuruldur. Bu niteliğiyle sadece kısıtlının değil, toplumun çıkarlarını da korumaya yöneliktir. Bizzat vesayet altına alınan kişinin korunması ve çıkarlarının kollanması amacı yanında vesayet, çevreye tehlike yaratma ve başkalarının güvenliğini tehdit etme ögesini içeren bir kısıtlamaya da dayandığından, bu haliyle, kısıtlının en yakın çevresi olan ailesinin, daha sonra üçüncü kişilerin, ondan da sonra kamu çıkarlarının ticari güvenliğinin korunması amaçlarını da gözetir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; yeni Türk Medenî Kanun Tasarısı, vesayetle ilgili kısımda da bazı değişiklikler ve yenilikler getirmektedir.

Vesayet, vesayet altındaki kimsenin yakın kan veya sıhri hısımlarından iki reşidin talebiyle kurulması yerine, vesayet altına alınan kişinin fiil ehliyetine sahip iki yakın hısımlarının istemi üzerine kurulacağı getirilmiştir; yani, vesayeti isteyen kişilerin, fiil ehliyetine sahip olmaları koşulu öngörülmüştür. Yürürlükteki kanunda mevcut olan "küçüğün ve mahcurun şahsına takayyüd ve mallarını idare ve medenî tasarruflarda onu temsil" şeklindeki ifade "küçüğün veya kısıtlının kişiliği ve mal varlığıyla ilgili bütün menfaatlarını korumak ve hukuki işlemlerde onu temsil" şekline dönüştürülmüş; böylece, vasiinin yetkisi genişletilmiş; vasiye, vesayet altındaki kişinin kişilik haklarına ilişkin davaları açma yetkisi tanınmıştır. Velayet altında bulunmayan küçüklerin farkına varan noterler de, bildirimle yükümlü resmî görevliler arasına alınmıştır.

İsteğe dayanan kısıtlılık haline ağır hastalık hali eklenmiştir. Akıl hastalığı ve akıl zayıflığı sebepleriyle, kısıtlamanın, ancak resmî sağlık kurulu raporuyla mümkün olacağı açıkça düzenlenmiş; hâkimin, resmî sağlık raporuna rağmen, bu rapor göz önünde tutularak kısıtlanması istenen kişiyi dinleyebilmesi öngörülmüştür. Bu hüküm sayesinde, uygulamada, zaman zaman yakınmalara neden olan kötü niyetin önüne geçilmesi sağlanacaktır.

Mahkemece vasiliğe atanan kişinin, bu görevi kabul etme yükümlülüğü, sadece erkekler için değil, kadınlar için de getirilmiş; böylece, bu konuda da kadın-erkek eşitliği sağlanmıştır. Vasilikten kaçınılabilecekler arasına Cumhurbaşkanı, Bakanlar Kurulu üyeleri, hâkimlik ve savcılık mesleği mensupları da eklenmiştir.

Anayasanın 19 uncu maddesine uygun olarak, koruma amacıyla özgürlüğün kısıtlanması, kanuna girmiştir. Toplum için tehlike oluşturan akıl hastalığı, akıl zayıflığı, alkol veya uyuşturucu madde bağımlılığı, ağır tehlike arz eden bulaşıcı hastalıklar veya serserilik nedeniyle, kişi, bu madde gereğince, bir kuruma yerleştirilecek veya alıkonacaktır. Ergin olmayan kişiler; yani, küçükler bu maddenin dışında tutulmuştur.

Tasarımın 435 inci maddesinde, bu şekilde özgürlüğü kısıtlanan kişi ve yakınlarına, karara karşı itiraz ve yargı yoluna başvuru hakkı tanınmıştır. 437 nci madde, özgürlüğü kısıtlanacak kişiye, adli yardım yoluyla, barolarca görevlendirilecek bir avukatla temsilin sağlanmasını öngörmektedir. Hâkimin, bizzat ilgili kişiyi de dinlemesi gerektiği belirtilmiştir.

Vesayet altındaki kişi, görüşlerini oluşturma ve açıklama yeteneğine sahipse, vasi, önemli işlerde karar vermeden önce, onun görüşünü almakla yükümlü tutulmakta, buradaki yaş sınırı kaldırılmakta, yeni bir ölçü getirilmektedir. Vasilik süresi 4 yıldan 2 yıla indirilmektedir. Vasiinin ücretinin, vesayet altındaki kişinin mal varlığından karşılanması mümkün olmadığı hallerde, bu ücretin Hazine tarafından karşılanması düzenlenmiştir. Vesayet ve denetim makamı gibi organlarda görevli olanların, haksız fiilleriyle verdikleri zarardan dolayı, devletin doğrudan doğruya sorumlu olması esası getirilmiştir. Devletin sorumluluğu, bu kişilerin zararı ödeyememeleri halinde, ikinci derecede bir sorumluluk olarak düzenlenmiştir.

Medenî Kanun, toplumsal yaşamdaki gelişme ve değişikliklere sürekli biçimde açık olmak istediğinden, hukuku donduracak ve gelişmesini önleyecek kesin ve katı tanımlardan ve düzenlemelerden kaçınmıştır. Büyük Atatürk'ün 1922 ve 1925 senelerinde, adalet sistemimizle ilgili söylediği "bugünün ihtiyaçlarına uygun kanun yapmak ve onu iyi uygulamak, refah ve ilerleme vasıtalarının en mühimleridir" ve "zamanın değişmesiyle hükümlerin değişmesi inkâr olunamaz" sözleri bugün de önemini aynen korumaktadır.

Onun içindir ki, çağın ihtiyaçlarına cevap verecek olan ve dili de günün şartlarına uygun olarak sadeleştirilen yeni tasarı kanunlaştığında tarihî bir değişikliğe tanık olacağız.

Uzlaşî kùltürüyle, bu kadar önemli yasaları çıkaran Yüce Meclisin bir üyesi olmaktan gurur duyuyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum efendim.

Şimdi, sıra, Doğru Yol Partisi Grubu adına, Manisa Milletvekili Sayın Rıza Akçalı'da; buyurun efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA RIZA AKÇALI (Manisa)- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Medenî Kanunumuzun Beşinci Bölümü velayet ve vesayet konularını düzenleyen bölüm. Komisyondaki tartışmalara baktığımız zaman, bu bölüm, aşağı yukarı üzerinde hiç müzakere dahi edilmeden, bütün maddeler, söz alınmadan geçmiş ve çok önemli değişiklikler yok eski kanunla yeni kanun arasında; sadece, sadeleştirmeler, düzenlemeler var, birkaç tane de yeni kurum ihdası var. Bir tanesi, yasal danışmanlıkla ilgili yeni bir ihdas var; bu, olumlu bir gelişme.

İkincisi; koruma amacıyla özgürlüklerin kısıtlanması gündeme gelmiş, Anayasanın 19 uncu maddesiyle uyumlu olarak bu gündeme getirilmiş. Bununla, akıl hastalarının, alkol ve uyuşturucu madde bağımlılarının, ağır tehlike arz eden bulaşıcı hastalıkların ve serserilik hallerinin toplumu rahatsız edici boyutlara varması halinde, özgürlüklerin, belirli sürelerle, bu arazların ortadan kalkmasına kadar sınırlanabilmesini sağlayacak yeni bir düzenleme; bu da, toplum huzuru açısından sanıyorum ki, uygun görülmüş. Ancak, burada, tabii, ölçünün doğru konulabilmesi, birtakım art- niyetlerle, maksatlı bir şekilde özgürlüklerinin sınırlanabilmesi ihtimalinin önüne geçilmesi, sanıyorum ki, uygulamada en çok üzerinde durulması gereken hususlardan bir tanesi.

Bir önemli değişiklik ki, bu, bana göre hepsinden daha önemli, bir zihniyet değişikliğini ifade ediyor: Vesayet ve denetim makamında görev almış olan devlet memurlarının; yani, hâkimlerin, benzer kişilerin, haksız fiillerinden dolayı verdikleri zararların tazmini gündeme gelmiş. Bunda, devlet ikinci derecede sorumlu olarak addediliyor yeni kanunda. Yani, vatandaşına karşı sorumluluk hissini uyanmaya başladığı bir devlet anlayışını, yavaş yavaş, demek ki, zihinlerimizde olsun, kanunlarımızda olsun gündeme getirmeye başlıyoruz. Bu, Türkiye'nin geleceği açısından umut verici, müjde verici bir gelişme.

Bu bölümle ilgili söylenebilecekler bunlar; ancak, ben, tabii ki, Medenî Kanun bir medeniyet projesi, bir büyük proje; bunun geneliyle ilgili, uygulamasıyla ilgili zihinlerimizde farklı bir pencere açmak açısından bazı şeyleri söylemek istiyorum. Tabii, kanun koyucu olarak bizlerin öncelikle düşünmesi gereken husus bana göre şu: Böyle bir medeniyet projesini, böyle geniş kapsamlı bir Medenî Kanunu Meclisten çıkarıyoruz. Bunun sonucunda, bu kanun yürürlüğe girdikten sonra, bunun toplum üzerindeki etkileri nelerdir? Bu kanun çıktıktan sonra, toplumda huzur, birlik, beraberlik ve anlaşmazlıklar azalacak mı; yoksa, tam tersine, anlaşmazlıkların daha çok arttığı, mahkemelerdeki davaların sayısının çoğaldığı bir dönemi mi yaşayacağız? Birincisini geliştirmek için neler yapmalıyız, ikincisini azaltmak için üzerimize düşenler neler? Bunu geliştirmek açısından, bunu toplumun huzuruna çevirmek açısından başka hangi konularda da değişiklikler yapmak, en azından, zihniyetimizi değiştirmek gereği vardır diye bu hususlara izninizle değinmek istiyorum. Toplumsal sonuçları gözleme açısından bir feedback olması açısından, buna ihtiyaç var.

Tartışmalara baktığımız zaman bunun karşısında olanları görüyoruz, hararetle bunu savunanları görüyoruz toplum penceresine baktığımız zaman. Bu neden kaynaklanıyor diye biraz sosyolojik derinliklerine inmeye çalışırsak, sanayi toplumuyla tarım toplumu ilişkilerinin, hentiz, sanayi toplumu lehine Türkiye'de yerleşmemiş olmasından kaynaklanan bir şey.

Yeni kanun, sanayi toplumu ilişkilerini tanzim eden bir zihniyetle gündeme getirilmiş. İşte, çalışma izni; eskiden kadının çalışmak için kocasından izin alması gibi bir mecburiyeti ortadan kaldıran, istediği işte, istediği şekilde çalışabilmesini sağlayan bir husus. Gerçi, bugün, hangi iş var da, hangi izni alacak çalışacak; orası da bir başka mesele; ama (DYP sıralarından alkışlar) gene de, aile reisiyle ilgili bir yeni değişiklik var burada, ev tutma kararını vermede değişiklik var, mal rejimiyle ilgili değişiklikler var. Bunlar, tabii ki, sanayi toplumu özelliklerinin geliştiği yerlerde, büyük şehirlerde, sanayileşen bölgelerimizde nispeten tartışılan, konuşulan, gündeme getirilen hususlar; ama, tarım toplumu özelliklerini taşıyan Anadolumuzun yüzde 80-90'ında bunların çok bir anlamı yok, henüz bir anlamı yok. En azından, böyle bir konunun gündeme gelmesi dahi, şu atmosferde, çok fazla söz konusu değil. Peki, o zaman, burada meydana gelecek huzursuzluklar anlamında ne gibi tedbirler almalıyız, neleri gündeme getirmeliyiz? Bana göre, bu kanunun çıkmasıyla birlikte, bunları düşünmeye derhal başlamak mecburiyetimiz var.

İkincisi; birey olmayla tebaa kültürüne sahip olma, cemaat kültürüne sahip olma arasındaki çelişki bütün açıklığıyla burada karşımıza çıkıyor. Birey olma özelliklerine kavuşmadan, hakkımızın ne olduğunun bilincine varamadan... Önce, hak bilincine varacağız; arkasından, hakkımızın ne olduğunu araştırarak, onun bilincine varacağız. Buna varamadan, bu kanunların, bu medeniyet projesinin yürürlüğe girebilmesini, Türkiye'ye mutluluk getirebilmesini düşünmek çok gerçekçi olmaz kanaatindeyim.

Tabii, millitan bir demokraside bunları ne kadar gerçekleştirebiliriz? Millitan bir demokrasiden, tarafsız bir demokrasiye, hakem olan bir demokrasiye, resmî iynin, resmî doğrunun olmadığı, herkesin, kendi iyisinin, kendi doğrusunun kendisine ait olduğu bir demokrasi anlayışına geçmeden bu kanunun uygulanmasını ne oranda başarabiliriz, ne oranda toplumumuza huzur getirebilir? Bunun üzerinde, sanıyorum, biraz daha derinliğine düşünmek, buradaki eksikliklerin giderilmesiyle ilgili hususları gündemimize behemehal almak mecburiyetindeyiz diye düşünüyorum.

Yine, bir mekanik ilişkiler zincirinden ibaretmiş gibi aile ilişkilerini görme yanlılığına düşmemek mecburiyetimiz var. Bir şirket ilişkisi değil aile ilişkisi; kadın ile erkek arasında oluşturulmuş, karşılıklı güvene, saygıya, hoşgörüye dayanan ve kutsallığı olan bir müesseseye; karşılıklı hakların belirlenmesinin yanı sıra, karşılıklı sorumlulukların da önplana çıktığı bir müesseseye. Dolayısıyla, bunun sadece haklar ve hukuk açısından bir şirket mukavelesiymiş gibi bir anlayışa indirgenmesini, evlilik müessesesine karşı bir haksızlık olarak gördüğümü ifade etmek istiyorum.

Örf, âdet, gelenekler ve ahlak boyutundan soyutlayarak, sadece salt hukuk çerçevesi içerisinde bu meseleyi mütalaa edersek, topluma huzur getirmek, insanların birbirleriyle münasebetlerini, aile içi münasebetleri daha sağlıklı hale getirmek gibi bir fonksiyonu, korkarım ki, göremeyiz; tam tersi, maddî ilişkilerde anlaşmazlığa düşmüş insanların mahkeme kapılarındaki acıklı halini bütün Türkiye'de seyreder hale geliriz ve bundan korktuğumu ifade ediyorum.

Yine, kişisel özgürlükler açısından gerekli düzenlemeleri yapmadıkça, bu kanunun, bir medeniyet projesi olarak işlerlik kazanması çok kolay değil. Burada, Anayasa değişikliklerini yaptık. Düşünceyi suç olmaktan çıkardık; fakat, iki üç gün önce gazetelerde vardı ve arkadaşımız bana da geldi; bir kitap yazdığı için bir öğretmenimizi açığa aldık ve kesmedi bu bizi, memuriyetten uzaklaştırmak üzere işlemlerini devam ettiriyoruz.

Kadın-erkek eşitliği diyoruz, kılık kıyafetinden dolayı üniversite kapılarından içeri giremeyen evlatlarımızla karşı karşıyayız. Kaldı ki, aynı zihniyeti taşıyan, aynı düşünceyi taşıyan erkek çocuklarına bir engel yok; ama, aynı düşünceye sahip kız çocuklarına engel var. O zaman, bu medeniyet

projesinin neresindeyiz diye, dönüp kendimize sormak durumunda değil miyiz? Önce, insanlarımızın birey olarak mutluluğunu sağlamak zorunda değil miyiz? Öncelikle insanlarımızın bireysel hak ve özgürlüklerini, bizden farklı düşünceleri halinde de savunmak gereğini duymak zorunda değil miyiz? Bunu içimize sindirmek zorunda değil miyiz? Bu zihniyet değişikliğini yapmadan, en güzel kanunları, böyle güzel ciltleyerek kütüphanelerimize koymak suretiyle, Türkiye'de hukuk reformunu yapmış olmak, medeniyet reformunu yapmış olmak, gerçekten, reform olarak değerlendirilebileceğimiz bir çalışma mı?

Kafalarımızdaki reform, Türkiye'nin çağdaşlaşmasının, Türkiye'nin medeniyeti yakalamasının, Türkiye'nin o hür dünyada, o çağdaş dünyada saygın yerini almasının yolu, önce birey olmaktan, birey haklarına saygılı olmaktan, bizim gibi düşünmeyenlerin de haklarına saygılı olmaktan, birbirimize dayatmamaktan, azınlıkların haklarını korumaktan geçiyor. Bunları, hukuk olarak salt kitaplara yazmakla mesele bitmiyor; bunu uygulamakla, bunu günlük hayatımıza taşımakla, bunu zihinlerimize taşımakla gerçekleştirme imkânına sahibiz.

Tabii, bu medeniyet projesinin en önemli ayaklarından bir tanesi de, refah düzeyi, refah toplumu olabilmek. Fert başına 8 000, 10 000, 15 000 dolarlara ulaşmış bir milli geliri hedeflemedikçe Türkiye, bunu sağlamadıkça, hâta, 2 000 dolar civarında bir gayri safi milli hâsılayla patinaj yapmaya devam etikçe, bu medeniyet projesini gerçekleştirmesi mümkün değil.

Bu Medeni Kanunla getirilen, vazedilen hükümlerin yürürlüğe girmesi, işleyebilmesi, Türkiye'nin, bu tarım toplumu özelliklerinden sanayi toplumu özelliklerine, hatta o dahi yetmez, bilgi toplumu özelliklerine geçebilmesiyle çok yakın ilgili. Hatta, bir kademe daha ileride, sanayi toplumunda eşyanın hukukunu, sermayenin hukukunu ve emeğin hukukunu koruyoruz; ama, bilgi toplumuna geçtiğimiz zaman, belki bilginin hukuku gündeme gelecek ve bilginin hukukunu nasıl koruyacağız konusunu tartışacağız. Belki, Batı, şimdi bunu tartışmaya başlıyor; ama, bizim, daha henüz 2 000 dolar civarından yukarıya çıkma noktasındaki önemli handikaplarımız karşımızda.

Hukuk reformuna ihtiyacımız var, mahkemelerin daha iyi çalışmasına ihtiyacımız var, yargı ve yargıç bağımsızlığına ihtiyacımız var, pek çok şeye ihtiyacımız var; ama, hepsinden önemlisi, ekonomidir. Bütün bunların temelinde yatan, insanların, daha iyi bir gelecek için, kendilerini, çocuklarını, ailelerini ve toplumun diğer fertlerini düşünmelerini sağlayacak en önemli birinci adım, günlük geçim meşgalesinin, maişet derdinin dışında ayracağı zamanla bunları düşünmeye vakit bulabilmesidir. Bugün bunu bulabilmesinin imkânı yok; çünkü, bugün, akşama evine götürebilecek emeğini bulacak mı bulamayacak mı, bunun derdiyle karşı karşıya.

Değerli milletvekilleri, siyaset yapmak istemiyorum; ama, ekonomiyle ilgili çok kısa birkaç cümle söylemek istiyorum. Ne oluyor Türkiye'de? Bu son dönemlerde yaşadığımız olayların ne manaya geldiği konusunda düşüncelerimi sizlerle paylaşmak istiyorum.

1994 krizi sonrasında, Türkiye'de daha önceden başlamış olan Anadolu sermayesinin hareketi hızlanmıştı ve ihracat yapan, iyiyi ucuza üreten, Türkiye'ye döviz kazandıran pek çok firma, Anadolu kaplanları, Anadolu aslanları harekete geçmişti. Bu, tabii ki, Türkiye'deki sermayenin el değiştirmesiydi. Bundan rahatsızlık duyanlar... İthal ikamesine dayalı bir sanayileşmeyi, bir üretimi tercih eden büyük sermaye bundan rahatsız olmuştu. Bu rahatsızlık, giderek, Anadolu'ya akan muslukların kesilmesine, muslukların büyük sermayeye ve ithal ikamesiyle çalışan sanayie dönmesine yol açtı; fakat, deniz bitti... Şimdi, bunun sıkıntısını yaşıyoruz.

Bu, bir başka şeyi paralelinde getirdi; son iki senedir gerçekleştirilen operasyonlara baktığımız zaman, IMF kanalıyla Türkiye'ye gelen bütün yardımlar, doğrudan doğruya finans kesimine aktarılan yardımlardır; reel sektör yok, üretim yok... Niye buraya aktarılıyor? Yani, krize sebep olan sektöre, eline sağlık, iyi ki kriz yaptın, al, sana biraz daha para diyoruz. Amaç şu: Türkiye'deki sermaye hareketinin yüzde 70-80'inin çokuluslu şirketlerin eline geçmesini sağlamaktır birinci amaç; yani, Türkiye'deki ekonominin kontrolünün çokuluslu şirketlerin eline geçmesidir. Bunun arkasından gelecek kısım nedir; bunun arkasından gelecek olan, Türkiye'deki üretim tesislerinin çok ucuz fiyata yabancıların eline geçmesidir; yani, kendi özsermayemizle kurduğumuz, elemeğimiz, alınterimizin karşılığı olan tesislerimizin patronluğunu bırakıp, Türkiye'nin orada ırgatlığa talip olması demektir. İşte, bugün Türkiye'de oynanan oyun bu.

Hatırlayınız, yaz aylarında, Financial Times'ta "Türkiye'deki fabrikalar kelepir fiyatına; gidiniz, oradan alınız" diye bir başlık vardı. Yine o günlerde, Sayın Başbakan, il valiliklerine bir genelge yayımlamıştı; burada diyordu ki: "Valiler, illerinde kapanmış olan fabrikaları, işçi çıkaran fabrikaları, üretim zorluğu çeken fabrikaları bize bildirin."

Fikret Bila, köşesinde "Sayın Başbakan, niye istiyorsunuz bunları" diye Başbakanla röportaj yaptı; Başbakanın cevabı: "Bunları yabancı dile tercüme ettirip, dış ülkelerde ilgilenenlerin dikkatine sunacağız." Bunun üzerine Fikret Bila "Türkiye'deki fabrikaları bedavaya yabancılara peşkeş çektiğiniz iddialar var, buna ne diyorsunuz Sayın Başbakan" dediğinde "olur mu canım, bu fabrikalar kapalı mı kalsın; kim alırsa alsın, önemli olan, üretime katkı sağlasın..." Fakat, hâlâ alınmıyor fabrikalar. Niye alınmıyor; çünkü, finans sektöründeki operasyonun bitmesi lazım.

BAŞKAN - Sayın Akçalı...

RIZA AKÇALI (Devamla) - Toparhyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Hayır... Çok özür diliyorum efendim; 396 ilâ 493 üncü maddeleri kapsayan Beşinci Bölümde ekonomiye, dışpolitikaya nasıl yer verdiniz, onu merak ediyorum!

RIZA AKÇALI (Devamla) - Çok ilgili efendim, çok ilgili; çünkü, Türkiye'nin ekonomik düzeyini 15 000-20 000 dolarlara çıkarmadıkça, bu kanun tozlu raflarda kalmaya mahkûm olur da, onun için çok ilgili Sayın Başkan. (DYP sıralarından alkışlar) Ben, bitiriyorum.

İşte, böyle bir tablo içerisinde, Türkiye'deki birinci operasyonun tamamlanmasını bekleyen bir süreci hep beraber izliyoruz. Biz, buna razı olmadığımızı, yüregimizin sızladığını her vesileyle ifade ediyoruz; ama, iktidar ortağı değerli partilerimizin çok değerli milletvekilleri, ben, bu düşüncelerimi sizlerle paylaşma gereği duydum. İnaniyorum ki, zihinlerinizin bir köşesinde bu muhakemeyi yapma gereğini duyarsınız ve bunun istikametinde de bir hamiyetperverliği hep beraber bu Meclis olarak gösterme imkânımız olur ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin itibarını, saygınlığını bir kere daha yukarılara çıkarma imkânına hep beraber sahip oluruz diyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim; beni de aydınlatmış oldunuz.

Şimdi, söz sırası, Anavatan Partisi Grubunda; Kırklareli Milletvekili Sayın Cemal Özbilen.

Buyurun efendim. (ANAP sıralarından alkışlar)

ANAP GRUBU ADINA CEMAL ÖZBİLEN (Kırklareli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Beşinci Bölümde yer alan Türk Medenî Kanun Tasarısının 396 ncı maddesinden 494 üncü maddesine kadar olan bölümü hakkında, Anavatan Partisi Grubunun görüşlerini sunmak üzere söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, Grubum ve şahsım adına, Yüce Heyeti saygıyla selamlıyorum.

Yürürlükteki Türk Medenî Kanunu, İsviçre Medenî Kanununun iktibası yoluyla 17 Şubat 1926 günü kabul edilmiş, 4 Nisan 1926 tarih ve 339 sayılı Resmî Gazetede yayımlanmış ve nihayet 4 Ekim 1926 günü yürürlüğe girmiştir.

Türk hukuk devriminin simgesi olan bu kanunun, değişen koşullara göre çağdaş bir anlayışla yenilenmesi zamanı gelmişti. Aradan geçen 75 yılda toplumsal, kültürel ve ekonomik yaşamda görülen gelişmeler, özellikle, Aile Hukuku bölümünde yer alan ve kabul edildiği tarihte kadınlara reform niteliğinde haklar veren kuralları, günümüz ihtiyaçlarını karşılamakta yetersiz kalmıştı.

Ayrıca, kanunun dili de eskimiştir. Gerçekten, yetmişbeş yıllık sürede Türkçede önemli gelişmeler olmuş, dilimiz, birçok yabancı sözcükten arındırılarak sadeleştirilmiştir. O nedenle, genç kuşakların anlamakta güçlük çektiği kanun metninin, dilimizdeki bu gelişmeye paralel olarak yeniden yazılması zorunlu hale gelmiştir.

Tasarıda kullanılan dil oldukça sadeleştirilmiş, yürürlükteki kanunun günümüz Türkçesine oranla eskimiş olan ifadeleri, Anayasada kullanılan dil esas alınarak, kolay anlaşılabilir bir duruma getirilmiştir.

Toplam 1 030 maddeden oluşan tasarı, yürürlükteki kanunda olduğu gibi, bir Başlangıç ile sırasıyla, Kişiler Hukuku, Miras Hukuku ve Eşya Hukuku başlıklarını taşıyan 4 kitaba ayrılmıştır.

Yaklaşık elli yıldır, kapsamlı bir değişiklik yapılmasıyla ilgili çalışmalar yapılmaktaydı. Son olarak, kanunun tamamını gözden geçirmek ve günümüz koşullarına uygun hale getirmek amacıyla, üniversiteler, yargı organları, meslek kuruluşları, hukukla ilgili sivil toplum örgütleri ile Adalet Bakanlığı temsilcilerinin katılımıyla oluşturulan Türk Medenî Kanunu Komisyonu, sırasıyla, Prof. Dr. Ahmet Kılıçoğlu ve Prof. Dr. Turgut Akıntürk'ün başkanlık ettiği oturumlarla çalışmalarını 1998 yılında tamamlamıştır.

Tasarı hazırlanırken, Adalet Bakanlığının daha önce oluşturduğu komisyonlar tarafından 1971 ve 1984 yıllarında yayımlanmış bulunan iki ön tasarıyla, kaynak İsviçre Medenî Kanunu, Alman, Fransız ve kısmen İtalyan Medenî Kanunlarından yararlanılmıştır.

Ayrıca, Türk ve İsviçre doktrini ve yargı içtihatları ve anılan ülkelerdeki gelişmeler göz önünde bulundurulmuştur. Böylece, yürürlükteki kanundan farklı pek çok yeni hükümler içeren, özellikle, kadın-erkek eşitliğine her alanda yer veren yeni bir tasarı hazırlanmıştır.

Bu komisyon tarafından hazırlanan Türk Medenî Kanunu Tasarısı, 20 nci Yasama Döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunuldu; ancak, seçimlerin yenilenmesi nedeniyle, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 77 nci maddesine göre hükümsüz sayıldı.

Tasarı hakkında, 21 inci Yasama Dönemi başladıktan sonra da çeşitli öneri ve eleştiriler yapılmıştır. Bu öneri ve eleştirilerin ışığı altında, Türk Medenî Kanunu Tasarısını yeniden gözden geçirmek üzere ve yürürlük ve uygulama kanunu hazırlamak amacıyla, Adalet Bakanlığında, Prof. Dr. Turgut Akıntürk'ün Başkanlığında yeni bir komisyon oluşturulmuştur. Komisyon, kısa süre içinde çalışmalarını tamamlamış ve Medenî Kanunun Yürürlüğü ve Uygulanması Şekli Hakkında Kanun Tasarısı hazırlanmıştır.

Tasarılar, Bakanlar Kurulundan Meclise gönderildikten sonra, Adalet Komisyonunda birinci gündem maddesi olarak ele alınmış, uzun ve yorucu bir çalışmayla meydana getirilen ortak metin, tüm komisyon üyesi arkadaşlarımızın ve siyasi partilerimizin uzlaştığı bir belge olarak Yüce Meclisimizin tasvibine sunulmuştur.

Gerek Adalet Komisyonunda gerekse alt komisyonda, ülkemiz için çok önemli temel bir kanun olan Türk Medeni Kanunu Tasarısının yasallaşması için, günlerce çalışan Adalet Komisyonu Başkanımız ve Komisyon Üyelerimize, tasarının bu hale gelmesinde büyük emekleri geçen Prof. Dr. Turgut Akıntürk, Prof. Dr. Ahmet Kılıçoğlu ve Komisyon Üyelerine, Adalet Bakanımız ve tasarının hazırlanmasında emeği geçen Adalet Bakanlığı mensuplarına ve bu tasarının temel kanun olarak görüşülmesinde önyak olan tüm siyasi partilerimize teşekkürlerimi sunuyorum.

Çok önemli bir iş büyük bir uzlaşmayla gerçekleştirilmiş olmaktadır. 21 inci Dönem Türkiye Büyük Millet Meclisi, böylece, çok önemli bir kanunu çıkararak, tarihi bir görevi yerine getirmiş olmaktadır.

Yukarıda sunduğum görüşlerimden sonra, şimdi de, bölümde yer alan konularla ilgili görüşlerimizi Yüce Meclise sunmak istiyorum:

"Vesayet" başlıklı üçüncü kısımda, özel vesayetin kurulmasında istemde bulunacakları belirleyen 399 uncu maddede, yürürlükteki kanunun 349 uncu maddesinden farklı olarak, vesayet altına alınan kişinin iki yakın hısmının fiil ehliyetine sahip olma koşulu getirilmiştir. Yürürlükteki kanunun 358 inci maddesinde sayılan yaşlılık, sakatlık ve tecrübesizlik sebeplerine yeni 408 inci maddede ağır hastalık hali de eklenmiştir.

Tasarının 409 uncu maddesinde yürürlükteki kanunun 359 uncu maddesinden farklı olarak, akıl hastalığı veya akıl zayıflığı sebebiyle kısıtlanmaya ancak resmi sağlık kurulu raporuyla karar verilebileceği hükmü getirilmiş, böylece, herhangi bir hekimin raporuyla karar verme olanağı kaldırılmıştır.

Yürürlükteki kanunun vasilığı kabul yükümlülüğünü düzenleyen 366 ncı maddesinde değişiklik yapılarak, tasarının 416 ncı maddesinde bu yükümlülüğün sadece erkekler için değil, kadınlar için de uygulanmasını sağlamak üzere, "erkekler" sözcüğü yerine "vasiliğe atanalar" ibaresi kullanılmış, böylece, kadın-erkek eşitliği bu konuda da gerçekleştirilmiştir.

Vasilikten kaçınma sebeplerini düzenleyen 417 nci maddeye, yürürlükteki kanunun 367 nci maddesinde sayılanlardan başka, Cumhurbaşkanı, Bakanlar Kurulu üyeleri, hâkimlik ve savcılık mesleği mensupları da eklenmiş, böylece, kaçınabileceklerin çevresi genişletilmiştir.

Anayasanın 19 uncu maddesine uygun olarak, tasarının 432 ve 437 nci maddelerinde kişinin korunması amacıyla özgürlüğünün kısıtlanması koşulları, hüküm ve sonuçları ile buna ilişkin özel hükümlere yer verilmiştir.

Tasarının 432 nci maddesine göre akıl hastalığı, akıl zayıflığı, alkol veya uyuşturucu madde bağımlılığı, ağır tehlike arz eden bulaşıcı hastalık veya serserilik sebeplerinden biriyle toplum için tehlike oluşturan kişiler mahkeme kararıyla koruma amacıyla bir sağlık kurumuna yerleştirilebileceklerdir. Ağır tehlike arz eden hastalıkların neler olduğunun belirlenmesi tıp biliminin işi olmakla birlikte, buraya AIDS, ilerlemiş verem, kolera, veba gibi bulaşıcı hastalıkların girebileceği düşünülebilir. Madde, sadece ergin kişilerin bir kuruma yerleştirilmesini veya kurumda alıkonulabilmesini öngörmektedir. Ergin olmayan kişiler, yani, küçükler bu madde kapsamına girmemektedir; ancak, tasarının 435 inci maddesinde bu şekilde özgürlüğü kısıtlanan kişi ve yakınlarına, karara karşı itiraz ve yargı yoluna başvurma hakkı tanınmıştır.

Tasarının yeni 437 nci maddesinde, gerekli hallerde koruma amacıyla özgürlüğü kısıtlanacak kişinin, adli yardım yoluyla mahkemede temsil edilmesinin sağlanması kabul edilmiştir. Kişinin özgürlüğünün kısıtlanması gibi önemli bir kararda, kişinin hak ve yetkilerini bilememesi olasılığı göz önünde tutularak, gerektiğinde, bu kişinin, yargılama sırasında, adli yardım yoluyla barolarca görevlendirilecek bir avukat tarafından temsil edilmesinin sağlanması öngörülmüştür.

Maddede, ayrıca, özgürlüğün kısıtlanması gibi önemli bir karar verilirken, kişinin, sadece vekil ya da temsilcisinin isteminin yeterli olmadığı, hâkimin, bizzat, ilgili kişiyi dinlemesinin de gerekli olduğu belirtilmektedir.

Yürürlükteki kanunun 392 nci maddesinde, vasinin bağış yapamayacağı öngörülmüşken, tasarının bu maddeyi kapsayan 449 uncu maddesinde, yapılması yasak olan bağışın önemli olması şartı getirilmektedir.

Yürürlükteki kanunun 397 nci maddesinin ikinci fıkrasında, vesayet altındaki kişinin, temsil kudretine sahip olması ve 16 yaşında bulunması halinde, hesabın, hâkim tarafından incelenmesi sırasında hazır bulundurulması öngörülmüştür. Böyle bir yaş sınırının her zaman doğru bir çözüm olmayacağı göz önünde tutulmak ve Çocuk Hakları Sözleşmesiyle uyumu sağlamak üzere, yaş sınırı koyma yerine, 454 üncü maddede, vesayet altındaki kişinin görüşlerini oluşturma ve açıklama yeteneğine sahip olma ölçüsü getirilmiştir.

Yürürlükteki kanunun 399 uncu maddesi, vasinin dört yıl için atanmasını öngörmüş, vasinin yeniden atanmasına ve yeniden atanmaya ilişkin süreye yer vermemiştir. Vasilik görevinin önemli göz önüne alınırsa, bugünkü yaşam koşulları bakımından dört yıllık süre uzundur. Vasinin, vesayet makamı tarafından azledilmesi ve görevden uzaklaştırılması oldukça uzun, güç ve merasime tabi bir iştir. O nedenle, tasarının 456 ncı maddesinde, göreve atananın iki yıl için olması ve bu sürenin sonunda, yeniden, her defasında iki yıl için görev süresinin uzatılması öngörülmüş; ancak, dört yılın bitiminde, vasinin, görevden kaçınma hakkını kullanabileceği hükmüne yer verilmiştir.

Yürürlükteki kanunun 400 üncü maddesinden farklı olarak, tasarının 457 nci maddesine, vasinin ücretinin vesayet altındaki kişinin mal varlığından karşılanmasının mümkün olmadığı hallerde, bu ücretin Hazine tarafından karşılanması, hükmü eklenmiştir. Yürürlükteki kanunun 415 inci maddesinden farklı olarak, tasarının 471 inci maddesinde, özgürlüğü bağlayıcı bir cezaya mahkûmiyet sebebiyle kısıtlı bulunan kişi üzerindeki vesayet, kişinin hapis halinin sona ermesiyle; yani, cezayı çekmesi veya şartlı salıverme yoluyla cezaevinden çıkmasıyla kendiliğinden kalkacağı öngörülmüştür.

Yürürlükteki kanunun 415 inci maddesinin, geçici veya şartlı salıvermenin vesayet halini ortadan kaldırmayacağını öngören ikinci cümlesi, kişi, salıverildiği, yani özgür kılındığı halde, vesayet halinin devam etmesi, bundan haberdar olmayan iyi niyetli üçüncü kişilerin mağduriyetine neden olabileceği için, tasarının 471 inci maddesine alınmamıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime burada son verirken, tasarının bu hale getirilmesinde emeği geçenlere bir defa daha teşekkür ediyor, hayırlı olması dileğiyle Yüce Heyeti saygıyla selamlıyorum. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Özbilen, teşekkür ediyorum.

Şimdi, Sayın Bakana söz vereceğim, sonra da teşekkür edeceğim.

Sayın Bakanım, bu arada, siz yoktunuz, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı adına, bu dokunulmazlık dosyalarıyla ilgili bir istirahatda bulunmuştum. O konuda da bir açıklık getirirseniz, Meclis olarak size minnetlerimizi sunarız efendim.

Buyurun efendim.

ADALET BAKANI HİKMET SAMİ TÜRK (Trabzon) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanının, Yüce Meclisin saygınlığını ilgilendiren konularda duyarlılık göstermesi son derece doğaldır.

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

ADALET BAKANI HİKMET SAMİ TÜRK (Devamla) - Aynı şekilde, Adalet Bakanlığının da bu konuda farklı bir tutum içinde olamayacağı açıktır.

23 Nisan 1999 Tarihine Kadar İşlenen Suçlardan Dolayı Şartla Salıverilmeye, Dava ve Cezaların Ertelenmesine Dair Kanun, bugünkü birleşimin başında, Sayın Başkanın da ifade ettiği gibi, 22.12.2000 tarihli Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kanunun yürürlüğe girmesinden bu yana, birbuçuk yılı aşan bir süre değil, onbuçuk ay geçmiştir. Bu süre içerisinde, daha önce Meclis Başkanlığına sunulmuş olan yasama dokunulmazlığıyla ilgili dosyalardan bazıları, ilgili cumhuriyet savcılıkları tarafından geri istenilmiştir, Adalet Bakanlığı da bu yönde işlem yapmıştır.

Bilindiği gibi, milletvekillerinin, seçimden önce veya seçimden sonra işledikleri bir suçtan dolayı yargılanabilmeleri, Türkiye Büyük Millet Meclisince yasama dokunulmazlıklarının kaldırılmasına bağlıdır.

Adalet Bakanlığının bu süreçteki işlevi, cumhuriyet savcılıklarından, milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılması konusunda kendisine intikal ettirilen dosyaları, Başbakanlık aracılığıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunmaktan ibarettir. Adalet Bakanlığının bu konuda bir değerlendirme yapması söz konusu değildir.

Adalet Bakanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunduğu dosyalarla ilgili olarak, Başbakanlığa yazılan yazılar dışında, elinde başka bir belge de bulunmamaktadır. O nedenle, Şartla Salıverilmeye, Dava ve Cezaların Ertelenmesine Dair Kanun çerçevesinde, Adalet Bakanlığının herhangi bir değerlendirme yapması olanağı yoktur. Kaldı ki, bu yetki, Adalet Bakanlığına değil, cumhuriyet savcılıklarına aittir. Adalet Bakanlığının, kendisine ait olmayan bir yetkiyi kullanması söz konusu değildir. Cumhuriyet savcılarımız, bu konuda, gereken işlemleri kısa zamanda tamamlayacaklardır; herhangi bir ihmal söz konusu değildir. Bu işlemlerin hızlandırılması konusunda, bir genelgeyle, ülke genelinde uygulamanın süratlenmesini sağlayacağız.

Yüce Meclisin saygınlığı, parlamenter demokrasilerde en yüksek değerdir. Bu değerın korunmasında, yalnız Yüce Meclis değil, aynı zamanda Adalet Bakanlığı ve cumhuriyet savcıları da kendilerine düşeni yapacaklardır.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Bakanım; maksat hâsıl olmuştur.

ADALET BAKANI HİKMET SAMİ TÜRK (Devamla) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk Medenî Kanunu tasarısı üzerinde, konu içerisinde kalarak çok yararlı açıklamalar yapan arkadaşlarımız olduğu gibi, konuyla hiç ilgisi olmayan, başka konular üzerinde duran arkadaşlarımız da var. Şüphesiz, bu kürsüde söylenen her söz yararlıdır, belli bir konudaki düşünceleri dile getirmektedir; ama, Türk Medenî Kanun Tasarısıyla ilgili görüşmelerin, bu tasarının on bölüm halinde görüşülmesinden beklenen yararın gerçekleşmesi bakımından, mutlaka, doğrudan doğruya konuyla ilgili olması gerekir.

Bu arada, tasarının daha önce görüşülmüş olan bölümleri hakkında da görüş açıklamaya devam eden arkadaşlarımız var.

Özellikle, tasarının, hâlâ, İsviçre Medenî Kanununda yapılan değişikliklerin göz önünde tutularak hazırlanmış olmasını eleştiri konusu yapan arkadaşlarımız var. Daha önce de ifade ettiğim gibi, bu tasarı, aslında, elli yıldan beri süren çalışmaların ürünüdür. Bu çalışmalarda, yetmişbeş yıllık bir birikim değerlendirilmiştir. Bu birikim, Türkiye'de, Türk Medenî Kanunuyla ilgili olarak daha önce yapılmış olan değişiklikler, yüksek mahkemelerce verilmiş olan kararlar ve doktrinde or-

taya atılmış olan görüşlerdir; ama, çağdaş hukuktaki gelişmeleri de izlememiz doğaldır; çünkü, biz, bu tasarıyla, Türk Medeni Kanununu çağdaş anlayışa uygun bir düzenleme haline getirmek istiyoruz. O bakımdan, bizim, öncelikle, Türk Kanunu Medenisinin kaynağı olan İsviçre hukukundaki gelişmeleri göz önünde bulundurmamız doğaldır; ama, söylediğim gibi, bütün bu çalışmalar-da, yetmişbeş yıllık bir birikim değerlendirilmiş bulunmaktadır.

Bu arada, özellikle aile hukukunda yapılan yeniliklerin ailelerin bölünmesine yol açacağı, ailelerin bir şirket durumuna düşürüldüğü ifade edilmiştir. Bu görüşleri haklı bulma olanağı yoktur. Şüphesiz, bu tasarının temelindeki görüş de, evlilik birliğinin, bir karşılıklı sevgi ve saygı birliği olduğudur; ancak, bu birliğin maddi temellerinin olduğu da gözardı edilemez. Evlilik birliği, eşlerden birinin ezildiği, eşlerden birinin ekonomik bakımdan diğerine bağımlı duruma geldiği bir birlik olarak düşünülemez. Evlilik birliğinin, eşit eşlerin sevgi ve mutluluk birliği olmasını sağlamak için, onun maddi temellerinin de sağlam olması, eşitliğe dayanması gerekir. O bakımdan, getirilen düzenlemeler aileleri bölmeyecek, tersine, aileleri güçlendirecektir.

Aile Hukuku kitabının üçüncü kısmında düzenlenen vesayet ise kendi içinde üç bölümden oluşmaktadır. Bu bölümler, sırasıyla "Vesayet Düzeni", "Vesayetin Yürütülmesi" ve "Vesayetin Sona Ermesi" başlıklarını taşımaktadır. Vesayet kısmında düzenlenen kurumlarda ve bunlara ilişkin hükümlerde, birinci bölüme eklenen bir ayırım dışında, esasa ilişkin önemli bir değişiklik bulunmamaktadır. Daha çok, eskimiş bulunan bazı terim ve ifadelerin, gerek madde başlıklarında gerekse metinlerde değiştirilmesi ve böylece, kanunun kolay uygulanabilir bir duruma getirilmesi, bu bölümde gerçekleştirilen çalışma olmuştur. Bu arada, alışılmış olmaları sebebiyle, "vesayet", "vasi", "vesayet makamı", "aile meclisi" ve "kayım" terimleri aynen korunurken "kanunî müşavir" yerine "yasal danışman" terimi tercih edilmiştir. Aynı biçimde "vesayet teşkilatı" yerine "vesayet düzeni", "vesayet uzuvları" yerine "vesayet organları" terimlerine yer verilmiştir.

Yürürlükteki kanunda "hususî vesayet" olarak düzenlenen özel vesayetin kurulmasında istemde bulunmaya hakkı olanları belirleyen 399 uncu maddede, yürürlükteki kanunun reşit olma koşulunu arayan 349 uncu maddesinden farklı olarak, vesayet altına alınan kişinin iki yakın hüsününün fiil ehliyetine sahip olması koşulu getirilmiştir.

Yürürlükteki kanunun "İsraf, ayyaşlık, suiihal, suidare" kenar başlığını taşıyan 356 ncı maddesini karşılayan yeni 406 ncı madde "Savurganlık, alkol veya uyuşturucu madde bağımlılığı, kötü yaşama tarzı, kötü yönetim" kenar başlığı altında düzenlenmiştir. Bu arada, kenar başlığında olduğu gibi, madde metninde de "ayyaşlık" yerine "alkol veya uyuşturucu madde bağımlılığı" deyiminin kullanılması uygun görülmüştür. Böylece, ayyaşlığın sadece alkol bağımlılığını ifade etmediği vurgulanmıştır.

Yürürlükteki kanunun 358 inci maddesinde sayılan "yaşlılık, sakatlık ve tecrübesizlik" sebeplerine, yeni 408 inci maddede "ağır hastalık" durumu da eklenmiştir.

Tasarının 409 uncu maddesinde, yürürlükteki kanunun 359 uncu maddesinden farklı olarak, akıl hastalığı veya akıl zayıflığı nedeniyle kısıtlamaya ancak resmî sağlık kurulu raporu üzerine karar verilebileceği hükmü getirilmiş; böylece, herhangi bir hekimin raporuyla karar verme olanağı kaldırılmıştır.

"Vasinin atanması" başlıklı dördüncü ayırımında yürürlükteki kanunun vasiliği kabul yükümlülüğünü düzenleyen 336 ncı maddesinde değişiklik yapılarak tasarının 416 ncı maddesinde bu yükümlülüğün erkekler kadar, kadınlar için de uygulanmasını sağlamak üzere "erkekler" sözü yerine "vasiliğe atananlar" ibaresi kullanılmış; böylece, bu konuda da kadın-erkek eşitliği belirtilmiştir.

Vasilikten kaçınma nedenlerini düzenleyen 417 nci maddeye, yürürlükteki kanunun 317 nci maddesinde sıralananlardan başka, Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Bakanlar Kurulu üyeleri, hâkimlik ve savcılık mesleği mensupları da eklenmiş; böylece vasilikten kaçınabileceklerin çevresi genişletilmiştir.

Beşinci Ayırımın başlığı yürürlükteki kanunda "Kayımlık" iken, tasarıda "Yasal Danışmanlık" da eklenmiştir; çünkü, bu ayırımda, kayımlık yanında, yasal danışmanlık da düzenlenmektedir.

429 uncu maddenin kenar başlığı yürürlükteki kanunda "Mahdut ehliyet" biçimindedir. Oysa, bu maddede, ehliyet konusu değil, yasal danışmanlık düzenlenmektedir. O nedenle, başlık "yasal danışmanlık" olarak değiştirilmiştir. Ayrıca, madde içerisinde "reyi alınmak üzere müşavir" yerine "yasal danışman" deyimini kullanılmıştır. Maddenin birinci bendindeki "husumet" deyimiyile dava açma kastedildiği için, bu yolda terim değişikliğine gidilmiştir.

Yürürlükteki kanunda beş fasıldan oluşan birinci bab, tasarıda, "Koruma Amacıyla Özgürlüğün Kısıtlanması" başlıklı yeni bir ayırımın eklenmesiyle altı ayırımdan oluşan bir bölüm durumuna getirilmiştir.

Yürürlükteki kanunda ve 1984 tarihli öntasarıda mevcut olmayan altıncı ayırım, İsviçre Medeni Kanununda 1 Ocak 1981 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunan yeni düzenlemelerden esinlenerek ve aynı düzenlemenin ülkemiz için de gerekli ve yararlı olduğu düşünüerek tasarıya alınmıştır.

Anayasamızın 19 uncu maddesine uygun olarak, tasarının 432 ilâ 437 nci maddelerinde, kişinin korunması amacıyla özgürlüğünün kısıtlanması, bunun koşulları, hüküm ve sonuçları ile buna ilişkin özel hükümlere yer verilmiştir.

Tasarının 432 nci maddesine göre, akıl hastalığı, akıl zayıflığı, alkol veya uyuşturucu madde bağımlılığı, ağır tehlike arz eden bulaşıcı hastalık veya serserilik sebeplerinden biriyle toplum için tehlike yaratan kişiler, mahkeme kararıyla, koruma amacıyla bir sağlık kurumuna yerleştirilebileceklerdir.

Şüphesiz, ağır tehlike arz eden hastalıklar, tıp biliminde belirlenebilir. Bunlar arasına AIDS, ilerlemiş verem, kolera ve veba gibi bulaşıcı hastalıkların gireceği düşünülebilir. Madde, sadece ergin kişilerin bir kuruma yerleştirilmesini veya kurumda alıkonulmasını öngörmektedir. Ergin olmayan kişiler, yani küçükler, maddenin kapsamına girmemektedir; ancak, tasarının 435 inci maddesinde, bu şekilde özgürlüğü kısıtlanan kişi ve yakınlarına, karara karşı itiraz ve yargı yoluna başvurma hakkı tanınmıştır.

Tasarının yeni 437 nci maddesinde, gerekli durumlarda, koruma amacıyla özgürlüğü kısıtlanacak kişinin, adli yardım yoluyla mahkemede temsil edilmesinin sağlanması kabul edilmiştir. Kişinin özgürlüğünün kısıtlanması gibi önemli bir kararda, kişinin kendi hak ve yetkilerini bilememesi olasılığı dikkate alınarak, gerektiğinde, bu kişinin, yargılama sırasında, adli yardım yoluyla, barolarca görevlendirilecek bir avukat tarafından temsil edilmesinin yararlı olacağı düşünülmüştür. Maddede, ayrıca, özgürlüğün kısıtlanması gibi önemli bir karar verilirken, kişinin sadece vekil ya da temsilcisinin isteminin yeterli olmadığı, hâkimin bizzat ilgili kişiyi dinlemesinin de gerekli olduğu belirtilmiştir.

Yürürlükteki kanunun 392 nci maddesinde vasinin bağış yapamayacağı öngörülmüşken, tasarıda bu maddeyi karşılayan 449 uncu maddede, yapılması yasak olan bağışın önemli olması koşulu getirilmiştir.

Yürürlükteki kanunun 397 nci maddesinin ikinci fıkrasında, vesayet altındaki kişinin temyiz kudretine sahip olması ve onaltı yaşında bulunması halinde, hesabın hâkim tarafından incelenmesi sırasında hazır bulundurulması öngörülmüştür. Böyle bir yaş sınırının her zaman doğru bir çözüm olmayacağı açıktır. Gerek bu husus gerek Çocuk Hakları Sözleşmesiyle uyum sağlamak amacıyla yaş sınırı koyma yerine, 457 nci maddede, vesayet altındaki kişinin görüşlerini oluşturma ve açıklama yeteneğine sahip olması ölçüsü getirilmiştir.

Yürürlükteki kanunun 399 uncu maddesi, vasiinin dört yıl için atanmasını öngörmüş, vasiinin yeniden atanmasına ve yeniden atanmaya ilişkin süreye yer vermemiştir. Vasilik görevinin önemi göz önüne alınırsa, bugünkü yaşam koşulları bakımından dört yıllık süre uzun bir süre sayılabilir. Vasiinin vesayet makâmı tarafından azledilmesi ve görevden uzaklaştırılması ise, oldukça güç ve merasime bağlı bir işidir. O nedenle, tasarının 456 ncı maddesinde, göreve atanmanın iki yıl için geçerli olması, bu sürenin sonunda, yeniden, her defasında iki yıl için görev süresinin uzatılması öngörülmüş; ancak, dört yıllık sürenin bitiminde vasiinin görevden kaçınma hakkını kullanabileceği hükümüne yer verilmiştir.

Yürürlükteki kanunun 400 üncü maddesinden farklı olarak tasarının 457 nci maddesine, vasiinin ücretinin vesayet altındaki kişinin mal varlığından karşılanmasının mümkün olmadığı hal-lerde, bu ücretin, Hazine tarafından karşılanması hükmü eklenmiştir.

Yürürlükteki kanunun 415 inci maddesinden farklı olarak tasarının 471 inci maddesinde, öz-gürlüğü bağlayıcı bir cezaya mahkûmiyet nedeniyle kısıtlı bulunan kişi üzerindeki vesayetin, kişinin hapis durumunun sona ermesiyle; yani, cezasını çekmesi veya şartlı salıverme yoluyla cezaevinden çıkmasıyla kendiliğinden kalkacağı öngörülmüştür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Bakanım, herhalde 1 dakikada toparlarsınız...

Buyurun efendim.

ADALET BAKANI HİKMET SAMİ TÜRK (Devamla) - Yürürlükteki 415 inci maddenin geçici veya şartlı salıvermenin vesayet halini ortadan kaldırmayacağını öngören ikinci cümle, kişi salıverildiği, yani, özgür kılındığı durumda vesayet durumunun devam etmesi, bundan haberdar olmayan iyi niyetli üçüncü kişinin mağduriyetine neden olabileceği için, tasarının 471 inci maddesine alınmamıştır.

Üçüncü Bölüm, "Vesayeti Gerektiren Hallerin Sona Ermesi", "Vasilik Görevinin Sona Ermesi" ve "Vesayetin Sona Ermesinin Sonuçları" olmak üzere kendi içinde üç ayırımından oluşmaktadır. Bu ayırımlarda da esasa ilişkin önemli değişiklik yapılmamıştır; değişiklikler daha çok, terminoloji ve ifadenin sadeleştirilmesi yönündedir.

Esasa ilişkin bir değişiklik, yürürlükteki Kanunun 429 uncu maddesinde hafif yolsuzlukta sulh mahkemesi tarafından vasiye verilmesi öngörülen 25 liralık para cezasının bu maddeyi karşılayan 485 inci maddeden kaldırılması olmuştur; bu yapılırken, Medenî Kanunda, para cezasına ilişkin bir hükümün yer almasının doğru olmayacağı düşünülmüştür.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (DSP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Bakanım, teşekkür ediyorum efendim.

Sayın milletvekilleri, 1 adet önerge vardır efendim; okuyup, oylarınıza sunacağım; tabii, karar yetersayısı istemezseniz.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 723 sıra sayılı Kanun Tasarısının 463 üncü maddesindeki "onayı" kelimesinin "izni" olarak, 465 inci maddenin kenar başlığının ise "İznil bulunmaması" olarak değiştirilmesini; 465 inci madde metnindeki "veya onayını" ibaresinin metinden çıkarılmasını saygıyla arz ve teklif ederim.

Prof. Dr. Hikmet Sami Türk

Adalet Bakanı

BAŞKAN - Komisyon?..

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI EMİN KARAA (Kütahya) - Çoğunluğumuz olmadığı için katılmıyor; takdire bırakıyoruz.

BAŞKAN - Gerekçeyi okuyorum:

"Gerekçe:

463 üncü madde çerçevesinde denetim makamının yapacağı işlem, gerçekte onay değil, ikinci bir izin işlemidir. Nitekim yürürlükteki Türk Kanunu Medenîsinin 405 ve 406 ncı maddelerinde eşanlamlı kelimeler olarak "izin" ve "müsaade" kullanılmıştır. Kaynak İsviçre Medenî Kanununun 421 ve 422 nci maddelerinde de "zustimmung" (Almanca metin) ve "consentement" (Fransızca metin) kelimeleri kullanılmıştır."

Komisyonun takdire bıraktığı, hükümetin önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Bu önergeyle birlikte, Beşinci Bölüm üzerindeki müzakereler bitmiştir.

Beşinci Bölümü, kabul edilen önerge doğrultusundaki değişik şekliyle oylarınıza sunuyorum: Beşinci Bölümü kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir efendim.

Altıncı Bölüme geçmeden evvel, 5 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati : 16.13

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 16.24

BAŞKAN : Başkanvekili Mustafa Murat SÖKMENOĞLU**KÂTİP ÜYELER : Cahit Savaş YAZICI (İstanbul), Levent MISTIKOĞLU(Hatay)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, 17 nci Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

2. – *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ile Türk Kanunu Medenisinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in; Ankara Milletvekili Esvet Özdoğu ve Dört Arkadaşının; Aynı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifleri ve Adalet Komisyonu Raporu (1/611, 1/425, 2/361, 2/680) (S. Sayısı : 723) (Devam)*

BAŞKAN - Komisyon ve Hükümet yerinde.

Altıncı Bölüm üzerindeki görüşmelere başlıyoruz.

Altıncı Bölüm, tasarının "Üçüncü Kitap, Miras Hukuku" kısmının 494 ilâ 574 üncü maddelerini kapsamaktadır. Bu bölümde de konuşma süreleri, gruplar, komisyon ve hükümet için 20'şer dakikadır.

Altıncı Bölümde söz isteyen Adalet ve Kalkınma Partisi adına, Manisa Milletvekili Sayın Necati Çetinkaya; buyurun efendim. (AK Parti sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN ÇELİK (Van) - Hükümet mensupları yok ortada...

BAŞKAN - Hükümetimiz burada efendim. "Hükümet mensupları" ne demek?!

HÜSEYİN ÇELİK (Van) - Yani, hükümet kanadına mensup milletvekillerimiz...

BAŞKAN - Hayır... Burada, Türkiye Büyük Millet Meclisinin sayın üyeleri var. Muhalefet ve iktidarın uzlaşmayla çıkardığı bir kanun tasarısını görüşüyoruz.

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - Sayın Başkan, bir hususu vuzuha kavuşturalım izin verirseniz.

BAŞKAN - Buyurun.

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - Yani, hükümete mensup Parlamento mu, Parlamento mensup hükümet mi?

BAŞKAN - Vallahi onu bilmiyorum; ama, bildiğim bir şey var; Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, burada, iktidar-muhalefet ayırmaksızın, uzlaşma kültürüyle, 1 030 maddelik bir kanunu görüşüyor. Onun için, sizinle onların bir farkı olduğunu sanmıyorum. Öyle olsa, bu kadar rahat geçmez bu.

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - Var var... Azabımız farklı olacak...

BAŞKAN - Azap başka...

Sayın Çetinkaya, buyurun.

AK PARTİ GRUBU ADINA M. NECATİ ÇETİNKAYA (Manisa) - Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli üyeleri; konuşmama başlamadan önce, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu ve şahsım adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Hukuk sistemleri, hele medenî hukuk mevzubahis olunca, bu, ülkemizin en önemli temel kanunları, ana direği diye kabul edeceğimiz, temel hukuk prensiplerinin başta gelen kanunlarından birisi. Bu sebeple, bu konuda, gerek Türkiye Büyük Millet Meclisinin gerekse kanun tasarısını hazırlayan üniversite camiasından tutun tüm yetkililerinin son derece önem ve hassasiyetle konuya nazır etmeleri gerekir; çünkü, bu, ülkelerin var olmasının temel direği dedik.

Ta Roma hukukundan bugüne kadar... Niye Roma hukukunu misal veriyorum; çünkü, biz de hukuk okuduk ve Medenî Kanunumuzun temeli de Roma hukukundan geliyor, digestalardan geliyor ve bu kanun, sonra, İsviçre'deki kantonlardan başlamış ve Türk Medenî Kanununun 1926'daki temeli de, işte, o Roma'dan, İsviçre kantonlarına ve biz de tercüme ederek onu almışız.

Allah rahmet eylesin, benim bir hocam vardı İstanbul Hukuk Fakültesinde, derdi ki: "Bir gün, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunuyla ilgili profesörlük tezimi hazırladım -ismini vermiyorum; çünkü, rahmetlinin hatırasına saygıdan dolayı- ve kendimce dedim ki: En mükemmelini yapacağım. Niye en mükemmelini yapacağım; yaşayan hukuku, Türkiye'deki insanların karşı karşıya kaldığı sıkıntıları bizzat yaşayanlar kimler; bu kanunu tatbik edenler, bu usulü tatbik edenler, uygulayanlar ve talebelerimden arkadaşlarıma kadar Türkiye'nin her kesiminde, her bölgesinde görev yapan hâkiminden, savcısından, avukatından bilgiler istedim; karşılaştığımız sıkıntılar, zorluklar nelerdir. Ve gelen o konuları, o sıkıntıları, o problemleri tezime ana konu olarak aldım ve bunu, bu perspektifle değerlendirerek tezimi hazırladım; fakat 'efendim biyografide hiç isim yok, bu nasıl tez, böyle bir tez olmaz' dediler. Halbuki, o, Türkiye'nin ana meselesiydi, Türkiye'nin bizatihi karşılaştığı sıkıntıları uygulayıcılar tarafından tespit edilerek o kitaba, teze yansıyan bir konuydu; fakat 'olmadı' dediler, tezimi kabul görmedi. Onun üzerine bir kitap aldım elime; ondan sonra, Dügie'den, Seje'den, Kant'tan herkesten isimlerini yazdım -ve tövbe, ben bu isimleri okumadım diyor- herkes baktı 'işte, gördünüz mü, ilmi tez böyle olur' dediler -Sayın Bakanım, sizi tenzih ederim, tabii, bu, maalesef olan gerçekler- onun üzerine bu tezimi aldılar 'işte, tez böyle olur, birinci tez olmamıştı' dediler ve tez çoğunlukla kabul edildi."

Bunu niye anlatıyorum. Bir hukuk âlimi olan çok değerli Adalet Bakanımız, gayet tabii ki bu kanun tasarısı hazırlanırken, ben inaniyorum ki -birazdan, küllü üzerinde, yani tamamı üzerinde birkaç kelimeyle bazı görüşlerimi arz edeceğim zaman, görecekler ki- çok değerli Adalet Bakanımız, hukuk bilgisine saygı duyduğum Sayın Bakan da, bu konuları yeteri derecede içine sindirememiştir; çünkü, bir ülkenin bütün insanları bu işin muhatabı. O ülke insanların tarih boyunca karşılaşmış olduğu, gelenekleri, görenekleri, millî ve manevî değerleri -bu, aile hukukudur, miras hukukudur, vesayettir ve borçlar hukukudur- hepsi bunun içinde olacak, o ülkede yaşayan insanların karşılaşmış olduğu topyekûn sıkıntıları bizzat göz önünde bulunduracak ve buna göre... Yoksa, motamo, İsviçre Medenî Kanununu alır da, ondan sonra, onu ıktibas... Keşke ıktibas etseydiniz. İktibas da olmadı; çünkü, motamo bir tercümeyle karşımıza getirildi. İsterdik ki, bu Medenî Kanun -1926'dan bugüne geçen yetmiş sene içinde- bu Mecliste, 2001 yılına giren, 21 inci Asra ayak basan şu Mecliste, Türkiye için bir reform niteliği arz edeydi.

Sayın Bakanım, ben inaniyorum ki, siz de buna reform diyemiyorsunuz.

Evet, değerli arkadaşlar, şimdi, tasarıda ilk göze çarpan hususlardan biri şu: 937 maddelik Medenî Kanun, yeni tasarıyla 1 030 maddeye çıkarıldı. Halbuki, önemli olan, kanun maddelerini birleştirerek azaltılmak, kanun maddelerini çoğaltılmak değil. Hep diyoruz ki, Anayasa metni son derece uzundur, bunu kısaltalım. Medenî Kanunda da bazı tekrürler var; biraz sonra size arz edeceğim. Yoksa, 937 maddeyi 1030 maddeye çıkarmak, bence, hukuk tekniği bakımından da isabet kaydetmemiştir. Dolayısıyla, bu değişiklik sonucu evvelki maddelerin numaraları kaymış ve bugüne kadar birbir gayretle oluşturulmuş bulunan hukuk kültürümüz, bir anlamda, bence, tahribe uğramıştır.

Oysa, Medenî Kanunumuzun menşei olan İsviçre'de, Medenî Kanuna yeni maddeler eklenmekte; bu yeni maddeler eklenirken, ilgili olduğu evvelki maddenin -(a), (b), (c) gibi numaralar verilerek- şıkları olarak düzenlenmektedir.

İkinci bir husus, tasarıda yapılan değişikliklerden birisi de, sözcüklerle ilgili bulunmaktadır. Dilimizde halen kullanılan, hukuk ıstılahatında da anlamları tamamen belirlenmiş olan pek çok sözcük, aynı anlamı ifade ettiği şüpheli olan başka sözcüklerle değiştirilmiştir.

Niye buna ihtiyaç duyuldu? Efendim, tamam, Değerli Komisyon Başkanımız ve Adalet Bakanımız buyurdular ki: Efendim, şu kelimelerle bu kelimeler arasında mukayese ettiğiniz zaman hangisini tercih edersiniz? Şimdi, "boş" kelimesi Türkiye'de anlaşılıyor muydu allahaşkına?!

Ziya Gökalp'in meşhur bir darbimesel haline gelen sözlü var; diyor ki: "Galatı meşhur, lügatı fasihadan evladır." Artık, Türkiye'ye mal olmuş, Türkiye'nin bir zenginliğidir o kelimeler. Şimdi, o zenginliği tutar da, gözardı edip de, efendim, bunlar yabancı kelimelerdir...

Sayın Bakanım, birçok yabancı dilde -zâtâliniz bunları bilirsiniz, çok iyi bilirsiniz- bunlar o dilin zenginliği olarak kabul edilir ve dolayısıyla o dile bütünüleşmiştir ve Türkçe ise Türkçe haline gelmiştir. O sebeple, şimdi "vazife" yi siz, tutar da, efendim, bu yabancıdır... Köylüye de sorsanız "vazifeyi" bilir, köylüye de sorsanız "borç"u bilir, köylüye de sorsanız bu tür kelimeleri bilir ve dolayısıyla, bu, benim dilimin zenginliği haline gelmiştir. İşte, Ziya Gökalp'in dediği gibi, galatı meşhur olmuş, lügatı fasihadan evla haline gelmiştir. Onun için, bunları tutup da bu hale getirilirse...

"Efendim, bu kelimeler anlaşılıyor..." Tamam, çok çok anlaşılmayan bazı kelimeler için, ben sizinle aynı fikirdeyim, taraftarım; ama, tutup da, artık, benim dilimin zenginliği olmuş, benim dilimin mal olmuş, her tarafta kullanılan bu kelimeleri, tutar da, hiç o manaya gelmeyen, ifade yanlışlıklarıyla tamamen malul olan bir şekilde sokarsanız, bence, o dili zenginleştirmemiş olursunuz, güçleştirmiş olursunuz. Onun için, zaman geçmiş değildir; bu konuda, bence, doğru olan neyse o yapılmalıdır.

Tasarıda yapılan değişikliklerden birisi de sözcüklerle ilgili bulunmaktadır. Dilimizde halen kullanılan, hukuk ıstılahatında da anlamları tamamen belirlenmiş olan pek çok sözcük, aynı anlamı ifade ettiği şüpheli olan başka sözcüklerle yer değiştirmiştir. Zamanınızı almamak için örnekler vermeyeceğim; bunları, bir iki örnekle anlatacağım.

Mesela, Medenî Kanunda "mesele" yerine "konu" sözcüğü kullanılmış. "Mesele" üzerinde ihtilaf bulunan konu demektir. Siz, tutar da "mesele"yi başka bir sözcükle, "konu"yla değiştirirseniz... "Konu", "mesele"nin tam karşısı değildir Sayın Bakanım; zâtâliniz, bunu çok iyi bilirsiniz. "Mesele", üzerinde ihtilaf bulunan konudur; ama, "konu" çok yalın kalmaktadır burada. Onun için maddede yapılan düzenlemede bu konuda anlam çıkmamaktadır.

Yine bir maddede "hak ve nesafet" yerine "hukuk ve hakkaniyet" sözcükleri kullanılmış. Bu iki sözcük, Arapça aynı kökten türemiş olup, aynı anlama gelmektedir. Oysa "hak" ve "nesafet" sözcükleri, aynı anlamlara sahip olan, hâkimin hüküm verirken göz önünde bulundurma zorunda olduğu adalet ilkelerini ifade eder. Eğer bu sözcükler daha anlaşılır hale getirilmek isteniyorsa, onların yerine "hak" ve "adalet" sözcüklerini kullanmak daha isabetli olur.

Yine, bir örnek daha vererek, bu konuyu kapatacağım. Tasarının birçok yerinde "borç" sözcüğü yerine "yüküm" sözcüğü kullanılmıştır. Allahaşkına, bu "borç"un yerine "yüküm" hiç olmuş mudur?! Oysa, hukukçu olmayanlar için "yüküm" sözcüğü hukuk adına hiçbir şey ifade etmemektedir, buna karşılık "borç" sözcüğünün anlamı herkes tarafından bilinmektedir.

Bir diğ er ö rnek "sı h rı h ısı mlık"; yine "kayın h ısı mlı ğ ı" denilmiştir. "Kayın" sö zcü ğ ü, aslında, bir Arapça kelimedir. Yani, bir galat olup, Arapça kö keniy le "kaim" sö zcü ğ ünün yerine gelmektedir. Yani, "kayınbirader", "kayınpeder", "kayınvalide" derken, gerçek birader, peder ve validenin yerine geçen, onun yerine ikame olunan, kaim olunan demektir. Bunu herkes bilmektedir; Türkiye'de, herkes, her kesimde, her bölgede, artık "kayınbirader", "kayınvalide", "kaynana" denilmektedir. Yani, bunlar bilinen şeyler. Niye kendimizi zorlayıp da, efendim "kayın h ısı mlı ğ ı..."

YASİN HATİBOĞ LU (Çorum) - "Kayınbaldız" çıkarıyorsunuz!

M. NECATİ ÇETİNKAYA (Devamla) - Kayınbaldız...

Ş imdi, böyle galat ve nesep ba ğ ını ifade etmekten uzak bir sö zcükten hareketle, kavram üretmek, pek de bilgili olmakla ba ğ daş an bir netice meydana getirmemiştir. Bunun için, eskiden oldu ğ u gibi, Türk toplumuna da yabancı olmayan "sı h rı h ısı mlık" deyimini kullanılmalıdır. Ayrıca, "sı h rı h ısı mlık" deyimini, kurumu daha iyi ifade etmektedir.

Bunları geçtikten sonra, bunun gibi daha birçok, pek isabet kaydetmeyen kelimeler getirilmiştir. Dileriz ki, bu konuda, tasarımı bitirdikten sonra, komisyona bir redaksiyon yetkisi verelim ve dolayısıyla, bunları yeniden düzenlemek üzere, bu pek de isabet kaydetmeyen yeni kelimeler, yeni deyimler, yeni sö zcükleri redakte edesiniz Sayın Başkan.

De ğ erli arkadaşlar, bunları belirttikten sonra, son bir cümleyle ş unu söylemek istiyorum: Bir ülkenin kanunları, sadece hukukî metinler olarak kabul edilemez aynı zamanda, o ülkenin dilinin ebedî ifade gü cünü ve güzelli ğ ini de yansıtır. Tasarı, böyle bir anlayış, güç ve gü zellikten, maalesef, mahrumdur. Zira, tasarıyla, Türkçede sadeleş me adına fakirleş me yapılmış, edebî hiçbir de ğ eri bulunmayan, benim Türkçemde "basit" denilecek sö zcüklerle yer de ğ iştirilmiştir.

Bunu belirttikten sonra, miras hukukuyla ilgili olan konuya temas etmek istiyorum. Miras hukuku, ö len bir insanın mamelekinin, hak, alacak ve borçlarının hakikî ve hük mî şahıslara intikalini tanzim eden kaidelerin bütünüdür. Bu bakımdan, miras hukuku, yaşayanlar arasındaki münasebeti de ğ il, ö lümden sonra netice doğ uran hususları düzenler. Bunun içindir ki, bir hakikî şahsın ö lümü olarak ve ö len kişiden kalan bu mal varlığ ının, ö lümünden sonraki hali, mevcut Medenî Kanunumuzda oldu ğ u gibi, görü ş ülen tasarıda, Ü çüncü Kitapta yer almaktadır. Bir yerde, ö len kişinin malları arasında hukukî ihtilafları gidermeyi amaçlamaktadır. Miras hukuku, ö len kimsenin mallarının sa ğ lara geçiş ini düzenleyen bir hukuk dalı oldu ğ u için, miras hukukunun ö lüme ba ğ lı bir mallar hukuku oldu ğ u sö ylenebilir. Bu suretle, hayatın ö tesine giden, âdeta ebedî kredi imkânı sa ğ layan bir sistemdir miras hukuku.

"Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir. Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir." Bu, Anayasamızın metnidir ve 35 inci maddede, miras hukukuna bu kadar önem verilmiştir.

Bunları anlattıktan sonra, miras hukukunun -zamana bakıyorum- bu geçen zaman içinde, esas maddede görü len, miras hukukunda görü len bazı konuların dü zeltilmesi hususuna temas etmek istiyorum.

Ş imdi, tasarıda, mevcut Medenî Kanunun İsviçre Medenî Kanunundan zamanında yapılan tercümesi sırasında dü ş ülen hatalar giderilerek, düzenlenmesi yoluna gidildi ğ i görü lmektedir. Ö rneğin, tasarı nın 655 ve 669 uncu maddeleri İsviçre'deki kaynağ ının do ğ ru tercümesi yapılarak, yeniden düzenlenmiştir.

Tasarıda, maddi olmamakla birlikte, miras bırakanın ölümüyle, ona ait olan madalya, nişan ve bunun gibi değer arz eden varlıklar ve bunların mirasçılar arasında paylaşımıyla ilgili açık ve yeterli bir düzenlemeye yer verildiği söylenemez. Her ne kadar, tasarının 653 üncü maddesinde bundan bahsedilmiş ise de, madalya ve nişanlar eşya ya da belge olmadığından, bunlara hangi hükümlerin uygulanacağı tereddüte yol açmaktadır.

Tasarının vasiyeti düzenleyen 502 nci maddesinde de, miras bırakanın vasiyet düzenleme tarihinde 15 yaşını doldurmuş olması şartı aranmaktadır. Bu hükme göre, mahkeme kararıyla rüş-tünü 14 yaşında kazanan bir kadın, evlendiğinde dava ehliyetine, hukukî işlem yapma ehliyetine sahip olmasına karşın, vasiyetname düzenleyememektedir. Bu nedenle, yaş şartının kazaî rüş-tuyla paralel düzenlenmesi gerekir.

Yine, mirasçılıktan çıkarmaya ilişkin 510 uncu maddede "mirasçı, mirasbırakana veya miras-bırakanın yakınlarından birine ağır bir suç işlemişse" hükmüne yer verilmiştir. Mirasbırakanının yakınlarından kastedilen kişilerin kimler olduğu açık değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN- Efendim, toparlayacaksınız ümit ediyorum.

M. NECATİ ÇETİNKAYA (Devamla)- Hay hay Sayın Başkan.

Bunlar, sadece kan hısımları mı, yoksa sıhrî hısımlar da buna dahil mi ya da yakınlık kavramı, hısımlık dışında bir yakınlığı da kapsıyor mu?

Tasarının mirasla ilgili düzenlemelerinde "önmirasçı" gibi birtakım yeni kavramlara yer verilmiş; bu kavramlar ve mirasla ilgili temel kavramların tamamına tasarıda yer verilmemiştir. Ana babanın sosyal güvenceden yoksun olarak, gerektiğinde bütün mal varlığını harcıyıp yetiştirdiği çocuğunun bakımı altındayken çocuğun kaybedilmesi halinde, onun mirasında altsoy bulunamaması halinde yararlanamaması, Türk toplumunun yapısı, ana babaya olan vefa borcu ve ana-babanın sosyal güvenceden yoksunluğuyla bağdaşmadığından, tasarıda altsoy bulursa dahi, kısmen de olsa ana babanın mirasçılığına yer verilmesi yerinde bir düzenleme olurdu.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

M. NECATİ ÇETİNKAYA (Devamla) - Sayın Başkanım, tamamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkür edeceksiniz...

M. NECATİ ÇETİNKAYA (Devamla) - Evet, sağ olun.

Yine, tasarının 589 uncu maddesinde, tereke mallarının korunması için hâkimin resen alacağı önlemlere dair giderlerin devletçe karşılanacağı belirtilmesine rağmen, bu giderlerin kaynağının yasada açıkça belirtilerek uygulamada karışıklıklara ve zorluklara meydan verilmemesi gerekiyordu.

Zamanı daha fazla aşmamak için, sözlerimi burada bitirmek istiyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum efendim ben de.

M. NECATİ ÇETİNKAYA (Devamla) - Sizlere teşekkür ediyorum ve hayırlı, uğurlu olsun diyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sağ olun efendim.

Efendim, söz sırası Saadet Partisinde.

Saadet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Osman Yumakogulları. Nerede?..

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - Sayın Başkan, Ahmet Cemil Tunç'u davet buyurur musunuz...

BAŞKAN - Öyle mi yapalım?

İkisi de geldiler efendim, ama...

OSMAN YUMAKOĞULLARI (İstanbul) - Sayın Başkan, ben daha sonra konuşacağım.

BAŞKAN - Peki efendim...

O zaman, Saadet Partisi Grubu adına, Elazığ Milletvekili Sayın Ahmet Cemil Tunç, buyurun. (SP sıralarından alkışlar)

Bir dakika... Bölelim zamanı Sayın Bakanım.

Buyurun efendim.

SP GRUBU ADINA AHMET CEMİL TUNÇ (Elazığ) - Sayın Başkan, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; Türk Medeni Kanunu Tasarısı ile Türk Kanunu Medenisinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı üzerinde Saadet Partisi adına söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, siz değerli arkadaşlarımı saygıyla selamlıyorum.

Aslında, söze başlarken, kanunun gerekçesi üzerinde birkaç şey söylemek istiyordum; ancak, şimdiye kadar bu kanunun maddesi, bölümleri üzerinde konuşan arkadaşlar, bunlarla ilgili çekinmelerini çok açık bir şekilde ortaya koydular, eleştirdiler, tenkit ettiler. Ben de, arkadaşlarımızın bu eleştirilerine katıldığımı, böyle bir üslubu, böyle bir anlayışı, böyle bir inancı, böyle bir yaklaşımı reddettiğimi konuşmanın başında ifade etmek istiyorum.

Bu bölüm üzerinde, ben ve değerli arkadaşım beraber görüşlerimizi, Partimizin düşüncelerini açıklamaya çalışacağız. 10 dakika içerisinde 495 ve 501 inci maddelerle ilgili düşüncelerimi ben açıklamak istiyorum.

Bu bölümde, yani, Üçüncü Kitabın Birinci Kısımının, Birinci Bölümünde, yani "Yasal Mirasçılar" bölümünde bazı hüküm değişiklikleri yapılmış, yeni hükümler getirilmiş; bunun yanında, dilde sadeleştirme adıyla da bir şeyler yapılmış. Sadelik olmuş mu olmamış mı; onu Yüce Meclisin takdirine bırakıyorum.

496 ncı maddede bir hüküm değişikliği söz konusu değil; ancak, burada, bir takdim tehir yapılmış. Eski metinlerde baba ve ana şeklinde geçerken, takdim tehirle, önce ana sonra baba olarak, babaya anaya saygı babından, değiştirilmiş; böyle bir takdim tehir yapılmış.

Bir hüküm değişikliği 497 nci maddede söz konusu. Buraya bir hüküm eklenmiş; büyük analar ve büyük babaların kendi çocukları, yani, mirasbırakanın amcası, halası, dayısı, teyzesi hayatta iseler, mirasbırakandan önce ölmüş olan büyük analar ve büyük babalardan düşen miras paylarını onların çocuklarına, yani, amcasına, halasına, teyzesine geçmesi imkânını temin ediyor, getiriyor. Şu andaki, yürürlükteki Medeni Kanunun 441 inci maddesinde, 3678 sayılı Kanunla yapılan değişiklik, söz konusu kimselere, yani, büyük analara ve büyük babalara böyle bir imkânı tanımıyordu; bu maddeyle, böyle bir imkân tanınmış. Maddenin gerekçesinde de, bu hükmün, Türk toplumunun aile yapısına, amca, hala, dayı ve teyze ile yeğenleri arasındaki aile yapısına ters düştüğü ifade edilmektedir. Bu sebeple, yapılan değişiklikle, sağ kalan eş varsa, büyük analar ve büyük babalardan birinin miras bırakandan önce ölmüş olması halinde, ona düşen pay, kendi çocuğuna, yani, miras bırakanın amcasına, halasına, dayısına ve teyzesine geçiyor.

Burada yapılan bir başka hüküm değişikliğiyle, Medeni Kanununun 498 inci maddesinde, evlilik dışı doğan çocuklarla alakalı yeni düzenlemeler getiriliyor ve evlilik dışında doğmuş olan çocuklar ve hâkim kararıyla, hükmüyle tespiti yapılanlar, evlilikteki gibi, hısım olarak, mirasçı olarak kabul ediliyor. Yani, evlilik dışı çocuk, nesebi sahih çocuk gibi kabul ediliyor bu düzenlemeyle.

500 üncü maddedeki değişiklikle, nesebi sahih ve nesebi sahih olmayan çocukların aynı olduğu ifade ediliyor.

Burada, evlat edinme hususunda da bir değişiklik var; evlat edinilene de mirastan pay alma hakkı tanınmış oluyor. Bütün bu değişiklikler bu bölümde var.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; hukuk tarihi araştırmaları ve günümüz hukuk sistemleri göz önünde bulundurulduğu zaman, miras konusunda, üç ayrı temayülün orta yerde olduğunu, üç sistemin bulunduğunu görüyoruz. Bu sistemlerden birincisi, aileyi koruyan sistemdir. Bir kimsenin ölümünden sonra mallarının ailesi içinde kalması, en eski ve en asli bir insanî hisse dayanmaktadır. Miras bırakanın mallarının ailesi içinde kalması düşüncesi, insanın doğal, fitrî, tabii bir düşüncesi, bir dayanağıdır. Aileyi koruyan eğilimi, mirastan mahrumiyeti ağır şartlara bağlayan Hammurabi Kanunlarında görebiliyoruz ve yine, bir erkek evladı olmadan ölen kocanın dul karısını kardeşinin alması zorunluluğunu getiren eski İsrail hukukunda ve mirasçıyı Allah'ın tayin ettiği fikrini benimseyen Cermen hukukunda bu düşünceye, bu anlayışa rastlıyoruz. Bu eğilimin egemen olduğu hukuk anlayışlarında, ferdin mülkünün bütünüyle mirasçılara kalması bir zorunluluk olmuştur. Kişinin, malı üzerinde mirasçılarının aleyhine sonuç verecek bir tasarrufta bulunması kabul edilemez. Cermen hukukunda, vasiyet, söz konusu bile değildir. Çağımızdaki hukuk sistemlerine baktığımız zaman, bu sistemin yumuşatılmış kısmını görüyoruz.

İkincisi, ferdiyetçi ve bireysel sistemdir. Bu sisteme göre, miras bırakan, malları üzerinde, serbestçe, istediği tasarrufu yapabilir; özellikle, ölümünden sonra, bunların kime geçeceğini, serbestçe, istediği gibi tayin edebilir. Bu düşünce, Roma hukukunun temel anlayışı olduğu içindir ki, vasiyetin, bu hukuk sistemi içerisinde özel bir yeri vardır. Batı Avrupa'nın hukuk tarihinde, birbirine zıt olan bu iki eğilimin bir süre egemen olduğunu; ancak, zamanla aşırılıkları giderilerek, zamanımız hukuk sistemleriyle bağdaştırıldıklarını görüyoruz.

Bir üçüncüsü de, kolektivist veya sosyalist sistemdir ki, bu sistemin temeli bireysel mülkiyeti redde, inkâra dayandığı için, kişi öldükten sonra geride bıraktığı bir şey söz konusu olmadığı için, sistemli bir hale gelmiş bir veraset sistemi söz konusu değildir sosyalist sistemlerde. Sosyalist ideolojinin hüküm sürdüğü Sovyet Rusya'da ve Çin'de bir zaman söz konusu olmayan vasiyet, dışı açılma, liberal bir ekonomik sistemi ve bireysel hürriyeti, kısmen de mülkiyet hürriyetini tanıma sonucunda veraset buralarda da konuşulur olmuştur.

Görüldüğü ki, bu üç sistemin de içinde barındırdığı aşırılıklar var; hem bireysel sistem hem aileyi koruyan sistem hem de kolektif sistemin içinde aşırılıklar var; ifrat var, tefrit var. Dolayısıyla, bunların mücerret uygulanmasıyla adaletin tecellisinin mümkün olmadığını hemen ifade etmek istiyorum.

Her konuda olduğu gibi, insan fıtratına uygun, toplumun maslahatını havi miras sistemiyle ancak adaleti tesis etmek, tecelli ettirmek mümkün olabilir.

Veraset sisteminin, aşırılıklarından arındırılması gerekir. Veraset, bir sistem olarak görülmemelidir. Mülkiyet hakkının kabul edilmesi yanında, miras bırakmak isteyen kişiye üçte 1 oranında bir tasarruf yetkisi verilerek ferdiyetçi anlayışa yaklaşılabilmelidir diye düşünüyorum.

Yine, miras hukukunda, mirasçuların tespitinde çerçeve geniş çizilmelidir. Böyle olduğu takdirde, sistemde servetin bazı ellerde toplanması yerine, nispeten serveti dağıtma yoluna gitmiş olabiliriz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET CEMİL TUNÇ (Devamla) - Sayın Başkanım, inşallah, 1 dakika içinde bitiriyorum.

BAŞKAN - Buyurun efendim.

AHMET CEMİL TUNÇ (Devamla) - Sayın Başkanım, 1 dakika içinde bir iki şey söylemek istiyorum.

Şu andaki miras hukukumuzda, mirasçılar, tereke borçlarından sorumlu olmamalıdır diye düşünüyorum. Tereke malları dışındaki alacaklar, varislerden talep edilmemeli. Medenî hukukumuzda, mirasçuların mirası reddetme hakları var. Ancak, bunun, pratikte bir faydası yok. Ölenin borçlarından şahsen sorumlu olmadıkları için, mirasın reddedilmesinin pratikte bir faydasının olmadığı ortadadır. Var ise, vasiyetinin geçerli olmaması gerektiğine inanıyorum; çünkü, bu takdirde, varisler arasında tatsızlık, hoşnutsuzluk söz konusu olabilir. Varisler arasında birini diğerlerine şöyle veya böyle tercih söz konusu olursa, aile bireyleri arasındaki eşitsizlik böyle bir karışmaya sebep olur ki, böyle bir düzenlemenin doğru olmadığı kanaatindeyim.

Daha başka şeyler de söylemek istiyordum; ancak, vaktimiz yetmedi. Arkadaşımın da zamanına tecavüz etmemek ve sabrınızı taşımamak için sözlerimi kesiyor, hepinize saygılar sunuyorum. (SP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum efendim.

Şimdi, söz sırası, İstanbul Milletvekili Sayın Osman Yumakoğulları'nda.

Buyurun efendim.

SP GRUBU ADINA OSMAN YUMAKOĞULLARI (İstanbul) - Değerli Başkan, sayın milletvekilleri; 723 sıra sayısıyla gündemde yer alan Türk Medenî Kanunu Tasarısının Üçüncü Kitabı olan Miras Hukukunun İkinci Bölümünü içeren Ölüme Bağlı Tasarruflar üzerinde Saadet Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım; bu vesileyle, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 4 Ekim 1926 tarihinde yürürlüğe giren Türk Medenî Kanunu yetmişaltı yıldır halkımıza hizmet vermektedir. Daha doğrusu, bu kanunla ulusal toplum yaşamı düzenlenmeye çalışılmıştır. Ancak, geçen yetmişaltı yıllık zaman diliminde dünyada birçok savaş olmuş, uluslararası ticaret, ekonomik ve sosyal işler sonucunda oluşan ilişkiler yeni hukukî düzenlemeleri kaçınılmaz hale getirmiştir.

Değerli milletvekilleri, kanunlarımız, mevzuatımız, maalesef, halkımıza, zaten zor olan sosyal hayatı daha da zorlaştırmaktadır. Bu yeni Medenî Kanun Tasarısıyla, dileriz, halkımıza daha iyi bir yaşantı sağlar, uygar toplumların sahip olduğu standartlara kavuştururuz.

Bu yeni tasarıyla, Medenî Kanunumuz, daha basit hale getirilmiş, sadeleştirilmiş ve çağdaş toplumların sahip olduğu değerlere ulaşmış olacaktır. Kanunlaşacak olan bu yeni tasarıyla, tıkanan adalet sistemimizin önünün açılacağına ve yargıçlarımızın, kanun ve adalet sistemimiz içerisinde, dosya yoğunluğuyla âdeta boğulmaktan kurtulacağına da inanmak istiyoruz. Bu yeni tasarıyla, yargıçlarımızın işleri kolaylaşacak, adaletin daha seri çalışması ve çabuk sonuçlanması sağlanmış olacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bilindiği gibi, Medeni Kanunumuz, kişiler hukuku, aile hukuku, miras hukuku, eşya hukuku bölümlerinden oluşmaktadır. Burada, sizlere, üçüncü kitapta yer alan miras hukukunun ikinci Bölümü olan "Ölüme Bağlı Tasarruflar" üzerinde birkaç cümle söylemek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, "Ölüme Bağlı Tasarruflar" bölümü, yeni Medeni Kanunumuzda, "Tasarruf Ehliyeti", "Tasarruf Özgürlüğü", "Ölüme Bağlı Tasarrufların Çeşitleri", "Ölüme Bağlı Tasarrufların Şekilleri", "Vasiyeti Yerine Getirme Görevlisi", "Ölüme Bağlı Tasarrufların İptali ve Tenkisi" ve "Miras Sözleşmesinden Doğan Davalar" olarak yedi ayırım şeklinde yer almaktadır.

Sayın milletvekilleri, yeni tasarıyla "Tasarruf Ehliyeti" başlığında yer alan mevcut Türk Medeni Kanunumuzun 449 uncu maddesi daha sade ve anlaşılır bir hale getirilmiştir. Yine, 450 nci maddeye yeni eklemeler yapılarak, "kısıtlı olmama" koşulu maddeye dahil edilmiştir. "Tasarruf Ehliyeti" başlığındaki 451 inci maddede "Batıl tasarruflar" şeklindeki kenar başlığı "İrade sakatlığı" olarak değiştirilmiştir. Tasarının 504 üncü maddesinde yer alan bu değişiklikte, aldatma, korkutma, zorlama gibi ölüme bağlı tasarrufları geçersiz saymaktadır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; "Ölüme Bağlı Tasarruflar" bölümünün ikinci ayırımı "Tasarruf Özgürlüğü" başlığıyla yer almaktadır. Bu kısımda 9 adet madde yeniden düzenlenmektedir. Buna göre, mevcut yasanın 452 nci maddesi sade ve anlaşılır bir dilde yeniden ifade edilmiştir. 453 üncü maddesi yeniden düzenlenmiştir. Mevcut kanunun 453 üncü maddesi yeni tasarının 505 inci maddesi olarak yer almış olup, mevcut yasadaki saklı paylı mirasçılar ve bunların saklı payları hükme bağlanmıştır. Miras bırakanın tasarruf özgürlüğünün genişletilmesi dikkate alınarak, saklı pay oranları yeniden belirlenmiştir.

Mevcut yasanın 454 üncü maddesindeki tasarruf edilebilir kısmın hesabı, 507 nci maddeyle yeniden düzenlenmektedir; yeni maddede, miras bırakanın ölümü anındaki değerleriyle dikkate alınması yer almaktadır. Burada, miras bırakan ile birlikte yaşayan ve onun tarafından bakılan kim-selerin geçim giderleri için süre bir aydan üç aya çıkarılmıştır.

Sayın milletvekilleri, "Tasarruf Özgürlüğü" başlığının 455 ve 456 ncı maddelerinin hükümleri değişmemiş olup, sadece 456 ncı maddesindeki "ivazsız" terimi yerine "karşılıksız", "iştirâ kıymeti" teriminin yerine de "satın alma değeri" terimi kullanılarak, tasarıda 508 ve 509 uncu madde olarak yeniden düzenlenmiştir.

Değerli arkadaşlar, "Tasarruf Özgürlüğü" bölümünde yer alan "mirasçılıktan çıkarma", "hükümleri", "ispat yükü", "borç ödemeden aciz sebebiyle mirasçılıktan çıkarma" başlıklı maddelerde de yeniden düzenlemeler yapılmış ve sadeleştirilerek, bazı terimlere yeni karşılıklar verilmiştir.

Mevcut yasada yer alan "ağır bir cürüm" deyimini "ağır bir suç" olarak, "mürisine veya ailesine karşı kanunen mükellef olduğu vazifeleri" deyimini "mirasbırakana veya mirasbırakanın ailesi üyelerine karşı aile hukukundan doğan yükümlülükleri" olarak "beyyine külfeti" deyimini "ispat yükü", "keenlemeykün" deyimini "iptal olunur" olarak değiştirilmiştir.

Yine, bu kısımda "mirasçılıktan çıkarılanın miras hissesinin diğer mirasçılara intikalinin ön-koşulu, miras bırakanın bu pay üzerinde tasarrufta bulunmamasıdır" hükmü tasarıya yeni girmiştir.

"Miras bırakan, sadece çıkarmayla yetinmeyip çıkardığı mirasçının hissesinde tasarruf etmesi hali" cümlesi de bu tasarıya girmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; miras hukuku kitabının ikinci bölümünün üçüncü ayırımı "Ölüme Bağlı Tasarrufların Çeşitleri" başlığını taşımaktadır.

Yeni tasarıyla, bu başlık da, 514 üncü maddeden başlayarak 529 uncu maddeye kadar olan bölümü kapsamaktadır.

Bu bölümde, tasarının 514 üncü maddesine, miras bırakanın üzerinde tasarruf etmediği terekenin yasal mirasçılara kaldığı hükmü eklenmiştir.

Mevcut kanunun 462 nci maddesi, tasarıyla, 515 inci madde olarak yeniden düzenlenmiş, burada "kanuna yahut âdabı umumiyeye mugayir" deyimini yerine "hukuka veya ahlaka aykırı" deyimini kullanılmıştır.

Yine, tasarının 516 ncı maddesiyle, terekede tek varlık olan belli bir malın vasiyet edilmesi halinde, somut olayın özelliğine göre bu tasarrufun gerektiğinde mirasçı atama olarak yorumlanabilmesi olanağı getirilmiş; 517 nci maddesiyle de, "muayyen malda tasarruf" ve "muayyen mal vasiyeti" deyimleri yerine "belirli mal bırakma" deyimini kullanılmıştır.

Sayın milletvekilleri "Ölüme Bağlı Tasarrufların Çeşitleri" bölümünün 518 inci maddesi, mevcut yasanın kenar başlığını yeniden düzenleyerek "Teslim borcu" olarak ifade edilmiştir.

Tasarıda, miras hukuku "Ölüme Bağlı Tasarrufların Çeşitleri" bölümünün dördüncü ayırımı "Ölüme Bağlı Tasarrufların Şekilleri" olarak yer almaktadır.

Yine, tasarının 531 inci maddesinden 549 uncu maddesine kadar olan kısım, ölümüne bağlı tasarruf şekillerini içermektedir.

Tasarıyla, mevcut yasanın 478 ilâ 496 ncı maddeleri yeniden düzenlenerek, daha sade bir hukuk dili kullanılmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Efendim, süreniz bitti; toparlarsanız minnettar kalırım.

Buyurun.

OSMAN YUMAKOĞULLARI (Devamla) - Teşekkür ederim Değerli Başkanım; toparlıyorum.

Yeni tasarıyla "ölümüne bağlı tasarrufların şekilleri" kısmında geçen "okuyamama veya imza edememe" cümlesi, "bizzat okumaz veya okuyamazsa ve bizzat imzalamaz veya imzalayamazsa" olarak, yine, mevcut yasanın 483 üncü maddesinin kenar başlığı "Düzenlemeye katılma yasağı" olarak ve 455 inci maddenin "namzet tayini" kenar başlığı da "belfirilmesi" şeklinde değiştirilmiştir.

Değerli arkadaşlar, mevcut yasanın 473 üncü maddesine yeni bir fıkra eklenilmiş, tasarının 526 ncı maddesi olarak yeniden düzenlenmiştir. Bu yeni 526 ncı maddeye eklenen fıkrayla, vakfın, ancak tüzelkişilik kazanması için gerekli yasal koşulların gerçekleştirilmesiyle doğmuş olabileceği ifade edilmektedir.

Kanununun 474 üncü maddesinin kenar başlığı da "Miras mukaveleleri" yerine, "Miras sözleşmeleri" olarak değiştirilmiştir.

Yine, tasarının 529 uncu maddesi düzenlenirken, mevcut maddenin daha açık ve anlaşılır hale getirilmesi amacıyla bir fıkra eklenmiştir. 529 uncu maddede, feragat sözleşmesi belli bir kişi veya kişiler lehine yapılmamış ve miras bırakan bu paydan sonradan da tasarruf etmemişse, feragat edenin en yakın ortak kökün altsoyu lehine olduğu kabul edilerek, madde son şeklini almıştır.

Hayırlı olması dileğiyle, hepinize saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Şimdi, söz sırası, Milliyetçi Hareket Partisinde; Kilis Milletvekili Sayın Mehmet Nacar; buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

Sürenizi iyi kullanacağımızı ümit ediyorum.

MHP GRUBU ADINA MEHMET NACAR (Kilis) - Efendim, Yılmaz Karakoyunlu'nun, Sayın Bakanımızın, Meclisten ayrılarak Bakanlar Kurulunda yer almış olmasını, hakikaten, bazı hususları tekrar etme ve bildirme noktasında bir kayıp olarak görüyorum. Israrlı söylemleri sonucu, bu kürsüye güzel bir zamanölçer, saat kazandırdı; ama, maalesef, hâlâ, mikrofonun boyunun uzatılmasını temin edemedi. (Alkışlar)

BAŞKAN - Efendim, şimdi, mikrofonun boyunun uzatılması yerine, o kürsünün oradan kalkması lazım. Bakın, şimdi, stenograf arkadaşlarımız duymuyorlar, çukurda kaldıkları için; yavaş sesle konuşan sayın üyeleri ben hiç duymuyorum.

Bir de, kürsünün durumu nedeniyle, konuşmacı, Bakanlar Kuruluna arkasını dönüyor...

Onun için, deveye sormuşlar "neren eğri" diye... Bilmiyorum...

MEHMET NACAR (Devamla) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

MEHMET NACAR (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 723 sıra sayılı Türk Medeni Kanunu Tasarısı ile Türk Kanunu Medenisinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 6 ncı ve 7 nci bölüm olarak görüşülen, miras hukukuna ilişkin olarak ter-tip edilen maddeler üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım; bu vesileyle, Muhterem Heyetinizi, Grubum ve şahsım adına selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, iki haftadan bu yana Genel Kurulda Medeni Kanun Tasarısını görüşüyoruz; bahse konu tasarı, 1030 maddeden meydana gelmiş olan bir yasa tasarısıdır. Malumunuz olduğu üzere, bu tasarı, Genel Kurulda iki haftadan bu yana görüşülmektedir; ama, Genel Kurulda görüşülmeye başlanmazdan önce Adalet Komisyonunda iki yıldan bu yana üzerinde çalışılmıştır. Yine, Adalet Komisyonunun oluşturduğu alt komisyon, bu tasarı üzerinde bir yıldan fazla emek sarf etmiştir.

Tasarının serüveni sadece iki yılla sınırlı değildir; elli yıllık bir değişiklik düşüncesinin son adımlarıdır. Elli yıllık süre içerisinde, değişik tarihlerde oluşturulmuş olan, ilim adamları, Adalet Bakanlığı personeli ve uygulayıcılardan oluşan Medeni Kanun komisyonlarının vücuda getirdikleri bu tasarı, büyük bir emeğin mahsulüdür.

Huzurunuzda görüşülen ve yüksek iradenizle kabul göreceğine inandığım bu tasarının, takdir edilecek veya eleştirilecek yönleri bulunmaktadır; ama, benden önceki konuşmacıların da haklı olarak belirtmiş oldukları gibi, tasarının bu hale getirilmesine kadar her aşamada emeği geçenlere teşekkürlerimi ifade etmeyi bir borç bilirim. Yine, Genel Kurulda görüşmeler sırasında katkı temin eden ve oylarıyla yasalasmasını temin edecek siz değerli üyelere de şükranlarımı arz ederim.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; elli yıllık emeğin ve birikimin bir eserini görüşüyoruz. Anne rahminden, ölüm sonunda dünyada kalan varlıklarımızla ilgili tüm hususları her yönüyle düzenleyen bir temel yasa tasarısını görüşüyoruz. Bu yasa tasarısının, her bir kelimesinin büyük emekler ve birikimlerin nakış nakış işlendiği, birey ve toplum hayatımızda bu denli önemli olmasına rağmen, gereken ilgiyi ve tepkiyi görmediğini üzülenek ifade etmek istiyorum.

Yüce Meclisin dinleyici localarına baktığımda, sivil toplum örgütlerinin, akademik zevatın, baro ve Barolar Birliği yöneticilerinin olmadığını görüyorum. Tüm yazılı basına her sabah göz attığımda, konuya teknik ve detaylı olarak geniş yer verilmediğini görüyorum. Televizyon kanallarına göz attığımda, sadece haber saatlerinde çok kısa olarak duyurulduğunu görüyorum. Yazılı basın ve televizyonlarda, konunun sadece şekli bir hususa odaklanış ve magazinvari olarak yer verilmesinin, duyarsız, sorumsuz ve bilinçsiz bir yaklaşımın acı örneği olarak takdirlerinize sunuyorum.

Yine, hatırlanacağı üzere, Yüce Meclis, geçen ay içerisinde köklü ve kapsamlı anayasa değişikliği yaptı. Toplumun her kesimi tarafından yoğun olarak eleştirilen 1982 Anayasasının temelini teşkil eden maddelerde yeni ve çağdaş düzenlemeler yaptı. Türk demokrasi hayatında ilk sivil anayasanın temellerini attı. Ne acıdır ki, yapılan bu reform niteliğindeki değişiklikler, tıpkı bugünkü Medenî Kanun Tasarısında olduğu gibi, sadece şeklen ve magazinvari olarak ele alındı. Yüce Meclis, haksız ve çirkin ithamlara muhatap kılındı. Yapılan bu çirkin ve haksız ithamları yapanlar kadar, bu zeminin doğmasına çanak tutan Sayın Cumhurbaşkanı'nın da tarih ötünde demokrasi ve hukuk anlayışları hak ettikleri yeri alacaktır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, sorumluluğunun bilincindedir ve birikiminin gereği olarak, toplumun ihtiyaçları ve modern çağın gerekleri olan temel yasal düzenlemeleri yapmaktadır ve yapacaktır. Yüce Meclis, bu kutsal görevini yerine getirirken, kendi dünyasında bencil olarak, sorumluluklarından bihaber yaşayan kişi ve kurumlardan alkış ve takdir de beklememektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tasarı üzerinde İkinci Kitapta yer alan, mirasa ilişkin olarak düşüncelerimizi ifade etmeden önce, yasa tasarısının geneliyle ilgili olarak bazı hususlara temas etmek istiyorum. Malumunuz olduğu üzere, Türk Kanunu Medenisi, 1926 yılında yürürlüğe girmiştir. Aradan geçen yetmişbeş yıllık zaman içerisinde bireysel yaşamda ve toplumsal hayatta büyük değişiklikler olmuştur. Kanunlar da, kabul edildikleri dönemin anlayışı ve geleceğe ilişkin beklentilerini karşılayacak öngörüyle hazırlanırlar. Türk Milleti, cumhuriyetin kuruluşuyla birlikte, Türkiye Cumhuriyeti Devleti ve Türk toplumu için bir hedef koymuştur; bu hedef, çağdaş medeniyet seviyesinin yakalanmasıdır. Geçen zaman içerisinde, yönetim, yargı, eğitim, kültür ve benzeri alanlarda yapılan reformlar amacına ulaşmıştır. Medenî Yasa da, Türkiye Cumhuriyetinin çağdaşlaşma anlayışı içinde hukuk reformlarının bir parçasıdır. Muhakkak ki, zaman içerisinde ömürlerini tamamlama noktasına gelmiştir. Bu çerçevede, 4 Ekim 1926 tarihinde yürürlüğe giren Türk Kanunu Medenisinin de, geçen zaman içerisinde, revize edilmesinin gerekliliği ortaya çıkmıştır. Bu çerçevede, Medenî Kanunun ilmi ve içtihadî gelişmeler ışığında yeniden kaleme alınması da, bu ihtiyacın sonucudur.

Bu ihtiyacı karşılayacak değişiklikler yapılırken, geçen zaman içerisindeki hukuk birikimimiz, ilmi, hukuki ve yasama tecrübelerimiz, kendi hukukumuzu oluşturmaya yeterlidir. Türk hukuk tarihimiz, yasa iktibasından özgün yasa oluşturma aşamasına gelmiştir. Bu sebeple, genel gerekçe de belirtilen kaynak İsviçre Medenî Yasasının referans norm olarak alınması ve bazı maddeler için hâlâ motomot taşınmaya çalışılması haklı ve yerinde değildir.

Sayın milletvekilleri, Medenî Yasanın yeniden kaleme alınmasıyla birlikte, yazım dilinin, günün konuşma ve yazım diline uygun ve anlaşılabilir hale getirilmesi bir zaruretin sonucudur. Yasanın kabul edildiği dönemde, günlük yaşamda kullanılan dilde geçmişin derin etkileri bulunmaktadır. Bu etken sonucu, yasanın dilinde Arapça ve Farsça kelimelerin ağırlığı kendini fazlasıyla hissettirmektedir. Bu çerçevede, yasa tasarısının yeniden kaleme alınırken, sadeleştirilerek, anlaşılabilir hale getirilmesi ve yasa tasarısının dilinin sadeleştirilmesi yerinde bir anlayışın ifadesidir.

Zira, anlaşılabilir bir dille yazılmış olan yasa, dilin zenginleşmesinin yanı sıra, geleceği de karıştılamaya hazırlanmış demektir; fakat, yerleşmiş olan ifade ve terimlerin değiştirilmesi dilin fakirleşmesi sonucunu doğurduğu gibi, yerleşik ifadeyi ortadan kaldıramayacağı için de ikili ifade tarzının doğmasına sebep olacaktır. Genel olarak eleştirilen bu hususlara katıldığımı belirtmeden geçemedim.

Mevcut Medenî Yasanın genel yapısı ve sistematigi muhafaza edilmiştir. Tasarı, mevcut kanunda olduğu gibi, başlangıç, kişiler hukuku, aile hukuku, miras hukuku ve eşya hukuku olmak üzere 4 kitap halinde düzenlenmiştir. Kitaplar mevcut ayırmalara tabi tutulmuş; bu düzenlemelere sadık kalmırken, sadece bölümler devam eden numaralarla düzenlenirken bu sistemden uzaklaşmış, kısımların ayrıldığı her bölüm ayrı ayrı numaralandırılmıştır. Böylece, her kısmın kaç bölüm olduğu kolayca anlaşılabilir hale getirilmiştir.

Hukuk hayatımızda yetmişbeş yıllık birikimi olan bir yasanın yerleşmiş madde numaralarının değiştirilmiş olması büyük bir kayıptır. Genel gerekçede, madde numaralarının muhafaza edilmek suretiyle kaleme alınması düşünüldüğü, fakat, madde sayısının fazlalığı ve yasaya yeni giren maddelerin yerleştirilmesindeki zorluktan dolayı benimsenemediği ifade edilmiştir. Hukuk kültürünün ve birikimin bir şartı da, sürekliliğin temin edilmesidir. Sistematigin bu yönüyle değişikliğinin bir kayıp olduğu düşüncesine katıldığımı ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, kanun tasarısı sistematigi içerisinde, başlangıç kısmında, dilin sadeleştirilmesi dışında büyük değişiklikler getirilmemektedir. Kişiler hukukuna ilişkin olarak, dilin sadeleştirilmesi yanında, uygulamadan doğan aksaklıkların ortadan kaldırılmasına yönelik değişiklikler yapılmıştır. Örnek vermek gerekirse, kişi hak ve menfaatlarının korunması yönünde elde edilen hukuksal kazanımlar bu bölüme taşınmıştır. Kişisel durum sicilleri, yani eski ifadeyle ahvali şahsiye sicil kayıtlarının tutulmasından doğan zararların tazmini hususuna, devletin, kusurlu memura rücu etmek kaydıyla tazmin etme şartı getirilmiştir.

Kabul edelim veya etmeyelim, toplumumuzun bir gerçeği olarak ortaya çıkan cinsiyet değişikliğine objektif normlar getirilmeye çalışılmıştır. Cinsiyet değişikliğinin, ancak belirli şartların yerine getirilmesi halinde yapılmasına müsaade edilir düzenlemeler yapılmıştır.

Eşya hukukuna ilişkin olan kısımda da, dilin sadeleştirilmesi dışında önemli değişiklikler yapılmamıştır. Bu kısımda değişiklik yapılmaması da doğaldır; zira, insan ilişkilerini düzenleyen ilk hukuk normları, mülkiyet hakkına ilişkin olmuştur. Mülkiyet hakkına ilişkin değişikliklerin uzun zamanda ortaya çıkması, bu konuda fazla değişiklik yapılmasına imkân tanımamaktadır.

Toplum hayatına giren mülkiyete ilişkin yeni kurumlar düzenlemede yer bulmuştur. Kat karşılığı inşaat sözleşmesi gibi kurumlar, Medenî Kanuna taşınmıştır.

Sayın milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz Medenî Kanun Tasarısının en önemli ve esaslı değişiklikleri aile hukukuna ilişkin olan kısımda yapılmıştır. Yapılan değişikliklerden sadece mal rejimine ilişkin olarak yoğun tartışmalar, yapılan diğer değişiklikleri gölgelendirmemelidir.

Toplumumuzun aile ve sosyal hayatındaki gelişmeler evlenme kurumuna da yansımıştır. Okuma oranının yükselmesi, kız çocuklarının da okuma oranını doğru orantılı olarak artırmıştır. Yine, birçok etken, evlilik kurumuna bakış açısı ve anlayışını değiştirmiştir. Bu sebepler karşısında, evlilik yaş ortalaması yükselmiştir. Bu konudaki fiili durumun Medenî Yasaya da taşınması doğru ve yerinde bir adımdır.

Mal rejimine ilişkin olarak fazla tartışma yapıldığı ve konu yeterince açıklığa kavuştuğu için bu konuya değinmeyeceğim; ama, şunu ifade etmekte yarar gördüğümü belirtmek istiyorum: Edinilmiş mallara katılma rejiminin yasal mal rejimi olarak kabul edilmesinin, kadınlarımıza yeni hak ve kazanımlar getirdiği muhakkaktır; ancak, bu rejim, eşin borcundan dolayı kadının kazanımları ve mallarının kayba uğramasına sebep olabilecektir. Bu ise, yeni ve sonucu itibarıyla büyük bir haksızlığa yol açabilecektir.

Miras hukukuna bağlı olarak, sağ kalan eşin ortak kullanılan eşya ve konut üzerinde öncelik hakkının olması kayda değer bir kazanımdır.

Yine, nesep ilişkisine dair yapılan değişikliği önemsememek mümkün değildir. Kan bağıyla bağlı olduğu ispat edilmiş çocuğun, kendi dışında gelişen olaylarla mağdur edilmesi kabul edilemez. Bu yanlış anlayış ve uygulama düzeltilmiş, sahih nesep - gayrisahihsah nesep ayrımı ortadan kaldırılmıştır.

Evlât edinmeye dair yapılan düzenlemeler haklı ve yerindedir.

Nafaka, vesayet haklarına ilişkin yapılan düzenlemeler, uzun zaman içerisinde ortaya çıkan ihtiyaçların karşılanmasına yönelik olumlu adımlardır.

Sayın milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz Medenî Kanun Yasa Tasarısının önemli değişiklikler yapılmış bölümlerinden biri de miras hukukuna ilişkindir. Miras hukukuna ilişkin yapılan değişiklikleri takdirle karşılamaktayız. Miras hukukuna ilişkin olarak, nesebi gayri sahih çocukların hukukunun düzeltilmesi; evlatlığın, kan hısımları gibi mirasçı olabilmesinin sağlanması; amca, hala, teyze gibi akrabaların miras hakkının sağlanması; saklı pay oranının düşürülmesi önemli kazanımlardır.

Uygulamada büyük karışıklıklara ve zaman kaybına sebep olan, mirasa ilişkin davaların çeşitli yerlerde yürütülmesi ilkesinden uzaklaşarak yeni düzenlemeler yapılmış olması fevkalade yerinde bir düzenlemedir. Uygulamanın içinde bulunmuş biri olarak ve hepimizin bildiği gibi, miras davaları, miras mallarının bulunduğu yerlerde ayrı ayrı görülmekteydi. Bu ise ailelerin farklı yerlerde ikamet ediyor olması karşısında zaman ve maddî israfı sebep olmaktadır. Yine, ayrı yerlerde ve mahkemelerde görülen davalar sonucu karışıklıklara ve zaman israfına sebep olunmaktadır. Bu aksaklıkları önemli ölçüde ortadan kaldıran yeni 576 ncı maddeyle, miras malları nerede bulunursa bulunsun miras işlerinin tek bir mahkemede yürütülmesi esası getirilmiştir. Bu mahkeme de miras bırakanın ikamet adresindeki mahkeme olacaktır. Böylece, tek bir mahkemede ve tek dosyayla dava sonuçlandırılabilir.

Miras hukukuna ilişkin olarak en önemli kazanımlardan biri de tarım arazilerinin parçalanmasını önleyecek tedbirin getirilmesidir. Nüfus ve mirasçı sayısındaki artışa bağlı olarak kullanılacak kadar küçülmesine yol açan tarım arazileri verimsiz ve ekonomik olmayan bir işletme sonucunu doğurmuştur. Bu aksaklığı önleyecek tedbirler yerinde bir düzenlemedir. Yine, işletmelerin parçalanmasını önleyecek olan işletmenin bütün olarak işletilmesi ve bütün olarak satılmasını tedbirleri alınmıştır.

Sayın milletvekilleri, miras hukukuna ilişkin olarak yapılan değişiklikler, sadece değinmeye çalıştığım konularla sınırlı değildir; denkleştirmeye, vasiyetnameye, el yazısıyla vasiyete ilişkin düzenlemeler de yapılmıştır. Bu konulara sadece başlıklar halinde değinerek sözlerime son veriyorum.

Miras hukukuna ilişkin olarak getirilen yeni düzenleme ve kazanımları, konuşmamın ikinci bölümünde detaylı olarak ele alacağım.

Beni sabırla dinlediğiniz için teşekkür eder, Muhterem Heyetinizi saygıyla selamlarım. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum efendim.

Şimdi, söz sırası Demokratik Sol Partide.

İstanbul Milletvekili Sayın Sulhiye Serbest; buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

DSP GRUBU ADINA SULHIYE SERBEST (İstanbul) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Türk Medeni Kanun Tasarısının miras hukuku bölümü üzerinde Demokratik Sol Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım; konuşmama başlamadan önce, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Hükümetimiz, gelişen dünyamızda, çağdaş, modern toplumların gerisinde kalmamak için, hukuksal, siyasi ve sosyal alanlarda da Türk toplumunun gereksinimlerini karşılamak için yoğun bir çalışma gayreti içerisinde. Bu nedenle, geçtiğimiz ay Meclisimize sunulan ve büyük bir çoğunlukla kabul edilen anayasa değişikliğinden sonra, şimdi de yeni Medeni Kanun Tasarısını Türkiye Büyük Millet Meclisine, yani, görüşlerinize sunmuştur.

57 nci cumhuriyet hükümeti, eğitim, yoksulluk, yolsuzluk gibi temel sorunlarla mücadele ederken, anayasada yaptığı değişikliklerle Anayasamızın daha çoğulcu, daha özgürlükçü ve katılımcı olması yönünde çok önemli adımlar atmıştır.

Yeni Medeni Kanun Tasarısı, toplumumuza sunulan en güzel örneklerden biridir. Bu tasarının Genel Kurulumuz gündemine gelmesinde büyük emekleri geçen Adalet Komisyonumuzun Değerli Başkanı ve üyelerine ve de Adalet Bakanımız Sayın Hikmet Sami Türk'e çok teşekkür ediyorum.

Bu, yeni yasama dönemimizin çok önemli ikinci anayasa değişikliği tasarısıdır. Bu tasarının, bu dönem Meclisimize sunulması ve siz saygıdeğer milletvekillerinin katkılarıyla yaşama geçirilmesinin, hepimize mutluluk vereceği düşüncesini taşımaktayım. Bu tasarıya vereceğiniz destek için, Grubum adına, şimdiden teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Türk hukuk devriminin esasını oluşturan ve Türk Milletine yeni bir yaşam tarzı, çağdaş, laik ve modern yaşam biçimini sunan Türk Kanunu Medenisi, Türkiye Büyük Millet Meclisince, 17 Şubat 1926 tarihinde kabul edilerek uygulamaya konmuştur. Bu tarih, Türk Ulusunu için bir dönüm noktasıdır. Mustafa Kemal Atatürk ve arkadaşlarının Kurtuluş Savaşından zaferle çıkmalarının ardından kurdukları yeni Türk Devletinin, Türkiye Cumhuriyetinin yönetim biçimi ve temel ilkelerinin hedefi, çağdaş, modern dünyanın bizzat içinde yer alarak, ulusumuzu müreffeh ve mutlu kılmaktır.

Kurtuluş Savaşında, nasıl ki yurt savunması için kadın, erkek omuz omuza mücadele verildiyse, bundan böyle de Türk erkeği ve kadını, yaşamın her alanında yer alarak, dayanışma içerisinde ve cumhuriyetin özgür bireyleri olarak üzerlerine düşen her görevi başarıyla yerine getireceklerdir. İşte, bu nedenle, İsviçre Medeni Kanunundan alınan yeni Türk Medeni Kanunu, ulusumuza, çağdaş uygarlık düzeyine ulaşma ve ileri dünya ülkeleriyle birlikte olma ve de onlarla her alanda yarışmanın yolunu açan temel devrimlerden biridir. Kadın, erkek bireylerin yaşam ilişkilerini doğumundan itibaren ölümlüne ve ölümlünden sonra da düzenleyen Medeni Kanunun en önemli bölümlerinden biri, miras hukukudur.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; gelişen ve değişen dünyamızda, kadınlara karşı her türlü ayrımcılığı önlemek ve bireylerin, kadın, erkek eşit haklara sahip olduğu, yani cinsiyet farkı gözetmeyen bir toplum hedeflenmektedir. Bunun içindir ki, mevcut yasada kadınların mağduriyetine yol açan maddeler, eşlerin eşit haklara sahip olması ilkesine uygun hale getirilmiştir. Türk toplumunun temelini oluşturan ailenin eşler arasında eşitliğe dayandırılmasıyla, toplumumuza güç ve dinamizm kazandırılacaktır. Uluslararası hukuk bakımından da, kadınlara karşı ayrımcılığın önlenmesi, kadın-erkek eşitsizliğinin ortadan kaldırılması için verdiğimiz taahhütler ve imzaladığımız protokollerin gereğini yerine getirme fırsatını da bu tasarıyla gerçekleştirmekteyiz.

Bir diğer husus ise, Türk Medenî Kanunu Tasarısında "koca, evlilik birliğinin reisidir" hükmü ile aile birliği içerisinde kocaya tanınan üstün hakların kaldırılması ve eşlere cinsiyet farkı gözetilmeksizin eşit hakların tanınmasıdır. Karar almada, hak ve sorumluluklarda, temsil ve paylaşımında eşitlik temellerinin esas alınması, aile içinde güven ortamının gelişmesine katkıda bulunacak, daha sağlıklı bir toplumun oluşmasına olanak sağlayacaktır.

Sayın milletvekilleri, şimdi, yeni tasarının miras hukukunda önemli değişiklikler getiren maddelerini sırasıyla sizlere açıklamaya çalışacağım. Türk Medenî Kanunu Tasarısıyla, yürürlükte olan Medenî Kanunun miras hukukundaki hükümlerine ilişkin olarak yapılmış olan çalışmalar, esas itibariyle, üç başlık altında incelenebilir.

1 - Yürürlükte olan miras hukukuna ilişkin hükümlerin muhtevasında değişiklik yapmak suretiyle, mevcut uygulamada değişikliğe sebep olacak düzenlemeler.

2 - Hükmün muhtevasında değişiklik yapmaksızın, kanun yapma tekniğine daha uygun olması itibariyle, mevcut hükümlerde yapılan birtakım düzenlemeler.

3 - Yürürlükteki Medenî Kanunda boşlukların doldurulmasına ilişkin hukuk uygulamasının ve öğretildeki görüşlerin kanunî düzenlemeye kavuşturulması.

Bunun dışında, tasarının diğer kısımlarında olduğu gibi, miras hukukuna ilişkin hükümler de bütünü itibariyle yeniden kaleme alınmış ve dil sadeleştirilmiştir.

Yeni tasarıyla getirilen düzenlemeler içerisinde çok önemli bulduğum tasarı maddeleri üzerinde biraz durup, sizleri bilgilendirmek istiyorum. Özellikle yürürlükte olan miras hukukuna ilişkin hükümlerde yapılan çok önemli değişiklikleri maddeler halinde irdelemek gerekir ise;

1-Yürürlükte olan miras hukukuna ilişkin hükümlerde yapılan değişiklikler; tasarı madde 497. Bu maddenin tasarıda yer almasının ana nedeni, 99 Ağustosunda yaşadığımız büyük deprem faciasıdır. Bu depremde ailesinin tümünü yitirmiş bir çocuğun üçüncü zümreden -yani, hala, teyze, dayı vesaire gibi- akrabaları tarafından bakıma alınması, Türk toplumunun gelenek ve görenekleri doğrultusunda, bu madde de, İsviçre Medenî Kanunu dışında bir uygulamayı zorunlu kılmıştır.

Bu madde, yürürlükteki Medenî Kanunun 441 inci maddesini karşılamaktadır. Yürürlükte olan Medenî Kanunun 441 inci maddesi ve 444 üncü maddesinin üçüncü bendi ve aynı maddenin ikinci ve üçüncü fıkrası çerçevesinde, sağ kalan eş ve üçüncü zümreden sadece miras bırakanın büyükanne ve büyükbabalarıyla birlikte mirasçısı olmaktadır. Eğer, büyükanne ve büyükbabalar miras bırakanın ölümünde sağ değillerse -hala, dayı, teyze ve amcalar- bunların furuu mirasçıları olamamaktadır. Bu durumda mirasın tamamı, sağ kalan eşe kalmaktadır. Tasarının 497 nci maddesinin son fıkrasıyla getirilen yeni düzenlemeye göre, miras bırakanın büyükanne ve büyükbabalarının sağ olmaması halinde, bunların çocuklarına -yani, hala, dayı, teyze ve amcalara- sağ kalan eşle birlikte mirasçı olma hakkı tanınmaktadır.

Tasarı madde 506. Bu madde, Medenî Kanunun 453 üncü maddesini karşılamaktadır. Bu madde, dokunulmaz paya sahip olan kanunî mirasçıların dokunulmaz pay oranlarını düzenlemektedir. Dokunulmaz pay, kanunî mirasçıların miras paylarının, miras bırakanın üzerinde tasarrufta bulunamayacağı kısmını ifade eder; bu anlamda dokunulmaz pay, miras bırakanın tasarruf özgürlüğüne getirilmiş bir sınırlamadır. Tasarıyla getirilen yeni düzenlemeyle çağdaş eğilimler dikkate alınarak mirasçıların dokunulmaz pay oranları azaltılmak suretiyle miras bırakanın tasarruf serbestisi genişletilmiştir. Bu çerçevede furuu dokunulmaz pay miras payının dörtte 3'ü iken, yarıya; ana babanın dokunulmaz payı miras payının yarısı iken, dörtte 1'e; kardeşlerin dokunulmaz payı miras payının dörtte 1'i iken, sekizde 1'e indirilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SULHIYE SERBEST (Devamla) - Buna karşılık, tasarıyla sağ kalan eşin dokunulmaz pay oranı artırılmıştır; bu artış, eşin, ikinci, üçüncü zümreyle birlikte mirasçılığında ortaya çıkmaktadır. Yürürlükteki Medenî Kanuna göre sağ kalan eş, miras bırakanın fîruuyla birlikte mirasçı olduğunda zaten miras payının tamamı dokunulmaz pay olduğundan bu düzenlemede yapılabilecek bir değişiklik yoktur; fakat, eş, ikinci veya üçüncü zümreyle birlikte mirasçı olduğunda yürürlükte olan Medenî Kanuna göre miras payının yarısı dokunulmaz paydır.

Tasarıyla getirilen düzenlemede, eşin, ikinci ve üçüncü zümreyle birlikte mirasçı olması durumunda miras payının tamamının dokunulmaz pay olduğu kabul edilmiş; bu açıdan, eş söz konusu olduğunda, miras bırakanın tasarruf serbestisi oranı daraltılmıştır. Bunun yanında tasarı miras bırakanın kamu tüzelkişileri ile kamuya yararlı vakıf ve derneklere ölüme bağlı tasarruf ya da sağlararası kazandırma yapması halinde indirilmiş dokunulmaz pay oranına ilişkin de bir değişiklik öngörmektedir.

Yürürlükte olan Medenî Kanunun 453 üncü maddesinin ikinci ve üçüncü fıkrası çerçevesinde miras bırakanın kamu tüzelkişileri ile kamuya yararlı vakıf ve derneklere ölüme bağlı tasarruf ya da sağlararası kazandırmada bulunması halinde kanunî mirasçıların dokunulmaz pay oranları indirilmiştir. Ancak, tasarı, zaten kanunî mirasçıların dokunulmaz pay oranlarını normal durumda da azalttığından, miras bırakanın kamuya yararlı vakıf ve derneklere ölüme bağlı tasarruf ya da sağlararası kazandırmada bulunması haline ilişkin olarak, bu dokunulmaz pay oranlarının tekrar indirilmesine gerek duyulmamıştır.

Buna karşılık, kamuya yararlı vakıf ve derneklere ölüme bağlı tasarrufları ve sağlararası kazandırmaları özendirmek amacıyla, tasarı 570 inci maddesinin son fıkrasına -yürürlükteki Medenî Kanunun 512 nci maddesine tekabül eden- kamu tüzelkişileri ile kamuya yararlı vakıf ve derneklere yapılan ölüme bağlı tasarruflar ile sağlararası kazandırmaların, kanunî mirasçıların dokunulmaz payını ihlal etmesi halinde açılacak tenkis davasında, en son sırada tenkis edileceğine dair bir hüküm eklenmiştir.

Tasarı madde 548: Bu madde, yürürlükte olan Medenî Kanunun 495 inci maddesini karşılamaktadır. Yürürlükte olan 495 inci maddeye göre, atanmış mirasçının ya da vasiyet alacaklının miras bırakandan önce ölmesi halinde, miras mukavelesiyle bunlara yapılmış ölüme bağlı tasarruf kendiliğinden hükümsüz olacaktır ve ölenin mirasçıları ölüm tarihinde elde kalan miktarı geri vermekle yükümlüdürler. Yeni düzenlemeyle, ölenin mirasçıları, ölüm tarihinde elde kalanı değil, ölüm tarihindeki zenginleşmeyi iadeyle yükümlü tutulmuşlardır.

Tasarı madde 559: Bu madde, yürürlükteki Medenî Kanunun 501 inci maddesini karşılamaktadır. Getirilen düzenlemeyle, ölüme bağlı tasarrufların iptali için getirilen sürenin bir zamanaşımı değil, hak düşürücü süre olduğu öngörülmüş ve 1, 5, 30 yıllık süreler yerine, 1, 10 ve olağanüstü zamanaşımı ile mülkiyetin kazandırılmasındaki 20 yıllık süreye paralel olarak, 20 yıllık süre kabul edilmiştir.

Tasarı madde 571: Bu madde, yürürlükteki Medenî Kanunun 513 üncü maddesini karşılamaktadır. Getirilen yeni düzenlemeyle, tenkis davasında öngörülmüş olan 1 ve 5 yıllık süreler yerine, 1 ve 10 yıllık süreler getirilmiştir. Bu sürelerin de, yürürlükte olan Medenî Kanunun aksine, zamanaşımı değil, hak düşürücü süre olduğu kabul edilmiştir.

Tasarı madde 593: Bu madde, yürürlükteki Medenî Kanunun 534 üncü maddesini karşılamaktadır. Bu hükümlerle, miras bırakanın mirasçısı olup olmadığının bilinemediği yahut sayısının belirlenemediği durumlarda, sıfatlarını beyan etmek üzere, dava edilen mirasçıların başvuru süresi, ülke koşulları dikkate alınarak, üç aydan bir seneye uzatılmıştır.

Tasarı madde 617: Bu madde, yürürlükteki Medenî Kanunun 557 nci maddesini karşılamaktadır. Bu maddede, mevcudu borcuna yetmeyen mirasçının, alacaklılarını zarara uğratmak amacıyla mirası reddetmesi halinde, alacaklıların bu ret beyanına karşı itiraz hakkını ileri sürebilecekleri süre, üç aydan altı aya çıkarılmıştır.

Tasarı madde 639: Bu madde, yürürlükteki Medenî Kanunun 579 uncu maddesini karşılamaktadır. Tasarıyla getirilen bu yeni düzenlemede, miras sebebiyle istihkak davasının iyi niyetli olmayan zilyetlere karşı açılma süresi, olağanüstü zamanaşımıyla mülkiyetin hızlandırılmasındaki yirmi yıllık süre dikkate alınarak, otuz yıldan yirmi yıla indirilmiştir.

Tasarı madde 538: Bu madde, yürürlükteki Medenî Kanunun 485 nci maddesini karşılamaktadır. Bu düzenlemeyle, el yazısı vasiyetnamenin şekil şartlarından, vasiyetnamede vasiyetin düzenlendiği yerin bulunması koşulu ortadan kaldırılmış; böylece, vasiyetin düzenlendiği yeri ihtiva etmeyen el yazısıyla vasiyetnamelerin iptal edilmesi engellenmiştir. Dolayısıyla, yer belirtilmesi zorunluluğu kalkmıştır.

Tasarı madde 539: Bu madde, yürürlükteki Medenî Kanunun 486 ncı maddesini karşılamaktadır. Getirilen düzenlemeyle, sözlü vasiyetin düzenlenmesine katılan tanıkların, resmî vasiyetnameye yapılan atıf dolayısıyla aranan okur-yazar olması koşulu kaldırılmıştır. Bu hüküm, ülkemizde okur-yazar sayısının nispeten az olması ve sözlü vasiyetin olağanüstü koşullarda düzenlenen bir vasiyet türü olduğu gözetilerek, sözlü vasiyete işlerlik kazandırmak amacıyla getirilmiştir.

Tasarı madde 670: Bu madde, yürürlükteki Medenî Kanunun 604 üncü maddesini karşılamaktadır. Söz konusu hükümde yer alan mirasta denkleştirme davasında, fûru, kendi eline geçmemiş olsa bile, aslına yapılan teberruları iadeyle mükelleftir hükmü, ülkemiz koşullarına ve hakkaniyete uymadığından bahisle, metinden çıkarılmıştır.

Tasarı madde 550 ilâ 556: Bu maddeler, yürürlükteki Medenî Kanunda iki hükümde -497 nci ve 498 inci maddelerinde- düzenlenmiş bulunan vasiyeti yerine getirme görevlisinin hak, yetki ve sorumluluğunu kapsamlı şekilde düzenlemektedir. Yürürlükteki Medenî Kanunda hükümlerin kapsam itibarıyla yetersizliği öteden beri öğretilde dile getirilmektedir. Bu eleştiri ve öğretildeki görüşler de dikkate alınarak, bu kurum 7 madde halinde düzenlenmiştir.

Sayın milletvekilleri, yürürlükteki Medenî Kanunda boşlukların doldurulmasına ilişkin hukuk uygulamasının ve öğretildeki görüşlerin kanunî düzenlemeye kavuşturulması konusunda ise, aşağıdaki maddeler örnek verilebilir.

Tasarı madde 503: Bu madde, yürürlükteki Medenî Kanunun 450 nci maddesini karşılamaktadır. Medenî Kanunun 450 nci maddesi, kısıtlı kişilerin miras mukavelesi yapıp yapamayacağı konusunda tartışma ortaya çıkarmıştı. Tasarıdaki düzenlemeyle, uygulama ve doktrin in kabul ettiği kısıtlı kişilerin miras mukavelesi yapamayacağı görüşü kanunî düzenlemeye kavuşturulmuştur.

Tasarı madde 564: Bu madde, yürürlükteki Medenî Kanunun 506 ncı maddesini karşılamaktadır. Bu madde çerçevesinde, kendisine değerinde azalma meydana gelmeksizin bölünemeyen bir mal vasiyet edilen vasiyet alacaklısı bu vasiyetin tenkis edilmesi halinde seçimlik bir hakka sahiptir. Dilerse, tenkisi gereken kısım değerini ödeyerek vasiyet olunan malı talep eder; dilerse, miras bırakanın tasarruf hesabının değerini kapsayan payını talep ederek malı dokunulmaz payı ihlal edilen mirasçıya bırakır. Bundan başka, aslında sadece ölümle bağlı tasarruflar için söz konusu olan bu hükmün sağlararası kazandırmaların tenkisinde de uygulama alanı bulacağı bir düzenlemeye kavuşturulmuştur.

Tasarı madde 511: Bu madde yürürlükteki Medenî Kanununun 458 inci maddesini düzenlemektedir. Maddenin ikinci fıkrasında uygulamadaki tereddütleri ortadan kaldırmak amacıyla mirastan ıskat edilen; yani, çıkarılan kimsenin miras payının akıbetinin ne olacağı hususu, öğretideki yorumlar dikkate alınarak açıklığa kavuşturulmuştur.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; çağdaş uygarlık yolunda hızla ilerleyen ülkemizin Avrupa Birliğine üyelik sürecinde toplumumuzun atması gerekli en büyük adımlardan birisi olan ve kadın erkek eşitliğini pekiştirip, kız çocuklarımıza da gelecekte daha özgüvenli bir yaşam sağlayacak olan bu tasarıya destek vereceğinizi umuyorum. Bir bayan milletvekili olarak heyecan duyarak takdim ettiğim bu yeni tasarrın, toplumumuzda erkekler lehine yorumlanabilecek durumlardan ortadan kaldırarak bireyler arasında eşitlik sağlayacağı düşüncesiyle ülkemize ve hepimize hayırlı olmasını diliyorum; şahsım ve Grubum adına hepimize teşekkürlerimi sunuyorum. (DSP, MHP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum efendim.

Şimdi, söz sırası Doğru Yol Partisi Grubu adına Eskişehir Milletvekili Sayın Sadri Yıldırım'da.

Buyurun Sayın Yıldırım. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA MEHMET SADRİ YILDIRIM (Eskişehir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 723 sıra sayılı Türk Medenî Kanunu Tasarısı ile Türk Kanunu Medenisinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının Altıncı Bölümü üzerinde, Doğru Yol Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, Yüce Heyetinizi ve aziz milletimi, saygıyla, Partim ve şahsım adına selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türk toplumu için çok önemli bir tasarımı görüşüyoruz. Öncelikle, bu tasarının, Yüce Türk Milletine, adalet camiamıza hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum.

Tasarının genel gerekçesinde, 17 şubat 1926 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilen ve 4 Ekim 1926 tarihinde yürürlüğe giren Türk Kanunu Medenisinin genel gerekçesinde, dönemin Adalet Bakanı Mahmut Esat Bozkurt'un yazdığı gerekçeyi okudum. Bu gerekçede, Türk toplumunun 1926 yılındaki düşüncesini öğrendim.

Öncelikle, Türk toplumuna, ilk Medenî Kanunu kazandıran Adalet Bakanı Mahmut Esat Bozkurt'u rahmet ve minnetle anıyorum.

1926 yılında yazılmış gerekçede, ulusal toplumun değeri belirtilmiş, Türkiye Cumhuriyetinin önemi izah edildikten sonra, toplumun hukuk devleti olduğu, uygar olması gerektiği ve kanunların akılcı bir zihniyetle hazırlanması üzerinde durulmuş. Yetmişbeş yıl evvel, hukuk ve adalet ilkeleri ile çağdaş ve uygar toplum benimsenmiştir; çünkü, Türk toplumunun ruhunda, hukuk, hak, adalet ve demokrasi vardır. Yani, Atatürk ve arkadaşları, Türkiye'nin kurtuluşunun, hukuk, adalet ve demokraside olduğunu 1926 yılında görmüşler ve söylemişlerdir.

Değerli milletvekilleri, ben, öncelikle, medenî kanun nedir; mahiyetini izah etmek istiyorum. Medenî kanun, toplum ve aileyi ayakta tutan, insanların bir ve beraber yaşamalarını sağlayan, düzenleyen aile ve toplum kanunudur. Başka bir deyimle, medenî kanun, kişilerin doğumundan ölümüne kadar fertlerin birbirleriyle veya devletle, eşyayla olan münasebetlerini düzenleyen, bireyi ve toplumsal yaşamı yakından ilgilendiren temel kanundur. Öyleyse, bugün, hukuk sisteminin temeli olan, insan hayatını düzenleyen, insan olma onurunu yaşatan ve hukuk ruhunu oluşturan, onu insan hayatıyla buluşturan, hukuk devleti olma ve demokrasinin ışığı ve temeli olan Medenî Kanunu, Yüce Meclis gündemine almış bulunmaktadır.

Ancak, konuşmalardan anladığım kadarıyla, Medenî Kanun Tasarısının kadın ve erkek srtşmesine dönüşmesi yanlıştır; çünkü, tasarının maksadı ve mahiyeti birey haklarını korumaktır, yani, tasarı, kadın ve erkek eşitliği üzerine oturtulmuş ve bireylere eşit ekonomik hak verilmiştir. Böylece, ailenin bütünleşmesi ve ailede huzur sağlanmış olacaktır. İşte bu sebeplerle, Doğru Yol Partisi, birey hakkına, kadın ve erkek eşitliğine inanması nedeniyle, bu tasarıya destek vermektedir. Ama, bu tasarı, sadece kadın ve erkek haklarından ibaret değildir; insanoğlunun doğumundan hat-ta doğumundan evvelki durumuyla yaşamı müddetince ve ölümünden sonraki durumlarını ve insan-ların birbirleriyle olan münasebetlerini, aile münasebetlerini, eşya ve tabiatla olan hukukî münasebet ve durumlarını düzenleyen bir hukuk kuralıdır, toplum kuralıdır ve toplum kanunudur.

Medenî kanun, ağdaş ve medenî toplum için önemli bir kanundur. Aıkca, uygar ve medenî toplumu ayakta tutan bir kanundur. Bir ülkede ağdaş ve uygar medenî kanunun uygulanması için, demokratik ve hukuk devletinin olması ve hukuk kurallarının işlemesi gerekir, yani, toplumun ağ-daş ve medenî toplum olabilmesi için, o ülkede hukuk kuralları ve demokratik kuralları uygulan-malı. Aıkcası, bir ülkede hak ve adalet varsa, hukuk varsa, demokrasi var demektir; yani, demok-rasi varsa, hukuk vardır, hak ve adalet var demektir.

Değerli milletvekilleri, toplam 1 030 maddeden ibaret olan Medenî Kanun Tasarısı, maalesef, toplumun ihtiyaçlarına cevap vermekten uzaktır. Eksikleri, tabii ki, vardır. şu anda bizim uygun gördüğümüzün, uygulamada, eksik ve yanlış olduğu görülebilir; ancak, 75 yıllık Medenî Kanunun değiştirilmesi, toplumda yadırganabilir; ama, zamanla hata ve eksikliklerin giderilmesiyle yapılan değişikliklerin benimseneceğine inanıyorum.

Değerli milletvekilleri, tasarıda en büyük eksiklik ve yanlışlık madde numaralarının değiştiril-mesidir; uygulamada büyük karmaşalar meydana getirecektir. Bu, büyük bir yanlıştır; çünkü, topluma, insanlara, hâkim ve savcılara, avukatlara maddî ve manevî zarar verecektir. Bu yanlışlığı düzeltmek için Adalet Bakanımızın ve Komisyonumuzun anlayışı ve muvafakatıyla Yüce Meclise görev düşmektedir.

Sayın milletvekilleri, bu yanlışlığı düzeltmek o kadar zor değildir, redaksiyonla da olabilir. Eğer dzeltilmese, tüm hukuklar yeniden bu kanun üzerinde çalışacaklar, yeniden bilgisayar-larına geçecekler ve yeniden ğrenci olacaklardır. Böylece maddî ve manevî zarar greceklendir. Taktiri Yüce Meclise bırakıyorum ve değiştirilmesi zorunludur diyorum.

Değerli milletvekilleri, yukarıda belirttiğim gibi, Medenî Kanunumuz kabul edildiği takdirde top-lum için çok önemli konular değişmiş olacaktır. Bu değişikliğin öğrenilmesi zaman alacaktır. Bu kanunu uygulayacak olan hâkimlerin, savcılarının, avukatların, icra memurlarının karar vermede hata yapmamaları ve vatandaşların mağdur olmamaları ve bir hakkın haleldr olmaması için, sorumları temelden üzecek olan ve Medenî Yasanın özüyle ve sözüyle uygulanabilmesi için, acilen ihtisas mah-kemeleri veya ihtisas mahkemesi nitelikli aile mahkemelerinin kurulması gereklidir ve zorunludur.

Değerli milletvekilleri, tasarı kanunlaşırsa ne getirecektir; bunu, genelinde konuşan arkadaş-larımız dile getirmişlerdir; ancak, sizlere hatırlatma olarak bazı değişikliklere değinmek istiyorum.

Kadın, isterse kızlık soyadını alabilecek. Eşlerden her biri serbestçe meslek seçebilecek. Onur kırıcı davranış boşanma nedenleri arasında sayılmıştır. Terk nedeniyle boşanma sebebi sayılan ayrı yaşama süresi 3 aydan 6 aya çıkarılmıştır. nemli olan, boşanma davalarında taraflardan biri ister-se, hâkim gizli celse yapabilecektir. Çok önemli bir değişiklik de, eşin ölümü halinde sağ kalan eşin miras payı artırılmıştır. Nafakayı erkek de isteyebilecek, eskiden sadece kadın isteyebiliyordu. Yasa yürürlüğe girdikten sonra bir yıl içinde yasal mal rejimlerinden birini semeyenler, aralarında özel sözleşme yapmayanlar otomatik olarak edinilmış mallara katılma rejimini kabul edecekler; ancak, yasa yürürlüğe girmeden önce evli olanlar eski mal rejimine tabi olacaktır; daha açık bir deyimle, edinilmış mallara katılma rejiminde kişisel mallar paylaşma dışı kalacaktır.

Değerli milletvekilleri, ben, sizlere, Doğru Yol Partisi Grubu adına, Altıncı Bölüm olan, yani tasarıda "Mirasçılar" başlığı altında 495 inci madde ile 575 inci madde arasındaki bölümü izah etmeye çalışacağım. Bu bölümü iki kısımda inceleyebiliriz. Birinci kısım yasal mirasçılardır; yani, mal paylaşımı veya miras paylaşımı değildir. Yasal mirasçılardan maksat, bir şahıs öldüğü zaman kimler mirasçı olacaktır; bu düzenlenmiştir. Buradaki önemli bir değişiklik, yeni düzenlemede dayı, hala ve teyze de mirasçı kabul edilmiştir. Daha açık bir deyimle, tasarının 497 nci maddesine eklenen yeni bir hükümlerle, yürürlükteki kanunun 441 inci maddesinden farklı olarak ve Türk toplumunun geleneksel aile yapısı düşünülerek, yakın aile bağları bulunan, ana veya babanın ölümü halinde yeğenlerine sahiplik yapan amca, hala, dayı ve teyze de bazı koşullar altında mirastan pay ayrılmıştır. Böylece, büyükanne ve büyükbabaların miras bırakandan önce ölmeleri durumunda kendilerine miras bırakandan önce ölmeleri halinde, miras paylarının, çocuklarına yeni miras bırakanın amca, hala, dayı ve teyzelerine, varsa sağ kalan eşle birlikte intikal etmesi ilkesi getirilmiştir.

Değerli milletvekilleri, evlatlığın mirasçılığı konusunda, yürürlükteki kanunun 447 nci maddesindeki "evlatlık ve furuu, kendisini evlat edinen kimseye nesebi sahih furu gibi mirasçı olurlar" hükmü, tasarının 500 üncü maddesinde "evlatlık ve altsoyu, evlat edinene kan hısımları gibi mirasçı olurlar" şeklinde değiştirilmiştir.

Önemli bir değişiklik de, evlilikdışı doğan çocukların mirasçı olma durumundaki değişiklikler; yani, evlilikdışı doğan çocuk ile evlilikçi doğan çocuk eşit miras alacaklardır. Evvelce, hepimizin de bildiği gibi, evlilikdışı doğan çocukların eşit miras alamama durumunu Anayasa Mahkemesi iptal etmişti. Bu tasarıda da, eşit miras almaları kanun altına alınmıştır.

İkinci Kısım baktığımızda, saklı paylar; yani, ölüme bağlı tasarruflardır. Burada, yeni düzenlemedeyse, saklı paylar, mahfuz hisse sahiplerinde; yani, bu mirasçılarda değişiklik yapılmamış, sadece saklı payların; yani, mahfuz hisselerin azaltılması yoluna gidilmiştir; yani, başka bir deyimle, mahfuz hisse daraltılmış, tasarruf nisabı artırılmıştır. Buradaki maksat, tasarruf özgürlüğünün serbest bırakılmış olmasıdır. Daha açık bir deyimle, saklı pay, mahfuz hisse oranları, tasarının 506 nci maddesinde, yürürlükteki kanunun 453 üncü maddesinden farklı bir biçimde, yeniden belirlenmiştir. Yeni düzenlemede, saklı paylı mirasçılarda değişiklik yapılmamış; sadece, onların alacakları saklı payların azaltılması yoluna gidilmiştir.

Bu bağlamda, yürürlükteki kanunda, altsoy için yasal miras hakkının dörtte 3'ü olan saklı pay, tasarıda yasal miras payının yarısı; yine yürürlükteki kanunda ana ve babadan her biri için yasal miras hakkının yarısı olan saklı pay, tasarıda yasal miras payının dörtte 1'i; yine yürürlükteki kanunda kardeşlerden her biri için yasal miras hakkının dörtte 1'i olan saklı pay, tasarıda yasal miras payının sekizde 1'i olarak değiştirilmiştir. Açıkçası, sağ kalan eş için, altsoy ve ana baba zümresiyle birlikte mirasçı olması halinde saklı pay, yürürlükteki kanunda olduğu gibi, tasarıda da yasal miras payının tamamı; diğer hallerde ise, yürürlükteki kanunda yasal hakkının yarısı olan saklı pay, tasarıda, yasal miras payının dörtte 3'ü olarak belirlenmiştir.

Değerli milletvekilleri, önemli, dikkat çekici bir düzenleme de, vasiyeti yerine getirme görevlisiyle ilgili hükümlerin yetersizliği nazara alınarak, vasiyeti yerine getirme görevlisinin atanması ve ehliyeti düzenlemektedir. Böylece, tasarının 550 nci maddesinde yapılan düzenlemede, vasiyeti yerine getirme görevlisinin atandığı tarihte değil, göreve başladığı sırada fiil ehliyetine sahip olması gerektiği açıklığa kavuşturulmuş; kendisine görevin sulh hâkimi tarafından bildirildiği tarihten başlayarak 15 gün içinde kabul etmediğini açıklamadığı takdirde, görevi kabul etmiş sayılacağı esası getirilmiştir.

Değerli milletvekilleri, bu tasarıyla, Medenî Kanuna yeni 93 madde eklenmiş olup, toplam 1 030 madde olmuştur; ancak, bu tasarı'nın Meclise gelmesi hiç de kolay olmamıştır. Üzerinde yıllarca çalışıldıktan sonra gelmiştir; yani, tüm partilerin ortak çalışma ve gayretleriyle gelmiştir. Yoksa, herhangi bir partinin tasarıya sahip çıkması yanlıştır. Daha doğrusu, kabul edildiği takdirde, bu kanun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin eseri olacaktır. Konuşmamın başında da belirttiğim gibi, eksiklikleri tabii ki, vardır. Bunu zaman ve uygulama gösterecektir; ancak, burada önemli olan ve Medenî Kanun Tasarısıyla yapılmak istenen merf Medenî Kanunun özüne ve ruhuna sadık kalarak, gelişen ve globalleşen dünyada toplumumuzun ihtiyaçlarına cevap vermek olmalıdır.

Demokrasiye, hakka, hukuka ve adalete ve eşitliğe inanmış olan Doğru Yol Partisinin desteği her türlü siyasi düşüncenin üstündedir. Doğru Yol Partisinin hedefi, isteği ve özlemi, Türk Milletinin, hukukun üstünlüğüne inanan, demokrasiyi benimseyen, çağdaş, uygar ve medeni toplum olması için her fedakârlığa ve desteğe hazır olduğunun herkesçe bilinmesidir.

Bu tasarı'nın, ülkemize, Türk toplumuna ve Türkiye Cumhuriyetinin geleceğine hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum, Yüce Heyetinize ve önünde saygıyla eğildiğim Yüce Türk Milletine, Doğru Yol Partisi Grubu ve şahsım adına, saygılar sunuyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum efendim.

Şimdi, söz sırası, Anavatan Partisi Grubu adına, Sinop Milletvekili Sayın Yaşar Topçu'nun. (ANAP sıralarından alkışlar.)

Buyurun Sayın Topçu.

ANAP GRUBU ADINA YAŞAR TOPÇU (Sinop) - Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli üyeleri; hepinizi saygıyla selanliyorum.

Değerli arkadaşlar, buraya çıkarken de Grup Başkanvekillerimize itiraz ettim ve dedim ki, aslına bakarsanız, bu, benim üzerinde konuşacağım bir yasa değil. Bunu şunun için söyledim: Burada konuşulan her yasa, hepinizin üzerinde fikir beyan edeceği yasadır. Bu, istisna olduğundan değil. Bu, çok teknik bir yasadır. Şimdi, ben eminim ki, bizi televizyonları başında dinleyen birçok dinleyicimiz, eğer hukukçu değilse, eğer bu olaylar, burada konuşulanlar başından geçmemişse, konuşulanlardan pek fazla bir şey anlamamaktadır. Gerçi, miras konusu -bugün konuşulan kitabı, Medenî Yasanın üçüncü kitabıdır- toplumun genellikle herkesin bildiği konudur; ama, bunun burada düzenlenen kısımları biraz teknik kısımlardır. Pek, başına gelmeyen ya da bu işle yakından ilgilenmeyenler konuşanları dinler, ama, aklında bir şey kalmaz.

Bu açıklamayı yaptıktan sonra şunu ifade edeyim ki, ben, bu yasanın getirilen hükümlerine, teferruatlarına ve tekniklerine girmeyeceğim, sadece, bu tür yasalar için genelde beslediğim düşünceleri Heyetinize ve bizi dinleyen değerli halkımıza sunacağım, sonra merak edilen bir iki hususu söyleyeceğim ve konuşmamı kısaca bağlayacağım.

Değerli arkadaşlar, Medenî Kanun kabul edilip, uygulamaya konulalı tam tamına 75 yıl olmuş, birkaç ay da geçmiştir. Medenî Kanunumuz, malumunuz, İsviçre'den alınmış, 1926 yılında kabul edilmiş -aklımda yanlış kalmadıysa Şubat 1926'da 743 sayılı Yasayla kabul edilmiştir- demek ki, 2001 yılında 75 yaşını doldurdu.

Aslına bakarsanız, Medenî Kanun, Ceza Kanunu, usuf kanunları, ticaret kanunları ve benzeri temel kanunlar bir toplumda ne kadar uzun süre uygulanmışsa, o derece sağlıklı demektir. Bazıları şikâyet eder; efendim, şu kadar zamandır bu yasa değişmedi. İyi ya kardeşim, o değişmemesi, sadece bir ihmal eseri olarak görülemez. O değişmemesi, topluma uymasından, toplumun onu

benimsemesindedir. Bu yasalarımızdan bir tanesi de Medeni Yasadır. Ben, bu sözleri burada, üztülerek, çok duymuşumdur şu sıralarda otururken, bazı arkadaşlarımız buraya çıkıp şu kadar senedir değişmedi falan diye bu yasalardan şikâyet etmiştir. Bu yasaların mutlaka düzeltilmesi gereken, değiştirilmesi gereken yerleri vardır; çünkü, toplumlar dinamiktir, bu dinamik hayat içerisinde bazı ihtiyaçlar doğar; ama, yasanın temel anlayışını, temel esprilerini, temel yaklaşımlarını, temel ilişkilerini değiştirirseniz, toplumu allak bullak edersiniz.

Burada yapılan da, özellikle, bizi dinleyenler için arz ediyorum, 1926'da kabul edilmiş olan Medeni Kanunumuzun temel bütün prensip ve ilkeleri mutlaka korunarak, ilişkileri korunarak, sadece aksayan yönleri düzeltilmiş, rötüş yapılmış. En önemlisi, bana göre, bu kanunun böyle topluca gelmesindeki en önemli kazanç, halkımızın kazancı, dilinin büyük çapta bugünkü konuşulan Türkçe'ye, hatta, biraz, konuşulan Türkçe'den de öteye, yeni Türkçe'ye uydurulmuş olmasıdır; işte "altsoy" gibi falan. Bu, geçmiş, yani, şimdi yürürlükten kalkacak olan kanunda "usul ve fîru" diye geçer. İşte, fîru, çocuklardır; usul, babanızdır, annenizdir. Burada deyim değiştirilmiş.

Temel deyimler yine duruyor; ama, dil sadeleştirilmiş, okuyanların biraz daha anlayabileceği hale getirilmiş. Bu demek değildir ki, bu kanunların uygulanmasında hukukçulara ihtiyaç olmayacaktır, yorumlanmasına ihtiyaç olmayacaktır; ihtiyaç olacaktır; ama, dilinin sadeleştirilmiş olması, halkın daha rahat anlayabileceği hale getirilmiş olması bir kazançtır.

Toplumun ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde bazı düzeltmeler yapılmış olması da, bir ihtiyaçtı. Burada, miras hukukunda da yapılan odur.

Bu kadar temel bir kanunun, böyle, bölüm bölüm, kitap kitap... Hatta, kitaplar bölünmüş; mesela, miras kitabı ikiye bölünmüş; işte bugün bir kısmı, bir başka oturumda bir başka kısmı; mesela, yarı, diğer kısmı görüülecek. Böyle görüülmesinin sebebi nedir? Sanıyorum, bunlar, her ne kadar, komisyonlardan büyük bir titizlikle, aylarca, günlerce uğraşarak geçmişse de, komisyonlarda bulunan bütün siyasî partilerin görüşleri alınarak yapılmışsa da, yine de, buralarda düzeltme ihtiyacı doğabilecek maddeler, bölümler, cümleler olabileceği hesaba katılarak, bölümler halinde konuşuluyor.

Bu bakımdan, bölümler halinde konuşulması yararlıdır; ama, aşına bakarsanız, burada, temel kanunlarda, hatta hatta -benim fikrim öteden beri budur- 5-6 maddeyi, 7 maddeyi geçmeyen kanunlarda zorunlu olmak üzere -kanunların, böyle, cümle cümle, kelime kelime yapılmasını yanlış bulduğum için- tümünden konuşulup, üzerinde bütün gruplar istediği kadar konuşup, üye arkadaşlarımız, yani, Parlamentomuzun üyesi arkadaşlarımız, öyle biri aleyhte, biri lehte iki kişi değil, üç kişi, beş kişi, on kişi, yirmi kişi konuşup, konuşulabildiği kadar konuşulup; başkan, konuşma bittikten sonra bu kanunun görüülmesi tamamlanmıştır, falanca gün oylayacağım deyip, bir oylamada geçmesi gerek. Aslında, Meclisimiz kanun koymamaktadır, kanun yapmaktadır. 24 Anayasasını okursanız, Meclisin görevlerini sayarken "kanun koymak" der, 61 Anayasasını okursanız, Meclisin görevlerini sayarken "kanun koymak" der, bugün, cumhuriyetimizin temel kanunu olan 82 Anayasasını okursanız, Parlamentonun görevlerini sayarken "kanun koymak" der; ama, biz yaparız.

Parlamento iyi bir kanun koyucudur da, çok iyi bir kanun yapıcı değildir; bu metodun değişmesi lazım; ama, İttüzlüğün 91 inci maddesinin, bu imkânı, Parlamentomuza, hiç değilse, temel kanunlar bakımından getirmiş olmasını şükranla karşılıyorum. Bu kadar teknik şeylerin, çok ilgi duymayan arkadaşlarımızıca buralarda tartışılması, konuşulması, öngergelerle başka mecralara çekilmesi yanlış oluyor.

Şimdi, bu kanunun, böyle bir temel kanunun, yeniden, dediğim gibi, aslına sadık kalınarak; ama, dili sadeleştirilerek, düzeltilmesi gereken yerler, toplumumuzun yeni ihtiyaçlarına göre, yeni anlayışlarına göre düzeltilerek, Parlamentomuz tarafından ele alınmasını, Parlamentomuz açısından, büyük bir talih olarak, büyük bir görev olarak görüyorum. Buna sebep olan herkesi tebrik ediyorum, teşekkür ediyorum.

Bizi dinleyenlere, buradan, sadece bu konuyla ilgili, olası, akıllarına gelebilecek bir iki soruyu anlayabilecekleri şekilde cevaplandırıp, huzurunuzdan ayrılmak istiyorum.

Birincisi şu: Eminim, bizi dinleyen halk merak ediyor ve diyor ki: Bizim mirasımız neye göre taksim olacak; bu kanuna göre mi -çünkü, bazı ufak tefek rötuşlar var- geçmiş, şimdi kaldırılmakta olan kanuna göre mi? Miras bırakan, hangi kanun zamanında öldüyse; yani, miras, hangi kanun zamanında açıldıysa; bu kanun çıktıktan sonra ölür, açılırsa bu kanuna, bu kanun çıkmadan ölür, miras açılırsa, önceki kanuna tabi olacak; evvela, halkın kafasındaki bu tereddütü, bu soruyu cevaplamış olalım; bir.

İkincisi; bana göre, burada getirilen en önemli değişiklik, evlatlığın, ister tanıma ister babalık davası suretiyle, gayri sahih nesepli, yani, nesebi düzgün olmayan, nesebi sıhhatli, sağlıklı olmayan çocuklar dediğimiz çocukların durumunun düzeltilmiş olmasıdır.

Aslında, bana göre, burada başka rötuşlar yapılması lazım. Mesela, benim fikrim, çocuk çok varlıklıysa -bizim miras sistemimiz odur, miras bırakanın mirası, çocuklarına, çocukları olmaması halinde ebeveynlerine (anasına, babasına) gider; daima aşağı doğru gider, bizim mirastaki ilkemiz budur, aşağıya doğru gider- bu varlıktan, eğer, müzayaka içindeyse, anne babası da pay alabilmeli. Benim fikrim odur; ama, herkesin fikrini, burada yasa haline getirmek ya da düzenlemek de her zaman mümkün olmuyor. Bana göre, buradaki en önemli değişiklik, nesebi gayri sahih çocuklar dediğimiz evlilikdışı doğan çocuklar ile evlat edinilme suretiyle aileye karışmış olan çocuklardır. Evlilikdışı doğan çocuklar, aynen evlilik içinde doğmuş çocuklar gibi, diğer kan hısımları gibi, diyelim ki kardeşleri var, diğer kardeşleri gibi, yoksa, anne ve babasının doğrudan, tam mirasçısı olacaktır. Evlat edinmiş olanlar, keza, mirasçısı olacaktır.

Başka birtakım kurumlar getiriyor; ama, bunları izaha kalkmak, dediğim gibi, burada fevkalade zaman harcamaktan başka bir şey değildir; yanlış olur, onların teferruatına girmiyorum.

Kanunun, memleketimize, milletimize, tekrar, hayırlı ve uğurlu olmasını Tanrı'dan, Allah'tan diliyorum ve beni sabırla dinlediğiniz için hepimize şükranlarımı sunuyorum.

Sağ olun, var olun. (Alkışlar)

BAŞKAN - Sizin 5 dakikanız da 11 dakikayla bitti; yine de teşekkür ediyorum.

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) - Olacak o kadar!..

BAŞKAN - Tabii, ben de onun için diyorum efendim, bir şeye itirazımız yok.

Görüşmeler bitti, gruplar adına başka söz isteyen de kalmadı, Sayın Bakan davet ediyorum; ancak...

AHMET KARAVAR (Şanlıurfa) - Karar yetersayısının aranılmasını istiyorum.

BAŞKAN - Niye?! Oylama yapmıyorum ki! Oo, daha çok var. İstirham ederim... Sayın Bakan konuşacak, 3 tane önergemiz var; sabırlı olun... 19.00'da da bitireceğiz bu işi.

Karar yetersayısını şimdi istemekle, odalarında bulunan sayın milletvekillerini de çağırması oluyor; lütfen, teşrif etsinler efendim.

Sayın Bakanımız 20 dakika civarında konuşur, 3 oylamamız var ve lütfen, Altıncı Bölümü bitirmeden de gitmeyelim.

Sayın Bakanım, buyurun.

ADALET BAKANI HİKMET SAMİ TÜRK (Trabzon) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk Medenî Kanunu Tasarısının Miras Hukuku kitabını görüşüyoruz; ama, bazı arkadaşlarımız, hâlâ, tasarının geneli üzerinde ya da daha önce kabul edilmiş bölümleri üzerinde görüşlerini açıklıyorlar. Bu arada, tasarının maddelerinin numaralanma şekli ya da tasarının dili, hâlâ, arkadaşlarımızca eleştiri konusu yapılmaktadır.

Bu tasarıda, Türk hukuk dilinin bugün ulaştığı durumu yansıtan bir terminoloji kullanılmıştır. Bunların hepsi, ya Anayasamızda ya yürürlükteki başka kanunlarda ya Yargıtay kararlarında ya bilimsel görüşlerde kullanılan terimlerdir.

Bu arada, bu bölümde geçen, daha önce de, benzeri, aile hukukunda geçen bir terim üzerinde durmak istiyorum.

Yürürlükteki kanunda "mükellefiyet" kavramının, hem nafaka bakımından hem miras bakımından kullandığımızı görüyoruz. Aslında, mükellefiyet için, yürürlükteki yasalarımızda ve Anayasada "yükümlülük" sözcüğü kullanılmaktadır. Ancak, kavramların birbirinden ayırt edilmesi bakımından, tasarıda, mükellefiyet karşılığında iki sözcük kullanılmıştır. Örneğin, yürürlükteki kanunda nafaka yükümlüsünü belirtmek için "mükellef" sözcüğü kullanılmıştır. Bu bakımdan, tasarıda "mükellefiyet" karşılığı olarak "yükümlülük", "mükellef" karşılığı olarak "yükümlü" sözcüğü kullanılmıştır. Kaynak İsviçre Medenî Kanununda ise "nafaka yükümlülüğü" karşılığında "unterhaltspflicht" ya da "obligation d'entretien" terimleri Almanca ve Fransızca metinlerde kullanılmıştır. Buna karşılık, mirasta ve vasiyette olduğu gibi, bir sorumluluk söz konusu olduğu zaman, tasarıda "mükellefiyet" yerine "yükleme" sözcüğünü kullanılmıştır. Gerçekten, yürürlükteki kanunda, örneğin 462 nci maddede "mükellefiyet" sözcüğü kullanılmaktadır. İşte, bunun yerine, şimdi "yükleme" sözcüğü getiriliyor. Bu, kaynak İsviçre Kanununun kullandığı "aufgabe" ve "charge" terimlerinin karşılığıdır. Böylece, hukukumuzda, bu kavramlara açıklık getirilmektedir.

Tasarının dilini eleştiren arkadaşımız, bazı yerlerde, kaynak İsviçre Kanununun, tasarıyla -kendi ifadesiyle- motamo Türkçeye aktarıldığını; yani, kelimesi kelimesine Türkçeye aktarıldığını ifade etmiştir. Aslında, bu tasarı, çeşitli konularda, yürürlükteki kanundan, hatta, İsviçre Kanunundan ayrılan hükümler getirmektedir. Mirasta saklı paya ve sağ kalan eşin miras payına ilişkin hükümler buna örnek olarak gösterilebilir; ama, yürürlükteki metnin hüküm olarak korunmak istendiği yerde, kaynağa uygun bir ifade tarzının benimsenmesi, 1926'da yapılan bazı çeviri yanlışlarının giderilmesi bakımından yararlı görülmüştür.

Bu eleştiriyi dile getiren arkadaşımız Türkçe ile de yetinmemiş ve tasarının yeni baştan redakte edilmesini söyleyerek, Fransızca'ya da bir sözcük kazandırmıştır. Oysa, tasarının, eğer gerekli görüyorsa, yeni baştan yazılmasını temenni etmiş olsaydı, böyle bir sözcüğü Fransızca kazanmayacaktı; çünkü, redakte şeklinde seslendirilebilecek bir sözcük, Fransızca'da yoktur. Fransızca'da yazma karşılığı olarak, mastar halinde "re'diger" sözcüğü, isim halinde ise "re'daction" sözcüğü kullanılır. Ama, bizde "re'daction" sözcüğünü bilen bazı arkadaşlarımız, bunun mastarının da herhalde redakte olduğunu düşünmektedirler.

Dil konusunda hükümet son derece duyarlıdır. Yanlış sözcükler kullanılmamıştır, yerleşmiş olan sözcükler kullanılmıştır. Mükellefiyet yerine nafaka ve miras bakımından, şimdi yükümlülük ve yükleme sözcükleriyle de kavramlara açıklık getirilmiştir. Her kavram gereken sözcükle ifade edilmiştir.

Süphesiz, bu tasarı tamamlandığı zaman, bütün bu eleştirilerden sonra, bu birlikte çalışmanın ürünü olarak, haftalarca Adalet Komisyonunda ve daha sonra günlerce Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda yapılan çalışmalar, ortaya, Türkiye Büyük Millet Meclisinin eseri olan Türk Medeni Kanununu çıkaracaktır. Bu eser hepimizin eseri olacaktır ve yıllarca, bir yarım yüzyıldan beri bu tasarı üzerinde çalışan insanlar da, bunun gerçekleştiğini görmekten mutluluk duyacaklardır.

Tasarının "Miras Hukuku" başlığını taşıyan Üçüncü Kitabı, sırasıyla "Mirasçılar" ve "Mirasın Geçmesi" başlıklı iki kısımdan oluşmaktadır.

"Yasal Mirasçılar" ve "Ölüme Bağlı Tasarruflar" Birinci Kısımın iki bölümünü oluşturmaktadır.

Tasarının 497 nci maddesine eklenen yeni bir hükümlerle, yürürlükteki kanunun 441 inci maddesinden farklı olarak ve Türk toplumunun geleneksel aile yapısı düşünülerek, yakın aile bağları bulunan ve ana veya babanın ölümü halinde yeğenlerine sahiplik yapan amca, hala, dayı ve teyzeye de bazı koşullar altında mirastan pay ayrılmıştır. Böylece, büyükan ve büyükbabaların miras bırakandan önce ölmeleleri durumunda kendilerine isabet eden miras paylarının, çocuklarına, yani, miras bırakanın amca, hala, dayı veya teyzelerine, varsa sağ kalan eşle birlikte intikal etmesi ilkesi getirilmiştir. Halen yürürlükteki metinde, sözü edilen kişiler, bu haktan, miras bırakanın sağ kalan eşinin bulunmaması durumunda yararlanabilmektedirler.

Evlatlığın mirasçılığı konusunda, yürürlükteki kanunun 447 nci maddesindeki "evlatlık ve fütuu, kendisini evlat edinen kimseye, nesebi sahih fütuu gibi mirasçı olurlar" hükmü, tasarının 500 üncü maddesinde "Evlatlık ve altoyu, evlat edinene kan hısımlı gibi mirasçı olurlar. Evlatlığın kendi ailesindeki mirasçılığı da devam eder" şeklinde değiştirilmiştir.

Yürürlükteki kanunun 448 inci maddesinin kenar başlığındaki "Hazine" sözcüğü yerine, yeni 501 inci maddenin kenar başlığına "Devlet" sözcüğü konulmuştur; çünkü, mirasçı olan devlettir.

Tasarının tasarruf ehliyetiyle ilgili ayırımında yer alan ve yürürlükteki kanunun 450 nci maddesini karşılayan 503 üncü maddeye, miras sözleşmesi yapabilmek için tasarrufta bulunmanın kısıtlı olmaması koşulu da eklenilmiş, böylece, doktrin ve yargı kararlarındaki görüşlerle uyum sağlanılmıştır.

Yürürlükteki kanunun ölüme bağlı tasarruflarla ilgili bu bölümündeki 451 inci maddesinin "Batıl tasarruflar" şeklindeki kenar başlığı, yeni 504 üncü maddede, doğru ve içeriğine uygun olarak "İrade sakatlığı" biçiminde ifade edilmiştir.

"Tasarruf özgürlüğü" başlığını taşıyan bölümün İkinci Ayırımında yer alan 506 ncı madde de, saklı pay ya da şimdi kullanılan terimle, mahfuz hisse oranları, yürürlükteki kanunun 453 üncü maddesinden farklı bir biçimde yeniden belirlenmiştir.

Yeni düzenlemede, saklı paylı mirasçılarda değişiklik yapılmamakla birlikte, onların alacakları saklı payların azaltılması yoluna gidilmiştir. Bu çerçevede, yürürlükteki kanunda, altoy için yasal miras hakkının dörtte 3'ü olan saklı pay, tasarıda, yasal miras payının yarısı; yürürlükteki kanunda ana ve babadan her biri için yasal miras hakkının yarısı olan saklı pay, tasarıda, yasal miras payının dörtte 1'i; yürürlükteki kanunda, kardeşlerden her biri için yasal miras hakkının dörtte 1'i olan saklı pay, tasarıda, yasal miras payının sekizde 1'i; sağ kalan eş için, altoy veya ana baba zümresiyle birlikte mirasçı olması halinde saklı pay, yürürlükteki kanunda olduğu gibi, tasarıda da yasal miras payının tamamı, diğer hallerde ise, yürürlükteki kanunda, yasal miras hakkının yarısı olan saklı pay, tasarıda, yasal miras payının dörtte 3'ü olarak belirlenmiştir. Böylece, miras bırakanın tasarruf olanağı genişletilmiş bulunmaktadır.

Yürürlükteki kanunun 457 nci maddesinde mirasçılıktan çıkarma sebebi olarak "ağır bir cürüm" öngörölmüş iken, tasarının bunu karşılayan 510 uncu maddesinde kaynak İsviçre Medeni Kanununa uygun olarak "ağır bir suç" deyimini kullanılmıştır.

"Borç ödemededen aciz sebebiyle mirasçılıktan çıkarma" ile ilgili olarak, bu tasarrufun yürürlükteki kanunun 460 ıncı maddesinde kullanılan ifadeyle "keenlemeykün" olması yerine, tasarının 513 üncü maddesinde "iptal edilmesi" hükme bağlanmıştır. Böylece, genel ilkeye uygun olarak, mirasçılıktan çıkarma tasarrufunun kendiliğinden hükümsüz sayılması yerine, iptal edilmesi kabul edilmiştir. Bunun sonucu olarak, buradaki iptal davası da ölüme bağlı tasarrufların iptaline ilişkin 557 nci madde hükümlerine tabi tutulmuştur.

Bu bölümün Üçüncü Ayırımında, ölüme bağlı tasarrufların çeşitleri düzenlenmektedir. Yürürlükteki kanunun 464 üncü maddesinin kenar başlığı "muayyen bir malda tasarruf" şeklindedir. Bunun yerine 517 nci maddenin kenar başlığında "belirli mal bırakma" deyimini kullanılmış, böylece, konunun daha iyi anlaşılması sağlanmıştır. Miras bırakanın, belirli bir malını başka bir kimseye bırakması, o kimsenin mirasçı olarak atandığı anlamına gelmez.

Yürürlükteki kanunun 467 nci maddesinin kenar başlığındaki "Alelâde ikame" yerine, tasarının 520 nci maddesinin kenar başlığında "Yedek mirasçı atama"; yürürlükteki kanunun 468 inci maddesinin kenar başlığındaki "Fevkalâde ikame" yerine, tasarının 521 inci maddesinin kenar başlığında "Art-mirasçı atama" deyimleri kullanılmıştır. Bu deyimler ve kavramlar konuyu daha iyi belirtmektedir.

Yürürlükteki kanunun 473 üncü maddesini karşılayan 526 nci maddeye eklenen ikinci fıkrayla, ölüme bağlı tasarrufla kurulması öngörölen vakfın, mirasın açılması anında değil, ancak bundan sonraki yasal koşulların gerçekleşmesiyle tüzelkişilik kazanacağı vurgulanmıştır.

Dördüncü Ayırımında, ölüme bağlı tasarrufların şekilleri düzenlenmektedir.

Yürürlükteki kanunun "okuyup yazamayan vasiyetçi" ile ilgili 482 nci maddesi, "okuyamama ve imza edememe" olgusunu düzenlemektedir.

Tasarının 535 inci maddesinde ise, miras bırakanın "bizzat okuyamaması veya imzalayamaması" olasılıkları göz önünde bulundurulmuştur. Çünkü, yeni madde, sadece okuyup yazamayan kişilerin vasiyetnamesini düzenlemektedir. Burada okuma-yazma bildiği halde bedensel özürlü nedeniyle imza yeteneğine sahip olmayan kişilerin vasiyeti de söz konusudur.

Yürürlükteki kanunun 483 üncü maddesini karşılayan tasarının 536 nci maddesinin kenar başlığı, maddenin içeriğine uygun olarak "Düzenlemeye katılma yasağı" şeklinde değiştirilmiş, kaynak İsviçre Medeni Kanununun 503 üncü maddesine paralel olarak, bir resmi vasiyetnamenin düzenlenmesine katılan memur ve tanıklarla bunların yakınlarna, o vasiyetnameyle kazandırmada bulunulmasını yasaklayan ikinci fıkra eklenmiştir.

Elyazılı vasiyetnamede, tanzim edildiği mahallin de belirtilmesini öngören yürürlükteki kanunun 485 inci maddesinden farklı olarak, tasarının 538 inci maddesinde düzenleme yeri aranmamıştır. Düzenleme yeri, Fransız Medeni Kanunu gibi bazı yabancı kanunlarda da aranmamaktadır.

Sözlü vasiyeti düzenleyen yürürlükteki kanunun 486 nci maddesinde öngörölen "bulaşıcı hastalık" yerine, tasarının 539 uncu maddesinde sadece "hastalık" sözlü vasiyet için yeterli sayılmıştır.

Yürürlükteki kanunun 487 nci maddesini karşılayan yeni 540 ıncı maddeye eklenen üçüncü fıkrayla, ilke sınırları dışında seyreden bir ulaşım aracında yapılan sözlü vasiyetin sorumlu yöneticiye; sağlık kurumlarında tedavi edilmekte olanların vasiyetinin, sağlık kurumunun en yetkilisine tevdi edilmesi olanağı getirilmiştir.

Yürürlükteki kanunun 493 üncü maddesinin yerini alan 546 ncı maddesinin ikinci fıkrasında, miras bırakanın, miras sözleşmesinden tek taraflı olarak dönebilmesi için öngörülen mirasçılıktan çıkarma sebebi oluşturan davranışların, miras sözleşmesinin yapılmasından sonra olması koşuluna yer verilmiştir.

Yürürlükteki kanunun 495 inci maddesi, mirasçı atanana veya kendisine belirli mal bırakan kişinin miras bırakandan önce ölmesi durumunda, ölenin mirasçılarının, ölüme bağlı tasarrufla bulunan kimseden miras sözleşmesi gereğince aldığı ivaz ve hasılatın ölüm tarihinde elde kalan miktarı isteyebileceklerini öngörmektedir. Bu hüküm haksızlıklara yol açtığından tasarının 548 inci maddesinde, kaynak İsviçre Medeni Kanunu 515 inci maddesine paralel olarak, sözlü edilen mirasçılarının, ölüm tarihindeki zenginleşmeyi geri isteyebilecekleri hükme bağlanmıştır.

"Vasiyeti Yerine Getirme Görevlisi" başlıklı Beşinci Ayırımında bazı değişiklikler yapılmıştır. Bu konuda, yürürlükteki hükümlerin yetersizliği, doktrinde eleştiri nedeni olmuştur. Tasarımın bu konuya ilişkin 550 ila 556 ncı maddeleri, bu eleştiriler dikkate alınmak ve Alman Medeni Kanununun 2197 ilâ 2228 inci maddeleri ile İtalyan Medeni Kanununun 700 ilâ 701 inci maddeleri göz önünde tutulmak suretiyle hazırlanmıştır. Bu maddelerde, birden çok vasiyeti yerine getirme görevlisi atanması halinde uyulacak esaslar, vasiyeti yerine getirme görevlisinin görev ve yetkileri, tereke malları üzerinde hangi koşullarda tasarrufla bulunabileceği, görevinin sona ermesi, denetlenmesi ve sorumluluğu düzenlenmiştir.

Altıncı Ayırım "Ölüme Bağlı Tasarrufların İptali ve Tenkisi" başlığını taşımaktadır. Yürürlükteki kanunun iptal sebeplerine ilişkin 499 uncu maddesinde yer alan ilk üç bentte değişiklik yapılmamış, bu maddeyi karşılayan 557 ncı maddeye eklenen yeni dördüncü bentle, kanunda öngörülen şekillere aykırılığın da iptal sebebi oluşturduğu hükme bağlanmıştır.

Yürürlükteki kanunun 501 maddesinde iptal davaları için belirtilen süreler zaman aşımı olarak düzenlenmiştir. Oysa, doktrin ve yargısal içtihatlarda bu sürelerin zaman aşımı değil hak düşürücü süre olduğu görüşü ağırlık kazanmıştır. O nedenle süreler, tasarının 559 uncu maddesinde hak düşürücü süre olarak düzenlenmiştir. Ayrıca, yürürlükteki metinde öngörülen kötü niyetli davalılara karşı otuz yıllık dava açılma süresi yirmi yıla indirilmiştir.

Yürürlükteki kanunun 506 ncı maddesinin "Muayyen bir şeyin vasiyeti" şeklindeki kenar başlığı, tasarının 564 üncü maddesinin kenar başlığında, düzenlenmenin içeriğine uygun olarak "Bölünmez mal vasiyetinde" şeklinde değiştirilmiştir. Maddeye eklenen ikinci fıkrayla tasarruf konusu malın vasiyet alacaklısında kalması durumunda, malın, tenkis sebebiyle vasiyet borçlusuna verilmesi gereken kısmının karar günündeki değerinin para olarak ödenmesi hükme bağlanmıştır. Yürürlükteki madde, bu konuyu, ölüme bağlı tasarruf açısından düzenlemekte ise de, Yargıtay içtihatları, bunun belirli mala ilişkin sağlararası kazandırmaların tenkisinde de uygulanmasını kabul etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Bakanım.

ADALET BAKANI HİKMET SAMİ TÜRK (Devamla) - İşin niteliğine uygun olan bu çözüm kabul edilerek maddeye yeni üçüncü fıkra eklenmiştir.

Yürürlükteki kanunun 511 inci maddesinde mirası armirasçılığa geçirme yükümlülüğüne ilişkin tasarrufların "batıl" olduğunu belirleyen hüküm yerine, tasarının 569 uncu maddesinde tasarrufların tenkisi öngörülmüştür.

Yürürlükteki kanunun 513 üncü maddesinde tenkis davaları için öngörülen süreler, zamanasını süresi olarak düzenlenmiştir. Oysa, doktrin ve yargısal içtihatlarda bu sürelerin, hak düşürücü süre olduğu kabul edilmektedir. O nedenle, tasarınnın 571 inci maddesinde hem kenar başlığı, hem içerik itibariyle bu sürelerin hak düşürücü süre olduğu hükme bağlanmıştır.

"Miras Sözleşmesinden Doğan Davalar" başlığını taşıyan Yedinci Ayrımda yer alan 572 nci madde, kaynak İsviçre Medenî Kanununa uygun olarak ve düzenlemenin içeriğine daha uygun bazı ifade değişiklikleriyle üç fıkra haline getirilmiştir.

BAŞKAN - Efendim, kesemem; Sayın Bakan, hem hükümet üyesi hem hocamız; kendisi takdir edecek ve bitirecek.

ADALET BAKANİ HİKMET SAMİ TÜRK (Devamla) - Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - "Kes" dediler de onun için efendim.

ADALET BAKANİ HİKMET SAMİ TÜRK (Devamla) - Yürürlükteki kanunun 515 ve 516 ncı maddelerinde düzenleme konusu olan mirastan feragat durumunda "Tenkis" ve "Geri verme" kenar başlıkları, terim değişiklikleriyle tasarınnın 573 ve 574 üncü maddeleri olarak düzenlenmiştir.

Yüce Meclisi Saygıyla selamlıyorum efendim. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum efendim.

Bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlandı.

3 adet önergemiz var; önergeleri geliş sırasına göre okutacağım. Son önergeyi okutacağım ve işlemini yaptıracağım.

1 inci önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 723 sıra sayılı yasa tasarınnın 498 inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"Madde 498: Evlilik dışında doğmuş ve soybağı, sözleşme, tanıma veya hâkim hükmüyle kurulmuş olanlar, baba yönünden evlilik içi hısımlar gibi mirasçı olurlar. Sözleşme hükümlerine göre ölümden sonra doğacak çocuğun mirası sağ doğan cenin gibi sayılır.

Çocukları eşit olarak mirasçılardır. Miras bırakandan önce ölmüş olan çocukların yerine her derecede halefiyet yoluyla kendi alt soyları alır. "

Fethullah Erbaş

Lütfü Esengün

Ahmet Karavar

Van

Erzurum

Şanlıurfa

Rıza Ulucak

Fahrettin Kukaracı

Ankara

Erzurum

BAŞKAN - Diğer önergeyi okutuyorum efendim:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Medenî Kanunu Tasarınnın 500 üncü maddesinin ikinci fıkrasının aşağıdaki şekilde düzenlenmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımla.

Fethullah Erbaş

Cevat Ayhan

Van

Sakarya

Evlat edinen ve hısımları da, evlatlığa mirasçı olurlar.

BAŞKAN - Diğerini okutuyorum efendim; bu önergeyi okutup işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 723 sıra sayılı kanun tasarısının 559 ve 571 inci maddelerinin "Hak düşürücü süre" olan kenar başlıklarının "Hak düşürücü süreler" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Aydın Tümen
Ankara
Eyüp Doğanlar
Niğde

İsmail Köse
Erzurum

Nihat Gökbulut
Kırıkkale
Oğuz Aygün
Ankara

BAŞKAN - Komisyon?..

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI EMİN KARAA (Kütahya) - Efendim, takdire bırakıyoruz.

BAŞKAN - Hükümet?..

ADALET BAKANİ HİKMET SAMİ TÜRK (Trabzon) - Katlıyoruz efendim.

BAŞKAN - Efendim, gerekçesini de okutmuyorum...

CEVAT AYHAN (Sakarya) - Karar yetersayısının aranılmasını istiyoruz.

BAŞKAN - Efendim, karar yetersayısının aranılması istenmiştir. (MHP sıralarından "Var" sesleri)

Efendim, biliyorum var olduğunu. Daha önce istemişti Sayın Karavar; kendisi ayrıldı; ama, diğerleri istediler.

Komisyonun takdire bıraktığı, hükümetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunacağım. Oylamayı elektronik cihazla yapıyorum ve 2 dakika süre veriyorum.

Vekâleten oy kullanacak sayın bakan varsa oy pusulası gönderebilir; sisteme giremeyen sayın milletvekilleri kâğıt gönderebilir efendim.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Oy pusulası gönderen milletvekillerinin isimlerini okuyorum:

Sayın Ziya Aktaş?.. Burada.

Sayın Metin Bostancıoğlu, vekâleten?.. Burada.

Sayın Ömer Üstüinkol?.. Burada.

Sayın Mehmet Pak?.. Burada.

Sayın Ali Günay?.. Burada.

Diğerlerine ihtiyaç olmadı.

Karar yetersayısı vardır; önerge kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Medenî Kanunu Tasarısının 500 üncü maddesinin ikinci fıkrasının aşağıdaki şekilde düzenlenmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımla.

Fethullah Erbaş
(Van)
ve Arkadaşları

Evlât edinen ve hısımlıkları da, evlâtlığa mirasçı olurlar.

BAŞKAN - Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SALİH ERBEYİN (Denizli) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Hükümet?..

ADALET BAKANI HİKMET SAMİ TÜRK (Trabzon) - Katılmıyoruz..

VEYSEL CANDAN (Konya) - Gerekçesini okutun.

BAŞKAN - Çok teşekkür ederim, sağ olun.

Gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe: Evlatlık ve alt soyu evlat edinene kan hısımları gibi mirasçı oluyorlar. Ancak evlat edinen ve hısımları ise evlatlığın mirasçısı olamamaktadırlar. Bu eşitlik esasına aykırı olduğu gibi, evlat edinenin sağlığında evlatlığa vermiş olduğu sermaye, açmış olduğu işyerleri vesaire aslında evlat edinenin malları olduğu halde, evlatlık öldüğü zaman, kendisi evlatlığa mirasçı olamayacak, üstelik kendisinde hiçbir emeği olmayan evlatlığın mirasçılara kalacak. Bu ise adalet duygusunu zedelemektedir. Bu durumu düzeltmek için bu önerge verilmiştir.

BAŞKAN - Komisyonun ve Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Üçüncü önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görülmekte olan 723 sıra sayılı yasa tasarısının 498 inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

" Madde 498: Evlilik dışında doğmuş ve soybağı, sözleşme, tanıma veya hâkim hükmüyle kurulmuş olanlar, baba yönünden evlilik içi hısımlar gibi mirasçı olurlar. Sözleşme hükümlerine göre ölümden sonra doğacak çocuğun mirası sağ doğan cenin gibi sayılır.

Çocukları eşit olarak mirasçılardır, Miras bırakandan önce ölmüş olan çocukların yerini her derecede halefiyet yoluyla kendi alt soyları alır."

Fethullah Erbaş

(Van)

ve Arkadaşları

BAŞKAN - Komisyon?..

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SALİH ERBEYİN (Denizli) - Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Hükümet?..

ADALET BAKANI HİKMET SAMİ TÜRK (Trabzon) - Katılmıyoruz.

VEYSEL CANDAN (Konya) - Gerekçe okunsun.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

RIZA ULUCAK (Ankara) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - "Gerekçe" dedi efendim Grup Başkanvekiliniz.

Buyurun efendim, zorlama bir şey yapmam.

Efendim, süremiz de çok az kaldı, toparlarsanız memnun olurum; buyurun.

RIZA ULUCAK (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 498 inci maddede bir değişiklik teklifimiz üzerinde söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Malum olduğu üzere, 498 inci madde evlilik dışında doğmuş ve

Şoybağı, tanıma veya hakim hükmüyle kurulmuş olanlar, baba yönünden evlilik içi hısımlar gibi mirasçı olurlar" şeklindedir. Teklifimizle, bu maddede, "soybağı" ile "tanıma" kelimeleri arasına "sözleşme" ibaresinin eklenmesi ve maddeye "sözleşme hükümlerine göre, ölümden sonra doğacak çocuğun mirası sağ doğan cenin gibi sayılır" cümlesi getirilmekte ve herhangi bir tereddüde mahal kalmaması bakımından tasarının 495 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları hükümleri, ikinci fıkra olarak eklenmesi teklif edilmektedir.

Bilindiği gibi, tıp sahasında gerçekleşen gelişmeler sonucu normal doğumlar dışında taşıyıcı annelerle de çocuk doğması mümkün hale gelmiştir. Bu hususta gazetelerde yer alan haberler ve fotoğrafları yüksek heyetinize hatırlatıyorum. Taşıyıcı annelerle veya sperm bankalarıyla yapılacak sözleşmeler sonucunda, bir insanın, ölümden sonra çocuğu olabilmektedir. Bu şekilde doğan çocuğun babası olduğu, gerek sözleşme ve gerekse gerektiği takdirde tıbbi bakımdan yapılacak testlerle kanıtlanan çocuğun ölenin mirasçısı olarak miras hakkının tanınması hakkaniyete uygun olacaktır ve ileride açılacak birçok davaları da bu şekilde peşinen önlemek mümkün olacaktır.

Teklifimizin kabulünü saygıyla arz ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Ulucak, teşekkür ediyorum efendim.

Efendim hükümetin ve komisyonun katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri Altıncı Bölüm üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Altıncı Bölümü, kabul edilen önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Altıncı Bölümü kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Efendim, Yedinci Bölüme geçmeye vaktimiz kalmamıştır, onun için, alınan karar gereğince, kanun tasarısı ve tekliflerini sırasıyla görüşmek için, 8 Kasım 2001 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere, birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati : 18.53

VL- SORULAR VE CEVAPLAR

A)Yazılı Sorular ve Cevapları

1.- Ankara Milletvekili M.Zeki Çelik'in, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilen bankalara ve zararlarına ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Devlet Bakanı Kemal Derviş'in cevabı (7/4610)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

ANKARA

Aşağıdaki sorularımın aracılığınızla Başbakan *Bülent Ecevit* tarafından cevaplandırılmasını arz ederim.
yazılı olarak

M. Zeki Çelik
Ankara Milletvekili

1.Türkiye bir yandan özelleştirme yapmaya çalışırken Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na Bayındırbank, EGS Bank, Kentbank, Tarışbank ve Sitebank'ın devredilmesi bankaların devletleştirilmesi anlamına gelmiyor mu?

2.Daha önce el konulan 13 bankanın devlete zararı ne kadardır?

4.Bu beş bankanın devlete yükü ne kadardır?

5.El konulan 5 bankanın devriyle halkın sırtına yüklenen yükün ilk tahminlere göre 3.5 katrilyon lira olacağı açıklandığına göre, bu yükü halka nasıl paylaşımaya düşünüyorsunuz?

6.Türkiye IMF'den gelecek 1,5 milyar dolarlık kredi için çok büyük sıkıntılar yaşarken kamu bütçesine 3,5 milyar dolarlık bir başka yükün yüklenmesini nasıl izah ediyorsunuz?

7. 1999 sonunda Hazine ve Merkez Bankası için hazırlanan denetim raporunda, denetim firması Sitebank için "olumsuz görüş" bildirerek "Bankanın faaliyetlerine devam edebilmesi ve yükümlülüklerini yerine getirebilmesi ortaklarının ve alacaklılarının buna istekli olmasına, sermaye yapısının güçlendirilmesine ve bu çerçevede yeniden yapılanmasına bağlıdır." Denmesine rağmen ve Bayındırbank için son yapılan denetimde, grubun kullandığı kredilere karşılık ayrılmadığı rapor edilmesine rağmen bu bankaların içlerinin boşaltılmasına bu güne kadar seyirci kaldığınızı düşünüyor musunuz?

8. Çağdaş ülkelerdeki sorumlu siyasetçilerin yaptığı gibi "bunun sorumluluğu hükümetimindir" diyerek istifa etmeyi düşünmekte mizsiniz? Düşünmüyorsanız sorumlusu kim veya kimlerdir?)

9.Bankaların adeta içlerinin boşaltılmasına göz yumulduktan sonra devletleştirilerek zararın kamu maliyesine yüklenmesi IMF programı çerçevesinde mi gerçekleştirilmektedir?

T.C.
BAŞBAKANLIK
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI
(Ekonomik Araştırmalar Genel Müdürlüğü)

Sayı: B.02.1.HM.0.EKA-01.03-2/
Konu: Soru Önergesi Hk.

05.11.01+ 84746

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI GENEL
SEKRETERLİĞİNE

İlgil: a. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'nın 28.09.2001 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4610-11246/26285 sayılı yazısı;

b. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun 16.10.2001 tarihli ve BDDK.DEG/BG-8902 sayılı yazısı

Ankara milletvekili sayın M. Zeki Çelik tarafından Sn. Başbakanımıza tevcih edilen 7/4610 sayılı yazılı soru önergesi hakkındaki ilgi (a) yazı üzerine Bankacılık Düzenleme Denetleme Kurumu'ndan alınan ilgi (b) yazının sureti ilişikte gönderilmiştir

Bilgilerine arz ederim.

Dr. Kemal DERVİŞ
Devlet Bakanı

BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME
KURUMU

SAYI :BDDK.DEG/BG- 8902

15 11 2001 209

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞINA

Devlet Bakanlığının (Sayın Dr. Kemal Derviş) 28.09.2001 tarih ve B.02.0.019(16)2679 sayılı evrak akış talimat formu eki Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 28.09.2001 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-553-23/4552 sayılı yazısı konusu Ankara Milletvekili M.Zeki Çelik'in 7/4610-11246 sayılı soru önergesinde yer alan ve Kurumumuzu ilgilendiren hususlar koordinasyonu Müsteşarlığınızca yapılmak üzere aşağıda açıklanmıştır.

1) Mali bünyelerini had safhada bozulan ve eski sahiplerinin kontrolü altında faaliyetlerine devamı mümkün görülmeyen Bayındırbank A.Ş., Kentbank A.Ş., EGS Bank A.Ş., Tarışbank A.Ş. ve Sitebank A.Ş., Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 09.07.2001 tarihli kararları ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna (Fon) devredilmişlerdir. Söz konusu bankaların Fona devri bu bankaların devletleştirilmesi amacını taşımamaktadır. Fona devirdeki temel amaç bu bankaların Fon tarafından rehabilite edilerek sağlıklı bir şekilde sisteme tekrar kazandırılması veya konjonktür nedeniyle zararlarının devam etmesi durumunda tasfiye edilerek kamu ve ekonomi üzerindeki yükünün hafifletilmesidir.

2) Fona daha önce devredilen 13 bankanın 31.07.2001 tarihi itibarıyla toplam zararını 12.172 trilyon TL'dir.

4,6) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 09.07.2001 tarihli kararları ile Fona devredilen 5 bankanın 31.07.2001 tarihli geçici verilere göre toplam zararını 569 trilyon TL'dir. Ancak, söz konusu 5 banka nezdindeki incelemeler halen devam ettiğinden Fona devir tarihi itibarıyla kesinleşmiş zarar henüz tespit edilememiştir. Diğer taraftan, bu bankalar birleşme ve devir yöntemi de uygulanmak suretiyle sisteme kazandırılacak ya da tasfiye edilecektir. Söz konusu bankaların Fona olacak nihai maliyeti bütün bu rehabilitasyon işlemleri sonucunda ortaya çıkacaktır. Bu işlemler sonucunda bir zararın oluşması halinde, ortaya çıkan zararın Fon kaynakları ile karşılanacağı tabiidir. 4672 sayılı Kanunla değişik 4389 sayılı Bankalar Kanununun 15 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (f) bendinde, olağanüstü hallerde Fonun Hazine Müsteşarlığından izin almak kaydıyla borçlanabileceği gibi ihtiyaç hasul olduğunda Hazine Müsteşarlığına Fona ikrazen verilmek üzere özel tertip Devlet İç Borçlanma Senedi ihraç edilebileceği ve söz konusu devlet iç borçlanma senetlerinden doğan borçların Bakanlar Kurulu kararı ile tasfiye edilebileceği hükme bağlanmıştır. Ancak, bu aşamada söz konusu bankaların Fona devrinin kamu bütçesine maliyetinden söz etmek mümkün değildir.

7) Bayındırbank A.Ş. ve Sitebank A.Ş. Fona devir tarihinden önce Bankalar Kanununun ilgili maddeleri kapsamında yakın izleme altında tutulmuşlardır. Fona devredildikleri tarihe kadar söz konusu bankaların gerek Yönetim Kurullarına gerekse sahiplerine, banka mali bünyesinin güçlendirilmesine yönelik çeşitli tedbirlerin alınması talimatı verilmiştir. Ancak, gerekli tedbirlerin tam olarak ve zamanında alınmaması nedeniyle Banka mali bünyeleri bozulmuş ve sonuçta bu bankalar Fona devredilmişlerdir.

9) Mali bünyeleri bozulmuş bulunan bankaların Fona devredilmesinin, IMF ile yürütülen programla bir ilişkisi bulunmamaktadır. IMF ile yapılan anlaşma sadece bir kredi ve danışmanlık anlaşması olup, makro ekonomik tedbirlerin uygulanmasına ilişkin genel prensiplerin karşılıklı olarak yapılan görüşmeler sonucunda belirlenerek uygulanması prensiplerini içermektedir. Söz konusu anlaşmalar ile bu anlaşmalar çerçevesinde ülkemizin uygulama hakkındaki niyetleri yayınlanmaktadır. Dolayısıyla, ilgili taraflar hangi ekonomik politikaların uygulanacağı, hangi hal ve şartta ne tür tedbirin uygulanacağı önceden bilmektedir. Nitekim, sundukları planları uygulamayan veya gerçekçi plan sunamayan bankaların özkaynaklarını da kaybetmiş olmaları halinde Bankalar Kanununun ilgili tedbirlerinin uygulanacağı sarif bir şekilde söz konusu uluslararası kuruluşa ülkemizin bu husustaki niyeti olarak bildirilmiş, bu husus da kamuoyuna çok önceden ilan edilmiştir. Bankaların Fona devredilmesine 4389 sayılı Bankalar Kanununu hükümleri çerçevesinde Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunca karar verilmektedir.

Bilgilerine arz ederim.

R.Engin AKÇAKOCA
Başkan

2.- İstanbul Milletvekili Ali Coşkun'un;

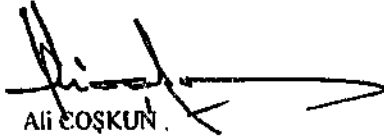
Hazine garantisi veya izni verilen kamu kuruluşlarına,

Teşvik kredisi alanların karşılaştıkları sorunlara,

İlişkin soruları ve Devlet Bakanı Kemal Derviş'in cevabı (7/4815, 4816)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların ekonomiden sorumlu Devlet Bakanı Sayın Recep ÖNAL tarafından yüksek delaletinizle sözlü olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ali COŞKUN

İstanbul Milletvekili

- 1) Hazine Müsteşarlığı Dış Ekonomik İşler Genel Müdürlüğüne Hazine garantisi veya izni verilen kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler hangileridir? Bu kuruluşlara ait borçlanma tutarları, faiz ve komisyon oranları 1 Ocak 1994'ten itibaren kaç Türk Lirasıdır?
- 2) Hazine Müsteşarlığı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Genel Müdürlüğü'nün iznini alarak iç ve dış borçlanma yapan KİT'lerin isimleri nedir? Borç tutarları, faiz ve komisyon oranları ile bu KİT'lerin kambiyo zararları 1 Ocak 1994'ten itibaren kaç Türk Lirasıdır?
- 3) Hazine Müsteşarlığı Kamu Finansman Genel Müdürlüğüne izin verilip, serbest bırakılan ödeneklerin gerekçeleri nelerdir? Bunlara ait tarih, miktar 1 Ocak 1994'ten itibaren kaç Türk Lirasıdır?
- 4) Hazine Müsteşarlığınca dış borçların ülkeler bazında miktar, yıllık ortalama faiz ve komisyon miktarlarının 1 Ocak 1994'ten itibaren kaç Türk Lirasıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların ekonomiden sorumlu Devlet Bakanı Sayın Recep ÖNAL tarafından yüksek delaletinizle sözlü olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ali COŞKUN

İstanbul Milletvekili

Serbest Piyasa Ekonomisinin Türkiye'de kurumsallaşması için her alanda serbestleşme, özertleşme ve özelleştirme çalışmaları çerçevesinde, Hazine Müsteşarlığı Teşvik Uygulama Genel Müdürlüğü uhdesinde verilen teşvikler, yatırımcılarımıza zaman kaybı, gereksiz bürokrasi ve dolayısıyla iş takibi, gereksiz aracılık komisyonları istenmesine yol açmaktadır. Bu amaçla;

1) Teşvik Uygulama Genel Müdürlüğünün görev ve yetkilerinin kısmen veya tamamı ticaret odaları ve sanayi odalarına verilerek yatırımcılarımızın Ankara'ya gelmelerinin engellenmesini düşünüyor musunuz?

T.C.
BAŞBAKANLIK
Hazine Müsteşarlığı

SAYI: B.02.1.HM.0.EKA-01.02-20/
KONU: Soru Önergeleri

05.11.01* 84900

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI GENEL
SEKRETERLİĞİNE

İLGİ: 18.10.2001 tarih ve A.01.0.GNS 0.10.00.02-11799 sayılı yazınız.

İlgili yazılarında bahse konu sözlü soru önergelerinin yazılı soru önergelerine çevrildiği belirtilmekte ve cevaplandırılması talep edilmektedir.

Yazılı soruya çevrilmesi nedeniyle, dönemin ilgili Bakanı Sayın Recep ÖNAL tarafından sözkonusu önergelere hazırlanan cevap metni ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Dr. Kemal DERVİŞ
Devlet Bakanı

SORU ÖNERGESİ: Serbest piyasa ekonomisinin Türkiye'de kurumsallaşması için her alanda serbestleşme, özerkleşme ve özelleştirme çalışmaları çerçevesinde, Hazine Müsteşarlığı Teşvik Uygulama Genel Müdürlüğü uhdesinde verilen teşvikler, yatırımcularımıza zaman kaybı, gereksiz bürokrasi ve dolayısıyla iş takibi, gereksiz aracılık komisyonları istenmesine yol açmaktadır.

Bu amaçla;

Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğünün görev ve yetkilerinin kısmen veya tamamı ticaret odaları ve sanayi odalarına verilerek yatırımcılarımızın Ankara'ya gelmelerinin engellenmesini düşünüyor musunuz?

YANIT: Yatırımlarda Devlet Yardımları ve Yatırımları Teşvik Fonu Hakkında Karar çerçevesinde halen Hazine Müsteşarlığı Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğü ile Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmekte olan işlemlerden bazılarının, aşamalı olarak yatırımların bulunduğu bölgelerdeki kurumlara devrine ilişkin uygulamalara başlanmış bulunmaktadır.

Halen yürürlükte bulunan mevzuat çerçevesinde, isteyen yatırımcıların Teşvik Belgelerinin yatırım sürelerinin uzatılması ve KDV İstisnası uygulaması; Sanayi ve Ticaret İl Müdürlükleri tarafından, Teşvik Primi uygulaması; yatırımın bulunduğu ildeki Valilik veya yeminli mali müşavir tarafından, Teşvik Belgelerinin tamamlama vizesi ise Valilik veya ticaret ve sanayi odaları ile yeminli mali müşavirin ortaklaşa düzenlediği raporlara istinaden yapılabilmektedir.

Önümüzdeki dönemde bu uygulamaların daha da ileri götürülmesi amaçlanarak, pilot bir uygulamaya geçilmek istenmiş, bazı sektörlerde ve sabit yatırım tutarı belli bir limitin altındaki projelerle ilgili olarak teşvik belgesi müracaatlarının, gerekli alt yapıya sahip olan ve Hazine Müsteşarlığı ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin müştereken belirleyeceği ticaret ve sanayi odaları veya sanayi odalarına yapılması uygulamasına geçilmesi düşünülmüştür. Bu çerçeveden hareketle, çalışmaları tamamlanarak şu anda Yüksek Planlama Kurulu'na sunulan Yatırımlarda Devlet Yardımları ve Yatırımları Teşvik Fonu Hakkında Karar Taslağı ile; yabancı, sermayeli yatırımlar dışındaki imalat ve tarımsal sanayi sektöründe yapılacak ve Fon kaynaklı kredi desteğinden yararlanamayacak, sabit yatırım tutarı 2 trilyon Türk Lirasını aşmayan yatırımlar için teşvik belgesi müracaatlarının, Karar'ın yayımını izleyen altıncı ayın sonundan itibaren Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine bağlı odalara yapılacağı, ilgili odalarca Hazine Müsteşarlığı'nın bağlı bulunduğu Devlet Bakanlığı tarafından yayımlanacak tebliğlerle belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde değerlendirme yapılarak, sonuçlarının Hazine Müsteşarlığı'na bir format halinde iletileceği ve Müsteşarlığın yapacağı nihai değerlendirme sonucu uygun görülen projelerin Teşvik Belgesine bağlanacağı hükmü getirilmektedir.

Bu uygulamalar için Hazine Müsteşarlığı tarafından ilgili odalara uygulamaya yönelik olarak destek sağlanacak, eğitim seminerleri verilecektir. Pilot uygulamanın başarılı olması halinde bilahare uygulamaya yönelik olarak daha kapsamlı yetki devirleri de söz konusu olabilecektir.

TBMM Başkanlığı Genel Sekreterliği, Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığının 12 Haziran 2000 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-5952 sayılı yazıları ile gönderdikleri İstanbul Milletvekili Sayın Ali COŞKUN'un tevcih etmiş oldukları soru önergesi hakkında not

6/725-5871 Esas Nolu soru önergesinin 2 nci sorusuna ilişkin cevap:

Bilindiği üzere, Kamu İktisadi Teşebbüsleri 233 Sayılı KHK çerçevesinde yıllık yatırım ve finansman programlarını ve işletme bütçelerini hazırlamaktadır. Söz konusu programlarla KİT'lerin işletme faaliyetleri sonucunda ortaya çıkacak kaynak fazlası yada kaynak ihtiyacı tespit edilmektedir. Kaynak ihtiyacı olan KİT'ler Bütçeden yapılan sermaye transferleri sonrasındaki açıkları için iç yada dış borçlanma yoluna gitmektedir.

KİT'lerin yurtdışı borçlanması Hazine Garantili, Hazine Devirli ve normal ticari krediler şeklinde olmaktadır. Devirli ve garantili borçların kayıtları ve izlenmesi Hazine Müsteşarlığı tarafından gerçekleştirilmekte olup ticari borçlar işletme faaliyetleri sonucu doğduğundan Hazine Müsteşarlığı'ndan izin alınması söz konusu değildir.

KİT'lerin iç borçları, kamu kurum ve kuruluşları arası borçlar haricinde ağırlıklı olarak ticari banka borçlarıdır. KİT'ler ticari bankalardan nakit akım durumlarına ve yıllık programlarına göre, Hazine Müsteşarlığı'ndan görüş almadan borçlanabilmektedir. Ticari bankalardan piyasa koşullarına göre borçlanan KİT'ler her ay sonu itibariyle borç durumlarını Hazine Müsteşarlığı'na bildirmektedir.

KİT'lerin 1994'ten bugüne kadarki iç ve dış borçları ile faiz ve kambiyo giderlerine ilişkin bilgiler ekte sunulmaktadır.

Arz olunur.

YABLO 2. 11: İŞLETMECİ KİTİLERİN STOK BORÇLARI (CARİ FİYATLARLA)
TABLE 2. 11: DEBT STOCK OF SEEs (AT CURRENT PRICES)

(Milyar TL) (Billion TL)	1991 Aralık Dec.	1992 Aralık Dec.	1993 Aralık Dec.	1994 Aralık Dec.	1995 Aralık Dec.	1996 Aralık Dec.	1997 Aralık Dec.	1998 Aralık Dec.	1999 Aralık Dec.	2000 Ocak Jan.	2000 Şubat(*) Feb. (*)	2000 Mart(*) Mar. (*)	2000 Nisan(*) Apr. (*)	
İç Borçlar														Domestic Debts
Ticari Banka	19,573	12,843	18,890	39,850	51,470	40,875	204,704	491,210	838,830	775,877	867,040	626,152	548,259	Commercial Banks
Reeskont Kredileri	0	4,509	14,344	25,096	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Rediscount Credits
Vergi	8,211	15,894	25,386	103,469	160,533	364,757	705,793	1,101,089	1,409,661	1,631,883	1,629,825	1,648,359	1,780,758	Tax
SSK	3,618	1,094	1,977	11,922	19,960	50,035	79,886	88,784	117,289	129,748	140,168	148,934	158,091	Social Security Instl
Hazine	0	17,799	35,957	88,521	115,159	131,623	212,775	531,557	623,549	814,497	803,586	836,594	887,570	Treasury
Resmî Daireler	12,252	21,122	33,457	59,191	78,778	99,530	152,398	156,903	414,214	435,257	477,557	495,118	550,563	Public Agencies
Özel Şahıslar	1,613	10,875	11,831	22,816	32,410	56,668	96,621	253,971	409,075	403,390	418,345	450,119	489,933	Individuals
Üretici	3,791	4,645	1,063	9,397	16,387	40,352	3,032	3,920	51,200	35,841	3,750	2,200	18,335	Producers
KİT	1,651	3,122	3,077	41,649	57,543	86,450	75,798	194,170	880,836	733,078	821,666	1,086,803	1,119,751	SEEs
Toplam I	60,709	81,603	143,972	401,911	632,260	870,490	1,531,185	2,911,604	4,833,485	4,989,571	4,981,636	5,292,080	6,547,260	Total I
Dış Borçlar														Foreign Debt
Hazine Dışı	19,340	24,048	41,032	101,973	152,235	217,702	321,062	579,484	892,610	764,980	748,574	766,587	791,806	On-Lending
Hazine Garantili	15,413	23,414	32,191	105,581	150,380	213,002	398,072	598,307	1,723,244	1,909,176	1,976,402	2,043,489	2,243,774	Guaranteed
Diğer	3,589	6,565	5,070	104,620	168,235	323,153	582,388	698,993	708,445	800,467	832,379	885,111	808,823	Others
Toplam II	38,342	54,027	78,293	312,174	469,849	763,859	1,301,522	2,076,784	3,324,298	3,474,623	3,567,355	3,676,178	3,843,903	Total II
Genel Toplam	89,051	146,628	222,265	714,085	1,001,109	1,634,347	2,832,718	4,988,389	8,157,783	8,463,195	8,548,990	8,967,258	9,391,163	Grand Total

Not: Stok borç rakamlarına 31.12.1994 tarihinden itibaren özelleştirme kapsamındaki KİTler de dahil edilmiştir.

Nota: SEEs in PA portfolio have been included in the figures of the stock debt as of 31.12.1994

(*) Geçici-Provisional

Kaynak: KİTler

Source: SEEs

TABLE 2. 11: İŞLETMECİ KİTLERİN STOK BORÇLARI (MİLYON DOLAR)
TABLE 2. 11: DEBT STOCK OF SEEs (IN MILLIONS OF US DOLLARS)

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2000	2000	2000	
(Milyon ABD Doları) (In Millions of US \$)	Aralık Dec.	Aralık Dec.	Aralık Dec.	Aralık Dec.	Aralık Dec.	Aralık Dec.	Aralık Dec.	Aralık Dec.	Aralık Dec.	Ocak Jan.	Şubat(*) Feb. (*)	Mart (*) Mar. (*)	Nisan (*) Apr. (*)	
Dolar Kurarı														US Dolar Rates
İç Borçlar														Domestic Debts
Ticarî Banklar	3,857	1,478	1,189	1,030	909	392	995	1,803	1,546	1,384	1,160	1,080	924	Commercial Banks
Reeskont Kredileri	0	527	993	649	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Rediscount Credits
Vergi	1,818	1,858	1,757	2,676	2,836	3,484	3,430	3,790	2,763	2,911	2,835	2,790	3,014	Tax
SSK	713	128	137	308	353	479	388	283	216	230	244	249	264	Social Security Institute
Hazine	0	2,080	2,489	2,285	2,034	1,281	1,020	1,691	1,149	1,453	1,398	1,416	1,502	Treasury
Resmî Daireler	2,414	2,489	2,315	1,530	1,391	953	741	499	763	776	831	838	832	Public Agencies
Özel Şahıslar	318	1,248	819	590	572	545	471	808	752	720	720	762	829	Individuals
Üretici	747	543	74	242	289	387	18	12	94	64	7	4	28	Producers
KİT	325	365	213	1,077	1,016	826	368	618	1,629	1,308	1,429	1,839	1,866	SEEs
Toplam I	8,992	10,695	9,863	10,389	9,401	6,339	7,426	9,285	8,906	8,846	8,602	8,898	9,388	Total I
Dış Borçlar														Foreign Debt
Hazine Devirli	3,811	2,810	2,840	2,636	2,689	2,085	1,581	1,844	1,845	1,385	1,302	1,297	1,340	On-Lending
Hazine Garantili	3,037	2,737	2,228	2,729	2,658	2,040	1,935	1,904	3,175	3,408	3,438	3,458	3,797	Guaranteed
Diğer	707	767	351	2,704	2,938	3,096	2,831	2,851	1,308	1,428	1,448	1,464	1,388	Others
Toplam II	7,555	6,314	5,419	8,069	8,281	7,221	6,328	6,608	6,126	6,199	6,189	6,220	6,505	Total II
Genel Toplam	17,548	17,009	16,382	18,458	17,683	16,560	13,754	15,893	15,032	15,044	14,820	15,176	16,893	Grand Total

Not: Stok borç rakamlarına 31.12.1994 tarihinden itibaren özelleştirme kapsamındaki KİTler de dahil edilmiştir.
Note: SEEs in PA portfolio have been included in the figures of the stock debt as of 31.12.1994
(*) Provisional
Source: SOEs

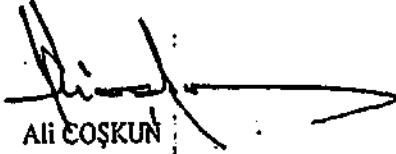
KİT'LERİN FAİZ VE KAMBIYO GİDERLERİ

(Milyar TL)	1994	1995	1996	1997	1998	99 Rev	2000 prg
FAİZ GİDERLERİ	89,119	93,285	115,803	171,671	244,313	396,823	477,184
KAMBIYO GİDERLER (KUR FARKI)	67,738	45,592	80,345	90,194	215,985	250,740	325,737

* Özelleştirme kapsamındaki kuruluşlar dahildir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların ekonomiden sorumlu Devlet Bakanı Sayın Recep ÖNAL tarafından yüksek delaletinizle sözlü olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ali COŞKUN

İstanbul Milletvekili

- 1) Hazine Müsteşarlığı Dış Ekonomik İşler Genel Müdürlüğünce Hazine garantisi veya izni verilen kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler hangileridir? Bu kuruluşlara ait borçlanma tutarları, faiz ve komisyon oranları 1 Ocak 1994'ten itibaren kaç Türk Lirasıdır?
- 2) Hazine Müsteşarlığı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Genel Müdürlüğünün iznini alarak iç ve dış borçlanma yapan KİT'lerin isimleri nedir? Borç tutarları, faiz ve komisyon oranları ile bu KİT'lerin kambiyo zararları 1 Ocak 1994'ten itibaren kaç Türk Lirasıdır?
- 3) Hazine Müsteşarlığı Kamu Finansman Genel Müdürlüğünce izin verilip, serbest bırakılan ödeneklerin gerekçeleri nelerdir? Bunlara ait tarih, miktar 1 Ocak 1994'ten itibaren kaç Türk Lirasıdır?
- 4) Hazine Müsteşarlığınca dış borçların ülkeler bazında miktar, yıllık ortalama faiz ve komisyon miktarlarının 1 Ocak 1994'ten itibaren kaç Türk Lirasıdır?

T.C.
BAŞBAKANLIK
HAZINE MÜSTEŞARLIĞI

SORU 3 : Hazine Müsteşarlığı Kamu Finansmanı Genel Müdürlüğü'nce izin verilip, serbest bırakılan ödeneklerin gerekçeleri nelerdir? Bunlara ait tarih miktar 1 Ocak 1994'ten itibaren kaç Türk Lirasıdır?

CEVAP 3 : Bilindiği üzere, yabancı ülkeler, uluslararası kuruluşlar, yabancı bankalar ve yabancı ülkelerde yerleşik diğer finans kurumlarından program, proje, ödemeler dengesi ve bütçenin finansmanı gibi her türlü amaçla ve uluslararası sermaye piyasalarında kullanılan finansman araçları ile Hazine Müsteşarlığı'nca borçlu sıfatıyla sağlanan DIŞ DEVLET BORÇ'larının faiz ve genel giderlerinin borç servisleri her yıl Bütçe Kanunu'nun ilgili harcama kalemlerine Müsteşarlık tarafından öngörülen miktarlarda konulan ödenekler yoluyla gerçekleştirilir.

Hazine Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu Bakan mali yılı içinde Kanun'un denge başlıklı maddesinde belirtilen tutar kadar "net iç borç kullanımına" yetkilidir. Bu çerçevede bütçe açıklarının finansmanı ve önceki yıllardan kaynaklanan iç borçlanmaların ödenmesi amacıyla Bütçe Kanunu'na ödenek konmaktadır.

Diğer taraftan, Maliye Bakanlığı tarafından yıllık olarak yapılan harcama programları çerçevesinde serbest bırakılan ödeneklerin nakdi, Hazine Müsteşarlığı tarafından sağlanmaktadır. 1994 yılından itibaren Bütçe Gidereleri ve Ödeme Emirleri Cetveli ekte yer almaktadır.

SORU 4 : Hazine Müsteşarlığı'nce dış borçların ülkeler bazında miktar, yıllık ortalama faiz ve komisyon miktarlarının 1 Ocak 1994 'den itibaren kaç Türk Lirasıdır?

CEVAP 4 : Dış Borçların 1.1.1994 tarihinden itibaren ülkeler bazında miktar, yıllık ortalama faiz ve komisyon miktarları ektteki tabloda yer almaktadır. Bazı borçların faizlerinin değişken olması bu tür borçların ortalamasının alınmasına imkan vermemektedir. Bu nedenle ektteki tabloda yer alan ortalama faizler sabit faizli borçlara aittir.

BÜTÇE GİDERLERİ VE ÖDEME EMİRLERİ CETVELİ

" 1000 - TL "

T.B.M.M.

B : 17

7 . 11 . 2001

0 : 2

SAYMANLIĞIN P A O F H R L P D T A A K O T R E Ü A P R A G Ö N R L R C L R G E O İ O A E A R K Y J M M M A E E A I M T	ADI : DEVLET BORÇLARI		DAİRESİ	ADI : HAZINE MÜSTESARLIĞI			YILI 1999
	KODU: 0004			KODU: 3900			
	GİDERİN ÇEŞİDİ	ÖDEME EMİRLERİ			ÖDEMELER		
1999 YILI İÇİNDE ALINAN ÖDEME EMİRLERİ		YAPILAN TENKİSLER	KALAN	1999 YILI İÇİNDEKİ ÖDEMELER	MAHSUP DÖNEMİ İÇİNDEKİ ÖDEMELER	TOPLAM	
	LİRA	LİRA	LİRA				
950 01 3 501 900	KONSOLİDE DEVLET TAHVİLİ FAİZİ	4.814.053.440.445	0	4.814.053.440.445	4.814.053.440.445	4.814.053.440.445	
950 01 3 503 900	KONSOLİDE DEVLET TAHVİLİ GENEL GİDER	6.040.000.000	4.233.840.008	1.716.159.992	1.716.159.992	1.716.159.992	
950 02 3 505 900	KONSOLİDE HAZINE BONOSU FAİZİ	5.005.000.000.000	53.440.445	5.004.946.559.555	5.004.946.559.555	5.004.946.559.555	
950 01 3 507 900	KONSOLİDE HAZINE BONOSU GENEL GİDER	4.106.507.000	3.200.129.173	906.377.827	906.377.827	906.377.827	
950 02 3 511 900	KONSOLİDE DIŞ BORÇLAR FAİZİ	903.660.000.000	14.282.166.533	888.717.833.468	888.717.833.468	888.717.833.468	
950 02 3 513 900	KONSOLİDE DIŞ BORÇLAR GENEL GİDERİ	7.500.000.000	0	7.500.000.000	7.500.000.000	7.500.000.000	
T O P L A M		10.739.692.947.445	21.859.576.156	10.717.840.371.287	10.717.840.371.287	10.717.840.371.287	0

KAYITLARIMIZA UYGUNDUR.

1 / 2000
ŞERAFETTİN KIRMAZ
ŞEF

1 / 2000
SEVİNÇ TİL
SAYMAN YRD.

1 / 2000
İSMAIL ÖZBEK
SAYMAN

BÜTÇE GİDERLERİ VE ÖDEME EMİRLERİ CETVELİ

* 1.000 - TL'ye

SAYMANLIĞIN P A Ö F H R L P D T A A K O T R E Ü A P R A G O N R L R C L R C E Ü I O A E A R K Y J M M M A Z E A I M T	ADI : DEVLET BORÇLARI		DAİRESİ			ADI : HAZİNE MÜSTESARLIĞI		YILI
	KODU : 00004		ÖDEME EMİRLERİ			ÖDEMELER		1998
GİDERİN ÇEŞİDİ	1998 YILI İÇİNDE ALINAN ÖDEME EMİRLERİ	YAPILAN TENKİSLER	KALAN	1998 YILI İÇİNDEKİ ÖDEMELER	MAHSUP DÖNEMİ İÇİNDEKİ ÖDEMELER	TOPLAM	ÖDENEK ÜSTÜ HARCAMALAR	
								LİRA
950 01 3 501 900	KONSOLİDE DEVLET TAHVİLİ FAİZİ	2.588.069.900.000	629.114.113	2.587.440.785.887	2.587.440.785.887	2.587.440.785.887		
950 01 3 503 900	KONSOLİDE DEVLET TAHVİLİ GENEL GİDER	1.097.000.000	373.727	1.096.626.273	1.096.626.273	1.096.626.273		
950 01 3 505 900	KONSOLİDE HAZİNE BONUSU FAİZİ	3.036.400.000.000	76.997.379	3.036.323.002.621	3.036.323.002.621	3.036.323.002.621		
950 01 3 507 900	KONSOLİDE HAZİNE BONUSU GENEL GİDER	2.100.000.000	1.845.981.330	253.018.670	253.018.670	253.018.670		
950 02 3 511 900	KONSOLİDE DIŞ BORÇLAR FAİZİ	573.000.000.000	26.687.674.094	546.312.325.906	546.312.325.906	546.312.325.906		
950 02 3 513 900	KONSOLİDE DIŞ BORÇLAR GENEL GİDERİ	2.780.000.000	11.599.602	2.768.400.398	2.768.400.398	2.768.400.398		
T O P L A M		6.281.846.900.000	29.252.740.245	6.172.594.159.755	6.172.594.159.755	6.172.594.159.755		

KAYITLARIMIZA UYGUNDUR.

4, 6/1999
SERAFETTİN KIYMAZ4, 6/1999
SEVİNÇ YIL
SAYMAN YRD.4, 6/1999
İSMAIL ÖZBEK
SAYMAN

T.B.M.M.

B : 17

7 . 11 . 2001

O : 2

1996

BÜTÇE GİDERLERİ VE ÖDEME EMİRLERİ CETVELİ

* 1.000 - TL *

SAYMANLIĞIN	ADI : DEVLET BORÇLARI		DAİRESİ			ADI : HAZINE MÜSTESARLIĞI		YILI 1996
	KODU : 00094					KODU : 3900		
F A Ö F H R LPDTA AK O TRED AP RA G ONR LR CL R ÇEÖİO AE A RK YI MM M A EE AI M T	GİDERİN ÇEŞİDİ	ÖDEME EMİRLERİ			ÖDEMELER			ÖDENEK İSTİ HARCAMALARI
		1996 YILI İÇİNDE ALINAN ÖDEME EMİRLERİ	YAPILAN TENKİSLER	KALAN	1996 YILI İÇİNDEKİ ÖDEMELER	MAHSUP DÖNEMİ İÇİNDEKİ ÖDEMELER	TOPLAM	
		LİRA	LİRA	LİRA				
950 01 3 501 900	KONSOLİDE İÇ BORÇLAR FAİZİ	359.370.000.000	31.600.000.000	327.770.000.000	327.770.000.000		327.770.000.000	✓
950 01 3 503 900	KONSOLİDE İÇ BORÇLAR GENEL GİDERİ	1.980.000.000	1.794.013.900	185.986.100	185.986.100		185.986.100	✓
950 01 3 511 900	KONSOLİDE DIŞ BORÇLAR FAİZİ	177.757.000.000	9.540.838.014	168.216.169.986	168.216.169.986		168.216.169.986	✓
950 01 3 513 900	KONSOLİDE DIŞ BORÇLAR GENEL GİDERİ	198.000.000	0	198.000.000	198.000.000		198.000.000	✓
950 09 3 581 900	FAİZ ACYO VE KUR FARKLARI	988.010.000.000	4.919.232	983.090.767.768	983.005.080.777		983.005.080.777	✓
950 09 3 584 900	HAZİNE SONLARI GENEL GİDERİ	4.980.000.000	1.823.503.811	3.156.496.189	3.125.496.169		3.125.496.169	✓
TO P L A M		1.532.265.000.000	44.863.266.968	1.487.401.733.032	1.487.401.733.032	0	1.487.401.733.032	

KAYITLARIMIZA UYGUNDUR.

L.F. 1997

SEVİNÇ TİL
ŞEF

L.F. 1997

İSMAIL ÖZBEK
SAYMAN YRD.

L.F. 1997

MERHET UTUKU
SAYMAN

T.B.M.M.

B : 17

7 . 11 . 2001

0 : 2

BÜTÇE GİDERLERİ VE ÖDEME EMİRLERİ CETVELİ

1.000.- TL

SAYMANLIĞIN	ADI : DEVLET BORÇLARI			DAİRESİ	ADI : HAZİNE MUSTEŞARLIĞI			YILI			
	KODU : 00004				KODU : 3900				1995		
P R O Ğ R A M M T	A L P D T A K R E O A P R A K O N U L R C L E R K Y J M M E A T	GİDERİN ÇEŞİDİ	ÖDEME EMİRLERİ			ÖDEMELER					
			1995 YILI İÇİNDE ALINAN ÖDEME EMİRLERİ	YAPILAN TENKİSLER	KALAN	1995 YILI İÇİNDEKİ ÖDEMELER	MAHSUP DÖNEMİ İÇİNDEKİ ÖDEMELER	TOPLAM	ÖDENEK ÜSTÜ HARCAMALAR		
			LİRA	LİRA	LİRA						
950	01	3	501	900	KONSOLİDE İÇ BORÇLAR FAİZİ	129,000,000,000	18,294,751,318	110,705,248,682	110,705,248,682		
950	01	3	503	900	KONSOLİDE İÇ BORÇLAR GENEL GİDERİ	500,000,000	306,781,013	193,218,987	193,218,987		
950	01	3	511	900	KONSOLİDE DIŞ BORÇLAR FAİZİ	117,400,000,000	16,833,615,088	100,566,384,912	100,566,384,912		
950	01	3	513	900	KONSOLİDE DIŞ BORÇLAR GENEL GİDERİ	100,000,000	68,883,570	30,116,330	30,116,330		
T O P L A M						247,000,000,000	35,506,091,089	211,494,968,911	211,494,968,911	0	0
KAYITLARINIZA UYGUNDUR.											
			L. F. 1995			L. F. 1995			L. F. 1995		
			SEVİNÇ TİL ŞEF			İSMAIL ÖZBEK SAYMAN YRD.			MEHMET UTKU SAYMAN		
											

T.R.M.M.

B:17

7.11.2001

O:2

SAYINALISIZ		1601 : DEVLET BORÇLARI		DAİRESİ		1601 : MAKİNE VE HİSTİCARET MÜHÜRLEME		YIL	
KODU :		0 0 0 0 4				KODU :		1 9 9 1	
P I R I		D E M E		E N T R L E R I		D E M E L E R		G e n e l	
R I P I D İ A P I A K I		1 9 9 1 Y İ l i n d e		Y a p ı l a n		1 9 9 1 Y İ l i		U s t a	
D İ R T D İ A R I R A I		A l t ı n a Ö d e n e		K a l a n		i n d e k i		H a r c a m a l a r	
G İ Ö D E N İ L O I C L İ		E m i r l e r i		T e n k i s i l e r		Ö d e m e l e r		T O P L A M	
R İ G İ R R İ P İ G E İ		G İ D E R İ N C E S İ D İ				D a m e n e İ n d e k i			
A İ R İ E Ö Y E İ K İ						Ö d e m e l e r			
M A K İ E İ A T İ									
İ B İ T İ		L İ R A		L İ R A		L İ R A		L İ R A	
1 9 5 0	1 0 1	3	1 5 0 1	9 0 0	Konsolide İc Borçlar Faizi	112,300,000,000	4,832,576,294	112,467,423,704	112,467,423,704
1 9 5 0	1 0 1	3	1 5 0 3	9 0 0	Konsolide İc Borçlar Genel Sideri	200,000,000	0	200,000,000	200,000,000
1 9 5 0	1 0 2	3	1 5 1 1	9 0 0	Konsolide Dis Borçlar Faizi	68,575,000,000	3,579,367,029	64,995,632,980	64,995,632,980
1 9 5 0	1 0 2	3	1 5 1 3	9 0 0	Konsolide Dis Borçlar Genel Sideri	125,000,000	3,289,672	121,711,328	121,711,328
1 9 5 0	1 0 2	3	1 5 1 4	9 0 0	İdis Krediler Kar Farkı	1,500,000,000	1,500,000,000	0	0
T O P L A M						187,700,000,000	9,915,231,929	177,784,768,012	177,784,768,012

KATILAR HESAPLARI.

3.11.1995

KEMAL
KEMAL TIL

3.11.1995

SAYHAN YAKARCI
İSMAIL ÖZDEMİR

3.11.1995

SAYHAN
KEMAL ÖZDEMİR

	ÜLKE	ORTALAMA FAİZ	ANLAŞMA MİKTARLARI TOPLAM (USD)	GERÇEKLEŞEN MASRAF ÖZEMELİ (KRD)
	A.B.D.	0 17	405.000.000.00	2.110.933.70
	ALMANYA	0 30	310.250.250.00	8.108.203.84
	BİRİNCİ FAZLA ÜLKE	0 81	780.854.400.00	
	FRANSA	0 41	85.000.000.00	
	JAPONYA	3 30	121.971.000.70	
	İNGİLTERE	0 51	58.874.800.40	250.458.04
1998	A.B.D.	0 00	328.000.000.00	136.304.16
	ALMANYA	0 71	370.146.077.39	5.620.228.14
	BELÇİKA	2 00	8.100.811.42	
	BİRİNCİ FAZLA ÜLKE	0 71	2.337.828.700.00	
	FRANSA	0 23	17.211.968.04	
	HOLLANDA	0 38	4.368.822.89	
	İNGİLTERE	0 51	130.522.317.02	118.870.29
1996	A.B.D.	0 33	320.000.000.00	130.900.00
	ALMANYA	2 00	73.401.548.90	7.216.067.64
	AVUSTURYA	2 75	7.507.080.11	
	BİRİNCİ FAZLA ÜLKE	0 15	2.028.052.170.81	
	FRANSA	0 30	90.000.000.42	
	JAPONYA	4 14	707.438.842.04	
	İNGİLTERE	0 00	100.000.000.00	300.948.04
1997	A.B.D.	0 00	175.000.000.00	122.291.42
	ALMANYA	1 00	138.000.411.22	4.358.480.68
	BİRİNCİ FAZLA ÜLKE	0 49	3.008.814.853.82	162.016.000.00
	FRANSA	0 77	8.344.317.12	
	HOLLANDA	0 15	636.801.23	
	JAPONYA	2 50	3.082.840.30	
	İNGİLTERE	1 72	50.706.702.30	200.372.27
1999	A.B.D.			118.330.23
	ALMANYA	2 00	48.120.000.75	8.036.875.60
	BİRİNCİ FAZLA ÜLKE	3 00	2.454.980.404.81	302.038.40
	FRANSA	0 45	216.178.180.30	18.058.10
	HOLLANDA	0 04	8.177.265.00	
	JAPONYA	2 30	22.751.893.01	
	İNGİLTERE			154.176.74
	İRLANDA	0 88	30.246.470.16	
1999	A.B.D.			84.381.00
	ALMANYA	2 00	28.130.928.99	82.168.00
	AVUSTURYA	0 05	175.001.243.26	72.433.71
	BELÇİKA	0 21	6.718.300.00	48.127.00
	BİRİNCİ FAZLA ÜLKE	4 50	4.036.709.424.76	418.028.01
	DANIMARK	0 84	13.880.606.00	244.017.24
	FRANSA	0 80	230.047.260.92	1.271.580.00
	HOLLANDA	1 00	32.320.497.68	
	JAPONYA	2 18	1.303.850.249.94	
	KUVAYT	4 80	63.742.000.00	
	İNGİLTERE			48.257.23
	İSPANYA	1 30	80.442.708.00	70.198.70
2000 MARTTAN	AVUSTURYA			8.300.04
	BELÇİKA	0 20	3.037.878.20	9.488.61
	BİRİNCİ FAZLA ÜLKE	4 91	2.703.340.821.01	336.413.40
	DANIMARK			90.000.00
	FRANSA			200.200.00
	HOLLANDA			1.618.642.08
	JAPONYA	2 10	66.201.047.23	
	İNGİLTERE			4.500.00
	İSPANYA			64.276.08
			24.464.871.182.31	234.017.073.94

T.C.
BAŞBAKANLIK
HAZINE MÜSTEŞARLIĞI

SORU 1 : Hazine Müsteşarlığı Dış Ekonomik İlişkiler Genel Müdürlüğü'nce Hazine garantisi veya izni verilen kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler hangileridir? Bu kuruluşlara ait borçlanma tutarları faiz ve komisyon oranları 1 Ocak 1994'ten itibaren kaç Türk Lirasıdır?

CEVAP 1 : Ekte yer almaktadır.

T.C. BAŞBAKANLIK HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI

**1 OCAK 1994 – 5 HAZİRAN 2000 TARİHLERİ
ARASINDA KAMU PROJELERİNİN FİNANSMANI
AMACIYLA TEMİN EDİLEN KREDİLERE İLİŞKİN
BİLGİLER**

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
15/06/2000

T.B.M.M.

B:17

7.11.2001

0:2

İÇİNDEKİLER

1- BİLGİ NOTU

2- PROJE KREDİLERİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI

3- PROJE KREDİLERİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI (GARANTİLİ KREDİLER)

4- PROJE KREDİLERİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI (GARANTİLİ KREDİLER HARİCİNDEKİLER)

5- PROJE KREDİLERİNİN BORÇLULARA GÖRE DAĞILIMI

BİLGİ NOTU

**1 OCAK 1994 – 5 HAZİRAN 2000 TARİHLERİ ARASINDA KAMU PROJELERİNİN FİNANSMANI
AMACIYLA TEMİN EDİLEN KREDİLERE İLİŞKİN BİLGİLER**

- 1 Ocak 1994 – 5 Haziran 2000 tarihleri arasında kamu projelerinin finansmanı amacıyla toplam 26,8 milyar ABD Doları (26,830,465,801.-) tutarında kredi sağlanmıştır.
- Bu tutarın 16,8 milyar ABD Doları tutarındaki kısmı (16,858,209,441.-) doğrudan Hazine Müsteşarlığı tarafından borçlanılmıştır. Bu tutar toplam tutarın % 62,8'ine karşılık gelmektedir.
- 9,9 milyar ABD Doları tutarındaki krediler ise (9,972,256,360.-) Hazine garantisi ile sağlanan kredilerdir. Garantili krediler proje finansmanı için yapılan toplam borçlanmanın % 37,2'sini oluşturmaktadır.
- Proje kredilerinin sektörel dağılımında toplamda % 27,9 ile, garantili kredilerde ise % 34,9 ile enerji sektörü ilk sırada yer almaktadır. Bu sektörü toplamda % 22,6 garantili kredilerde ise % 29 ile altyapı sektörü izlemektedir.
- Proje kredilerinin geneli için 1994-1998 yılları arasında yıllık borçlanma tutan 3-4 milyar ABD Doları arasında gerçekleşmiş, 1999 yılında ise 7,5 milyar ABD Doları tutarında kredi temin edilmiştir. Bu eğilime paralel olarak garantili krediler dikkate alındığında da en yüksek borçlanmanın 3,1 milyar ABD Doları ile 1999 yılında gerçekleştirildiği görülmektedir.
- Garantili kredilerin % 54,7 oranındaki kısmı (5,458,683,617.- ABD Doları) KİT'ler % 30,3 oranındaki bölümü ise (3,024,383,536.- ABD Doları) Belediyeler için sağlanmıştır.

PROJE KREDİLERİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI

1994-2000 YILLARI ARASINDA SAĞLANAN ORTA VE UZUN VADELİ KAMU KREDİLERİ

PROJE KREDİLERİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI

ABD DOLARI

	1994		1995		1996		1997		1998		1999		2000		TOPLAM	
	Miktar	%	Miktar	%	Miktar	%	Miktar	%	Miktar	%	Miktar	%	Miktar	%	Miktar	%
TOPLAM	2.917.998.821	%100,00	3.964.920.861	%100,00	3.818.880.216	%100,00	3.358.472.758	%100,00	3.881.850.534	%100,00	7.488.932.368	%100,00	1.879.429.338	%100,00	21.837.488.801	%100,00
ALTYAPI	895.772.795	%30,75	1.053.786.523	%26,57	837.188.211	%21,93	1.163.090.117	%34,65	1.165.219.734	%29,98	926.440.483	%12,37	212.839.656	%11,35	6.084.037.539	%27,86
EĞİTİM	2.498.779	%0,09	10.205.123	%0,26	3.238.712	%0,09	10.592.249	%0,32	311.895.638	%0,82	-	-	7.700.000	%0,41	246.121.500	%1,13
ENERJİ	688.164.051	%23,61	1.689.280.722	%42,35	1.026.917.117	%26,91	323.564.740	%9,63	462.350.418	%11,89	2.987.986.058	%39,89	348.566.068	%18,55	7.495.409.192	%34,32
HABERLEŞME	105.000.000	%3,60	-	-	49.596.000	%1,30	-	-	-	-	-	-	-	-	214.558.000	%0,98
MUHTELİF	107.360.000	%3,69	306.476.349	%7,73	186.367.239	%4,88	80.158.820	%2,39	47.970.000	%1,23	536.530.000	%7,16	-	-	1.264.880.107	%5,80
SAĞLIK	172.936.839	%5,93	84.119.870	%2,12	43.038.791	%1,13	43.786.700	%1,30	31.519.837	%0,81	37.102.549	%0,50	10.507.526	%0,56	393.908.812	%1,79
SANAYİ	30.451.448	%1,04	23.548.109	%0,59	32.357.220	%0,85	85.489.145	%2,54	68.901.245	%1,78	198.890.000	%2,66	278.945.289	%14,84	739.800.759	%3,38
SAVUNMA	821.504.000	%28,15	531.499.849	%13,41	632.680.000	%16,57	523.113.284	%15,58	1.169.246.248	%30,36	973.378.535	%13,00	62.875.440	%3,35	4.811.897.196	%22,03
TARIM-ORMAN	-	-	10.580.402	%0,27	21.057.786	%0,55	178.168.000	%5,31	7.737.982	%0,20	426.589.349	%5,70	37.870.181	%2,01	681.743.698	%3,12
ULAŞTIRMA	128.300.701	%4,39	265.468.215	%6,70	787.852.039	%20,63	961.532.000	%28,33	607.919.637	%15,66	1.432.298.432	%19,00	623.665.000	%33,23	4.799.931.032	%22,00

T.B.M.M.

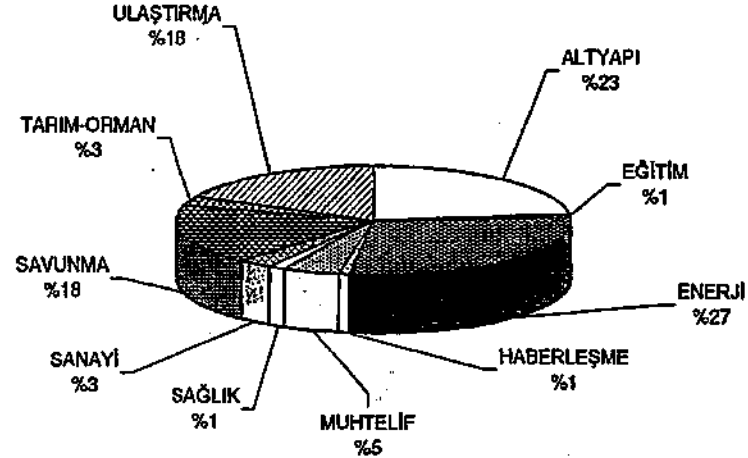
B : 17

7 . 11 . 2001

O : 2

1994 - 2000 YILLARI ARASINDA SAĞLANAN PROJE KREDİLERİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI

	Miktar	%
TOPLAM	25.830.465.801	%100,00
ALTYAPI	6.084.037.539	%22,68
EĞİTİM	346.121.500	%1,29
ENERJİ	7.498.409.192	%27,95
HABERLEŞME	214.556.000	%0,80
MUHTELİF	1.264.860.107	%4,71
SAĞLIK	393.108.812	%1,47
SANAYİ	739.600.753	%2,76
SAVUNMA	4.811.097.166	%17,93
TARIM-ORMAN	681.743.699	%2,54
ULAŞTIRMA	4.796.931.032	%17,88

□ALTYAPI	■EĞİTİM	■ENERJİ	■HABERLEŞME	■MUHTELİF
□SAĞLIK	■SANAYİ	■SAVUNMA	■TARIM-ORMAN	■ULAŞTIRMA

**PROJE KREDİLERİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI
(GARANTİLİ KREDİLER)**

1994-2000 YILLARI ARASINDA SAĞLANAN ORTA VE UZUN VADELİ KAMU KREDİLERİ

PROJE KREDİLERİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI (GARANTİLİ KREDİLER)

ABD DOLARI

	1994		1995		1996		1997		1998		1999		2000		TOPLAM	
	Miktar	%	Miktar	%	Miktar	%	Miktar	%	Miktar	%	Miktar	%	Miktar	%	Miktar	%
TOPLAM	1.817.027.331	%100,00	787.418.002	%100,00	1.155.079.068	%100,00	1.487.628.329	%100,00	1.168.293.269	%100,00	3.127.561.255	%100,00	789.351.094	%100,00	9.872.288.260	%100,00
ALTYAP	612.331.622	%40,36	203.544.942	%27,17	352.990.832	%34,82	876.584.809	%68,53	584.761.872	%50,05	216.407.826	%6,82	-	-	2.051.601.399	%29,00
EĞİTİM	2.499.779	%0,16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ENERJİ	519.306.952	%34,23	187.688.774	%21,77	428.414.714	%37,24	-	-	412.428.000	%35,20	1.613.469.177	%51,59	345.988.085	%45,51	3.480.253.712	%34,96
HABERLEŞME	155.000.000	%10,88	-	-	49.536.000	%4,27	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
MEHTELİF	55.000.000	%3,83	154.000.000	%20,07	50.000.000	%4,40	-	-	-	-	452.530.000	%14,47	-	-	711.530.000	%7,14
SAGLIK	4.136.838	%0,27	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
SANAYİ	30.451.448	%2,01	23.545.109	%3,07	32.337.320	%3,83	31.409.145	%2,10	40.395.425	%3,46	-	-	20.000.000	%2,83	178.219.445	%1,79
SAVUNMA	-	-	180.000.000	%23,48	-	-	312.983.878	%20,90	113.648.174	%9,73	78.752.919	%2,52	-	-	635.368.766	%6,47
TARIM-ORMAN	-	-	-	-	-	-	190.000.000	%10,02	-	-	283.171.522	%9,05	-	-	433.171.522	%4,34
ULUSTRAMA	128.300.701	%8,48	34.255.176	%4,48	161.760.400	%18,01	128.532.000	%8,45	17.058.800	%1,48	483.229.400	%15,45	393.785.009	%51,89	1.364.921.486	%13,89

T.B.M.M.

B: 17

7.11.2001

O: 2

1994 - 2000 YILLARI ARASINDA SAĞLANAN PROJE KREDİLERİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI
(GARANTİLİ KREDİLER)

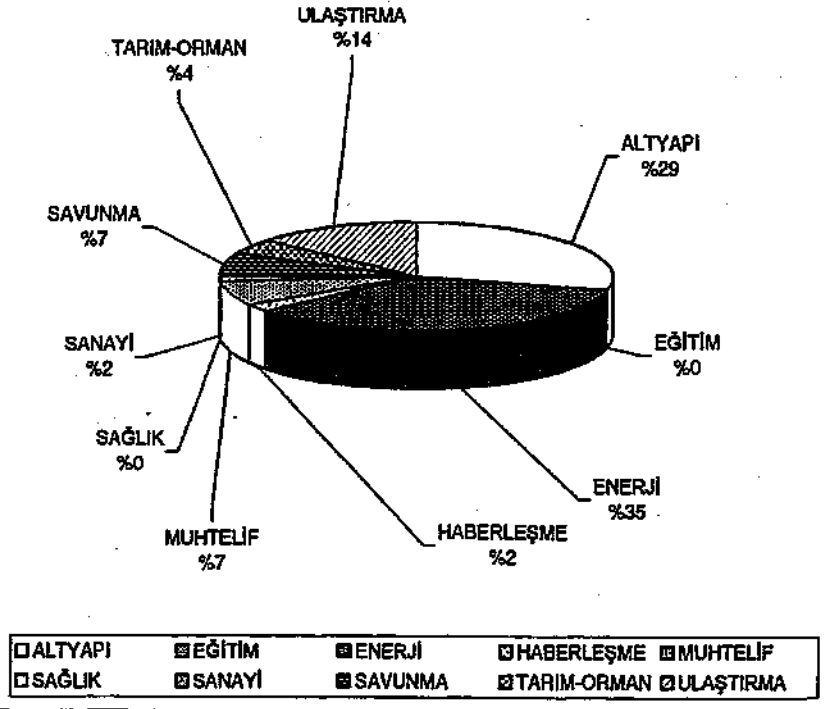
T.B.M.M.

B : 17

7 . 11 . 2001

0 : 2

	Miktar	%
TOPLAM	9.972.256.360	%100,00
ALTYAPI	2.891.601.399	%29,00
EĞİTİM	2.499.779	%0,03
ENERJİ	3.486.253.712	%34,96
HABERLEŞME	214.556.000	%2,15
MUHTELİF	711.530.000	%7,14
SAĞLIK	4.136.839	%0,04
SANAYİ	178.219.445	%1,79
SAVUNMA	685.365.768	%6,87
TARIM-ORMAN	433.171.932	%4,34
ULAŞTIRMA	1.364.921.486	%13,69

**PROJE KREDİLERİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI
(GARANTİLİ KREDİLER HARICİNDEKİLER)**

1994-2000 YILLARI ARASINDA SAĞLANAN ORTA VE UZUN VADELİ KAMU KREDİLERİ

PROJE KREDİLERİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI (GARANTİ VERİLENLER HARİÇ)

AŞD DOLARI

	1994		1995		1996		1997		1998		1999		2000		TOPLAM	
	Miktar	%	Miktar	%	Miktar	%	Miktar	%	Miktar	%	Miktar	%	Miktar	%	Miktar	%
TOPLAM	1.394.862.270	%100,00	1.217.806.939	%100,00	2.494.771.150	%100,00	1.887.843.433	%100,00	2.771.537.287	%100,00	4.381.391.131	%100,00	820.078.232	%100,00	16.838.209.441	%100,00
ALTYAPI	83.441.173	%5,98	885.221.530	%72,51	444.197.800	%17,80	276.825.614	%14,66	580.457.882	%20,94	710.002.635	%16,21	212.559.696	%25,92	3.182.435.141	%18,94
EĞİTİM	-	-	10.205.123	%0,84	3.233.712	%0,13	10.592.249	%0,56	311.885.635	%11,21	-	-	7.700.000	%0,93	343.521.720	%2,04
ENERJİ	168.857.089	%12,10	1.522.191.948	%124,98	888.502.400	%35,61	328.554.740	%17,41	49.922.418	%1,80	1.344.116.881	%30,44	-	-	4.012.155.479	%23,83
HABERLEŞME	-	-	-	-	-	%0,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
MAHTELİF	82.360.000	%5,91	182.476.349	%15,00	136.387.230	%5,47	80.198.820	%4,25	47.070.000	%1,69	84.000.000	%1,91	-	-	882.330.107	%5,24
SAĞLIK	188.800.000	%13,54	54.119.870	%4,45	43.035.791	%1,73	43.786.700	%2,32	31.819.837	%1,14	37.102.548	%0,85	10.507.528	%1,28	388.871.873	%2,31
SAHAYI	-	-	-	-	-	%0,00	35.000.000	%1,85	48.508.822	%1,75	198.930.000	%4,54	288.945.328	%35,23	561.361.308	%3,33
SAVARMA	921.504.008	%66,03	351.489.549	%28,86	632.480.000	%25,35	210.149.809	%11,18	1.052.597.074	%37,98	884.825.616	%20,19	62.875.443	%7,66	4.155.731.398	%24,67
TARIM-ORMAN	-	-	16.580.402	%1,36	21.087.758	%0,84	28.168.000	%1,49	7.737.982	%0,28	143.417.417	%3,27	37.610.161	%4,59	248.571.367	%1,47
ULAŞTIRMA	-	-	231.211.009	%19,00	805.891.508	%32,30	825.000.000	%43,70	590.880.637	%31,34	843.169.032	%19,24	229.880.000	%28,03	3.432.009.548	%20,38

**1994 - 2000 YILLARI ARASINDA SAĞLANAN PROJE KREDİLERİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI
(GARANTİLİ KREDİLER HARICİNDEKİLER)**

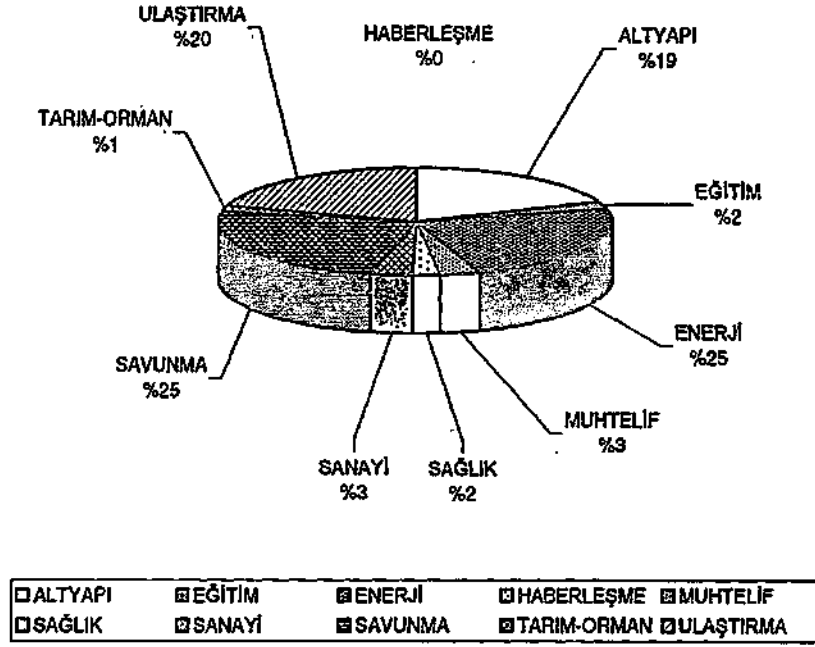
T.B.M.M.

B : 17

7 . 11 . 2001

O : 2

	Miktar	%
TOPLAM	16.858.209.441	%100,00
ALTYAPI	3.192.436.141	%18,94
EĞİTİM	343.621.720	%2,04
ENERJİ	4.012.155.479	%23,80
HABERLEŞME		
MUHTELİF	553.330.107	%3,28
SAĞLIK	388.971.973	%2,31
SANAYİ	561.381.308	%3,33
SAVUNMA	4.125.731.398	%24,47
TARIM-ORMAN	248.571.767	%1,47
ULAŞTIRMA	3.432.009.546	%20,36

PROJE KREDİLERİNİN BORÇLULARA GÖRE DAĞILIMI

1 OCAK 1994 TARİHİNDEN İTİBAREN TEMİN EDİLEN GARANTİLİ KREDİLERİN

BORÇLULARA GÖRE DAĞILIM

TÜM TUTARLAR ABD DOLARI *

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	TOPLAM
BELEDİYELER	700.033.070	366.842.983	384.462.502	878.564.603	584.761.872	111.999.008	0	3.024.393.53
ADANA B.S.BLD.								382.663.00
ADAPAZARI BLD.					124.664.439			124.664.43
ALANYA BLD.	4.566.390							4.566.39
ANKARA B.S.BLD (ASKI)		57.683.000						57.683.00
ANKARA B.S.BLD (EGG)	10.000.000	24.287.409	124.101.658					158.389.08
ANKARA B.S.BLD.				46.000.000				46.000.00
ANTALYA BLD. (ASAT)		144.849.000						144.849.00
BAFFRA BLD.					35.513.157			35.513.15
BANDIRMA BLD.						29.973.000		29.973.00
BURSA B.S.BLD.	3.129.500				178.009.748			181.138.24
ÇEŞME-ALACATI BLD					13.100.000			13.100.00
DALAMAN BLD.					47.139.969			47.139.96
DİDİM BLD.				50.825.030				50.825.03
DIVRIĞLI-HAN MAD.			1.491.870					1.491.87
GAZİANTEP B.S.BLD.		3.601.340	5.539.602					9.140.94
GAZİANTEP B.S.BLD. (GASKI)				9.698.040	100.000.000	31.000.000		140.696.04
İSKENDERUN BLD.				25.487.720				25.487.72
İSTANBUL B.S.BLD.	30.000.000			180.000.000				210.000.00
İSTANBUL B.S.BLD. (ISKI)		5.000.000	40.940.623	50.824.179				135.490.81
İZMİR B.S.BLD.	424.616.217				130.000.000	12.300.000		566.916.21
İZMİT B.S.BLD.	107.269.515		212.408.749					409.678.26
İZMİT B.S.BLD. (İZGAZ)		131.141.633						131.141.63
MARİÇ BLD.					81.000.000			81.000.00
MENEMEN BLD.				7.002.101				7.002.10
YOZGAT BLD.	30.451.448							30.451.44
KITLER	810.357.663	70.972.419	700.595.664	308.001.145	469.892.223	2.339.622.909	769.351.094	5.458.683.51
BÖYAS			90.112.000			422.339.722		512.451.72
ERDEMİR		8.546.109	30.865.450	11.469.145	20.395.423			71.276.12
ESBAS		4.000.000	10.000.000					14.000.00
T.M.O.						283.171.932		283.171.93
İ.TELEKOM	166.000.000		49.556.000					215.556.00
İCDD		7.399.369	63.600.400	3.032.000	17.058.600	43.799.000		134.889.56
TEAS	433.381.782	17.288.600	329.302.714		311.000.000	1.114.331.455	345.506.095	2.454.284.47
İTHY	111.050.701		116.160.000	123.500.000		439.430.400	309.715.009	1.189.956.11
İTKİ		18.628.041						18.628.04
İTMO				150.000.000				150.000.00
TÜĞSAŞ	15.000.000	15.000.000		20.000.000	20.000.000		20.000.000	90.000.00
TÜPRAS	85.925.170			20.000.000	101.428.000	38.550.000		225.903.17
ÖKÇER	5.638.618	330.200.000	50.000.000	312.963.675	113.649.174	675.939.739	0	1.489.188.20
ANADOLU ÖNİ	2.499.779							2.499.77
İSTANBUL ÖNİ	4.138.639							4.138.63
OLİMPİYAT KOMİTESİ		180.000.000		312.963.675	113.649.174	104.408.620		1.010.021.47
SAVUNMA SANAYİ MUST.		150.000.000				78.752.913		695.385.76
T. EXİMBANK						452.530.000		652.530.00
TSKB-SYB						40.248.000		40.248.00
TOPLAM	1.817.027.351	767.418.002	1.115.679.666	1.497.529.323	1.168.293.269	3.127.581.258	769.351.094	9.972.258.360

* 1994-1999 yılları arasında temin edilen kredilerin tutarları yıl sonu kurları kullanılarak, 2000 yılına kadar temin edilen kredilerin temin tarihindeki kurları kullanılarak Milli İstatistik Kurumuna gönderilmiştir.

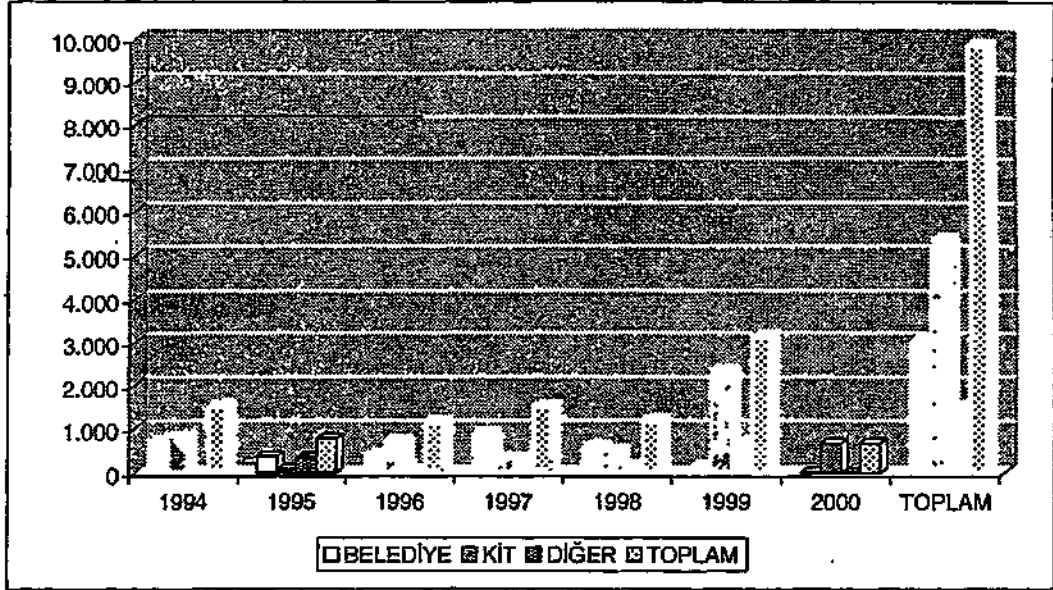
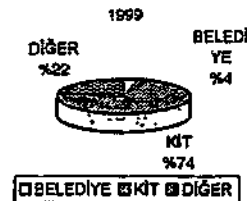
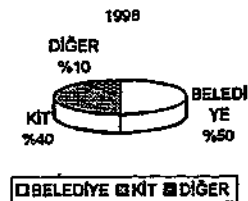
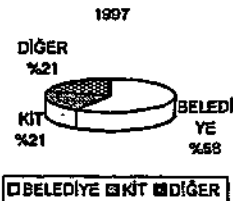
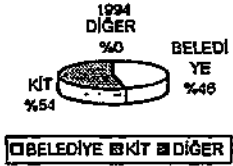
1 OCAK 1994 TARİHİNDEN İTİBAREN TEMİN EDİLEN GARANTİLİ KREDİLERİN BORÇLULARA GÖRE DAĞILIMI

T.B.M.M.

B : 17

7.11.2001

O : 2

BAKANLIĞI
(Ricaip ÇİMAL)

SÖRELİDİR

EVRAK GİRİŞ VE YALNIZ FORUMU

SAYI : B.02.0.004/25 2266

EVRAK GİRİŞ TARİHİ : 22.11.2000

İLGİLİ :

EVRAK ÇIKIŞ TARİHİ : 22.11.2000

NAVALE EDİLEN KURULUŞ	GEREĞİ	BİLGİ	ARZ	DOSYA
Hazine Müdürlüğüne				
T.C. Merkez Bankası Başkanlığına				
Sarıyeri Phosfor Kurumu Başkanlığına				
T.C. Ziraat Bankası Genel Müdürlüğüne				
Dosya				

TALİMAT/GÖRÜŞ VE AÇIKLAMA:

Gereğini ve sonucundan bilgi verilmesini rica ederim.

Ricaip ÇİMAL
Devlet Bakanı

3.- Sinop Milletvekili Kadir Bozkurt'un, Marmara Depremi Acil Yeniden Yapılandırma projesine ilişkin Başbakanın sorusu ve Bayındırlık ve İskan Bakanı Abdülkadir Akca'nın cevabı (7/4835)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kadir BOZKURT
Sinop Milletvekili

- 17 Ağustos ve 12 Kasım 1999 tarihlerinde meydana gelen deprem nedeniyle yaptırılacak olan konutların yaklaşık 12.000'i Dünya Bankası kredisiyle, Marmara Depremi Acil Yeniden Yapılandırma Projesi (MEER) kapsamında Başbakanlık Proje Uygulama birimi tarafından mı gerçekleştirilmektedir?
- Proje Uygulama birimi kimlerden müteşekkildir?
- Bayındırlık ve İskan Bakanlığının bu projedeki fonksiyonu nedir?

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı
A N K A R A

SAYI : B.09.0.APK.0 22.00.00.17/2315
KONU : Sinop Milletvekili
Kadir BOZKURT'un
Sözlü İken Yazılıya
dönüşen soru önergesi.

06 KASIM 2001

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İLGİ: a) T.B.M.M. Başkanlığı'nın 03.07.2000 tarih ve KAN.KAR.MD:A.01.0.GNS.
0.10.00.02-6193/14955 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 06.07.2000 tarih ve B.02.0.KKB.0.12/106-289-7/3381 sayılı
yazısı.
c) T.B.M.M. Başkanlığı'nın 18.10.2001 tarih ve KAN.KAR.MD:A.01.0.GNS.
0.10.00.02-11837 sayılı yazısı.
d) Başbakanlığın 23.10.2001 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-289-7/4997 sayılı
yazısı.

Sinop Milletvekili Kadir BOZKURT'un Marjinal Deprem Acil Yeniden Yapılandırma Projesi hakkında, Sayın Başbakanımıza yönelttiği Sayın Başbakanımızın da Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını talep ettikleri 6/758 Esas sayılı sözlü soru önergesinin üç birleşim içerisinde cevaplandırılmaması nedeniyle, yazılıya dönüştüğüne dair İlgili (c) ve (d) yazılar gereğince konu incelenmiş olup, T.B.M.M. 7/4835 Esas sayılı önergeye cevap teşkil edecek bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilginizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Abdülkadir AKCAN
Bakan

**SİNOP MİLLETVEKİLİ
KADİR BOZKURT'UN
T.B.M.M. 74935 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
DAİR SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR :

- 17 Ağustos ve 12 Kasım 1999 tarihlerinde meydana gelen deprem nedeniyle yiptırılacak olan konutların yaklaşık 12.000'i Dünya Bankası kredisiyle, Marmara Depremi Acil Yeniden Yapılandırma Projesi (MEER) kapsamında Başbakanlık Proje Uygulama Birimi tarafından mı gerçekleştirilmektedir?

- Proje Uygulama birimi kimlerden müteşekkildir?
- Bayındırlık ve İskan Bakanlığının bu projedeki fonksiyonu nedir?

CEVAPLAR :

17 Ağustos 1999 tarihinde Marmara Bölgesinde meydana gelen depremden dolayı oluşan hasarların en kısa zamanda giderilmesi için Hükümetimiz Dünya Bankası ile 23 Kasım 1999 tarihinde bir İkraz Anlaşması imzalamış ve imzalanan anlaşma 05 Aralık 1999 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak inza tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiştir.

İkraz Anlaşması ile temin edilen kredi Proje Kredisi olup, Marmara Depremi Acil Yeniden Yapılandırma (MEER) Projesi kapsamında kullanılması öngörülmüştür.

Bugüne kadar bu proje kapsamında; Adapazarı'nda 2572, Kocaeli'nde 8432, Düzce'de 1004 olmak üzere toplam 12.008 konutun yapılması planlanarak ihalesine çıkılmış olup, Dünya Bankası'ndan ihale değerlendirme Raporu "uygundur" görüşü alınmasını müteakip inşaatlara başlanılmıştır.

İkraz Anlaşması gereği, Projenin yürütülmesiyle Başbakanlık Proje Uygulama Birimi görevlendirilmiştir.

Başbakanlık Proje Uygulama birimi, 1992 yılında; Erzincan'da meydana gelen deprem sonrasında, Dünya Bankası'ndan temin edilen krediyle finanse edilen işlerin gerçekleştirilmesi için dönemin Başbakanı Sn. Süleyman DEMİREL'in talimatlarıyla Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı bünyesinde oluşturulmuş bir Birimdir. Proje Uygulama Birimi, 1998 yılında Batı Karadeniz Bölgesi'nde meydana gelen sel felaketi ve Adana'da meydana gelen deprem sonrası Dünya Bankası'ndan temin edilen kredi ile Sel ve Deprem Felaketi Acil Yardım (TEFER) Projesi kapsamında yapılan işlerin uygulamasıyla da görevlendirilmiştir.

Proje Uygulama Birimi, 30 Kasım 1999 tarihine kadar Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı bünyesinde görev yapmakta iken MEER Proje İkraz Anlaşması gereği, bu tarihten sonra Başbakanlığa doğrudan bağlanarak ilgili Devlet Bakanına bağlı olarak çalışmaya devam etmektedir.

Başbakanlık Proje Uygulama Birimi, Dünya Bankası Projelerinin uygulamasında deneyimli 21'i teknik ve 16'sı idari personel olmak üzere toplam 37 personelden müteşekkildir. Yönetim merkezi; Ankara olup, inşaatların başlaması ile birlikte Gölcük, İzmit ve Adapazarı'nda bölge ofisleri oluşturulmuştur.

7269 sayılı Afet Kanununun Bakanlığımıza verdiği yetkiye dayanarak; Başbakanlık Proje Uygulama Birimi (PUB) tarafından yapılacak olan 12.008 katıcı konutun inşaatına ait arazilerin kamulaştırılması, hazırlanan imar planlarının onaylanması ve inşaat bittiğinde hak sahiplerine teslim edilmek üzere devredilen katıcı konutların, hak sahiplerine verilmesi Bakanlığımızın koordinatörlüğünde ilgili Valiliklerin görev ve yetkisi dahilinde bulunmaktadır.

4.- Bursa Milletvekili Ahmet Sünnetçioğlu'nun, Bursa Yenişehir Havaalanının ne zaman açılacağına ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Oktay Vural'ın cevabı (7/4841) .

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIğINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma Bakanı Sayın Enis Öksüz tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 27.06.2000

Ahmet SNNETIOğLU

Bursa Milletvekili

Türkiye'nin 4. büyük şehri olan Bursa'mız için hayati önem taşıyan Yenişehir havaalanı bdenek yokluğu gerekçesiyle tamamlanamamıştır.

1- Yenişehir havaalanının birinci aşamada gündüz uçuşlarına açılabilmesi için en erken tarih ne zamandır ?

2- Bunun için ne kadar ek bdeneye ihtiyaç vardır ?

3- Bu ek bdenek imkanı sağlanabilecektir ?

T.C.
ULAŞTIRMA BAKANLIğI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : B.11.0.APK.0.10.01.21./EA/-1359 -23284
KONU : Bursa Milletvekili
Sayın Ahmet SNNETIOğLU'nun
Yazılı Őekle çevrilen sözlü soru önergesi

06 KASIM 2001

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIğINA

İLGİ: a) 03 Temmuz 2000 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-6/764-6220/15004 ve
b) 18 Ekim 2001 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-11/836 sayılı yazılarımız.

Bursa Milletvekili Sayın Ahmet SNNETIOğLU'na ait ve üç birleşim için cevaplandırılma imkanı olmadığından 7/4841 sayı ile yazılı soruya çevrilen 6/764-6220 sayılı söz soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Oktay VURAL
Ulaştırma Bakanı

BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN AHMET SÜNNETÇİOĞLU'NUN
6/764-6220 SAYILI SÖZLÜ SORU ÖNERGESİ İKEN 7/4841 SAYILI YAZILI
SORUYA ÇEVİRİLEN SORU ÖNERGESİ VE CEVABI

SORULAR:

Türkiye'nin 4. büyük şehri olan Bursa'mız için hayati önem taşıyan Yenişehir havaalanı ödenek yokluğu gerekçesiyle tamamlanamamıştır.

1-Yenişehir Havaalanının birinci aşamada gündüz uçuşlarına açılabilmesi için en erken tarih ne zamandır?

2-Bunun için ne kadar ek ödenğe ihtiyaç vardır ?

3-Bu ek ödenek imkanı sağlanabilecektir ?

CEVAP:

Bursa-Yenişehir Havaalanı inşaatı, başlangıcından itibaren iş programına göre projeye tahsis edilen ödenekleri dışında, temin edilen ek ödeneklerle takviye edilmiştir. Bu itibarla, ödenek yetersizliği nedeniyle yatırımın tamamlanamaması sözkonusu değildir.

3 Kasım 2000 tarihinde sivil hava ulaşımına açılmış olan Havaalanı, 26 Mayıs 2001 tarihinde de Uluslararası niteliğe kavuşmuş ve yolcu giriş-çıkış hava hudut kapısı olarak hizmet vermektedir.

Halen mevcut portatif pist aydınlatma sistemleri ile gece uçuşlarına da açıktır. Havaalanında sabit pist aydınlatma sistemlerinin tesis çalışmaları sürdürülmektedir.

Sözkonusu projenin 2001 yılı ödeneği olan 2 Trilyon TL'nin tamamı harcanmış olup, 2002 yılına ise 1 Trilyon TL ödenek teklif edilmiştir. Yatırımın 2002 yılında tamamlanması planlanmıştır.

5.- İstanbul Milletvekili Azmi Ateş'in, kurul, üst kurul ve özerk kuruluşlara ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Devlet Bakanı Recep Önal'ın cevabı (7/4848)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Bülent ECEVİT tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için delaletlerinizi arz ederim.10.10.2001

Dr. Azmi ATEŞ
İstanbul Milletvekili

SORULAR:

- 1- Ülkemizde "en üst karar organı" olarak oluşturulan kurul ve üst kurullar,
 - a- Hangileridir?
 - b- Hangi tarihlerde oluşturulmuşlardır?
- 2- Bunlardan hangileri kuruluşlarını tamamlamış ve faaliyet halindedirler?
- 3- Oluşturulması düşünülen başka kurullar var mıdır? Varsa, bunlar hangileridir?
- 4- Bu kurulların her birinde çalışan;
 - a- Personel sayısı kaçtır?
 - b- Personelin aylık toplam maliyeti kaç liradır?
Ve bu kurulların her birinin ülkemize aylık toplam maliyeti ne kadardır?
- 5- Bu kurul ve üst kurulların her birinin başkan ve kurul üyeleri kimlerden oluşmaktadır? Bu kişilerin her birinin aylık ücretleri toplam olarak kaç liradır? Ayrıca, bu kişilerden, başka yan gelirleri olanlar var mıdır? Varsa, bunlar kimlerdir ve yan gelirleri ne kadardır?
- 6- Sayın Başbakan, 7.10.2001 tarihli Milliyet Gazetesi'ndeki bazı köşe yazarları sizinle yaptıkları görüşmede, "Devletin pek çok yetkisini özel sektöre değil de özerk kuruluşlara, özellikle de Bankalar ve finans kesimiyle ilgili ne kadar özerk kuruluş aklımıza gelirse- devretmişiz. Bu büyük hata" dediğinizi ifade etmektedirler. Yine sizin ifadenizle, devlet içinde devlet olan bu özerk kuruluşlarla ilgili olarak, herhangi bir düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz?
- 7- Bugün itibariyle Merkez Bankası başkan ve yardımcılarının, yan gelirleri dahil aylık ücretleri toplam ne kadardır? Ayrıca, bu kişilerin başka yan gelirleri var mıdır? Varsa, bunlar nelerdir?
- 8- Bugün kamu bankalarının Genel Müdür, Yönetim Kurulu Başkanı ve Üyeleri kimlerden oluşmaktadır? Her birinin bugün itibariyle aldığı aylık ücret toplam kaç TL'dir? Ayrıca, bu kişilerden hangileri lojmanda oturmaktadır? Lojmanda oturanlar ne kadar ücret ödemektedirler?

Başka yan gelirleri olanlar var mıdır? Varsa, bunlar kimlerdir ve bu imkanları ne kadardır?

- 9- Bugün ülkemizde başta YÖK Başkanı, TRT Genel Müdürü, Hazine Müsteşarı ve DPT Müsteşarı -lojman ve yan gelirleri dahil- olmak üzere, kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanların aldıkları toplam aylık ücretlerini belirterek, yukarıdan aşağıya doğru maaş sıralamasını yapar mısınız?
- 10- Kamuda çalışanların birbirinden çok farklılıklar arz eden bu maaşları, her bir kişi ve kurum için hangi kıstaslar esnas alınarak düzenlenmektedir?
- 11- Bu sıralamada, milletvekili maaşı nerede yer almaktadır?
- 12- Kamu personeli arasında korkunç boyutlardaki ücret dengesizliklerinin giderilmesi için, Aralık 2000'de üç ay süreyle geçerli olan "Yetki Kanunu" çıkarıldı. Hiçbirşey yapılmadığı için, Nisan 2001'de yapılan yeni bir düzenlemeyle bu süre üç ay daha uzatılmasına rağmen, yine bir şey yapılmadan bu kanuna istinaden Kanun Hükmünde Kararname çıkarılmıştır. Bugüne kadar bu düzenlemeyle ilgili olarak, somut bir adım atılmamıştır. Neden? Kamuda çalışanlar arasında adil bir ücret dengesinin sağlanması ne zaman gerçekleştirilecektir?

T. C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.004/46-1541

05.11.2001

KONU :

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- ILGI: a) 12.10.2001 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4848-11674/28101 sayılı yazınız.
b) 31.10.2001 tarihli ve B.02.1.DPB.0.12.01/30424 sayılı yazı.

Istanbul Milletvekili Azmi ATEŞ'in Sayın Başbakanlığımıza tevdi ettiği ve Sayın Başbakanımızca kendileri adına koordinatörlüğünde cevaplandırılması tensip olunan 7/4848-11674 sayılı yazılı soru önergesi hakkındaki ilgi (a) yazınız üzerine Bakanlığım bağlı kuruluşu Devlet Personel Başkanlığı'ndan alınan ilgi (b) yazı ve ekinin suretleri ilişikte gönderilmiştir.

Bilgilerine arz ederim.

Recep ÖNAL
Devlet Bakanı

T.C.
BAŞBAKANLIK
Devlet Personel Başkanlığı

SAYI :B.02.1.DPB.0.12.01/30424
KONU:

ANKARA
31/10/2001

DEVLET BAKANLIĞINA
(Sn. Recep ÖNAL)

İLGİ: Başbakanlığın Kararlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü ifadeli 19.10.2001 tarihli ve 4856 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Sayın Azmi ATEŞ'in yazılı soru önergesine verilecek cevaba esas teşkil edecek bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Jale Ü. AYGÜL
Devlet Personel Başkan Vekili

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN AZMİ ATEŞ'İN YAZILI SORU ÖNERGESİNE
VERİLECEK CEVABA ESAS TEŞKİL EDECEK BİLGİLER**

SORU 1- Ülkemizde "en üst karar organı" olarak oluşturulan kurul ve üs kurullar;

- a) Hangileridir?
- b) Hangi tarihlerde oluşturulmuşlardır?

CEVAP 1- Ülkemizde "en üst karar organı" olarak kurulan kurullar ile kuruluş tarihler aşağıda belirtilmiştir.

- A) Sermaye Piyasası Kurulu: 28.7.1981 tarihli ve 2499 sayılı Kanunla kurulmuştur.
- B) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu: 3.4.1994 tarihli ve 3984 sayılı Kanunla kurulmuştur.
- C) Rekabet Kurulu: 13.12.1994 tarihli ve 4045 sayılı Kanunla kurulmuştur.

D) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu: 18.6.1999 tarih ve 4389 sayılı Kanunla kurulmuştur.

E) Telekomünikasyon Kurulu: 27.1.2000 tarih ve 4502 sayılı Kanunla kurulmuştur.

F) Şeker Kurulu: 4.4.2001 tarih ve 4634 sayılı Kanunla kurulmuştur.

G) Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu: 18.4.2001 tarih ve 4646 sayılı Kanunla kurulmuştur.

SORU 2- Bunlardan hangileri kuruluşlarını tamamlamış ve faaliyet halindeyler?

CEVAP 2- Şeker Kurulu ile Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu, yeni kurulduğundan teşkilatlanma çalışmaları devam etmekte olup, diğer kurullar teşkilatlanmalarını tamamlamış ve faaliyetlerine devam etmektedirler.

SORU 3- Oluşturulması düşünülen başka kurullar var mıdır? Varsa, bunlar hangileridir?

CEVAP 3- Duyulacak ihtiyaca göre yeni kurulların oluşturulması mümkün bulunmaktadır.

SORU 4- Bu kurulların her birinde çalışan;

a) Personel sayısı kaçtır?

b) Personelin aylık toplam maliyeti kaç liradır?

Ve bu kurulların her birinin ülkemize aylık toplam maliyeti ne kadardır?

CEVAP 4- a) Şeker Kurulu ile Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu yeni kurulduğundan bu kurulların teşkilatlanması henüz tamamlanmamıştır. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunda (320), Rekabet Kurulunda (305), Radyo ve Televizyon Üst Kurulunda (337), Sermaye Piyasası Kurulunda (390) ve Telekomünikasyon Kurulunda (422) personel bulunmaktadır.

b) Bu kurullarda çalışan personelin ücretleri hakkında Maliye Bakanlığında bilgi istenilmiş olup, geldiğinde bildirilecektir.

Bu kurullar, özel kanunlarla kurulan mali özerkliğe sahip kuruluşlar olup, bunların gelir ve giderleri kuruluş kanunlarında belirtilmiştir. Bu kurullara genel bütçeden herhangi bir kaynak aktarılmamaktadır. Söz konusu Kurulların piyasa ekonomisinin düzenli ve rekabet ortamına açık, Avrupa Birliği normlarına uygunluğun sağlanmasında önemli görevleri bulunduğu değerlendirilmektedir.

SORU 5- Bu kurul ve üst kurulların her birinin başkan ve kurul üyeleri kimlerden oluşmaktadır?

Bu kişilerin her birinin aylık ücretleri toplam olarak kaç liradır?

Ayrıca, bu kişilerden, başka yan gelirleri olan var mıdır? Varsa, bunlar kimlerdir ve yan gelirleri ne kadardır?

CEVAP 5- Konuya ilişkin olarak ilgili kurumlardan alınan bilgilere göre;

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu: Basın, yayın, iletişim ve teknoloji, kültür, din, eğitim, hukuk alanlarında birikimi olanlardan ve yüksek öğrenim görmüş, Devlet memuru olma niteliğine sahip, beşi iktidar partisi veya partilerinin, dördü muhalefet partilerinin gösterdiği adaylar arasından Türkiye Büyük Millet Meclisince seçilen dokuz üyeden oluşmaktadır.

Rekabet Kurulu: Dört üye Rekabet Kurulunun, iki üye Sanayi ve Ticaret Bakanlığının, bir üye Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının bağlı olduğu Devlet Bakanının, birer üye Yargıtay, Danıştay, Üniversitelerarası Kurul ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin gösterdiği adaylar arasından Bakanlar Kurulunca seçilen on bir üyeden oluşmaktadır.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu: Başkan: R. Engin AKÇAKOÇA, Üyeler: Prof. Dr. Kemal ÇEVİK, Yusuf Ziya ÖNDER, Ali AKIN TARI, Atilla TAŞDEMİR ve Mehmet Nuri DOĞULU'dan oluşmaktadır.

Telekomünikasyon Kurulu: Başkanlığa; Türk Telekomünikasyon A.Ş. Genel Müdürü Fatih Mehmet YURDAL, Üyelikleri; Telsiz Genel Müdür Yardımcısı Erol ALKAN, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı Uzmanı Erkan AKDEMİR, Gazi Üniversitesi Öğretim Görevlisi Prof. Dr. Nizamettin AKTAY ve özel sektör temsilcisi Fizik Mühendisi A. Reşit GÜLHAN Bakanlar Kurulunca atanmışlardır.

Bu kurul ve üst kurullarda görev yapan Başkan ve Kurul Üyelerinin ücretleri hakkında Maliye Bakanlığında bilgi istenilmiş olup, geldiğinde bildirilecektir.

SORU 6- Sayın Başbakan, 7.10.2001 tarihli Milliyet Gazetesi'ndeki bazı köşe yazarları sizinle yaptıkları görüşmede, "Devletin pek çok yetkisini özel sektöre değil de özerk kuruluşlara, özellikle de Bankalar ve finans kesimiyle ilgili ne kadar özerk kuruluş aklımıza gelirse- devretmişiz. Bu büyük hata" dediğinizi ifade etmektedirler.

Yine sizin ifadenizle, devlet içinde devlet olan bu özerk kuruluşlarla ilgili olarak, herhangi bir düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz?

CEVAP 6- Devletin yeniden yapılandırılması çerçevesinde, diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla birlikte özerk kuruluşlar da teşkilatlan, görev ve yetkileri ile personel ve ücret eşimleri bakımından yeni düzenlemelere konu olabileceklerdir.

SORU 7- Bugün itibariyle Merkez Bankası başkan ve yardımcılarının, yan gelirleri dahil aylık ücretleri toplam ne kadardır? Ayrıca, bu kişilerin başka yan gelirleri var mıdır? Varsa, bunlar nelerdir?

CEVAP 7- Maliye Bakanlığında Merkez Bankası Başkanı ile Yardımcılarına ödenen ücretler hakkında bilgi istenilmiş olup, geldiğinde bildirilecektir.

SORU 8- Bugün kamu bankalarının Genel Müdür, Yönetim Kurulu Başkanı ve Üyeleri kimlerden oluşmaktadır?

Her birinin bugün itibariyle aldığı aylık ücret toplam kaç TL'dir?

Ayrıca, bu kişilerden hangileri lojmanda oturmaktadır? Lojmanda oturanlar ne kadar ücret ödemektedirler?

Başka yan gelirleri olanlar var mıdır? Varsa, bunlar kimlerdir ve bu imkanları ne kadardır?

CEVAP 8- Konuya ilişkin olarak ilgili Bankalardan alınan bilgilere göre, kamu bankalarının Genel Müdür, Yönetim Kurulu Başkanı ve Üyelerinin isimleri aşağıda sunulmuştur.

T.C. Ziraat Bankasının Genel Müdür, Yönetim Kurulu Başkanı ve Üyelerinin isimleri aşağıda belirtilmiştir:

- Yönetim Kurulu Başkanı	: Dr. Ahmet Vural AKIŞIK
- Yönetim Kurulu Başkan Vekili	: Özcan ATALAY
- Genel Müdür ve Yönetim Kurulu Üyesi	: Dr. Niyazi ERDOĞAN
- Yönetim Kurulu Murahhas Üyeleri	: Mehmet Mete BAŞOL
Ahmet Gürşen ÇAKALUZ
Kadir GÜNAY
Bülent GÜNCELER
- Yönetim Kurulu Üyesi	: Mehmet Yavuz ARINSOY

Sadece Yönetim Kurulu Başkanı Dr. A. Vural AKIŞIK Bankaya ait lojmanda ikamet etmektedir. Kendisinden Maliye Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nce yayımlanan Genel Tebliğler doğrultusunda tespit edilen aylık 28.050.000.- TL kira bedeli ile apartman aidatı, elektrik, su ve doğalgaz giderleri tahsil edilmektedir.

Türkiye Halk Bankası Yönetim Kurulu Başkanı ve Üyeleri ile Genel Müdürlük isimleri aşağıda gösterilmiştir.

- Yönetim Kurulu Başkanı	: Dr. Ahmet Vural AKIŞIK
- Yönetim Kurulu Başkan Vekili	: Özcan ATALAY
- Genel Müdür ve Yönetim Kurulu Üyesi	: Emel ÇABUKOĞLU
- Yönetim Kurulu Murahhas Üyeleri	: Ahmet Gürşen ÇAKALUZ
Kadir GÜNAY
Mehmet Mete BAŞOL
Bülent GÜNCELER
- Yönetim Kurulu Üyesi	: Mehmet Yavuz ARINSOY

Bunlara ödenen ücretler hakkında Maliye Bakanlığında bilgi istenilmiş olup, geldiğinde bildirilecektir.

SORU 9- Bugün ülkemizde başta YÖK Başkanı, TRT Genel Müdürü, Hazine Müsteşarı ve DPT Müsteşarı -lojman ve yan gelirleri dahil- olmak üzere, kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanların aldıkları toplam aylık ücretlerini belirterek, yukarıdan aşağıya doğru maaş sıralamasını yapar mısınız?

CEVAP 9- Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan personelin aldıkları ücretler hakkında Maliye Bakanlığından bilgi istenilmiş olup, geldiğinde bildirilecektir.

SORU 10- Kamuda çalışanların birbirinden çok farklılıklar arz eden bu maaşlara, her bir kişi ve kurum için hangi kriterler esas alınarak düzenlenmektedir?

CEVAP 10- Ortak özelliklere sahip olup özel kanunlarla kurulan ve mali özerkliğe sahip kurumlarda çalışan personelin maaşları, kuruluş kanunlarında yer alan hükümlere göre tespit edilmektedir. Ancak, 13.7.2001 tarihli ve 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile bu kuruluşların ücret düzenlemelerini yeni bir standarda oturtacak hükümler getirilmiştir.

SORU 11- Bu sıralamada, milletvekili maaşı nerede yer almaktadır?

CEVAP 11- Milletvekili maaşları hakkında Maliye Bakanlığından bilgi istenilmiş olup, geldiğinde bildirilecektir.

SORU 12- Kamu personeli arasında korkunç boyutlardaki ücret dengesizliklerinin giderilmesi için, Aralık 2000'de üç ay süreyle geçerli olan "Yetki Kanunu" çıkarıldı. Hiçbirşey yapılmadığı için, Nisan 2001'de yapılan yeni bir düzenlemeyle bu süre üç ay daha uzatılmasına rağmen, yine bir şey yapılmadan bu kanuna istinaden Kanun Hükmünde Kararname çıkarılmıştır.

Buğüne kadar bu düzenlemeyle ilgili olarak, somut bir adım atılmamıştır. Neden?

Kamuda çalışanlar arasında adil bir ücret dengesinin sağlanması ne zaman gerçekleştirilecektir?

CEVAP 12- Kamu personeli arasında ücret adaletinin sağlanması amacıyla çıkarılan Yetki Kanunu çerçevesinde 13.7.2001 tarihli ve 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararname yürürlüğe konulmuştur.

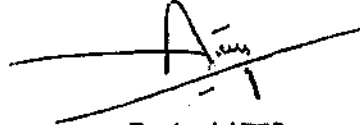
Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 11 inci maddesiyle, Temsil Tazminatından yararlanamayan personele, 15.000 gösterge rakamını geçmemek üzere Bakanlar Kurulu tarafından personelin hizmet sınıfı ve yılları, kariyerleri, kamu görevlerine giriş dereceleri ve öğrenim durumları itibariyle belirlenecek gösterge rakamlarının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunan miktarda Görev Tazminatı ödeneceği hükme bağlanmıştır. Bu hüküm 15.1.2002 tarihinde yürürlüğe girecektir.

Aynı Kanun Hükmünde Kararnamenin 14 üncü maddesiyle de, özel kanunlarla kamu tüzel kişiliğini haiz olarak kurul, üst kurul, kurum, enstitü, teşebbüs, teşekkül, fon ve sair adlarla kurulmuş olan kamu kuruluşlarında çalışan personelin aylık ücretlerinin; en yüksek Devlet memuruna altı ay içinde ödenecek ortalama aylık net ücreti geçmemek üzere Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek üst sınırı geçmeyeceğine ilişkin düzenleme yapılmıştır.

6.- İstanbul Milletvekili Azmi Ateş'in, ekonomik krize ve çalışanların sorunlarına ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Devlet Bakanı Kemal Derviş'in cevabı (7/4849)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Bülent ECEVİT tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için delaletlerinizi arz ederim.10.10.2001

Dr. Azmi ATEŞ
İstanbul Milletvekili

SORULAR:

- 1- Ülkemizde bugün çalışabilir durumda olan nüfus ne kadardır?
Bunun ne kadarı işsizdir? Bu rakamlar sizin iktidara geldiğiniz 1 Temmuz 1997 tarihinde ne kadardı?
- 2- Bugünkü Türkiye şartlarında sizce, 4 kişilik bir ailenin asgari geçim endeksi kaç TL'dir? Bu meblağın ne kadarı mutfak masrafına tekabül etmektedir? Bu rakamlara göre, bu endeksin altında kalan insan sayısı kaçtır? Bu rakam sizin yönetime geldiğiniz 1 Temmuz 1997 tarihinde kaçtı?
- 3- Ülkemizde bugün -resmi ve gayri resmi olarak- asgari ücretle çalışan insan sayısı kaçtır?
Bu rakamın ne kadarı kamuda çalışmaktadır?
Bu rakamlar 1 Temmuz 1997 tarihinde ne kadardı?
- 4- Sayın Başbakan, iktidar olduğumuz 1 Temmuz 1997 yılından itibaren asgari ücret; her geçen zaman zarfında, özellikle de Başbakanlığınız döneminde korkunç bir şekilde azalmaktadır. -Ocak 1999 yılında 57.620.790 TL olan asgari ücret 182 ABD dolarına tekabül ederken, bu rakam Aralık 1999'da 68.518.800 TL karşılığı olarak 126 dolara, Eylül 2001'de ise, 122.186.510 TL karşılığı olarak 77 dolara tekabül etmektedir.- Bu durumda asgari ücret 21 ay zarfında 182 dolardan 77 dolara düşmüştür. Bu rakam kominizmin pençesinden 10 sene önce kurtulan ve hala bunun izlerini taşıyan Polonya'da bugün 180 dolardır.
Bu durumu gerektirir, -yaklaşık üç senesi başbakan olarak 14 yıldan fazla iktidarda olmanıza rağmen- "enkaz devraldık. Yeterli zamanımız olmadı" iddiası olabilir mi? Bunda sizce, ülkenin iyi yönetilememesinin payı yok mudur?
- 5- İktidarınız döneminde bugüne kadar, 18 banka içi boşaltılarak TMSF'na devredildi. Bu 18 bankanın insanımıza maliyeti 21 milyar dolara üzerindedir. Ayrıca, kamu

bankalarının görev zararı -resmi rakamlar olarak- en az 21 milyar dolardır. Bir de iktidarımızda birbiri ardına gelen krizlerden sadece, Şubat 2001'deki krizin maliyeti -uzmanlarımızın büyük bölümünün görüşüne göre,- en az 50 milyar dolardır. Ayrıca, bu krizden sonra -yine uzmanların tesbitine göre- en az yirmi bin işyeri kapanmış, iki milyon insan işsiz kalmıştır. Nereden bakarsak bakalım, ülke iyi yönetilemediği için, sadece bu üç kalem kayıp toplamı 90 milyar doların üzerindedir. Bu rakam ise, -bugün doları 1.600.000 TL olarak kabul edersek,- 150 katrilyon civarında bir rakama ulaşmaktadır. "Yolsuzlukların üzerine bizim dönemimizde gidilmektedir" iddiası ise, inandırıcı olmamaktadır. Çünkü, bu yolsuzluklar sizin döneminizde vuku bulmuştur. Yapılan bir araştırmaya göre, 2000 yılında Türkiye bilimde Dünya Ülkeleri arasında 51. sırada iken, yolsuzlukta dördüncü sırada yer almaktadır.

Bu durumda asgari ücretin, -burakın insan onuruna yaraşır boyutlara getirilmemesinin,- korkunç derecede erimesinin gerekçesi olarak, kaynak yetersizliği gösterilebilir mi?

- 6- Türkiye, iktidarımız döneminde iyi yönetilemediği için, adeta kurumsallaşarak sektör haline gelen yolsuzluklar ve birbiri ardına gelen krizler dolayısıyla IMF'nin himmetine muhtaç hale getirilmiştir. Bu durum, IMF yetkilileri tarafından bazen onur kırıcı boyutlara vurdurulmaktadır. Temin edilen krediler faizleriyle birlikte borçlara gitmektedir. Bu kısır döngü devam etmektedir. Ülkemizin önünü açacak olan yatırım, üretim ve ihracata dönük adımlar atılamamakta olup, adeta gün kurtarılmaya çalışılmaktadır. IMF'nin lokomotifliğindeki bütün programlar iflas etmiştir. Başta ülkeyi yöneten sizler olmak üzere, insanımız IMF'den gelecek kredilere endekslenmiş olup, "ya bu kredi dilimini alamazsak ne olacak" diye kara kara düşünmektedir. Yapılan kamuoyu araştırmalarına göre, bu durum milletimizin geleceğe dönük bütün umutlarını her geçen gün daha da yok etmektedir.

Yaşanan bunca olumsuzluklardan sonra, yarınlara dönük olarak Türkiye'yi dâhilliğe çıkaracağınızı söyleyebilir misiniz?

Bunu ne zaman için ve hangi inandırıcı gerekçelere dayanarak söyleyebilirsiniz?

- 7- 19 Şubat 2001 tarihinde serbest piyasada ABD doları 680 bin TL civarında iken, bugün kontrol edilemez bir şekilde -1.600.000 TL'nin üzerine çıkmış- bulunmaktadır.

11 Eylül'de ABD'nin bombalanmasıyla, uluslararası piyasalarda önemli para birimleri karşısında dolar hızla değer kaybederken, bizde hızla yükseliyor. ABD Afganistan savaşını başlatıyor, dünyada dolara talep azalırken, bizde hızla artıyor.

Bunun inandırıcı izahı nedir?

Sizce, ülkemizin iyi yönetilememesinin bunda payı ne kadardır?

- 8- Defalarca yapılan anketlerden de görüleceği gibi, kamuoyunun hükümetinize olan desteği ve güveni her geçen gün azalmasına rağmen, halen istifa etmemenizi yarınlara dönük hangi umutlarınıza, gerekçelere ve gerçeklere dayandırılıyorsunuz?

Bütün bunların ışığında, iktidarınızda bu ülkede bir daha kriz olmayacağını söyleyebilir misiniz?

- 9- Bugüne kadar yaşadıklarımızdan hareketle, yarınlara dönük umutlarınız gerçekleşmediği takdirde o zaman ne olacak? Ülkemiz bir kez daha boşu boşuna zaman kaybetmiş olmayacak mı?

Bu gecikmenin faturasını kim, ne zaman ve nasıl ödeyecek ki, milletimiz bundan zarar görmesin?

10- Bu izahların ışığı altında, başta birbiri ardına gelen ekonomik krizler olmak üzere, yaşanan bunca olumsuzlukların temelinde, -güven bunalımına dönüşen- siyasi istikrarsızlık yatmaktadır. Değişik zamanlarda yapılan kamuoyu anketleri de bu tesbiti teyid etmekte olup, milletimizin geleceğe dönük umutları her geçen gün hızla tükenmektedir.

Bütün bu gelişmeler acı bir gerçek olarak ortada iken, Demokrasilerde yetkiyi -gücün kaynağı olan- millet verdiğine ve yine millet alacağına göre, bir erken seçimle millete gitmeyi düşünüyor musunuz?

Yoksa, "bu hükümetin alternatifi yoktur, nasıl olsa yetkiyi elime geçirdim" diyerek, istifa etmemedeki kararlılığınızı sürdürmeyi düşünüyor musunuz?

Şayet düşünüyorsanız, bu yaklaşımınız demokrasiyle ve demokratlıkla bağdaşabilir mi?

T.C.
BAŞBAKANLIK
HAZINE MÜSTEŞARLIĞI
(Ekonomik Araştırmalar Genel Müdürlüğü)

Sayı: B.02.1.HM.0.EKA-01.03-2/
Konu: Soru Önergesi Hk.

05.11.01* 84905

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI GENEL
SEKRETERLİĞİNE

İlgi: a. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'nın 12.10.2001 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4849-11675/28102 sayılı yazısı

b. T.C. Merkez Bankası Başkanlığı'nın 31.10.2001 tarihli ve B.02.2.TCM.0.00.02-30/1692 sayılı yazısı

İstanbul Milletvekili Sayın Azmi Ateş tarafından Sayın Başbakanımıza tevcih edilen 7/4849-11675 sayılı yazılı soru önergesi hakkındaki ilgi (a) yazı üzerine hazırlanan metin ve T.C. Merkez Bankası Başkanlığı'ndan alınan ilgi (b) yazısının sureti ilişikte gönderilmiştir

Bilgilerine arz ederim.

Dr. Kemal DERViŞ
Devlet Bakanı

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN AZMİ ATEŞ'İN BAŞBAKAN SAYIN
BÜLENT ECEVİ'E TEVCİH ETTİĞİ 7/4849-11675 NUMARALI YAZILI
SORU ÖNERGESİ İÇİN HAZIRLANAN CEVAP METNİ**

1) 57. Hükümetin göreve başladığı yılın Nisan ayına ilişkin verilere bakıldığında çalışabilir nüfusun 46 milyon 565 bin kişi, işsiz sayısının 1 milyon 336 bin olduğu görülmektedir. Bugün ise çalışabilir nüfus 45 milyon 582 bin kişi olup, işsiz sayısı 1 milyon 567 bindir. Ancak istihdama ilişkin verilerin tutulduğu Devlet İstatistik Enstitüsü'nde çalışabilir nüfus tanımı bilindiği gibi 2000 yılına değin 12 yaş ve üzerini içerirken, bu tanım 2000 yılı itibariyle 15 yaş ve üzerini içerecek şekilde değiştirilmiştir. İlköğretimin 8 yıla çıkarılması öncesinde çocuk işçiliğın yaygın olması sebebiyle bu iki dönem verileri arasında bir karşılaştırma yapmak sağlıklı sonuçlar veremeyebilecektir.

2,3) Ülkemizde yıllar itibariyle karşılaştırma yapmaya imkan verecek resmi asgari geçim endeksi hesaplamaları yapılmamaktadır. Çeşitli sivil toplum örgütleri, işçi ve işveren kuruluşları tarafından yapılan geçim endeksi hesaplamaları kapsam itibariyle dar olup farklı sonuçlar verebilmekle beraber, asgari geçim endeksinin altında yaşayan aile sayısının az olmadığı görülmektedir. Bunun yanında, bilindiği gibi 57. Hükümetin göreve geldiği yıl ve öncesinde de bu sınıra altında yaşayan insan sayısı hayli yüksektir. Hükümetimiz bu sınıra altında kalan vatandaşların sayısının bilincinde olarak önlemler almaya çalışmaktadır. Ülkemizde resmi ve gayri resmi olarak asgari ücretle çalışan insan sayısını belirlemeye ilişkin bir çalışma bulunmamaktadır.

4) Hükümetimizin enflasyonun düşürülmesi hedefi doğrultusunda uygulamaya koymuş olduğu politikalar ve özellikle Kasım ve Şubat aylarında yaşanan olumsuz gelişmeler sonrasında asgari ücretin dolar bazında değer kaybetmiş olduğu doğrudur. Ancak asgari ücretin dolar bazında düşmesi, satın alma gücü paritesi gözönüne alındığında aynı ölçüde fakirleşme anlamına gelmemektedir. Asgari ücrete ilişkin dolar bazında yapılan karşılaştırmalarda, dikkate alınması gereken önemli husus, çeşitli ülkelerdeki fiyat farklarını gözönüne alarak, dolar bazında alınabilecek mal ve hizmet miktarlarını belirlemek ve gerçek refah sıralamasını hesaplamak için kullanılan satınalma gücü paritesinin iyi değerlendirilmesinin gerekliliğidir. Bu

nedenle farklı ekonomik özelliklere sahip ülkeler arasında yapılan bu tip karşılaştırmalar sağlıklı sonuçlar veremeyebilecektir.

5) Bilindiği üzere, Türkiye ekonomisini krize götüren nedenlerin en önemlilerinden birisi, yüksek kamu açıklarının finansmanında uzun yıllar mali sektör kaynaklarının kullanılması ve kamu bankalarının devlet adına yaptıkları çeşitli işlemler sonucunda büyük miktarda görev zararları ile karşı karşıya kalmaları neticesinde bu sektörün işleyişinin değişmesi, bankacılık kesiminin reel sektörü desteklemek yerine kamuya kaynak kullanılmayı tercih etmesidir. Uygulamakta olduğumuz Güçlü Ekonomiye Geçiş Programı, sürdürülebilir büyüme hedefinin üretim artışı ile olabileceği bilinci üzerine kuruludur. Dolayısıyla bu programın öncelikli hedefi mali sistemin yeniden yapılandırılması ve güçlendirilmesi olmuştur.

Bu çerçevede mali bünyeleri bozulan bankalar Tasarruf Mevduat Sigorta Fonuna devredilmiş, diğer bankaların mali yapılarının iyileştirilmesi ve verimliliklerinin artırılmasına yönelik düzenlemeler yapılmıştır. Kamu bankaları bilançolarında yıllar içinde biriken görev zararları karşılığında devlet iç borçlanma senedi verilerek tasfiye edilmiş, bundan sonra kamu bankalarının yeni görev zararları ile karşılaşmalarını için ileride bu bankalara verilecek yeni görevlerin bütçeye konacak ödeneklerle finanse edilmesi hususunda gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

Fon bünyesindeki bankaların satılması, satılmayanların yıl sonuna kadar tasfiye edilmesi ve kamu bankalarının özelleştirme çalışmalarının hızlandırılması hedeflenmiştir. Böylelikle, verimli çalışan bir bankacılık sistemine ulaşılabilmesi için gerekli olan adımlar atılmaya başlanmıştır. Bankacılık sisteminin rehabilitasyonu sonucu sağlıklı işleyen bir mali yapı oluşacaktır. Bu yeni yapılarca bankacılık sisteminin daha etkin ve verimli çalışmasına yol açarak reel kesime kaynak aktarımını kolaylaştıracaktır. Bu sayede daha çok iş imkanı yaratılacaktır. Hedeflenen insanların asgari ücretle çalıştırılması değil verimliliklerine uygun bir ücret seviyesine üretterek erişmesini sağlamaktır.

6,8,9) Önergede uygulanan ekonomik programın IMF'nin lokomotifliğinde bir program olduğu belirtilmişse de, 57. Hükümet olarak uygulamakta olduğumuz Güçlü Ekonomiye Geçiş Programı finansal krizin tüm ekonomiyi etkisine aldığı ve herkesin olumsuz beklentilere sahip olduğu bir dönemde sürdürülebilir büyüme ve ekonominin

istikrara kavuşturulması hedefiyle, tümüyle ülkemiz ekonomistlerince hazırlanmış ve Uluslararası Para Fonu'nca da desteklenmiştir.

Yaşanılan olumsuzlukları düzeltmek amacıyla uygulamaya başladığımız Güçlü Ekonomiye Geçiş Programı'nda geline nokta bakıldığında önemli mesafe katedildiği görülecektir. Bu bağlamda milletimizin geleceği için yapılan pek çok yapısal reformun Türkiye'yi düzlüğe çıkaracağı açıktır. Program çerçevesinde öncelik verilerek sürdürdüğüümüz yapısal reformların temel amacı, mal ve hizmetlerin üretim miktarları ile fiyatlarının piyasa kuralları çerçevesinde belirlenmesini ve böylece kıt kaynakların en etkin biçimde halkın önceliklerine göre kullanımını sağlamaktır. Uygulamaya konan program kapsamındaki yapısal reformlar taviz verilmeden hayata geçirilmektedir.

Programın başlangıcından bugüne kadar geçen kısa süre içinde ekonomik yapının değişmesinde önemli rol oynayacak kanunlar ve düzenlemeler yapılmıştır. Mali sektörün yeniden yapılandırılmasına ilişkin olarak yeni Merkez Bankası Kanunu çıkarılmış ve Bankacılık Kanununda değişiklik yapılmıştır. Devlette şeffaflığın artırılmasına ilişkin olarak Bütçe Kanunu değiştirilmiş, görev zararları ile ilgili kararname ve kanun yürürlüğe konmuş, kamulaştırma kanunu, fonların kapatılmasına ilişkin kanun yasalaşmıştır. Ekonomide rekabetin artırılmasını sağlamak amacıyla şeker, doğalgaz, telekom ve sivil havacılık ile ilgili kanunlar çıkarılmıştır. Ekonomik ve Sosyal Konsey Kanunu ile sosyal dayanışmanın güçlendirilmesi hedeflenmiştir. Bütün bu kanunların hazırlanması ve yasalaşması sürecinde Türkiye Büyük Millet Meclisi çok değerli bir destek vermiştir.

Unutulmamalıdır ki, refaha kavuşmuş toplumların onlarca yıl süren yapısal reform sürecinin önemli bir bölümünü Türkiye, Ekonomik Program dönemine sığdırmıştır. Hükümetin ve TBMM'nin büyük çaba sarfettiği bu süreç, kısa vadede bazı sancılar yaratmakla birlikte, uzun vadede Türkiye'yi bir refah toplumu haline dönüştürmeyi öngörmektedir.

Türkiye'nin sağlam bir ekonomik yapıya kavuşması da zaman alacaktır. Bu konuda beş veya on ayda mucize beklemek yanlıştır. Ancak kararlı ve emin adımlar atılırsa, Türkiye'nin güçlü bir ekonomiye kavuşmaması için bir neden yoktur.

Program ile bütçe harcamalarına disiplin getirilerek faiz dışı fazlanın artırılması hedeflenmiş ve bugüne kadar tatminkar sonuçlar elde edilmiştir. Mali disiplinin sürdürülmesi ile iç borç yükünün yıllar içinde azaltılması amaçlanmaktadır.

Faiz ödemelerinin vergi gelirlerinin büyük kısmını oluşturuyor olması yılların birikimi faiz-borç sarmalının bir sonucudur. Bu kısır döngünün ortadan kaldırılması ekonominin istikrara kavuşmasının ön koşuludur. Nitekim uygulanmakta olan sıkı maliye politikası ve kamu kesiminin yeniden yapılandırılmasına yönelik tüm çabalar bu amaca yöneliktir. Kısa vadeli tedbirler yerine sorunlara kökten çözüm getirecek düzenlemeler, yaşanmakta olan sıkıntıları giderecektir.

İstikrar programları gerek ülke örnekleri ve gerekse hedeflere ulaşmada uygulanan politika araçları açısından incelendiğinde, bu programların uzun vadeye yayılan ve kısa vadede özellikle dar ve orta gelirli kesimler için zor bir süreci ifade eden programlar olduğu görülmektedir. Hükümetimizin, yıllar süren kronik enflasyon sorununu kökten çözebilmek için uygulamasına başlamış olduğu sıkı para ve maliye politikaları, kısa vadede, geçiş süreci yaşayan her ülkede olduğu gibi sabit gelirli vatandaşlarımızı sıkıntıya sokmuş ve üretimin azalmasına, işsizliğin artmasına sebep olmuştur. Ancak Hükümetimiz reel sektörün içinde bulunduğu sıkıntıların farkındadır ve bu sıkıntıların bir an önce giderilmesini teminen üretim ve finans kesimlerinin bir araya gelmelerine aracılık etmiştir. Bu kesimlerin yaptıkları toplantılar sonrasında bilindiği gibi yaşama kabiliyeti olan şirketlerin düşük faizle kredilendirilmeleri karara bağlanmıştır. Reel sektöre ilişkin olarak alınan bu ve bunun gibi önlemler istihdam artışını da beraberinde getirecektir. Bunun yanında Hükümetimiz kısa vadede sabit gelirli ve işsiz vatandaşlarımızın geçiş sürecini daha az sıkıntıyla atlatabilmelerini teminen Dünya Bankası gibi çeşitli uluslararası kuruluşların da desteğiyle yoksul vatandaşlarımıza yardım etmek üzere çalışmalarda bulunmaktadır. Diğer taraftan Türkiye'nin gerek yerli gerekse yabancı yatırımcılar için yeniden cazip bir ülke haline gelmesi amacıyla, çeşitli kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum örgütleri ve Dünya Bankası temsilcilerinin katılımı ile idari ve bürokratik süreçlerin ortadan kaldırılmasına yönelik çalışmalar başlatılmıştır.

Sürdürülebilir büyüme ve istikrarlı bir kalkınma trendini yakalayacak olan Türkiye, küreselleşen dünyada dinamik yapısı ve genç nüfusuyla en önemli pazarlardan biri olacaktır. Hükümetimizin uygulamaya koyduğu politikalarla ulaşmak istediği hedef budur ve bu hedeften taviz verilmesi mümkün değildir.

Uygulamakta olduğumuz yeni ekonomik programın sürdürülebilir olması toplumun tüm kesimlerinin desteği ile mümkün olacaktır. Ekonominin düzlüğe çıkabilmesi için yıllardır yapılması gereken ancak siyasi kaygılar nedeni ile her zaman göz ardı edilen önlemleri gerçekleştirebilme ve yıllardır bekleyen sorunlara neşter vurabilme cesareti gösterilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI

ANONİM ŞİRKETİ
SERMAYESİ : TL. 25.000.000.000
İDARE MERKEZİ : ANKARA

İDARE MERKEZİ

Cevaplarda şu işaretlerin tekrarını dileriz :
B.02.2.TCM.0.10.00.02-30

ANKARA, 31 EKİM 2001

116 072

T.C. BAŞBAKANLIK
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI
Ekonomik Araştırmalar Genel Müdürlüğü
ANKARA

107

İlgi: Başbakanlık Müşavirliği'nin 18.10.2001 tarih, B.02.0.019/(16)3135 sayılı yazısı.

İlgide kayıtlı yazı ekinde bulunan İstanbul Milletvekili Azmi Ateş'in 7/4849-11675 numaralı soru önergeseine ilişkin görüşler yazımız ekinde sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederiz.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI
İDARE MERKEZİ

AKLI ÖZÇAY
Genel Müdür

Öğdem KÖSE
Genel Müdür Yardımcısı

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN AZMİ ATEŞ'İN
7/4849-11675 NUMARALI SORU ÖNERGESİ HAKKINDA NOT

7) 11 Eylül 2001 tarihinde Amerika Birleşik Devletleri'nde yaşanan müessif olay sonucu Amerikan doları bazı ülke paralarına karşı değer kaybederken, bazı ülke paralarına karşı da değer kazanmıştır. Öte yandan, 12 Eylül 2001 tarihinde ABD doları Türk Lirası karşısında %1.01 oranında değer kazanmıştır. Bunun en önemli nedenlerinden birisi, söz konusu olay sonrasında çıkması muhtemel bir savaşın Ülkemiz komşularından Irak'ı da içine alabileceği endişesinin piyasalarda yaygın olarak hakim olmasıdır. Öte yandan, meydana gelen saldırı sonucunda global bir durgunluğun ortaya çıkması durumunda Ülkemiz ekonomisinin bundan ister istemez etkileneceği ve bunun sonucunda ek kaynak gereksinimi doğabileceği ihtimali de piyasaları olumsuz yönde etkileyen bir etken olmuştur.

7.- Tokat Milletvekili M.Ergün Dağcıoğlu'nun, IMF ve ABD yetkilileri ile yapılan görüşmelere ilişkin sorusu ve DevletBakanı Kemal Derviş'in cevabı (7/4882)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı Sayın Kemal DERViŞ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delaletlerinizi saygılarımla arz ederim. 09/10/2001

M.Ergün DAĞCIOĞLU
Tokat Milletvekili

Yazılı basında; ekonomik programa dış mali kaynak bulmak için gittiğiniz Washington'da, görüştüğünüz IMF ve ABD yetkilileri tarafından ağır faturalarla dolu yeni bir paketle Türkiye'ye gönderildiğiniz ve yeni pakette Türkiye'ye vergi gelirlerinin yüzde 25 artırılmasıyla ilgili ağır şartlar öne sürüldüğü yolunda haberler yayınlanmıştır.

1. Bu haberler doğru mudur ? Örneğin, IMF'le yaptığımız görüşmelerde bir kereye mahsus; araç sahiplerinden araç başına 250 milyon TL, ev sahiplerinden ev başına 100 milyon TL ek vergi alınması ile 2001 yılı gelirlerinden yüzde 10 ve şirketler zarar bile etseler cirolarının binde biri oranında vergi alınması söz konusu olmuş mudur ?
2. Olmuşsa bu dayatmaya karşı tavrımız ne olmuştur ? Daha önce defalarca "bir kereye mahsus" denilerek alınan bu tür vergülerin bir kez daha gündeme gelmesini uygulanabilir buluyor musunuz ?
3. Ayrıca IMF görüşmelerinde, karşılıksız ödeme niteliğindeki SSK, Bağ-Kur ve Emekli Sandığı'na Hazine tarafından yapılan ödemelerin durdurulması, kamu personeli sayısında indirime gidilmesi ve maaş artışlarına son verilmesi de talep edilmiş midir ?
4. Bu tür tedbirlerin ne getirip ne götüreceği hakkında ciddi bir hazırlığımız bulunmakta mıdır ? Varsa bu planın kalem kalem ekonomik getirisinin ne olacağı hesaplanmaktadır ? Ayrıca böyle bir yaldayımın mantığı ve sosyo-ekonomik sonuçları hakkındaki düşünceleriniz nelerdir ?
5. Bu arada IMF tarafından yeni pakette dayatıldığı ifade edilen Türkiye'de gayrimenkul ve şirket alımına 5 yıl süreyle vergi avantajının tanınması ne anlama gelmektedir ? Örneğin, böyle bir adım; kriz nedeniyle zor duruma düşen şirketlerin haraç-mezat yabancılara satılmasına, bazı stratejik vatan topraklarının üstelik vergi avantajıyla teşvik edilerek el değiştirmesine neden olmayacak mıdır ?

T.C.
BAŞBAKANLIK
HAZINE MÜSTEŞARLIĞI
(Ekonomik Araştırmalar Genel Müdürlüğü)

Sayı: B.02.1.HM.0.EKA-01.03-2/
Konu: Soru Önergesi Hk.

05.11.01* 84904

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI GENEL
SEKRETERLİĞİNE

İlg: a. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'nın 18.10.2001 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-11843 sayılı yazısı

İlgi (a)'da kayıtlı yazınızda, Tokat Milletvekili M. Ergün Dağcıoğlu'nun Devlet Bakanı Kemal Derviş'e tevcih ettiği 7/4882-11717 sayılı yazılı soru önergesinin sureti ekli olarak gönderilmiş ve süresi içinde cevaplandırılması talep edilmiştir.

Söz konusu önergeye cevaben hazırlanan metnin sureti ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Kemal DERViŞ
Devlet Bakanı

**TOKAT MİLLETVEKİLİ SAYIN ERGÜN DAĞCIOĞLU'NUN
DEVLET BAKANI SAYIN KEMAL DERViŞ'E TEVCİH ETTİĞİ
7/4882-11717 NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİ İÇİN
HAZIRLANAN CEVAP METNİ**

1) Soru önergesinde belirtilen "bir kereye mahsus; araç sahiplerinden araç başına 250 milyon TL, ev sahiplerinden ev başına 100 milyon TL ek vergi alınması ile 2001 yılı gelirlerinden yüzde 10 ve şirketler zarar bile etseler cirolarının binde biri oranında vergi alınması" konularına ilişkin olarak herhangi bir çalışma yapılmamaktadır.

3) Bütçe transferleri içinde önemli bir yer tutan SSK ve Bağ-Kur'un 1994 yılından 2000 yılına kadar hızla artan finansman açıkları gerek yürütülmekte olan ekonomik program ve gerekse bu çerçevede IMF yetkilileri ile yapılan görüşmelerde önemli bir yer tutmaktadır. Bu çerçevede 1999 yılından buyana sosyal güvenlik kuruluşlarının aktüeryal dengelerinin yeniden tesisine yönelik kapsamlı bir reform sürecine girilmiştir. Yürütülmekte olan reform sürecinde ve buna ilişkin IMF yetkilileri ile yapılan görüşmelerde hiç bir zaman söz konusu kuruluşlara yapılan transferlerin durdurulması gündeme gelmemiştir. Çalışmalar kurumların uzun vadede finansman açıklarını azaltacak yönde tedbirlerin geliştirilmesi üzerinde odaklaşmıştır.

5) Soru önergesinde belirtildiği gibi Türkiye'de gayrimenkul ve şirket alımına 5 yıl süreyle vergi avantajı tanınması gibi bir konu söz konusu değildir.

8.- Manisa Milletvekili Ali Serdengeçti'nin, tütün üreticilerinin İşletme Kredilerine ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Kemal Derviş'in cevabı (7/4883)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aracılığınız ile aşağıdaki Yazılı Sorunun ilgili Devlet Bakanı Sayın Kemal DERViŞ tarafından cevaplandırılmasını arz ederim.

10.10.2001

Ali Serdengeçti

SORU: Ülkemizde tütün üretim politikalarının TEKEL Genel Müdürlüğü'nce yönlendirilmesinden bu yana her yıl kesintisiz olarak Ziraat Bankası tarafından tütün üreticilerine yaz aylarında (Temmuz-Ağustos gibi) ekili alanlar gözönüne alınarak "İşletme Kredisi" verilmekteydi. Ancak, ilk olarak bu yıl (2001 yılı ürünü için) üreticiler bu krediyi kullanamamışlardır/kullanılmamıştır. Anılan kredi üreticileri bu yıl zamanı geçmiş olsa da (ki üreticiler buna da razı) zordaki üreticilerimize kullanılacak mı?

T.C.
BAŞBAKANLIK
HAZINE MÜSTEŞARLIĞI
(Ekonomik Araştırmalar Genel Müdürlüğü)

Sayı: B.02.1.HM.0.EKA-01.03-2/
Konu: Soru Önergisi Hk.

05.11.01* 84907

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI GENEL SEKRETERLİĞİNE

İlgi (a)'da kayıtlı yazınızda, Manisa Milletvekili Ali Serdengeçti'nin Devlet Bakanı Kemal Derviş'e tevcih ettiği 7/4883-11718 sayılı yazılı soru önergisinin sureti ekli olarak gönderilmiş ve süresi içinde cevaplandırılması talep edilmiştir.

Söz konusu önergeye cevaben T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü'nden alınan ilgi (b) yazısının sureti ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Kemal Derviş
Dr. Kemal DERViŞ
Devlet Bakanı

T. C.
Z İ R A A T B A N K A S I A. Ş.
Genel Müdürlüğü
SERMAYE : 2.500.000.000.000 TÜRK LİRASI

SAYI : 03.03.01

KONU : Soru Önergeleri

Genel : 174671

Özel : 234

Ankara, 01.11.2001

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI
(Sayın Kemal DERVİŞ)

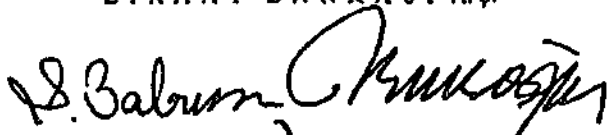
İLGİ: 19.10.2001 tarih ve B.02.0.019/ (16) 3162 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde yer alan T.C. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'nın 18.10.2001 gün ve 11843 sayılı yazısına ilişik İstanbul Milletvekili Sayın Erol AL'a ait 7/4899 ve Manisa Milletvekili Sayın Ali SERDENGEÇTİ'ye ait 7/4883 Esas No'lu soru önergelerindeki Bankamızla ilgili hususların yanıtları ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederiz.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
Z İ R A A T B A N K A S I A. Ş.

Ek: 2

Dr. Şenol BABUŞCU
Genel Müdür Yardımcısı

Dr. Niyazi ERDOĞAN
Genel Müdür
Yönetim Kurulu Üyesi

Ek : 4

Manisa Milletvekili Ali SERDENGEÇTİ'nin 7/4883 Esas No'lu soru önergesine cevaben

Soru: Ülkemizde bütün üretim politikalarının TEKEL Genel Müdürlüğü'nce yönlendirilmesinden bu yana her yıl kesintisiz olarak Ziraat Bankası tarafından bütün üreticilerine yaz aylarında (Temmuz-Ağustos gibi) ekili alanlar gözönüne alınarak "İşletme Kredisi" verilmekteydi. Ancak, ilk olarak bu yıl (2001 yılı ürünü için) üreticiler bu krediyi kullanamamışlardır/kullanılmamıştır. Anılan kredi üreticileri bu yıl zamanı geçmiş olsa da (ki üreticiler buna da razı) zordaki üreticilerimize kullanılacak mı?

Yanıt: Bilindiği üzere; Bankamız 2000/4603 sayılı Yasa ile Anonim Şirket Statüsüne dönüştürülmüş ve geçmişten görev zararları tasfiye edilerek, yeniden yapılanma sürecine girmiştir.

Bankamız, yeniden yapılanma sürecinde de ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik durumu gözönüne alarak sorumluluk duygusuyla hareket etmekte olup, finansman desteği sağladığı tarım kesimindeki işletmelerin ekonomik krizden en az etkilenmelerini, dolayısıyla üretimlerini devam ettirebilmelerini teminen üreticileri rahatlatici bir dizi önlemler almaktadır.

Öncelikle, çeşitli nedenlerle borçlarını vadesinde ödeyemeyen veya kanuni takipte borcu bulunan üreticilerimize yönelik taksitlendirme genelgesi çıkarılmıştır.

Söz konusu genelge ile üreticilerimize büyük bir kolaylık sağlanarak geçmişe yönelik cezai faiz tahakkukundan vazgeçilmiş, yürürlükteki faz oranları esas alınmak suretiyle ana para ve faizleri toplamı üzerinden, 1 milyar TL'ye kadar % 10, 1-5 milyar TL arası % 15, 5 milyar TL ve üzeri % 25 peşinar yatırmaları halinde 24 ay ile 36 ay arasında taksitlerle borçlarını ödeme imkanı getirilmiştir.

Diğer taraftan, küçük ve orta boy tarımsal işletmeye sahip üreticilerin üretimlerini sürdürebilmeleri için ihtiyaç duyacakları finansmanın temini amacıyla 1 milyar TL'ye kadar kredi kullanabilecekleri "Tarımsal İhtiyaç Kredisi" adı altında yeni bir kredi türü uygulamaya konulacaktır.

Uygulamaya konulacak olan yeni kredilendirme sisteminden ve kolaylıklardan Bankamızla uzun yıllardır kredi ilişkisi içerisinde bulunan bütün üreticilerimiz de yararlanabileceklerdir.

9.- İstanbul Milletvekili Erol Al'ın, T.C. Ziraat Bankası ve Türkiye Halk Bankası genel müdür yardımcılarının sayısının yükseltildiği iddiasına ve maaşlarına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Kemal Derviş'in cevabı (7/4899)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Hazine Müsteşarlığı'ndan sorumlu Devlet Bakanı Sayın Kemal Derviş tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Erol AL

İstanbul Milletvekili

- 1- T.C. Ziraat Bankası ile T. Halk Bankası genel müdürlüklerinde genel müdür yardımcılarının sayısının 8'den 15'e ve toplam 16'dan 30'a yükseltildiği doğru mudur?
- 2- Eğer doğru ise bu uygulamayı "kamu bankalarının ve dolayısıyla devletin güçlendirilmesi" operasyonu ile bağdaştırmak mümkün müdür?
- 3- ABD'de iken yaptığımız bir konuşmada, Bakanlar Kurulu üye sayısının azaltılması gerektiğini ifade etmişsiniz. Her iki kamu bankasındaki genel müdür yardımcısı sayısının Bakanlar Kurulu üyelerinin sayısına çıkarılması hakkında ne düşünüyorsunuz?
- 4- Her iki bankanın yönetimine dışarıdan getirilen şahıslara 6.500-7.000 USD maaş ödendiği ve buna karşılık bu bankaların kanunla kendilerine verilen görevleri yapmaktan imtina ettikleri bildirilmektedir. Bu maaşlar hangi yasal görev karşılığında ödenmektedir?
- 5- Ekonomik kriz ortamında tasarruf amacıyla tüm kamu harcamaları kısılırken ve vergi yükü toplumun taşıyamayacağı ölçüde artırılırken, kamu bankalarına atanan yöneticiler için fedakarlıktan muaf tutulup ödüllendirilmektedir?

T.C.
BAŞBAKANLIK
HAZINE MÜSTEŞARLIĞI
(Ekonomik Araştırmalar Genel Müdürlüğü)

Sayı: B.02.1.HM.0.EKA-01.03-2/
Konu: Soru Önergeler Hk.

05.11.01- 84906

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI GENEL
SEKRETERLİĞİNE**

İlgi: a. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'nın 18.10.2001 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-11843 sayılı yazısı

b. T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü'nün 01.11.2001 tarihli ve 03.03.01-174671-234 sayılı yazısı

İlgi (a)'da kayıtlı yazınızda, İstanbul Milletvekili Erol Al'ın Devlet Bakanı Kemal Derviş'e tevlih ettiği 7/4899-11788 sayılı yazılı soru önergesinin sureti ekil olarak gönderilmiş ve süresi içinde cevaplandırılması talep edilmiştir.

Söz konusu önergeye cevapla T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü'nden alınan ilgi (b) yazısının sureti ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Dr. Kemal DERViŞ
Devlet Bakanı

T. C.
Z İ R A A T B A N K A S I A. Ş.
Genel Müdürlüğü
SERMAYE : 2.500.000.000.000.000 TÜRK LİRASI

SAYI : 03.03.01
KONU : Soru Önergeleri

Genel : 174671
Özel : 234

Ankara, 01.11.2001

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI
(Sayın Kemal DERVİŞ)

İLGİ: 19.10.2001 tarih ve B.02.0.019/ (16) 3162 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde yer alan T.C. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'nın 18.10.2001 gün ve 11843 sayılı yazısına ilişik İstanbul Milletvekili Sayın Erol AL'a ait 7/4899 ve Manisa Milletvekili Sayın Ali SERDENGEÇTİ'ye ait 7/4883 Esas No'lu soru Önergelerindeki Bankamızla ilgili hususların yanıtları ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederiz.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
Z İ R A A T B A N K A S I A. Ş.

Ek: 2

Dr. Şenol BABUŞCU
Genel Müdür Yardımcısı

Dr. Niyazi ERDOLAN
Genel Müdür
Yönetim Kurulu Üyesi

Ek : 1

İstanbul Milletvekili Erol AL'ın 7/4899 Esas No'lu soru önergesindeki Bankamıza ilişkin sorulara cevaben

Soru 1 - T. C. Ziraat Bankası ile T. Halk Bankası Genel Müdürlüklerinde Genel Müdür Yardımcılarının sayısının 8'den 15'e ve toplam 16'dan 30'a yükseltildiği doğru mudur?

Yanıt: 4603 Sayılı Yasa çerçevesinde uygulamaya konulan kamu bankalarının yeniden yapılandırılması programı kapsamında, Ziraat Bankası'nın organizasyon yapısında köklü değişiklikler gerçekleştirilmiştir. Bankamız organizasyon yapısındaki temel değişikliklerden biri, ara kademelerdeki yönetim basamaklarının artırılarak otorite ve sorumluluk paylaşımı ile verimlilik ve etkinliğin artırılması amacıyla yönelik olarak matris organizasyon yapısına geçiştir. Fonksiyonel ayrım olarak da adlandırılan bu yeni ve modern yönetim anlayışında kararları alan, uygulayan ve sonuçlarını kontrol edenler farklı kişiler olup, Bankamızın yeni organizasyon yapısı ve optimum yönetici sayısının belirlenmesinde bu husus da dikkate alınmıştır.

Ayrıca aşağıdaki tablodan da görüleceği üzere, sektörde aktif büyüklüğü bakımından, Bankamızdan sonra gelen bankaların Genel Müdür Yardımcısı sayısı, yaklaşık aynı düzeyde bulunmaktadır. Bununla birlikte, aşağıdaki tabloda yer alan bilgiler Haziran 2001 sonu itibarıyla olup, Temmuz ayında tasfiye edilerek Bankamıza devredilen Emlakbank'ın aktif toplamının Bankamız aktifini, dolayısı ile sektör payını daha da artırdığını dikkate almak gerekmektedir.

**Aktif Büyüklüklerine Göre Bazı Büyük Öçekli Bankalar
30.06.2001**

Banka	Aktif Toplamı (Milyar TL)	Sektör Payı (%) *	Genel Müdür Yardımcısı Sayısı
T. C. Ziraat Bankası A.Ş.	19.190.982	13	15
Akbank T.A.Ş.	12.000.975	8	12
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.	10.414.989	7	16
Türkiye Garanti Bankası A.Ş.	8.876.706	6	11

*06.07.2001 tarihinde Bankamıza devredilen Emlakbank rakamları ile sektör payımız yaklaşık olarak %17'dir.

Dikkate değer diğer bir husus, sözkonusu büyük bankaların Bireysel Bankacılık, İnsan Kaynakları ve Bilgi İşlem alanlarına yönelik olarak iştirakleri bulunduğu ve bu hizmetleri bu iştirakler aracılığı ile yürüttüğüdür. Dolayısı ile sözkonusu bankaların organizasyon yapısında bu tür birimler ve yöneticiler de yer almamaktadır. Bankamızda ise bu hizmetler, her biri ayrı Genel Müdür Yardımcısına bağlı birimler tarafından yürütülmektedir.

Aynı zamanda, Bankamızın Genel Müdür Yardımcısı sayısı Genel Kurulda kabul edilen Ana Sözleşmemizde 15 olarak belirlenmekle birlikte, özel bankaların aşağıdaki tabloda görülen genel müdür yardımcısı sayısı halen fiilen dolu olan sayıyı göstermekte olup, bu sayının artırılması yetkisi, sözkonusu bankaların ana sözleşmeleri ile Yönetim Kurullarına verilmiştir. Bu kapsamda, Bankamızın gerek bugün itibari ile sektörden aldığı pay gerekse önümüzdeki dönem için belirlediği misyon ve vizyon doğrultusunda uygulamaya koyduğu politikalar çerçevesinde sağlayacağı büyümenin gerçekleştirilmesinde, optimum sayıda yönetici kadrosu bulundurması büyük önem arz etmektedir.

Soru 2 - Eğer doğru ise bu uygulamayı "kamu bankalarının ve dolayısıyla devletin küçültülmesi" operasyonu ile bağdaştırmak mümkün müdür?

Yanıt: T.C. Ziraat Bankası A.Ş., Türkiye Halk Bankası A.Ş. ve Türkiye Emlak Bankası A.Ş. hakkındaki 4603 sayılı Kanun'un 1. maddesinde Kanun'un amacı, kamu bankalarının çağdaş bankacılığın ve uluslararası rekabetin gereklerine göre çalışmalarını ve özelleştirmeye hazırlanmalarını sağlayacak şekilde yeniden yapılandırılması şeklinde belirlenmiştir. Dolayısıyla mezkur Kanun metninde "küçülme" yerine yeniden yapılandırma ibaresine yer verilme suretiyle, etkin ve verimli şekilde işleyen bir organizasyon yapısına ulaşılabildiğini teminen ortaya çıkan ihtiyaçlara göre düzenleme yapılabilmesi imkanı getirilmiştir.

Nitekim Bankamızda da müşteri odaklı hizmet anlayışının doğal bir sonucu olarak, daha önceki yapılamada hiç yer almayan pazarlama, mali kontrol fonksiyonları ile 4389 sayılı Bankalar Kanunu'nun 9. maddesinin 4. fıkrası ile Bankalara yeni bir yükümlülük olarak getirilen İç Denetim ve Risk Kontrol Sistemi ile ilgili fonksiyonlar da dikkate alınmış ve bu fonksiyonların doğal bir sonucu olarak Genel Müdür Yardımcılığı sayısı artırılmıştır.

Soru 3 - ABD'de iken yaptığınız bir konuşmada, Bakanlar Kurulu üye sayısının azaltılması gerektiğini ifade etmişsiniz. Her iki kamu bankasındaki genel müdür yardımcısı sayısının Bakanlar Kurulu üyelerinin sayısına çıkarılması hakkında ne düşünüyorsunuz?

Yanıt: Gerek 4389 sayılı Bankalar Kanunu'nda gerekse ilgili diğer mevzuatta Banka Genel Müdür Yardımcısı sayısı ile ilgili bir sınırlama bulunmamaktadır. Dolayısıyla, organizasyon yapısının gerekli kıldığı fonksiyonların etkin bir şekilde yürütülebilmesi bakımından ileride ortaya çıkacak ihtiyaçlara göre yeniden değerlendirilmek üzere, Bankamızda halen 15 Genel Müdür Yardımcılığı kadrosunun mevcut yapılamaya göre uygun olduğu düşünülmektedir.

Soru 4 – Her iki bankanın yönetimine dışarıdan getirilen şahıslara 6.500-7.000 USD maaş ödendiği ve buna karşılık bu bankaların kanunla kendilerine verilen görevleri yapmaktan imtina ettikleri bildirilmektedir. Bu maaşlar hangi yasal görev karşılığında ödenmektedir?

Yanıt: Bankamızın üst düzey yöneticilerinin almakta olduğu ücretler:

- Yönetim Kurulu Başkanı : 1.168.927.407.- TL (Net)
- Genel Müdür : 7.250.000.000.- TL (Brüt)
- Yönetim Kurulu Murahhas Üyeleri : 3.500.000.000.- TL (Net)
- Diğer Yönetim Kurulu Üyeleri : Yüksek Planlama Kurulu'nun

25.05.2001 Tarih ve 2001/T-18 Sayılı Kararı ile belirlenen KİT Yönetim Kurulu Üyesi ücretinin 5 katı (Net 1.168.927.407.- TL) tutarındadır.

Bankamızın gerek yönetici gerekse diğer personel ücretlerinin belirlenmesinde sektörün şube sayısı ve aktif büyüklükleri bakımından önde gelen büyük bankalarından T. İş Bankası, Akbank ve Yapı Kredi Bankası ücret ortalamaları esas alınarak belirlenmiş ve Bankamızdaki unvan yapısına uyarlanmıştır.

Aynı zamanda, 4389 Sayılı Bankalar Kanunu, ilgili diğer mevzuat ile Bankamız Genel Kurulunda kabul edilen ana sözleşmede belirlenen görevler Banka Üst Yönetimi tarafından yerine getirilmektedir.

Soru 5 – Ekonomik kriz ortamında tasarruf amacıyla tüm kamu harcamaları kısılırken ve vergi yükü toplumun taşıyamayacağı ölçüde artırılırken, kamu bankalarına atanan yöneticiler niçin fedakarlıktan muaf tutulup ödüllendirilmektedir?

Yanıt: Kamu bankalarının yeniden yapılandırılmasındaki temel amaçların başında çağdaş bankacılığın ve uluslararası rekabetin gereklerine göre çalışması gelmektedir. Bu çerçevede, kamu bankaları sektörde faaliyette bulunan özel bankalarla her alanda ve gerçek anlamda rekabete hazırlanmak zorundadır. Rekabet sadece sunulan hizmetin içeriği ve niteliği ile sınırlı olmayıp, Bankanın uygulayacağı ücret politikasını da içermektedir. Rekabetin temel gereklerini gerçek anlamda yerine getiremeyen kurumların sürekliliğini koruması ve başarılı olması mümkün değildir.

10.- İstanbul Milletvekili Erol Al'ın, T.Halk Bankasının bilgisayar ihalesine ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Kemal Derviş'in cevabı (7/4900)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Hazine Müsteşarlığı'ndan sorumlu Devlet Bakanı Sayın Kemal Derviş tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Erol AL

İstanbul Milletvekili

- 1- T. Halk Bankası Genel Müdürlüğü'nün, 125 adet PC alımı için 22.08.2001 tarihinde yaptığı ihaleye katılan Escort Bilgisayar A.Ş'nin (Servus Bilgisayar adıyla), en iyi fiyatı sağladığı halde sadece "yerli şirket" olması nedeniyle 20.09.2001 tarihli açık eksiltmeye davet edilmediği doğru mudur?
- 2- Eğer doğru ise T. Halk Bankası yönetimi, hangi yasaya ve hangi yetkiye dayanarak bir Türk firmasını ihale dışı bırakma cezası verebilmektedir?
- 3- Yabancı hayranı oldukları anlaşılan T. Halk Bankası yöneticileri hangi ülkenin vatandaşlarıdır?
- 4- Bu uygulama, ekonomik kriz ortamında ülkemizin ekonomik çıkarlarına darbe vurmamak değil midir? Yoksa T. Halk Bankası yöneticilerinin Türkiye'nin çıkarlarını koruma yükümlülüğü yok mudur?

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.019/ 16-3370

02.11.2001

KONU :

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : a) 18.10.2001 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02.7/4500-11769/28273 sayılı yazınız.
b) 31.10.2001 tarihli ve B.02.2.THB.0.77.00.00/4689 sayılı yazı.

İstanbul Milletvekili Erol AL tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/4900-11769 sayılı yazılı soru önergesi konusundaki ilgi (a) yazınız üzerine Bakanlığım ilgili kuruluşu T. Halk Bankası Genel Müdürlüğünden alınan ilgi (b) yazı ve ekinin suretleri birlikte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr.Kemal DERViŞ
Devlet Bakanı**HALKBANK**
TÜRKİYE HALK BANKASI

Sermayesi : 250.000.000.000.000.- TL.

Bilanço : İLİGİ SİSTEMLERİ
İşletme : HÖAÇS
B 02 2 THB 0 77 00 00Tarih : 31.10.01
No : 4689
Öz :T.C.
DEVLET BAKANLIĞI
(Sayın Dr.Kemal DERViŞ)

İlg: B.02.0.019/ (16) 3163 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sn. Erol AL'ın Bankamızca satın alınan 125 adet PC için T.B.M.M.'e verdiği soru önergesinin cevabını ekte bilgilerinize arz ederiz.

Ek:1 Cevap yazısı

Saygılarımızla
TÜRKİYE HALK BANKASI A.Ş.
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Oku Biryik ÖNAL
Genel Müdür Yrd.
Emel ÇABUKOĞLU
Genel Müdür

Bankamız tarafından gerçekleştirilen satın alma ihalelerinde, İdari ve Teknik şartnamedeki gerekli koşulları yerine getiren firmalar açık eksiltmeye davet edilmektedir.

Yazınızda bahsi geçen 125 PC satın alımı ile ilgili ihalede de aynı kurallar geçerli olmuş ve hiç bir firma "yerli firma" olması ya da "yerli ürünler" teklif etmesi sebebi ile ihaleden çıkartılmamıştır.

Söz konusu ihalede, İdari ve Teknik kriterler ile teklifler değerlendirilmiş olup, kimi firmalar açık eksiltmeye tekliflerinin yetersizliği dolayısı ile davet edilmemişlerdir. Elenen bu firmalar arasında, ithal ürünler ile ihaleye katılan firmalar olduğu gibi, bilgisayar parçalarını yurt dışından ithal ederek, yurt içinde montajı yapılmış ürünler ile katılmış firmalar da bulunmaktadır.

Yazınızda adı geçen Escort Bilgisayar A.Ş. firmasının ihaleye doğrudan katılımı söz konusu olmayıp, Servus Bilgisayar A.Ş bu firmanın ürünleri ile teklif vermiştir. Bu teklifte, Teknik Şartname Cevapları bölümünde, önerilen bilgisayara ait özet bilgiler bulunmakta olup, diğer katılımcı firmaların aksine aşağıda belirtilen bilgileri içeren teknik döküman ya da broşür yer almamıştır:

- Performansını belirleyen BUS hızı ve kâşe bellek bilgisi,
- Genişleyebilme yeteneğini belirleyen slot sayısı ve bunların özellikleri,
- Taşınabilir veri depolama ünitesi olan, disket sürücüsünün kapasitesi ve boyutu,
- İnsan sağlığına etkisinin düşük olması için, önerilen Ekran ünitesinin düşük radyasyonlu olup olmadığı,
- Önerilen network kartının, otomatik algılama özelliğinin olup olmadığı,
- Ekran kartının marka ve modeli,
- Hafıza ve sabit disk ünitesinin ne kadar artırılacağı,
- Güç Besleme ünitesinin kapasitesi,

Teknik yeterlilik ve Toplam Sahip Olma Maliyetlerinin belirlenebilmesi için bu bilgilere ihtiyaç duyulmaktadır. Bunlar olmaksızın, gerçek maliyetin hesaplanmasının mümkün olmaması sebebi ile, teklif yetersiz görülmüş ve değerlendirme dışı bırakılmıştır.

Kaldı ki, açık eksiltmeye, Teknik ve İdari şartnamede belirtilen hususlara uyan 7 firma davet edilmiştir. İlk verilen tekliflerde, Servus Firmasının en iyi satın alma bedeli PC başına 744 ABD Doları ve garanti sonrası yerinde parçalı bakım-onarım maliyeti %10 iken, eksiltmeye katılan firmalar ile yapılan ve 26 tür süren açık eksiltme sonucunda satın alma bedeli PC başına 630 ABD Doları'na, bakım-onarım maliyeti %2'ye indirilerek ihale sonuçlanmıştır.

11.- Rize Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, Rize ilinde yürütülen projelere ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Ramazan Mirzaoğlu'nun cevabı (7/4965) ✓

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı sayın Ramazan Mirzaoğlu tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasını talep ediyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 03.07.2000

Prof. Dr. Mehmet Bekaroğlu
Rize Milletvekili

SORULAR:

- 1- Bakanlığınıza bağlı birimlerce Rize'de yürütülen projeler nelerdir?
- 2- 2000 yılı rakamlarıyla mevcut projelerin toplam bedeli ne kadardır?
- 3- 2000 yılı itibariyle projelerde gerçekleşen yatırım miktarı ne olmuştur?
- 4- Projelerin bir an önce tamamlanabilmesi için 2000 yılında sağlanan ödenek miktarı yeterli midir? Yeterli değilse ödeneklerin arttırılması için bir çalışma yapılmakta mıdır?

T.C
DEVLET BAKANLIĞISAYI : B.02.0.011/ 01822
KONU :

ANKARA

08 KASIM 2001

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİ
Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığına

İLGİ: a) 04.10.2000 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-6/820-6366/15273 sayılı yazınız.
b) 13.12.2000 tarih ve B.02.0.011/02371 sayılı yazınız.
c) 04.10.2000 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-74965-6366/15273 sayılı yazınız.

Rize Milletvekili Sayın Mehmet BEKAROĞLU'nun 7/3100-7916 (6/820) Esas Nolu Sözlü Soru Önergesinin ilgi (c) yazınızla yazılı soru önergesine çevrildiği hususları anlaşılmıştır.

Söz konusu soru önergesine ilgi (b) yazınızla cevap verilmiş olup, gönderilen yazı ve ekleri yazımız ekinde tekrar gönderilmiştir.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Ramazan MİRZAOĞLU
Devlet Bakanı

T.C
DEVLET BAKANLIĞISAYI : B.02.0.011/ 02371
KONU :

ANKARA

13 KASIM 2001

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİ
Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığına

İLGİ: 04.10.2000 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-6/820-6366/15273 sayılı yazınız.

Rize Milletvekili Sayın Mehmet BEKAROĞLU'nun 7/3100-7916 Esas Nolu Yazılı Soru Önergesine Bakanlığımıza bağlı ve ilgili kuruluşlarca Rize ilinde yapıla yatırımlara ilişkin verilen cevaplar ekte sunulmuştur.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Ramazan MİRZAOĞLU
Devlet Bakanı

**KIYI EMNİYETİ VE GEMİ KURTARMA İŞLETMELERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

Sayı :B.02.2.KEG.0.22.02.00/994-7438
Konu :Rize iline yapılan yatırımlar.

İSTANBUL
09 EKİM 2000

DEVLET BAKANLIĞINA
(Sn. Prof. Dr. Ramazan MİRZAOĞLU)
ANKARA

İLGİ: 06.10.2000 Tarih ve B.02.0.011/01903 Sayılı Yazınız.

Rize Milletvekili Mehmet BEKAROĞLU'nun sözlü soru önergesinde cevaplandırılmasını istediği soruların cevapları aşağıdadır;

1-) Genel Müdürlüğümüzce Rize'de, Bir Müdürlük ve Riport Limanında Söndüren 11 römorkörü ile hizmet verilmektedir.

Rize Müdürlüğümüzde halen 14 Kara Personeli, 7 + 7 İki posta halinde toplam 14 Deniz Personeli istihdam edilmektedir.

Rize bölgesinde; Rize, Rize Ana Mendirek, Rize Tali Mendirek, Rize Balıkçı Barnağı olmak üzere 4 adet fener ve 1 adet Rize ışıklı Şamandırası ile hizmet verilmektedir. Ayrıca Pazar ilçesinde Kız Kalesi Feneri görev yapmaktadır.

Genel Müdürlüğümüzce 2000 yılı Yatırım Programında yer alan Tahlisiye Botu Alımı projesinde Rize ilinde 1 adet SAR Botun konuşlandırılması planlanmıştır.

2-) 2000 yılı rakamlarıyla mevcut projenin Rize Bölgesi bazında yatırımı 1.000.000 \$ civarındadır. (650 Milyar TL.)

3-) 2000 yılı itibariyle projeler ihale aşamasındadır.

4-) Projelerimizin bir an önce tamamlanması için 2000 yılında sağlanan ödenek miktarı yeterlidir.

Bilgilerinize arz ederiz.

Kerim TAŞ
Genel Müdür Yard.

Hücum TULGAR
Genel Müdür

T.C.
BAŞBAKANLIK
Devlet Meteoroloji İşleri
Genel Müdürlüğü

(GÜNLÜ)

SAYI : B.02.1.DMİ.0.73.00.01.Yat.Dos.3612/
KONU : Soru Önergisi

3613

10 EKİM 2000

DEVLET BAKANLIĞINA
(Sn. Prof. Dr. Ramazan MİRZAOĞLU)

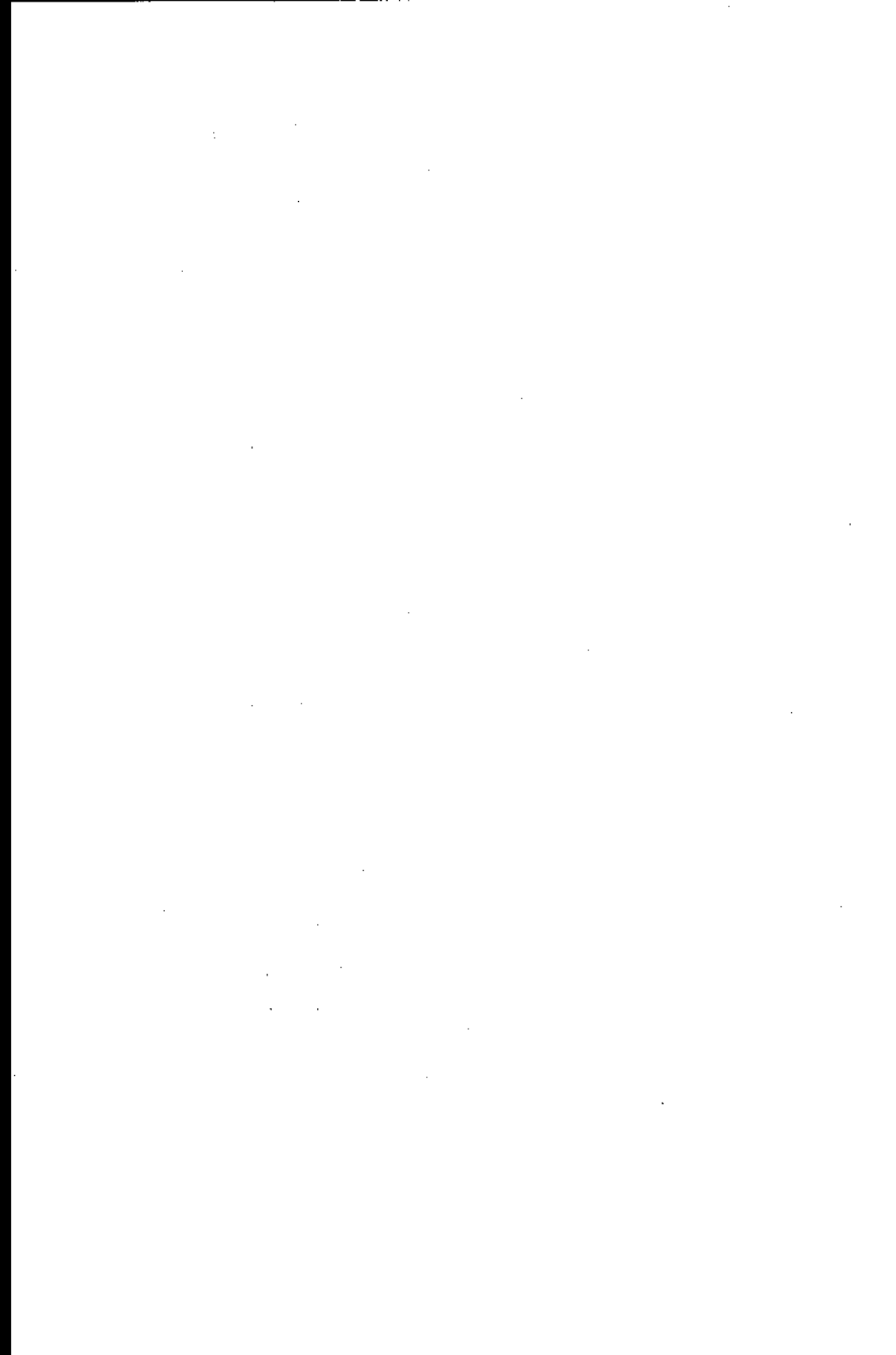
İLGİ : 05/10/2000 gün ve 01903 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıda, Rize İli ve ilçelerinde yürütülen yatırımlar ve ödenekleri sorulmaktadır.

Rize İli ve ilçelerinde Genel Müdürlüğümüzün herhangi bir yatırımı olmadığından bu konuda ayrılmış bir ödeneği de bulunmamaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Halil KUTAHA
Genel Müdür V.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

GÜNDEMİ

DÖNEM : 21

YASAMA YILI : 4

17 NCI BİRLEŞİM

7. 11. 2001 ÇARŞAMBA

Saat : 14.00

KISIMLAR

1

BASKANLIĞIN GENEL KURULU SUNUŞLARI

2

ÖZEL GÜNDEMDE VERİLECEK İŞLER

3

SEÇİM

4

OYLAMA YAPILACAK İŞLER

5

MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7

SÖZLÜ SORULAR

8

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1. - Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşlerin görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde birleşimin başında bir saat süre ile sözlü soruların görüşülmesi, sunuşlar ve işaret oyu ile yapılacak seçimlerin her gün yapılması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 15.6.1999 tarihli 15 inci birleşiminde kabul edilmiştir.)

2. - İçtüzüğün 91 inci maddesi kapsamında değerlendirilen Gündemin Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler kısmının 275 inci sırasında yer alan 723 Sıra Sayılı Türk Medeni Kanunu Tasarısının bu kısmın 7 nci sırasına, 276 nci sırasında yer alan 724 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının 8 inci sırasına alınması ve Türk Medeni Kanunu Tasarısının üzerinde yapılacak görüşme ve oylamalarda;

a) Tasarının bölümler halinde;

1. - Başlangıç ve birinci kitap Kişiler Hukuku kısmının 47 nci maddesine kadar birinci bölüm,
2. - 47 nci maddesinden 118 inci maddesine kadar olan kısmının 2 nci bölüm,
3. - İkinci kitap Aile Hukuku kısmının 118 inci maddesinden 282 nci maddesine kadar olan kısmının üçüncü bölüm,
4. - 282 nci maddesinden 396 nci maddesine kadar olan kısmının 4 üncü bölüm,
5. - 396 nci maddesinden 494 üncü maddesine kadar olan kısmının 5 inci bölüm,
6. - Üçüncü kitap Miras Hukuku kısmının 494 üncü maddesinden 575 inci maddesine kadar olan kısmının 6 ncı bölüm,
7. - 575 inci maddesinden 683 üncü maddesine kadar olan kısmının 7 nci bölüm,
8. - Dördüncü kitap Eşya Hukuku kısmının 683 üncü maddesinden 779 uncu maddesine kadar olan kısmının 8 inci bölüm,
9. - 779 uncu maddesinden 939 uncu maddesine kadar olan kısmının 9 uncu bölüm,
10. - 939 uncu maddesinden sonuna kadar olan kısmın 10 uncu bölüm olarak görüşülmesi,

b) Tasarının tümü üzerinde Gruplar, Hükümet ve Komisyon adına yapılacak konuşmaların 40'ar dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) kişisel konuşmaların 10'ar dakika; bölümler üzerinde Gruplar, Hükümet ve Komisyon adına yapılacak konuşmaların 20'şer dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) olması,

c) Maddeler okunmaksızın sadece bölümlerin ayrı ayrı oylanması ve bölümler üzerinde verilen önerilerin kabulü halinde o bölümün kabul edilen önerge ile birlikte oylanması,

d) Bölümler üzerinde Komisyon ve Hükümetin birer, milletvekillerinin de 3 önerge verebilmesi,

e) 724 Sıra Sayılı Türk Medeni Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun Tasarısının bir bölüm olarak görüşülmesi ve tasarının sadece tümü üzerinde görüşme yapılması ve tümü üzerinde Gruplar, Hükümet ve Komisyon adına yapılacak konuşmaların 20'şer dakika, kişisel konuşmaların 10'ar dakika olması, maddeler okunmaksızın tümünün oylanması; tasarı üzerinde Hükümet ve Komisyonun birer milletvekillerinin de 3 önerge verebilmesi, önergelerin kabulü halinde tümünün kabul edilen önergelerle birlikte oylanması,

Önerilmiştir.

(Genel Kurulun 18.10.2001 tarihli 9 uncu birleşiminde kabul edilmiştir.)

3. - Genel Kurulun 7.11.2001 Çarşamba ve 8.11.2001 Perşembe günleri 14.00-19.00 saatleri arasında çalışmalarını sürdürmesi, 7.11.2001 Çarşamba günü sözlü soruların görüşülmemesi; 13.11.2001 Salı günü Gündemin Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler kısmının 9 uncu sırasına kadar olan Tasarı ve Tekliflerin görüşülmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 6.11.2001 tarihli 16 ncı birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

*Plan ve Bütçe Komisyonu

7.11.2001 Çarşamba

Saat : 10.00

8.11.2001 Perşembe

Saat : 10.00

*Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu

7.11.2001 Çarşamba

Saat : 15.30

8.11.2001 Perşembe

Saat : 13.00

*Dışişleri Komisyonu

8.11.2001 Perşembe

Saat : 10.00

*Adalet Komisyonu

8.11.2001 Perşembe

Saat : 10.30

*Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

8.11.2001 Perşembe

Saat : 10.30

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

17 NCI BİRLEŞİM

7. 11. 2001 ÇARŞAMBA

Saat : 14.00

1 - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 - ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3 - SEÇİM

4 - OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

1. - Ankara Milletvekili Koray Aydın'ın milletvekilliğinden istifa etmesi nedeniyle Anayasanın 84 üncü maddesi gereğince Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliğinin düşmesinin oylanması

5 - MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 - GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 - SÖZLÜ SORULAR

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. - Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilatı Hakkında 189 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/53) (S. Sayısı : 433) (Dağıtım tarihi : 29.5.2000) (*)
2. - Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilatının Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 618 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname; Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilatının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı; Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş ve Üç Arkadaşının Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilatının Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/755, 1/689, 2/699) (S. Sayısı : 666) (Dağıtım tarihi : 7.5.2001)
3. - Türkiye İş Kurumunun Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 617 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname; Türkiye İş Kurumu Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/754, 1/692) (S. Sayısı : 675) (Dağıtım tarihi : 14.5.2001)
4. - Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu, Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 619 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Aynı Mahiyetteki Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/756, 1/691) (S. Sayısı : 676) (Dağıtım tarihi : 15.5.2001)
5. - Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığının Kurulması ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 616 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/753, 1/690) (S. Sayısı : 685) (Dağıtım tarihi : 29.5.2001)
6. - İzmir Milletvekili Rifat Serdaroğlu'nun; İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın; Amasya Milletvekili Ahmet İyimaya'nın; Ankara Milletvekili Yıldırım Akbulut'un; Şırnak Milletvekili Mehmet Salih Yıldırım'ın; Gaziantep Milletvekili Ali İlksoy, Konya Milletvekili Ömer İzgi ve Ankara Milletvekili Nejat Arsoven'in; İstanbul Milletvekili Ziya Aktaş ve 42 Arkadaşının; Zonguldak Milletvekili Hasan Gemic'i'nin ve İzmir Milletvekili İshay Saygın'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İhtizüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İhtizük Teklifleri ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/94, 2/232, 2/286, 2/307, 2/310, 2/311, 2/325, 2/442, 2/449) (S. Sayısı : 527) (Dağıtım tarihi : 1.10.2000)
7. - Türk Medeni Kanunu Tasarısı ile Türk Kanunu Medenisinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in; Ankara Milletvekili Esvet Özdoğu ve Dört Arkadaşının; Aynı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifleri ve Adalet Komisyonu Raporu (1/611, 1/425, 2/361, 2/680) (S. Sayısı : 723) (Dağıtım tarihi : 29.6.2001)
8. - Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Osmaniye Milletvekili Devlet Bahçeli, Anavatan Partisi Genel Başkanı Rize Milletvekili Mesut Yılmaz ile 311 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/818) (S. Sayısı : 753) (Dağıtım tarihi: 5.11.2001) Birinci Görüşme 6.11.2001 Salı günü saat : 21.57'de tamamlanmıştır.
9. - Türk Medeni Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/612) (S. Sayısı : 724) (Dağıtım tarihi : 29.6.2001)
10. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu Arasında Hukuki, Ticari ve Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Sözleşmesinin ve Sözleşmeye İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/707) (S. Sayısı : 532) (Dağıtım tarihi : 1.10.2000)

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

(*) Hükümet bulunmadığından görüşmeleri bir defaya mahsus ertelenmiştir.

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

11. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin ve Eki Sağlık Bakımı Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/687) (S. Sayısı : 515) (Dağıtma tarihi : 27.6.2000)

12. - Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, Devlet Memurları Kanunu, Harcırah Kanunu ile Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/593) (S. Sayısı : 643) (Dağıtma tarihi : 11.4.2001)

13. - 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye Bir Geçici Madde Eklennesine Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyşleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/479) (S. Sayısı : 173) (Dağıtma tarihi : 13.10.1999)

14. - Telsiz Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/732) (S. Sayısı : 571) (Dağıtma tarihi: 11.1.2001)

15. X - Hayvanları Koruma Kanunu Tasarısı ve İçişleri ve Çevre Komisyonları Raporları (1/393) (S. Sayısı : 89) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999) (*)

16. - Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonları Raporları (1/470) (S. Sayısı : 348) (Dağıtma tarihi : 21.2.2000)

17. - Karayolu Taşıma Kanunu Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonları Raporları (1/638) (S. Sayısı : 635) (Dağıtma tarihi : 3.4.2001)

18. - Su Ürünleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri, Tarım, Orman ve Köyşleri ve Adalet Komisyonları Raporları (1/600) (S. Sayısı : 619) (Dağıtma tarihi : 28.2.2001)

19. - Gözlükçülük Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ile Muğla Milletvekili Fikret Uzunhasan'ın, Türk Optometri ve Optik Meslekler Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/767, 2/246, 2/570) (S. Sayısı : 602) (Dağıtma tarihi: 12.2.2001)

20. - Milli Eğitim Bakanlığı Döner Sermaye İşletmeleri Kanunu Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/485) (S. Sayısı : 356) (Dağıtma tarihi : 25.2.2000)

21. - Şanlıurfa Milletvekili Sedat Edip Bucak'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/253) (S. Sayısı : 257) (Dağıtma tarihi : 14.1.2000)

22. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/352) (S. Sayısı : 290) (Dağıtma tarihi : 14.1.2000)

23. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/371) (S. Sayısı : 291) (Dağıtma tarihi : 14.1.2000)

24. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/307) (S. Sayısı : 322) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

25. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/391) (S. Sayısı : 323) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

26. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/392) (S. Sayısı : 324) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

27. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/393) (S. Sayısı : 325) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

28. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/395) (S. Sayısı : 326) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

29. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/396) (S. Sayısı : 327) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

30. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Turizm İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/274) (S. Sayısı : 101) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

31. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti Arasında Kara Taşımacılığı Alanında İlkeler Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/303) (S. Sayısı : 100) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

32. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/489) (S. Sayısı : 174) (Dağıtma tarihi : 19.10.1999)

33. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Şili Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/530) (S. Sayısı : 183) (Dağıtma tarihi : 25.10.1999)

34. - Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü Teşkilâtı ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/477) (S. Sayısı : 377) (Dağıtma tarihi : 8.3.2000)

35. - Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Aynı Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/597, 1/562) (S. Sayısı : 394) (Dağıtma tarihi : 10.4.2000)

36. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Tadiline İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/269) (S. Sayısı : 102) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

37. - İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, Siyasî Ahlak Komisyonu Kanunu Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/75) (S. Sayısı : 40) (Dağıtma tarihi : 15.7.1999)

38. X - Türkiye Cumhuriyeti ve Moldova Cumhuriyeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/312) (S. Sayısı : 43) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

39. - Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasıp İstihkakına İlişkin Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/390) (S. Sayısı : 72) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

40. - Hazır Gıda İşesi Kanunu Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/439) (S. Sayısı : 74) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

41. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/327) (S. Sayısı : 80) (Dağıtma tarihi : 28.7.1999)

42. X - Uluslararası Sergilere İlişkin Sözleşme ile Sözleşmeye Değişiklik Getiren Uluslararası Sergiler Bürosu Genel Kurul Kararına Katılmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/273) (S. Sayısı : 85) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

43. X - Dünya Turizm Teşkilâtı Tüzüğü'nün Bazı Maddelerinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/266) (S. Sayısı : 94) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

44. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/267) (S. Sayısı : 95) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

45. X - Türkiye Cumhuriyeti Ordusu Subay, Askeri Memur ve Muadilleriyle Astsubayların Giyeceğine Dair Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Milli Savunma Komisyonları Raporları (1/402) (S. Sayısı : 112) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

46. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/319) (S. Sayısı : 117) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

47. - Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/502) (S. Sayısı : 138) (Dağıtma tarihi : 12.8.1999)

48. - Topyekün Savunma Sivil Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/385) (S. Sayısı : 139) (Dağıtma tarihi : 13.8.1999)

49. - Sıtma ve Frengi İlaçları İçin Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/469) (S. Sayısı : 142) (Dağıtma tarihi : 14.8.1999)

50. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/293) (S. Sayısı : 149) (Dağıtma tarihi : 25.8.1999)

51. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/308) (S. Sayısı : 151) (Dağıtma tarihi : 25.8.1999)

52. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/270) (S. Sayısı : 143) (Dağıtma tarihi : 26.8.1999)

53. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Litvanya Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Hukuki ve Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/283) (S. Sayısı : 165) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

54. - Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç'un, Elazığ İlinde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/191) (S. Sayısı : 181) (Dağıtma tarihi : 19.10.1999)

55. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Türk Kültür ve Sanatları Ortak Yönetimi Genel Müdürlüğü Arasında Arsa Tahsisi Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/511) (S. Sayısı : 177) (Dağıtma tarihi : 20.10.1999)

56. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alman Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/542) (S. Sayısı : 185) (Dağıtma tarihi : 25.10.1999)

57. - Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/481) (S. Sayısı : 187) (Dağıtma tarihi : 25.10.1999)

58. - Şanlıurfa Milletvekili Zülfiyar İzol ve 38 Arkadaşının, Şanlıurfa İlinde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/18) (S. Sayısı : 192) (Dağıtma tarihi : 2.11.1999)

59. - Askeri Hava Alanları Çevresinde Uygulanacak İnşaat ve Her Türü Mania Sınırlamaları Hakkında Kanun Tasarısı ve Milli Savunma Komisyonu Raporu (1/384) (S. Sayısı : 193) (Dağıtma tarihi : 4.11.1999)

60. - Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üreten Sanayi Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Milli Savunma Komisyonları Raporları (1/381) (S. Sayısı : 196) (Dağıtma tarihi : 17.11.1999)

61. X - Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolünde Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/541) (S. Sayısı : 208) (Dağıtma tarihi : 18.11.1999)

62. - Samsun Milletvekili Ahmet Demircan ve 18 Arkadaşının, Kuzey Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/119) (S. Sayısı : 213) (Dağıtma tarihi : 25.11.1999)

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

63. - Uşak Milletvekilleri Mehmet Yaşar Ünal ile Hasan Özgöbek'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/129) (S. Sayısı: 220) (Dağıtma tarihi : 6.12.1999)

64. - Konya Milletvekili Teoman Rıza Güneri ve 8 Arkadaşının, Konya Ovası ve Orta Anadolu Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/4) (S. Sayısı: 219) (Dağıtma tarihi : 8.12.1999)

65. - Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve İçişleri Komisyonları Raporları (1/568) (S. Sayısı: 252) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

66. - Kimlik Bildirme Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde ile Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/570) (S. Sayısı: 253) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

67. - Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/557) (S. Sayısı: 254) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

68. - Jandarma Teşkilât, Görev ve Yetkileri Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, Jandarma Teşkilât, Görev ve Yetkileri Kanununa Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı, Jandarma Teşkilâtı Görev ve Yetkileri Kanununa İki Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ile Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in, Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/569, 1/571, 1/572, 2/72) (S. Sayısı: 295) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

69. - Uzman Jandarma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Uzman Jandarma Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/560, 1/573) (S. Sayısı: 296) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

70. - Denizli Milletvekili Beyhan Aslan'ın, Yedi İlde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında 9 Eylül 1993 Tarih ve 504 Sayılı KHK'nin 1 inci Maddesinin 1 inci Fıkrasının Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/23) (S. Sayısı : 300) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

71. - Malatya Milletvekili Yaşar Canbay'ın, Malatya İl Merkezinde Fırat ve Beydağı Adında İki İlçe Kurulması ve Mevcut Yeşilyurt ile Baitalgazi İlçe Belediyeleri de Dahil Edilmek Suretiyle Malatya Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/328) (S. Sayısı : 299) (Dağıtma tarihi : 24.12.1999)

72. - Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/565) (S. Sayısı : 303) (Dağıtma tarihi : 24.12.1999)

73. - Türk Ceza Kanununun ve Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun Birer Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/556) (S. Sayısı : 304) (Dağıtma tarihi : 24.12.1999)

74. - Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu'nun, İl Özel İdaresi Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/143) (S. Sayısı : 287) (Dağıtma tarihi : 28.12.1999)

75. - Yardım Toplama Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve İçişleri Komisyonları Raporları (1/566) (S. Sayısı : 310) (Dağıtma tarihi : 14.1.2000)

76. - Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksadıyla Gelecek Yıllara Sâri Taahhütlere Girişme Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/386) (S. Sayısı :313) (Dağıtma tarihi : 26.1.2000)

77. - Uzman Erbaş Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarıları ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/387, 1/414, 1/462) (S. Sayısı : 314) (Dağıtma tarihi : 26.1.2000)

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

78. - Bartın Milletvekili Zeki Çakan'ın, 28.3.1983 Tarih ve 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bir Ek Madde Eklennesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/22) (S. Sayısı: 315) (Dağıtma tarihi : 28.1.2000)

79. - Gümüşhane Milletvekili Lütfi Doğan ve 48 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bazı Maddeler Eklennesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/34) (S. Sayısı: 316) (Dağıtma tarihi : 28.1.2000)

80. - İstanbul Milletvekili Ahmet Güzel'in, Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/329) (S. Sayısı : 321) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

81. - İzmir Milletvekili Hasan Ufuk Söylemez'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İki Arkadaşının İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/168) (S. Sayısı : 221'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

82. - Kayseri Milletvekili Abdullah Gül'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/170) (S. Sayısı : 222'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

83. - Sivas Milletvekili Musa Demirci'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/171) (S. Sayısı : 223'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

84. - Malatya Milletvekili Mehmet Recai Kutan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/172) (S. Sayısı : 224'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

85. - Malatya Milletvekili Oğuzhan Asiltürk'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/174) (S. Sayısı : 226'ya 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

86. - İstanbul Milletvekili Abdülkadir Aksu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/175) (S. Sayısı : 227'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

87. - Mardin Milletvekili Fehim Adak'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İki Arkadaşının İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/176) (S. Sayısı : 228'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

88. - Ankara Milletvekili Rıza Ulucak'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/177) (S. Sayısı : 229'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

89. - Kocaeli Milletvekili Meral Akşener'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/186) (S. Sayısı : 234'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

90. - Sivas Milletvekili Temel Karamollağlı'nın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/187) (S. Sayısı : 235'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

91. - Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Raporla İtirazı (3/197) (S. Sayısı : 242'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

92. - Kocaeli Milletvekili Osman Pepe'nin, Darıca Adıyla Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/338) (S. Sayısı : 320) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

93. - Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Raporla İtirazı (3/278) (S. Sayısı: 262'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 18.2.2000)

94. - Trabzon Milletvekili Eyüp Aşık'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Raporla İtirazı (3/351) (S. Sayısı: 272'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 18.2.2000)

95. - Diyarbakır Milletvekili Ömer Vehbi Hatipoğlu, Malatya Milletvekili Oğuzhan Asiltürk ve Bitlis Milletvekili Zeki Ergezen'in Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporları ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazı (3/367) (S. Sayısı: 274'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 18.2.2000)

96. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/413) (S. Sayısı : 347) (Dağıtma tarihi : 18.2.2000)

97. - Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna İki Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/85) (S. Sayısı : 349) (Dağıtma tarihi : 21.2.2000)

98. - Trabzon Milletvekili Şeref Malkoç ve 20 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/364) (S. Sayısı : 350) (Dağıtma tarihi : 21.2.2000)

99. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/591) (S. Sayısı : 353) (Dağıtma tarihi : 23.2.2000)

100. - Elazığ Milletvekili Mehmet Açar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/181) (S. Sayısı: 360) (Dağıtma tarihi : 23.2.2000)

101. - Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Kaya ve 8 Arkadaşının, Kahramanmaraş İlinde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/352) (S. Sayısı : 365) (Dağıtma tarihi : 25.2.2000)

102. - Elazığ Milletvekili Mehmet Açar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/329) (S. Sayısı : 358) (Dağıtma tarihi : 28.2.2000)

103. - Elazığ Milletvekili Mehmet Açar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/252) (S. Sayısı : 359) (Dağıtma tarihi : 28.2.2000)

104. - Elazığ Milletvekili Mehmet Açar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/178) (S. Sayısı : 361) (Dağıtma tarihi : 28.2.2000)

105. - Elazığ Milletvekili Mehmet Açar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/169) (S. Sayısı : 362) (Dağıtma tarihi : 28.2.2000)

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

106. - Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/167) (S. Sayısı : 363) (Dağıtma tarihi : 28.2.2000)

107. - Burdur Milletvekili Süleyman Coşkun'er'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değıştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değışiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/362) (S. Sayısı : 364) (Dağıtma tarihi : 28.2.2000)

108. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu ve İşleyişi Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/626) (S. Sayısı : 372) (Dağıtma tarihi : 6.3.2000)

109. - Fazilet Partisi Genel Başkanı Malatya Milletvekili Recai Kutan ve Doğru Yol Partisi Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Tansu Çiller ile 185 Milletvekilinin, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinin Değıştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/452) (S. Sayısı : 379) (Dağıtma tarihi : 6.3.2000)

110. - Karaman Milletvekili Hasan Çalış ve 50 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değıştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değışiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/263) (S. Sayısı : 378) (Dağıtma tarihi : 7.3.2000)

111. - İzmir Milletvekili Hasan Ufuk Söylemez'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazları (3/305) (S. Sayısı : 332'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 22.3.2000)

112. - Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı'nın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/309) (S. Sayısı : 334'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 22.3.2000)

113. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı ve İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazları (3/346) (S. Sayısı : 339'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 22.3.2000)

114. - Amasya Milletvekili Akif Gülle'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı'nın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazları (3/347) (S. Sayısı : 340'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 22.3.2000)

115. - Amasya Milletvekili Gönül Saray Alphan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/394) (S. Sayısı : 344'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 22.3.2000)

116. - Denizli Milletvekili Hasan Erçelebi'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/397) (S. Sayısı : 345'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 22.3.2000)

117. - Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 20 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değıştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değışiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/107) (S. Sayısı : 381) (Dağıtma tarihi : 28.3.2000)

118. - Erzincan Milletvekili Sebahattin Karakelle ve 56 Arkadaşının, Erzincan'a Erzincan Üniversitesi Adıyla Bir Üniversite Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/297) (S. Sayısı : 382) (Dağıtma tarihi : 28.3.2000)

119. - Aksaray Milletvekilleri Sadı Somuncuoğlu ve Kürşat Eser'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değıştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değışiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/376) (S. Sayısı : 390) (Dağıtma tarihi : 30.3.2000)

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

120. - Burdur Milletvekili Hasan Macit'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/420) (S. Sayısı : 388) (Dağıtma tarihi : 4.4.2000)

121. - Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Sağlam ve 13 Arkadaşının, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununa Geçici Maddeler Eklennesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/370) (S. Sayısı : 392) (Dağıtma tarihi : 4.4.2000)

122. - Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/240) (S. Sayısı : 393) (Dağıtma tarihi : 4.4.2000)

123. - Trabzon Milletvekili Şeref Malkoç ve 18 Arkadaşının, Trabzon İli Merkezinde Gazipaşa, Fatih ve Değirmendere Adıyla Üç İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/413) (S. Sayısı : 396) (Dağıtma tarihi : 11.4.2000)

124. - Ağrı Milletvekili Nidai Seven ve 73 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/190) (S. Sayısı : 397) (Dağıtma tarihi : 13.4.2000)

125. - Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/100) (S. Sayısı : 404) (Dağıtma tarihi : 17.4.2000)

126. - Giresun Milletvekilleri Mustafa Yaman, Burhan Kara, Hasan Akgün, Turhan Alçelik, Rasim Zaimoğlu ve 14 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Ek Madde Eklennesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/333) (S. Sayısı : 403) (Dağıtma tarihi : 18.4.2000)

127. - Erzurum Milletvekilleri İsmail Köse, Cezmi Polat ve Mücahit Himioğlu'nun, Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/379) (S. Sayısı : 408) (Dağıtma tarihi : 24.4.2000)

128. - Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 3 arkadaşının, 28.3.1983 Tarih ve 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bir Ek Madde Eklennesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/105) (S. Sayısı : 409) (Dağıtma tarihi : 24.4.2000)

129. - Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/595) (S. Sayısı : 411) (Dağıtma tarihi : 26.4.2000)

130. - Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/647) (S. Sayısı : 412) (Dağıtma tarihi : 26.4.2000)

131. X - Özel Karayolu Taşıtlarının Geçici İthaline Dair Gümrük Sözleşmesi Değişikliklerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/655) (S. Sayısı : 415) (Dağıtma tarihi : 1.5.2000)

132. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/654) (S. Sayısı : 417) (Dağıtma tarihi : 1.5.2000)

133. - Bursa Milletvekili Burhan Orhan'ın, Beş İlçe (Alanyurt, Tahtaköprü, Kurşunlu, Yenice, Cerrah) ve Bir İl (İnegöl) Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/301) (S. Sayısı : 419) (Dağıtma tarihi : 4.5.2000)

134. - Bursa Milletvekili Ahmet Sünnetçioğlu ve 21 Arkadaşının, İnegöl Adıyla Bir İl, Alanyurt, Cerrah, Kurşunlu, Tahtaköprü ve Yenice Adıyla 5 İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/357) (S. Sayısı : 420) (Dağıtma tarihi : 4.5.2000)

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

135. - Erzurum Milletvekili Zeki Ertugay ve 8 Arkadaşının, Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/173) (S. Sayısı : 425) (Dağıtma tarihi : 15.5.2000)

136. - Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, 8.3.1950 Tarih ve 5590 Sayılı Kanununun Adı ile Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek ve Dört Geçici Madde Eklennesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/344) (S. Sayısı : 424) (Dağıtma tarihi : 23.5.2000)

137. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Devleti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/648) (S. Sayısı : 431) (Dağıtma tarihi : 29.5.2000)

138. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/649) (S. Sayısı : 432) (Dağıtma tarihi : 29.5.2000)

139. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, Türk Ceza Kanununun Bazı Maddeleri ile Terörle Mücadele Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/295) (S. Sayısı : 436) (Dağıtma tarihi : 29.5.2000)

140. - Burdur Milletvekili Hasan Macit'in, 1163 Sayılı Kooperatifler Kanununun 94 üncü Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/378) (S. Sayısı : 437) (Dağıtma tarihi : 29.5.2000)

141. - Devlet Mezarlığı Dışında Defnedilen Bazı Devlet Büyüklerinin Mezarları Hakkında Kanun Tasarısı ile Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Erzurum Milletvekili İsmail Köse ve Konya Milletvekili Ömer İzgi ile 7 Arkadaşının, Aynı Mahiyeteki Kanun Teklifleri ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/559, 2/250, 2/360) (S. Sayısı : 435) (Dağıtma tarihi : 30.5.2000)

142. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Kararı Komisyon Raporu (3/465) (S. Sayısı : 439) (Dağıtma tarihi : 5.6.2000)

143. - Diyarbakır Milletvekili Ömer Vehbi Hatipoğlu'nun, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Kararı Komisyon Raporu (3/443) (S. Sayısı : 441) (Dağıtma tarihi : 5.6.2000)

144. - İçel Milletvekili Hidayet Kılınc'ın, Belediyelerin Faiz Borçlarının Affı Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/427) (S. Sayısı : 460) (Dağıtma tarihi : 7.6.2000)

145. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Genel Sekreteri Arasında Radyokomünikasyon Meclisi ve Dünya Radyokomünikasyon Konferansı ile Radyokomünikasyon Sektörü ile İlgili Diğer Toplantıların Düzenlenmesi, Gerçekleştirilmesi ve Giderlerinin Karşılmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/661) (S. Sayısı : 454) (Dağıtma tarihi : 8.6.2000)

146. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Türkmenistan Cumhuriyeti Hükümetleri Arasında Ankara ve Aşka-bad'da Diplomatik Temsilciliklerin Yerleşimine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/666) (S. Sayısı : 455) (Dağıtma tarihi : 8.6.2000)

147. - Memleket İçi Düşmana Karşı Silahlı Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Millî Savunma Komisyonları Raporları (1/581) (S. Sayısı : 482) (Dağıtma tarihi : 12.6.2000)

148. - Nevşehir Milletvekilleri Mükremin Taşkın ve İsmail Çevik'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyi Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/424) (S. Sayısı : 486) (Dağıtma tarihi : 14.6.2000)

149. - Bolu Milletvekili Mustafa Karşoğlu'nun, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/447) (S. Sayısı : 487) (Dağıtma tarihi : 14.6.2000)

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

150. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Hindistan Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/671) (S. Sayısı : 489) (Dağıtma tarihi: 19.6.2000)

151. - İzmir Milletvekilleri Suha Tanık ve İşlay Saygın'm, İzmir İlinde Uzundere Adı ile Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/365) (S. Sayısı : 498) (Dağıtma tarihi : 19.6.2000)

152. - Amasya Milletvekili Ahmet İyimaya'nın, 24.2.1983 Tarih ve 2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ile Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı'nın, Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/433, 2/500) (S. Sayısı : 493) (Dağıtma tarihi : 21.6.2000)

153. - Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/669) (S. Sayısı : 492) (Dağıtma tarihi : 22.6.2000)

154. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti Arasında Belbaşı Tesisinin Kapanması ve Yeni Bir Sismik Araştırma İstasyonunun Faal Hale Getirilmesi ile İlgili Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/667) (S. Sayısı : 497) (Dağıtma tarihi : 22.6.2000)

155. - Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan ve 41 Arkadaşının, Elbistan Adı ile Bir İl ve Üç İlçe (Tanır, Çardak, Arıtaş) Kurulmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/428) (S. Sayısı : 499) (Dağıtma tarihi : 22.6.2000)

156. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Çalışma Örgütü Arasında Uluslararası Çalışma Örgütü'nün Ankara'daki Ofisi İçin Yer Tahsisine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/579) (S. Sayısı : 500) (Dağıtma tarihi : 22.6.2000)

157. - Öğretmen ve Eğitim Uzmanı Yetiştiren Yükseköğretim Kurumlarında Parasız Yatılı veya Burslu Öğrenci Okutma ve Bunlara Yapılacak Sosyal Yardımlara İlişkin Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonları Raporları (1/685) (S. Sayısı : 505) (Dağıtma tarihi : 22.6.2000)

158. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Hükümetleri Arasında Ankara ve Dışanbe'de Diplomatik Temsilciliklerinin Yerleşimine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/683) (S. Sayısı : 512) (Dağıtma tarihi : 27.6.2000)

159. X - Karadeniz Ekonomik İşbirliği Ülkeleri Hükümetleri Arasında Doğal ve İnsanlardan Kaynaklanan Afetlerde Acil Yardım ve Acil Müdahale Anlaşmasına Katılmanızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/681) (S. Sayısı : 513) (Dağıtma tarihi : 27.6.2000)

160. - Devlet İhale Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/564) (S. Sayısı : 522) (Dağıtma tarihi : 28.6.2000)

161. - Adıyaman Milletvekili Hasari Güler'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Adana Milletvekili Ali Gören'in, İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/423) (S. Sayısı : 443'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

162. - Nevşehir Milletvekili İsmail Çevik'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Adana Milletvekili Ali Gören'in, İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/424) (S. Sayısı : 444'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

163. - Bingöl Milletvekili Mahfuz Güler'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı ve İki Arkadaşının, İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazları (3/425) (S. Sayısı : 445'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

164. - Kastamonu Milletvekili M. Hadi Dilekçi'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Adana Milletvekili Ali Gören ve Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazları (3/460) (S. Sayısı : 450'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

165. - Aydın Milletvekili Sema Pişkinsüt'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Adana Milletvekili Ali Gören'in, İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/462) (S. Sayısı : 452'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

166. - Kır Bekçileri Hakkında Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/711) (S.Sayısı : 521) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

167. - Avda ve Sporda Kullanılan Tüfekler, Nişan Tabancaları ve Av Bıçaklarının Yapımı, Alımı, Satımı ve Bulundurulmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/420) (S. Sayısı : 524) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

168. - Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız'ın, Devlet Memurları Kanununa Ek Geçici Maddeler Eklennesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/314) (S. Sayısı : 525) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

169. - Ankara Milletvekili Ali Işıklar ve 29 Arkadaşının, Kamu Görevlileri Sendikaları Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/423) (S. Sayısı : 526) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

170. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/665) (S. Sayısı : 528) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

171. - Trabzon Milletvekili Nail Çelebi'nin, Kamulaştırma Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (2/251) (S. Sayısı : 534) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

172. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/509) (S. Sayısı : 468'e 1 inci ek) (Dağıtma tarihi : 13.10.2000)

173. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/688) (S. Sayısı : 535) (Dağıtma tarihi : 16.10.2000)

174. - İzmir Milletvekilleri Suha Tanık ve Işıl Saygın'ın, İzmir İlinde Karabağlar Adı ile Yeni Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergeleri (2/366) (S.Sayısı : 538) (Dağıtma tarihi : 15.11.2000)

175. - 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 125 inci Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile 22 Ocak 1990 Tarihli 399 Sayılı Kanun Hükmünde Kararıyla Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/427, 1/426) (S. Sayısı : 540) (Dağıtma tarihi : 17.11.2000)

176. - Balıkesir Milletvekilleri İlyas Yılmazyıldız'ın, Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasasının Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/306) (S. Sayısı : 542) (Dağıtma tarihi : 20.11.2000)

177. - Çorum Milletvekilleri Melek Denli Karaca ve Vahit Kayırcı'nın, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararın Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/260) (S.Sayısı : 541) (Dağıtma tarihi : 21.11.2000)

178. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna ve Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Ankara ve Saraybosna'da Diplomatik Temsilciliklerinin Yerleşimine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/653) (S. Sayısı : 548) (Dağıtma tarihi : 24.11.2000)

179. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Hukuki, Ticari ve Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/735) (S. Sayısı : 550) (Dağıtma tarihi : 27.11.2000)

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

180. - Yozgat Milletvekili İlyas Arslan ve 20 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Madde Eklennesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/11) (S. Sayısı : 556) (Dağıtma tarihi : 29.11.2000)

181. - Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Anayasa Komisyonu Raporu (1/777) (S. Sayısı : 557) (Dağıtma tarihi : 29.11.2000)

182. X - Birleşmiş Milletler Hazır Barış Gücü Düzenlemeleri Sistemine Katkılar Hakkında Türkiye Hükümeti ve Birleşmiş Milletler Arasında Ortak Niyet Beyanının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/761) (S. Sayısı : 559) (Dağıtma tarihi : 4.12.2000)

183. - Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/429) (S. Sayısı : 560) (Dağıtma tarihi : 5.12.2000)

184. - Bolu Milletvekili Necmi Hoşver'in, Olağanüstü Hal Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelere İstihdam Yaratılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 2 nci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/444) (S. Sayısı : 561) (Dağıtma tarihi : 5.12.2000)

185. - Çanakkale Milletvekili Nevfel Şahin ve 5 Arkadaşının, Kamuda Çalışan Mühendis, Mimar, Şehir ve Bölge Plancısı ve Ekonomistlerin Maaş ve Tazminatlar ile Diğer Sosyal ve Ekonomik Haklarının İyileştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/470) (S. Sayısı : 562) (Dağıtma tarihi : 5.12.2000)

186. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fas Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/750) (S. Sayısı : 565) (Dağıtma tarihi : 17.12.2000)

187. - Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin, 3201 Sayılı Emniyet Teşkilâtı Kanununa Bir Ek Madde İlave Edilmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/217) (S. Sayısı : 569) (Dağıtma tarihi : 8.1.2001)

188. - Tokat Milletvekili Reşat Doğru'nun, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 28.3.1983 Tarih ve 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelere Ek ve Geçici Maddeler Eklennesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/499) (S. Sayısı : 570) (Dağıtma tarihi : 8.1.2001)

189. - Bursa Milletvekili Ali Arabacı'nın, İdari Yargılama Usulü Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/337) (S. Sayısı : 573) (Dağıtma tarihi : 17.1.2001)

190. - Çanakkale Milletvekili Nevfel Şahin ve 9 Arkadaşının, Küçük Esnaf ve Sanatkarlar ile Orta Boy İşletmelerin, Bazı Borç Faizlerinin Sınırlanmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/490) (S. Sayısı : 574) (Dağıtma tarihi : 17.1.2001)

191. - Karabük Milletvekili Mustafa Eren'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Madde Eklennesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/506) (S. Sayısı : 575) (Dağıtma tarihi : 17.1.2001)

192. - Demokratik Sol Parti Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit, Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Osmaniye Milletvekili Devlet Bahçeli, Anavatan Partisi Genel Başkanı Rize Milletvekili Mesut Yılmaz ile 216 Milletvekilinin; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/636) (S. Sayısı : 585) (Dağıtma Tarihi : 22.1.2001)

193. - Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu ile Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/602) (S. Sayısı : 590) (Dağıtma tarihi : 25.1.2001)

8 - KANUN TASARISI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

194. - Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız'ın, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunda Değişiklik Yapılması, Balıkesir Üniversitesi Bnyesinde Tıp, Eczacılık, Dişçilik, Güzel Sanatlar, Savaştepe Eğitim, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültelerinin Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/313) (S. Sayısı: 581) (Dağıtma tarihi: 29.1.2001)

195. - Çankırı Milletvekili İrfan Keleş ve 23 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/446) (S. Sayısı: 582) (Dağıtma tarihi: 29.1.2001)

196. - Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin, Küçük Çiftçilerin T.C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine Olan Borç Faizlerinin Bir Bölümünün Affı, İcra Takip İşlemlerinin Durdurulması ve Yeni Bir Ödeme Planına Bağlanması Dair Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/468) (S. Sayısı: 583) (Dağıtma tarihi: 29.1.2001)

197. - Savunma Sanayii Güvenliği Kanunu Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/383) (S. Sayısı: 589) (Dağıtma tarihi: 29.1.2001)

198. - Türk Polis Teşkilatını Güçlendirme Vakti Kanunu Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/803) (S. Sayısı: 594) (Dağıtma tarihi: 29.1.2001)

199. - İçişleri Bakanlığı Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/804) (S. Sayısı: 595) (Dağıtma tarihi: 29.1.2001)

200. - At Yarışları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Tarım,Orman ve Köy İşleri Komisyonu Raporu (1/747) (S. Sayısı: 598) (Dağıtma tarihi: 6.2.2001)

201. - Giresun Milletvekili Turhan Alçelik'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/14) (S. Sayısı: 600) (Dağıtma tarihi: 9.2.2001)

202. - Kırıkkale Milletvekili Hacı Filiz'in Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/236) (S. Sayısı: 601) (Dağıtma tarihi: 9.2.2001)

203. X - Vatandaşlık Belgesi Verilmesine İlişkin Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/785) (S. Sayısı: 603) (Dağıtma tarihi: 12.2.2001)

204. - Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu ve 15 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bazı Maddeler Ekleneceği Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/37) (S. Sayısı: 604) (Dağıtma tarihi: 12.2.2001)

205. - Adıyaman Milletvekili Dengir Fırat ve 5 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/393) (S. Sayısı: 605) (Dağıtma tarihi: 12.2.2001)

206. - Manisa Milletvekili Ekrem Pakdemirli ve 9 Arkadaşının, Devlet Güvenlik Mahkemelerinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkındaki Kanunun İki Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/226) (S. Sayısı: 611) (Dağıtma tarihi: 20.2.2001)

207. - İçel Milletvekilleri Edip Özgenç, Akif Serin ve Turhan Güven'in, 20.5.1933 Tarih ve 2197 Sayılı Kanunun 1 inci Maddesinde Yer Alan İçel Adının Mersin Olarak Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/332) (S. Sayısı: 612) (Dağıtma tarihi: 20.2.2001)

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

208. - Ankara Milletvekili Uluç Gürkan ve 37 Arkadaşının, 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/422) (S. Sayısı : 613) (Dağıtma tarihi : 20.2.2001)

209. X - Kişi Halleri Konusunda Milletlerarası Karşılıklı Bilgi Verilmesine İlişkin Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/786) (S. Sayısı : 615) (Dağıtma tarihi : 23.2.2001)

210. X - Ahvali Şahsiye Belgelerinde Yer Alan Bilgilerin Kodlanmasına İlişkin Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri Komisyonları raporları (1/787) (S. Sayısı : 616) (Dağıtma tarihi : 23.2.2001)

211. X - Yaşam Belgesi Verilmesine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/788) (S. Sayısı : 617) (Dağıtma tarihi : 23.2.2001)

212. X - Ahvali Şahsiye Cüzdanlarının Tanınmasına ve Güncelleştirilmesine ilişkin Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/799) (S. Sayısı : 618) (Dağıtma tarihi : 23.2.2001)

213. X - Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/766) (S. Sayısı : 614) (Dağıtma tarihi : 26.2.2001)

214. - Giresun Milletvekili Rasim Zaimoğlu'nun, Şebinkarahisar Adı ile Yeni Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/48) (S. Sayısı: 620) (Dağıtma tarihi: 27.2.2001)

215. - Kastamonu Milletvekili M. Hadi Dilekçi'nin, İğdir Adıyla Bir İlçe Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/305) (S. Sayısı: 621) (Dağıtma tarihi: 27.2.2001)

216. - Tokat Milletvekilleri Reşat Doğru ve Lütfi Ceylan'ın, Kuzey Anadolu Fay Zonu Üzerinde Bulunan Yerteşim Alanlarında Depreme Karşı Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/580) (S. Sayısı: 622) (Dağıtma tarihi: 27.2.2001)

217. - Uzman Jandarma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/810) (S. Sayısı : 623) (Dağıtma tarihi : 1.3.2001)

218. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Çek Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/802) (S. Sayısı : 624) (Dağıtma tarihi : 12.3.2001)

219. - Yozgat Milletvekilleri Şuayip Üşenmez, Mesut Türker ve Ahmet Erol Ersoy ile 13 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/256) (S. Sayısı : 627) (Dağıtma tarihi : 20.3.2001)

220. - Manisa Milletvekili Ekrem Pakdemirli'nin, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun Geçici 41 inci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/443) (S. Sayısı : 628) (Dağıtma tarihi : 20.3.2001)

221. - Türk Ceza Kanunu, Cezaların İnfazı Hakkında Kanun ve Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile İzmir Milletvekili İshay Saygın'ın Türk Ceza Kanunu ile Cezaların İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük, İçel Milletvekili Turhan Güven ve Sakarya Milletvekili Nevzat Ercan'ın Türk Ceza Kanununun 455 inci Maddesine İki Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Teklifi, Bursa Milletvekili Ali Arabacı ve 5 Arkadaşının Türk Ceza Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi, Bursa Milletvekili Ali Arabacı ve 5 Arkadaşının Karayolları Trafik Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Erol Al'ın Türk Ceza Kanunu ve Karayolları Trafik Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/796, 2/341, 2/559, 2/562, 2/563, 2/686) (S. Sayısı : 629) (Dağıtma tarihi: 20.3.2001)

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

222. - Ankara Milletvekili Şevket Bülent Yahniç'i'nin, 5680 Sayılı Basın Kanununa İki Ek Madde Eklennesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/589) (S. Sayısı : 630) (Dağıtma tarihi : 20.3.2001)

223. - Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Kaya ve 12 Arkadaşının, 5 İlçe (Tanır, Arıtaş, Çoşulhan, Büyükyapalak, Büyüktatlı) ve Elbistanafşın Adıyla Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/608) (S. Sayısı : 631) (Dağıtma tarihi: 20.3.2001)

224. - Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, Bir İlçe (Bahçelievler) Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/277) (S. Sayısı : 632) (Dağıtma tarihi : 27.3.2001)

225. - Ankara Milletvekili Uluç Gürkan'ın, Ankara İline Bağlı Olarak Batıkent Adıyla Bir İlçe Kurulmasına İlişkin Yasa Önerisi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/524) (S. Sayısı : 633) (Dağıtma tarihi : 27.3.2001)

226. - Balıkesir Milletvekili Aydın Gökmen'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnemenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/633) (S. Sayısı : 634) (Dağıtma tarihi : 27.3.2001)

227. - Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, Bir İlçe (Ümitköy) Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/116) (S. Sayısı : 641) (Dağıtma tarihi : 10.4.2001)

228. - Ankara Milletvekili Uluç Gürkan'ın, Ankara İline Bağlı Olarak Bilimkent Adıyla Bir İlçe Kurulmasına İlişkin Yasa Önerisi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/525) (S. Sayısı : 642) (Dağıtma tarihi : 10.4.2001)

229. - Uzman Erbaş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/822) (S. Sayısı : 645) (Dağıtma tarihi : 12.4.2001)

230. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/813) (S. Sayısı : 647) (Dağıtma tarihi : 16.4.2001)

231. - İzmir Milletvekili Suha Tanık'm, İzmir İlinde Mordoğan Adıyla Yeni Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/374) (S. Sayısı : 648) (Dağıtma tarihi : 16.4.2001)

232. - Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/588) (S. Sayısı : 649) (Dağıtma tarihi : 16.4.2001)

233. - Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Güneş'in, Sulama Alanlarında Arazi Düzenlemesine Dair Tarım Reformu Kanunu ile Olağanüstü Hal Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelere İstihdam Yaratılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/623) (S. Sayısı : 650) (Dağıtma tarihi : 16.4.2001)

234. - Aydın Milletvekilleri Bekir Ongun ile Ali Uzunırmak'ın, Bir İlçe (Umurlu) Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/282) (S. Sayısı : 656) (Dağıtma tarihi : 25.4.2001)

235. - Bayburt Milletvekili Şaban Kardeş ve 8 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnemenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında 2809 Sayılı Kanuna Ek ve Geçici Maddeler Eklennesi ve 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/523) (S. Sayısı : 657) (Dağıtma tarihi : 25.4.2001)

236. - Ankara Milletvekili Uluç Gürkan'ın, Ankara İline Bağlı Olarak Çayırhan Adıyla Bir İlçe Kurulmasına İlişkin Yasa Önerisi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/568) (S. Sayısı : 658) (Dağıtma tarihi : 25.4.2001)

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

237. X - Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolü Değişikliğinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/827) (S. Sayısı : 659) (Dağıtma tarihi : 1.5.2001)

238. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Ukrayna Arasında Hukuki Konularda Adli Yardımlaşma ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/829) (S. Sayısı : 660) (Dağıtma tarihi : 1.5.2001)

239. - Kırşehir Milletvekili Ramazan Mirzaoğlu ve 3 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/233) (S. Sayısı : 661) (Dağıtma tarihi : 1.5.2001)

240. - Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İki İlçe (Uluçınar, Payas) ve Bir İl (İskenderun) Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/476) (S. Sayısı : 662) (Dağıtma tarihi : 1.5.2001)

241. - İnel Milletvekili İstemihan Talay ve 11 Arkadaşının, Üç İlçe (Yenice, Gülek, Huzurkent) ve Bir İl (Tarsus) Kurulması ile 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önerge (2/543) (S. Sayısı : 663) (Dağıtma tarihi : 1.5.2001)

242. - Adıyaman Milletvekili Mahmut Göksu ve 41 arkadaşının, Fransa'nın Cezayir'de Yaptığı Soykırım Hakkında Kanun Teklifi; İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, Fransa'nın Gerçekleştirdiği Mezalimler ve Soykırımların Tanınması Hakkında Kanun Teklifi; Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri İzmir Milletvekili Oktay Vural, Erzurum Milletvekili İsmail Köse ile Hatay Milletvekili Mehmet Şandır'ın, Türkiye Cumhuriyeti Aleyhine Çalışma Yapan Ülkelere Uygulanacak Yapıtrımlara Dair Kanun Teklifi ve Eskişehir Milletvekili Mail Büyükerman'ın, Fransa'nın Cezayir'de Yaptığı Soykırım Hakkında Kanun Teklifi ve Dışişleri ve İçişleri Komisyonları Raporları (2/669, 2/671, 2/672, 2/673) (S. Sayısı : 665) (Dağıtma tarihi : 2.5.2001)

243. X - Ev Hayvanlarının Korunmasına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Çevre ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/613) (S. Sayısı : 668) (Dağıtma tarihi : 9.5.2001)

244. - 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerin Sayıştay Başkanlığına Ait Bölümünde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/846) (S. Sayısı : 670) (Dağıtma tarihi : 11.5.2001)

245. - Aydın Milletvekilleri Bekir Ongun ve Ali Uzunırmak'ın, Bir İlçe (Atça) Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğü 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/283) (S. Sayısı : 672) (Dağıtma tarihi : 11.5.2001)

246. - Ankara Milletvekili Şevket Bülent Yahniçi'nin, 18 Mart Günü'nün Şehitler Günü Olarak İlan Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/491) (S. Sayısı : 673) (Dağıtma tarihi : 11.5.2001)

247. - Manisa Milletvekili Ekrem Pakdemirli'nin, Askerlik Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/641) (S. Sayısı : 674) (Dağıtma tarihi : 11.5.2001)

248. X - Türkiye'nin MATRA Programına Katılımına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/840) (S. Sayısı : 680) (Dağıtma tarihi : 23.5.2001)

249. X - Uluslararası Ticari İşlemlerde Yabancı Kamu Görevlilerine Rüşvet Verilmesinin Önlenmesi İçin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/773) (S. Sayısı : 684) (Dağıtma tarihi : 25.5.2001)

250. - Nüfus Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/852) (S. Sayısı 686) (Dağıtma tarihi : 28.5.2001)

251. - Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/848) (S. Sayısı 689) (Dağıtma tarihi : 28.5.2001)

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

252. X - Çocuk Haklarına Dair Sözleşmeye Ek Çocuk Satışı, Çocuk Fahşeliği ve Çocuk Pornografisi ile İlgili İhtiyari Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/842) (S. Sayısı: 690) (Dağıtma tarihi: 31.5.2001)

253. - Sivas Milletvekili Musa Demirci ve 14 Arkadaşının, Suşehri İli'nin Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/27) (S. Sayısı: 691) (Dağıtma tarihi : 31.5.2001)

254. X - Türkiye Cumhuriyeti ile İtalya Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/855) (S. Sayısı: 692) (Dağıtma tarihi : 31.5.2001)

255. - Tekirdağ Milletvekili Nihan İlgün'ün, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/612) (S. Sayısı: 693) (Dağıtma tarihi : 31.5.2001)

256. - İçel Milletvekili Ali Er'in, 2924 Sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi Hakkındaki Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/658) (S. Sayısı: 694) (Dağıtma tarihi: 31.5.2001)

257. X - Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) Kuruluş Yasası ve Sözleşmesinde Değişiklik Yapan Kyoto ve Mineapolis Tam Yetkili Konferansları Sonuç Belgelerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/834) (S. Sayısı : 696) (Dağıtma tarihi : 7.6.2001)

258. - Aydın Milletvekilleri Bekir Ongun ile Ali Uzunırmak'ın, Bir İlçe Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önerge (2/284) (S. Sayısı: 699) (Dağıtma tarihi: 7.6.2001)

259. - Adana Milletvekilleri M. Halit Dağlı, Musa Öztürk ve Ali Halaman'ın, Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/495) (S. Sayısı: 700) (Dağıtma tarihi: 7.6.2001)

260. - Ordu Milletvekili Sefer Koçak ve 10 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Madde Eklennesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/565) (S. Sayısı: 701) (Dağıtma tarihi: 7.6.2001)

261. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Birleşik Devletleri Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Kullanımına İlişkin İşbirliği Anlaşması ve Eki Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/830) (S. Sayısı : 703) (Dağıtma tarihi : 11.6.2001)

262. - Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Ankan Bedük'ün, Bir İlçe (Batıkent) Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/115) (S. Sayısı : 704) (Dağıtma tarihi : 12.6.2001)

263. - Sivas Milletvekili Musa Demirci ve 16 Arkadaşının, Tarımsal Alt Yapı ve Sulama Genel Müdürlüğü Teşkilatı ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/351) (S. Sayısı : 705) (Dağıtma tarihi : 12.6.2001)

264. - Tokat Milletvekilleri H. Hüseyin Balak, Lütfi Ceylan ve Reşat Doğru'nun, Bir İlçe (Hasanşeyh) Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/593) (S. Sayısı : 706) (Dağıtma tarihi : 12.6.2001)

265. X - Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesinin Biyogüvenlik Kartagena Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/831) (S. Sayısı : 709) (Dağıtma tarihi : 13.6.2001)

266. X - Avrupa Çevre Ajansına ve Avrupa Bilgi ve Gözlem Ağına Türkiye Cumhuriyetinin Katılımı ile İlgili Olarak Avrupa Topluluğu ve Türkiye Cumhuriyeti Arasında Yapılan Anlaşmanın Kabul Edilmesi ile İlgili Müzakerelerin Nihai Senedinin ve Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Topluluğu Arasında Türkiye Cumhuriyetinin Avrupa Çevre Ajansı ve Avrupa Bilgi ve Gözlem Ağına Katılımı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre, Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/805) (S. Sayısı : 715) (Dağıtma tarihi : 18.6.2001)

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

267. X - Avrupa Peyzaj Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/853) (S. Sayısı : 716) (Dağıtma tarihi : 18.6.2001)

268. - Aydın Milletvekilleri Bekir Ongun ve Ali Uzunmumuk'un, Bir İlçe (Ortaçlar) Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/283) (S. Sayısı : 717) (Dağıtma tarihi : 18.6.2001)

269. - Balıkesir Milletvekili Aydın Gökmen'in, Balıkesir İlinde Büyükşehir Belediyesi Kuruluşu Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/519) (S. Sayısı : 718) (Dağıtma tarihi : 18.6.2001)

270. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan arasında Ortak Sınırın Anti-Personel Mayınlardan Arındırılması ve Bunların Gelecekte Sınır Koruma Amacıyla Kullanılmaması İçin Bir İkili Rejim Testis Edilmesi Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/867) (S. Sayısı : 725) (Dağıtma tarihi : 28.6.2001)

271. X - Türkiye Cumhuriyeti ve Slovak Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/868) (S. Sayısı : 726) (Dağıtma tarihi : 28.6.2001)

272. X - 1990 Tarihli Petrol Kirliliğine Karşı Hazırlıklı Olma, Müdahale ve İşbirliği ile İlgili Uluslararası Sözleşme ve Eklerine Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/871) (S. Sayısı : 727) (Dağıtma tarihi : 1.10.2001)

273. X - Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/290) (S. Sayısı : 735) (Dağıtma tarihi : 1.10.2001)

274. X - Türkiye Cumhuriyeti ve Portekiz Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/872) (S. Sayısı : 736) (Dağıtma tarihi : 1.10.2001)

275. - Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair 27.6.2001 Tarihli ve 4696 Sayılı Kanun ve Anayasamızın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Gözetilmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/887) (S. Sayısı : 740) (Dağıtma tarihi : 15.10.2001)

276. X - Başbakanlık Basımevi Döner Sermaye İşletmesi Kuruluşu Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/891) (S. Sayısı : 741) (Dağıtma tarihi : 15.10.2001)

277. - Diyanet İşleri Başkanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/466) (S. Sayısı : 739) (Dağıtma tarihi : 17.10.2001)

278. - Sivas Milletvekili Abdüllatif Şener ve 4 Arkadaşının, Alacahan Adıyla Bir İlçe Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önerge (2/167) (S. Sayısı : 742) (Dağıtma tarihi : 23.10.2001)

279. - Bursa Milletvekili Ali Arabacı'nın, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/600) (S. Sayısı : 743) (Dağıtma tarihi : 23.10.2001)

280. - Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya ve 32 Arkadaşının, 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararıya Bağlı Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önerge (2/614) (S. Sayısı : 744) (Dağıtma tarihi : 23.10.2001)

281. - Oyun Yerleri ile Oyun Alet ve Makineleri Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/762) (S. Sayısı : 745) (Dağıtma tarihi : 25.10.2001)

282. - Millî Savunma Bakanlığı ile Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanlıklarına Bağlı Kurumlarda Döner Sermaye Teşkilî ve İşletilmesine İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/812) (S. Sayısı : 746) (Dağıtma tarihi : 25.10.2001)

283. - İzmir Milletvekili Güler Aslan ve 6 Arkadaşının, İzmir İlinde Uzundere Adı ile Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önerge (2/553) (S. Sayısı : 748) (Dağıtma tarihi : 30.10.2001)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

284. – Osmaniye Milletvekili Şükrü Ünal'ın, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değıştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değışiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İctüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/682) (S. Sayısı: 749) (Dağıtma tarihi: 30.10.2001)

285. – Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanunu, Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu ile Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda Değışiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İşçileri ve Millî Savunma Komisyonları Raporları (1/864) (S. Sayısı : 750) (Dağıtma tarihi : 1.11.2001)

286. – Ardahan Milletvekili Saffet Kaya'nın, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değışiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İctüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/670) (S. Sayısı: 751) (Dağıtma tarihi: 5.11.2001)

287. – Osmaniye Milletvekili Birol Büyükdöztürk ve 35 Arkadaşının, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değışiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İctüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önerge (2/689) (S. Sayısı: 752) (Dağıtma tarihi: 5.11.2001)

